

JUDIKATURA

(Právní věty)

Oblast zadávání veřejných zakázek

Ekonomický odbor pro vás zpracoval výběr právních vět – judikatury z rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a pravomocných soudních rozhodnutí, z oblasti zadávání veřejných zakázek (viz zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů).

Jedná se o zkušební verzi, která bude ještě upravována zejména dle požadavků uživatelů či jiných podnětů. Tento materiál bude pravidelně (zpravidla měsíčně) aktualizován o nové právní věty – judikaturu.

Jednotlivé právní věty – judikatura, jsou systematicky řazeny dle jednotlivých problematik (předpokládáme, že to tak bude uživatelům spíše vyhovovat), přičemž výňatky ze soudních rozhodnutí budou vždy doplňovány do tohoto materiálu v okamžiku, kdy dojde ke zveřejnění příslušného soudního rozhodnutí.

Ekonomický odbor věří, že zejména veřejní zadavatelé naleznou v tomto materiálu cenné informace, které využijí při zadávání veřejných zakázek tzv. malého rozsahu, ale zejména pak zadávaných dle citovaného zákona.

Dovolujeme si však upozornit, že vždy je nutné posuzovat jednotlivé případy a situace individuálně, protože situací, které mohou v různých podmínkách nastat je mnoho. Dále je nutné si uvědomit, že stejně jako legislativa, tak i judikatura se v čase vyvíjí.

Ekonomický odbor přivítá jakýkoli podnět, návrh, doporučení apod., k předmětnému, přičemž veškeré vaše podněty budou dle možností zohledněny.

Vaše podněty a připomínky zasílejte na naše níže uvedené kontakty:

Richard Holenda – e-mail: rholenda@khk.cz, telefon: 724 325 170

Ing. Roman Pavlíček – e-mail: rpavlicek@khk.cz, telefon: 736 521 916

1. Zásady zadávání veřejných zakázek § 6

- a. Dodržení zásady transparentnosti
- b. Způsob zohlednění principů environmentálně odpovědného zadávání v zadávacím řízení - § 6 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb.,
- c. Netransparentní nastavení zadávacích podmínek - § 6 odst. 1 ve spojení s § 36 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- d. Zákaz diskriminace dle § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - požadavek zadavatele na společné dodání softwaru a hardwaru
- e. Zákaz diskriminace dodavatelů v rámci zadávacího řízení stanovený v § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - vymezení předmětu veřejné zakázky uvedením odkazu na konkrétní výrobek v zadávacích podmínkách
- f. Zásada přiměřenosti dle § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., - prokázání odpovědnosti
- g. Zásada transparentnosti a rovného zacházení s hospodářskými subjekty – formulační nedostatky v části zadávacích podmínek
- h. Zásada transparentnosti a přiměřenosti, a zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace zakotvená v § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 134/2016 Sb., při hodnocení nabídek ve smyslu ustanovení § 119 odst. 1
- i. Zásada transparentnosti dle § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., při zrušení zadávacího řízení
- j. Zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace dle § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., ve spojení s § 36 odst. 1 zákona – požadavek na prokázání novosti dodávaných komponent
- k. Vztah zásad uvedených v § 6 zákona č. 134/2016 Sb., a zásad 3E vymezených v § 2 písm. m), n) a o) zákona č. 320/2001 Sb.,
- l. Zásada rovného zacházení zakotvená v ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., při postupu podle § 46 odst. 1 zákona
- m. Zásada transparentnosti zakotvená v § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- n. Zásada transparentnosti, přiměřenosti a zákazu diskriminace dle § 6 zákona č. 134/2016 Sb., - porušení těchto zásad vlivem formulace zadávacích podmínek
- o. Skrytá diskriminace - ujednání obsažená v závazném vzoru realizační smlouvy
- p. Porušení zákazu diskriminace z důvodu nedodržení zadávací podmínky v podobě bankovní záruky a narušení transparentnosti zadávacího řízení - zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- q. Skrytá diskriminace – § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - nerozdělení veřejné zakázky
- r. Zásada přiměřenosti a zákazu diskriminace - § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 134/2016 Sb., - podmínky profesní způsobilosti podle § 77 odst. 2. písm. a) a c) a technické kvalifikace podle § 79 odst. 2 písm. c) téhož zákona – multioborová živnost
- s. Transparentnost zadávacího řízení – seznámení se zadavatele s obsahem nabídky před uplynutím lhůty pro její podání
- t. Transparentnost zadávacího řízení – porušení zadávacích podmínek
- u. Žádost o účast v zadávacím řízení - § 58 odst. 5 zákona č. 134/2016 Sb., – zásada transparentnosti

2. Zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení

- a. Zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení – porušení § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

- b. Oprávněnost uzavřít smlouvu přímým zadáním dle ustanovení § 18 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bez realizace nabídkového řízení, a tudíž i s naprostým vyloučením hospodářské soutěže v důsledku údajné přítomnosti mimořádné situace ve smyslu ustanovení § 22 odst. 1 téhož zákona, kdy hrozilo, že dojde k přerušení poskytování veřejných služeb v přepravě cestujících
- c. Nedodržení pravidel pro zadávání veřejné zakázky stanovených v § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- d. Veřejné zakázky pravidelné povahy ve smyslu § 19 zákona č. 134/2016 Sb., - nedodržení pravidla pro zadání veřejné zakázky stanoveného v § 2 odst. 3 zákona
- e. Zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, jako VZMR – stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky
- f. Zadání veřejné zakázky mimo režim zákona – porušení § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb., - uzavření smlouvy o dílo na částku přesahující finanční limit pro veřejnou zakázku malého rozsahu
- g. Zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, na místo zadání v nadlimitním režimu podle části čtvrté zákona č. 134/2016 Sb., - nedodržení pravidla pro zadání veřejných zakázek stanoveného v § 2 odst. 3 téhož zákona

3. Druh a předpokládaná hodnota VZ, sčítání a dělení VZ:

- a. Dělení VZ – funkční souvislost - zákon č. 134/2016 Sb.,
- b. Časová souvislost při dělení VZ
- c. Časová souvislost mezi dílčími VZ (odstup VZ 11 let) – podezření na rozdělení VZ
- d. Sčítání – dělení VZ – předpokládaná hodnota, časová, místní a funkční souvislost – zákon č. 137/2006 Sb.,
- e. Sčítání – dělení VZ – zkoumání výše předpokládané hodnoty VZ
- f. Sčítání VZ v průběhu účetního období – zákon č. 137/2006 Sb.,
- g. Sčítání VZ zadáných několika subjekty
- h. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky rozdělené na části - § 18 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - funkční celek
- i. Dělení VZ – místní a funkční souvislost - oblast IT VZ - zákon č. 134/2016 Sb.,
- j. Dělení VZ – věcná a časová souvislost
- k. Porušení zákazu diskriminace nerozdělením VZ - § 36 odst. 1 a § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- l. Dělení VZ – jeden funkční celek
- m. Dělení VZ – Vypracování architektonické studie a navazující projektové dokumentace
- n. Spojování a rozdělování veřejných zakázek – zákon č. 134/2016 Sb.,
- o. Dělení VZ – časová souvislost – nedodržení § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- p. Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky - § 16 zákon č. 134/2016 Sb.,
- q. Předpokládaná hodnota veřejných zakázek pravidelné povahy - aplikace výjimky podle § 19 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- r. Hodnota veřejné zakázky ve vztahu k případnému dělení zakázky - § 14 odst. 1 písm. b) a § 15 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., a § 19 a § 21 zákona č. 134/2016 Sb.,
- s. Předpokládaná hodnota koncese ve smyslu § 175 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- t. Způsob výpočtu předpokládané hodnoty veřejné zakázky na elektrickou energii v návaznosti na vztah mezi § 19 a § 20 zákona č. 134/2016 Sb.,

- u. Určení druhu veřejné zakázky - § 14 a 15 zákona č. 134/2016 Sb.,

4. Zadávací dokumentace, zadávací podmínky

- a. Nastavení zadávacích podmínek ve vztahu k omezení hospodářské soutěže
- b. Nastavení zadávacích podmínek v rozporu se zásadou přiměřenosti
- c. Zadávací podmínky – diskriminace a omezení hospodářské soutěže
- d. Zadávací podmínky – diskriminační nastavení zadávacích podmínek
- e. Zadávací podmínky – vymezení předmětu plnění veřejné zakázky natolik široce, že v důsledku této skutečnosti došlo k omezení okruhu potenciálních dodavatelů - § 36 odst. 1 a § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- f. Stanovení zadávacích podmínek v rozporu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- g. Stanovení technických podmínek v zadávací dokumentaci - § 89 zákona č. 134/2016 Sb.,
- h. Zadávací podmínky – § 89 odst. 5 a 6 zákona č. 134/2016 Sb.,
- i. Nevypořádání žádosti o vysvětlení zadávací dokumentace - § 98 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- j. Stanovení zadávacích podmínek příliš široce - § 6 odst. 2 a § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- k. Stanovení zadávacích podmínek příliš široce - § 6 odst. 2, § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- l. Změna a doplnění zadávací dokumentace - § 99 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- m. Stanovení zadávacích podmínek v rozporu s § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., ve spojení se zásadou přiměřenosti zakotvenou v § 6 odst. 1 zákona a zásadou zákazu diskriminace zakotvenou v § 6 odst. 2 zákona - Nepřiměřená kritéria technické kvalifikace
- n. Posouzení přiměřenosti nastavených smluvních podmínek – předání a převzetí staveniště, termín zahájení předmětu plnění, harmonogram prací – zákon č. 134/2016 Sb.,
- o. Stanovení podmínek veřejné zakázky v rozporu s § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., a se zásadou diskriminace - otázka, zda zadavatel oprávněně spojil do jediné veřejné zakázky služby spočívající ve sběru a svozu odpadů a služby spočívající v provozování sběrného dvora?
- p. Stanovení zadávacích podmínek netransparentním (nejednoznačným) způsobem v rozporu s § 36 odst. 3 ve spojení s § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., - široce koncipovaná výhrada na změnu materiálů ze strany zadavatele
- q. Stanovení zadávacích podmínek v rozporu s § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., - prokázání splnění kritéria technické kvalifikace § 79 odst. 2 písm. d) - přiměřenost požadavku na úroveň technické kvalifikace
- r. Neúplnost podkladů poskytnutých zadavatelem dodavatelům - § 36, § 6 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- s. Stanovení hodnotících kritérií – ekonomická výhodnost nabídky
- t. Zveřejnění změny spočívající v prodloužení lhůty pro podání nabídek - § 99 zákona č. 134/2016 Sb.,
- u. Změna zadávací dokumentace a s tím související prodloužení lhůty pro podání nabídek podle § 99 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- v. Diskriminační potenciál zadávacích podmínek
- w. Odůvodnění zadávací podmínky - § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

- x. Zadávací podmínky a jejich přiměřené nastavení - vendor lock-in efekt
- y. Jednoznačnost zadávacích podmínek
- z. Stanovení zadávacích podmínek – požadavky na činnost stavbyvedoucího
- aa. Zadávací podmínky – rozdílná interpretace daného požadavku
- bb. Přiměřenost lhůty k podání nabídek
- cc. Omezení plnění veřejné zakázky dle § 105 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- dd. Stanovení technické podmínky odkazem na konkrétní plnění podle § 89 odst. 5 a 6 zákona č. 134/2016 Sb., a vzájemný vztah těchto ustanovení
- ee. Lhůta pro podání nabídek – zákon č. 134/2016 Sb.,

5. Stanovení, prokázání a doložení kvalifikace

- a. Požadavek na doložení kvalifikace (doložení servisního oprávnění) - § 73 zákona č. 134/2016 Sb.,
- b. Požadavek na doložení technické kvalifikace § 79 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 134/2016 Sb.,
- c. Prokázání technická kvalifikace - § 79 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 134/2016 Sb.,
- d. Prokázání technické kvalifikace prostřednictvím poddodavatele - § 79 odst. 2 písm. a) a § 83 odst. 1 písm. d) a odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- e. Prokázání technické kvalifikace čestným prohlášením
- f. Výzva vybranému dodavateli k předložení dokladů o kvalifikaci - § 122 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- g. Doložení technické kvalifikace - posouzení splnění doložení referenční podmínky v nabídce vybraného dodavatele - průkaznost osvědčení objednavatele
- h. Požadavek na prokázání kvalifikace stavbami občanské vybavenosti – zákon č. 134/2016 Sb.,
- i. Stanovení kritérií technické kvalifikace
- j. Referenční zakázka k prokázání kvalifikace – použití dříve realizované zakázky v konsorciu, jako referenční zakázky v celém rozsahu
- k. Splnění podmínky technické kvalifikace vybraným dodavatelem – posouzení, zda je možné splnění podmínky pouze prostřednictvím významné stavby spočívající v kompletní výstavbě silnice, či zda postačují dílčí práce realizované v rámci takové výstavby
- l. Doložení reference realizované jako součást společnosti ve smyslu § 2716 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku
- m. Doložení reference realizované ve sdružení - § 79 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., - rozdílné postavení člena sdružení a generálního dodavatele
- n. Požadavek na doložení zkušenosti s realizací stavby obdobného charakteru - § 36 odst. 3 a § 73 odst. 6 zákona č. 134/2016 Sb.,
- o. Nastavení kritérií technické kvalifikace - zásada transparentnosti, přiměřenosti a zákazu diskriminace
- p. Smysl a účel prokázání kvalifikace - referenční zakázka - postavení generálního dodavatele
- q. Snaha o obnovení způsobilosti dodavatele – § 76 zákona č. 134/2016 Sb.,

6. Možnost doplnění, objasnění nabídky

- a. Možnost doplnění nabídky - § 46 zákona č. 134/2016 Sb.,
- b. Rozdílná povaha vad nabídek uchazečů v nabídkovém řízení může vyvolávat i rozdílný postup zadavatele z hlediska § 46 zákona č. 134/2016 Sb., - nabídka

jednoho z dodavatelů obsahuje nejasnosti a nabídka druhého dodavatele je v rozporu se zadávacími podmínkami

- c. Doplnění nabídky, jehož součástí byla výměna poddodavatele prokazujícího část technické kvalifikace – zákon č. 134/2016 Sb.,
- d. Doplnění nabídky - doplnění seznamu poddodavatelů, kteří se budou na plnění veřejné zakázky podílet a jejichž prostřednictvím vybraný dodavatel část kvalifikace prokazuje – otázka, zda se jedná o materiální změnu nabídky
- e. Zásada rovného zacházení zakotvená v § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - zaslání žádosti o vysvětlení nabídky ve smyslu § 46 odst. 1 zákona pouze jednomu ze dvou dodavatelů, kteří se nacházeli ve stejném postavení
- f. Prodloužení lhůty pro podání nabídek a počítání délky lhůty, původní i prodloužené ve dnech kalendářních nebo pracovních – § 99 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- g. Povinnost vyzvat účastníka řízení k doplnění nabídky dle § 46 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., s ohledem na zásadu rovného zacházení
- h. Výzva k objasnění údajů nabídky dle § 46 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- i. Změna již podané nabídky – nahrazení jedné referenční zakázky zakázkou jinou až po uplynutí lhůty pro podání nabídek
- j. Žádost dle § 46 zákona č. 134/2016 Sb.,
- k. Výzva dle § 46 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., a její použití k dodržení zásad 3E – spor poskytovatele a příjemce dotace
- l. Výzva k objasnění nabídky dle § 46 zákona č. 134/2016 Sb., ve vztahu k prokázání splnění technické kvalifikace - rozdíly mezi vadami nabídek, resp. situacemi, v nichž se účastníci zadávacího řízení nacházeli
- m. Přiměřenost lhůty k předložení vzorků stanovené zadavatelem v rámci veřejné zakázky – zákon č. 134/2016 Sb.,

7. Mimořádně nízká nabídková cena:

- a. Mimořádně nízká nabídková cena – zákon č. 134/2016 Sb.,
- b. Mimořádně nízká nabídková cena – zákon č. 134/2016 Sb.,
- c. Mimořádně nízká nabídková cena – posouzení MNNC, vyloučení účastníka – zákon č. 134/2016 Sb.,
- d. Posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny (MNNC) – zákon č. 134/2016 Sb.,
- e. Mimořádně nízká nabídková cena – právo dodavatele podat nabídku i nižší než je spodní hranice uvedená v zadávacích podmínkách
- f. Posouzení MNNC – požadavek na předložení kalkulačního vzorce pro stanovení mzdových nákladů
- g. Neuvedení způsobu posouzení mimořádně nízkých nabídkových cen uchazečů – jednání v rozporu se zásadou transparentnosti zakotvenou v § 6 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., v návaznosti na § 80 odst. 1 téhož zákona – posouzení, zda je právní úprava v zákoně č. 134/2016 Sb., pro zadavatele příznivější, než právním úpravou obsažená v zákoně o veřejných zakázkách
- h. Oznámení o vyloučení účastníka – odůvodnění vyloučení účastníka ze zadávacího řízení pro neobjasnění MNNC – dodržení zásady transparentnosti zakotvené v ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- i. Institut MNNC
- j. Posouzení MNNC a případné vyloučení účastníka zadávacího řízení – rozsah následného přezkumu

- k. Žádost o zdůvodnění MNNC
- l. Žádost dle § 113 a vztah k žádosti dle § 46 zákona č. 134/2016 Sb.,
- m. Zjišťování mimořádně nízké nabídkové ceny - § 113 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- n. **Nové** Požadavek na odůvodnění MNNC a zásada 3E
- o. **Nové** Zdůvodnění MNNC předložením upraveného položkového rozpočtu

8. Hodnocení nabídek, výběr dodavatel

- a. Náležitosti zprávy o hodnocení nabídek a oznámení o výběru - § 119 odst. 2, § 123 a zásada transparentnosti zakotvená v § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- b. Náležitosti oznámení o výběru dodavatele stanovené v § 123 zákona č. 134/2016 Sb.,
- c. Hodnocení nabídek – § 115 odst. 1, § 116 odst. 1 a 3, § 119 odst. 1 a 2 písm. d) bod 1. a 2. zákona č. 134/2016 Sb.,
- d. Hodnocení nabídek – kritéria kvality - § 6 odst. 1 a § 183 odst. 1 ve spojení s § 116 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- e. Postup při hodnocení nabídek - § 119 odst. 2, a § 129 zákona č. 134/2016 Sb.,
- f. Postup při hodnocení nabídek – § 119 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., a § 39 odst. 4 téhož zákona
- g. Zahájení otevírání obálek s nabídkami bez zbytečného odkladu po uplynutí lhůty pro podání nabídek - § 110 zákona č. 134/2016 Sb., - časová prodleva 10 hodin

9. Vyloučení účastníka ze zadávacího řízení

- a. Vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení z důvodu nedodání vzorků – výzva k dodatečnému dodání nebyla uchazeči zaslána - § 46 zákona č. 134/2016 Sb.,
- b. Vyloučení účastníka ze zadávacího řízení – § 48 zákona č. 134/2016 Sb.,
- c. Vyloučení účastníka ze zadávacího řízení – § 48 odst. 5 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb.,
- d. Vyloučení účastníka zadávacího řízení - § 48 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- e. Vyloučení účastníka zadávacího řízení z důvodu prokázání technické kvalifikace dílčím plněním – § 48 odst. 2 písm. a) a c) zákona č. 134/2016 Sb.,
- f. Vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení z důvodu neprokázání splnění kvalifikačních předpokladů - projekční práce
- g. Vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení z důvodu pochybení při dřívějším plnění jiné veřejné zakázky u jiného veřejného zadavatele, a snaha o obnovení způsobilosti
- h. Vyloučení účastníka zadávacího řízení z důvodu nedoložení požadovaného harmonogramu prací
- i. Vyloučení účastníka ze zadávacího řízení z důvodu neprokázání složení jistiny - § 48 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb., (dokladu o složení jistiny nebyl doložen jako součást nabídky, ale až následně na základě výzvy k objasnění a doplnění nabídky), posouzení zásady přiměřenosti § 6 odst. 1
- j. Neoprávněné vyloučení účastníka zadávacího řízení - § 48 odst. 2 písm. a) a b), a § 36 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- k. Rozhodnutí o vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení - povinnost přihlédnout k dokladům sloužícím k prokázání splnění kvalifikačních požadavků, které byly zadavateli doručeny až po vypršení stanovené lhůty - § 46 zákona č. 134/2016 Sb.,

- l. Vyloučení účastníka zadávacího řízení podle § 48 odst. 5 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb., - Lze neodstranění vad díla považovat za další závažné či dlouhodobé pochybení?
- m. Naplnění podmínky pro vyloučení ze zadávacího řízení z důvodu pochybení v předchozích smluvních vztazích - § 48 odst. 5 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb.,
- n. Rozhodnutí o vyloučení účastníka zadávacího řízení - dostatečné odůvodnění, dostatečná jednoznačnost, přezkoumatelnost rozhodnutí, dodržení zásady transparentnosti § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- o. Rozdíl mezi fakultativním vyloučením dodavatele jako jednoho z účastníků zadávacího řízení podle § 48 odst. 2 až 5 ZZVZ a obligatorním vyloučením vybraného dodavatele podle § 48 odst. 8 ZZVZ
- p. Vyloučení účastníka zadávacího řízení - § 48 odst. 5 písm. d) zákona 134/2016 Sb.,
- q. Rozhodnutí o vyloučení účastníka zadávacího řízení a jeho odůvodnění
- r. Vyloučení účastníka zadávacího řízení dle § 48 odst. 2 písm. b) zákona č. 134/2016 Sb., - právo vyzvat dodavatele dle § 46 odst. 1 téhož zákona
- s. Vyloučení účastníka zadávacího řízení pro nesplnění zadávací podmínky
- t. Vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení – nedoložení důvodu k využití zákonné výjimky, možnosti předložit jiný rovnocenný doklad dle § 45 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

10. Námitky

- a. Lhůty pro podání námitek - § 242 zákona č. 134/2016 Sb.,
- b. Vyřízení námitek - § 245 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- c. Vyřízení námitek - § 245 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- d. Vyřízení námitek, rozhodnutí o námitkách - § 245 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- e. Podrobné a srozumitelné vyjádření k námitkám - § 245 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- f. Nevyřízení podaných námitek - § 245 zákona č. 134/2016 Sb.,
- g. Prokázání aktivní legitimace k podání námitek a návrhu
- h. Podání námitek proti postupu zadavatele v rámci vertikální spolupráce ve smyslu § 11 zákona č. 134/2016 Sb.,
- i. Možnost podání námitek podle § 241 zákona č. 134/2016 Sb., proti postupu v rámci vertikální spolupráce ve smyslu § 11 zákona
- j. Opakované podání námitek

11. Zrušení zadávacího řízení

- a. Zrušení zadávacího řízení - § 127 odst. 2 písm. b) zákona č. 134/2016 Sb.,
- b. Zrušení zadávacího řízení dle § 127 odst. 2 písm. h) zákona č. 134/2016 Sb.,
- c. Zrušení zadávacího řízení § 84 zákona č. 137/2006 Sb., ZVZ
- d. Zrušení zadávacího řízení - § 84 odst. 2 písm. d) a e) zákona č. 137/2006 Sb.,
- e. Zrušení zadávacího řízení - § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 137/2006 Sb.,
- f. Zrušení zadávacího řízení dle § 127 odst. 2 písm. h) zákona č. 134/2016 Sb., - Může být výzva k předložení dle § 122 odst. 3 považována za oznámení o výběru dodavatele?
- g. Zrušení zadávacího řízení podle § 127 odst. 2 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb., - Lze považovat neuveřejnění části zadávací dokumentace na profilu zadavatele za důvody hodné zvláštního zřetele?
- h. Zrušení zadávacího řízení - zákona č. 134/2016 Sb.,

- i. Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení – dostatečně konkrétní, jednoznačné a určité vymezení skutečností, pokládaných za důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 127 odst. 2 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb., - zásada transparentnosti

12. Smlouvy, smluvní vztahy

- a. Rámcová smlouva
- b. Způsob tvorby smluvních a obchodních podmínek
- c. Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku v nesouladu s nabídkou vybraného dodavatele - § 124 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., – Sjednání jiného termínu plnění než obsahovala nabídka vybraného dodavatele
- d. Horizontální spolupráce - § 12 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.,
- e. Blokační lhůta
- f. Smlouva o dodávce – rámcová smlouva – smlouva na veřejnou zakázku
- g. Zveřejňování změnových listů, které jsou součástí dodatku ke smlouvě o dílo – povinnost uveřejnění v souladu s ustanovením § 219 odst. 1 písm. d) zákona o zadávání veřejných zakázek, resp. § 5 odst. 2 zákona o registru smluv, anebo zda je možné uplatnění některé ze zákonných výjimek z povinnosti uveřejnění, např. výjimky stanovené v § 3 odst. 2 písm. b) zákona o registru smluv
- h. **Nové** Změna návrhu smlouvy před jejím uzavřením, tvoří-li návrh smlouvy součást nabídky

13. Změna závazku ze smlouvy

- a. Změna závazku ze smlouvy - zákona č. 134/2016 Sb.,
- b. Podstatná změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku - změna termínu dokončení díla - § 222 zákona č. 134/2016 Sb.,
- c. Podstatná změna závazku ze smlouvy o dílo po dobu jeho trvání bez provedení nového zadávacího řízení - § 222 zákona č. 134/2016 Sb.,
- d. Podstatná změna závazku ze smlouvy - § 222 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb., - platební podmínky, doba plnění
- e. Posouzení, zda se jedná o podstatnou nebo nepodstatnou změnu závazku ze smlouvy – aplikace § 222 odst. 5 a 6 zákona č. 134/2016 Sb.,
- f. Podstatná změna závazku ze smlouvy – prodloužení termínu dokončení prací – zákon č. 134/2016 Sb.,
- g. Neuplatnění smluvní pokuty, nebo uplatnění smluvní pokuty s významným časovým odstupem od chvíle, kdy zadavatel mohl smluvní pokutu uplatnit poprvé, může představovat umožnění podstatné změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku dle ustanovení § 222 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- h. Vyhrazená změna závazku ze smlouvy dle § 100 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., a její charakter
- i. Podstatná změna závazku ze smlouvy - § 222 odst. 10 písm. b) zákona č. 134/2016 Sb., - nahrazení dodavatele jiným dodavatelem
- j. Podstatná změna závazku ze smlouvy, uzavření dodatku ke smlouvě, kterým došlo mimo jiné k navýšení vybraných položek z rozpočtu, vlivem válečného konfliktu na Ukrajině - § 222 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., ve spojení se zásadou transparentnosti zakotvenou v § 6 odst. 1 zákona
- k. Změna závazku ze smlouvy
- l. Podstatná změna rozsahu veřejné zakázky – zákon č. 137/2006 Sb.,

- m. **Nové** Podstatná změna závazku – § 222 zákona č. 134/2016 Sb., - změna termínu plnění
- n. **Nové** Posouzení podstatné a nepodstatné změny závazku ze smlouvy
- o. **Nové** Změny závazku ze smlouvy ve smyslu § 222 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., vyhrazených dle ustanovení § 100 odst. 1 téhož zákona
- p. **Nové** Podstatná změna závazku ze smlouvy – výjimka podle ustanovení § 222 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb.,

14. Legitimní očekávání

- a. **Nové** Předpoklad práva dovolávat se legitimního očekávání
- b. Předběžná kontrola zadávací dokumentace, její význam, a vliv na zásadu legitimního očekávání
- c. Legitimní očekávání
- d. **Nové** Legitimní očekávání ve smyslu kritéria předvídatelnosti – změna právní normy a její dopad na probíhající zadávací řízení při absenci přechodných ustanovení – změna § 122 zákona č. 134/2016 Sb., s účinností od 1.6.2021(do 15.7.2023)

15. Jednací řízení bez uveřejnění

- a. Naplnění podmínky pro použití jednacího řízení bez uveřejnění podle § 63 odst. 5 zákona č. 134/2016 Sb.,
- b. Použití jednacího řízení bez uveřejnění - § 63 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.,
- c. Odůvodnění postupu v JŘBU – okamžik naplnění podmínek pro užití JŘBU
- d. Povinnost prokázat naplnění podmínek pro použití JŘBU
- e. Využití JŘBU z důvodu nemožnosti dodržet lhůtu pro otevřenější řízení

16. Dozor nad dodržováním zákona

- a. Podoba dokumentace o zadávacím řízení, kterou zadavatel předkládá ÚOHS dle § 252 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- b. Složení kauce dle § 255 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., a její faktické připsání na účet ÚOHS
- c. Dozor ÚOHS nad postupem zadavatele při zadání VZMR
- d. Řádně a včas podané námitky, jako podmínka pro řízení u Úřadu
- e. Podání námitek jako nutný předpoklad pro následné podání návrhu na přezkum - rozsah podaných námitek, a jeho vliv na návrh na zahájení řízení o přezkumu úkonů zadavatele
- f. Doklad o doručení námitek nebyl doložen jako součást návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele - § 251 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

17. Ostatní

- a. **Nové** Smysl zadání veřejné zakázky
- b. Požadavek na zpracování dokladů v českém jazyce - § 45 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,
- c. Komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem uskutečňovaná prostřednictvím datových schránek - § 211 odst. 6 zákona č. 134/2016 Sb.,

- d. Zveřejnění písemné zprávy zadavatele na profilu zadavatele podle § 217 odst. 5 zákona č. 134/2016 Sb., a možnost uzavření dohody podle § 40 odst. 3 písm. a) zákona, po uplynutí zadávací lhůty
- e. Funkční samostatnost provozní jednotky ve smyslu § 17 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,
- f. Cena v místě a čase obvyklá, její konkretizace v zadávací dokumentaci, a případný vliv na transparentnost
- g. „Celková povaha veřejné zakázky“ a „povaha předmětu plnění“
- h. Podávání nabídek a komunikace v zadávacím řízení – požadavek na předložení nabídek výhradně v listinné podobě - § 211 zákona č. 134/2016 Sb.,
- i. Vertikální spolupráce ve smyslu § 11 zákona č. 134/2016 Sb., - formální podmínky, smysl a účel právní úpravy
- j. Dynamický nákupní systém – posouzení, kdy lze IT služby považovat za běžné a obecně dostupné služby, které lze poptávat prostřednictvím dynamického nákupního systému ve smyslu § 138 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,
- k. Nedokončení projektu v termínu dle rozhodnutí o poskytnutí dotace – opožděné podání žádosti o vydání kolaudačního rozhodnutí
- l. Aplikace ustanovení § 28 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - vícero podání téže nabídky

1. a. Dodržení zásady transparentnosti

Zadavatel: Fyzická osoba R. J.

Název VZ: „Zefektivnění separace a zkvalitnění procesu granulace“

Rozhodnutí NSS [6 Afs 145/2022 – 36](#)

Jak potvrzuje četná judikatura správních soudů, povinnost dbát na transparentnost zadávacího řízení je jednou z klíčových zásad úpravy veřejných zakázek, zadavatel je povinen ji naplňovat ve všech fázích zadávacího řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2010, č. j. [1 Afs 45/2010-159](#), ze dne 31. 8. 2020, č. j. [2 As 126/2019-78](#)). Závěr o porušení zásady transparentnosti má místo tehdy, pokud jsou v zadavatelově postupu shledány takové prvky, jež zadávací řízení činí nekontrolovatelným, hůře kontrolovatelným, nečitelným a nepřehledným nebo jež vzbuzují pochybnosti o pravých důvodech jednotlivých kroků zadavatele. Podmínkou dodržení zásady transparentnosti je tedy takový průběh zadávacího řízení, který se navenek jeví jako férový a řádný. Motivy jednotlivých osob participujících na výběru zájemců o veřejnou zakázku (ať již budou tyto motivy plně zákonné, dané pouhou neschopností navenek působit férově a řádně, či nezákonné) jsou v tomto ohledu pro posouzení porušení zásady transparentnosti irelevantní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2020, č. j. [7 Afs 22/2019-45](#), obdobně též rozsudek ze dne 15. 9. 2010, č. j. [1 Afs 45/2010-159](#)).

V rozsudku ze dne 20. 6. 2012, č. j. [7 Afs 31/2012-55](#), Nejvyšší správní soud konstatoval, že porušení zásady transparentnosti postupu zadavatele podle § 6 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách, způsobují primárně skutkové okolnosti vzbuzující odůvodněnou pochybnost o férovosti průběhu zadávacího řízení. Úvaha o proveditelnosti možné manipulace slouží pouze k potvrzení či vyvrácení toho, zda zjištěná netransparentnost mohla, či nemohla mít, byť jen potenciálně, vliv na výsledek zadávacího řízení. K porušení zásady transparentnosti proto může dojít i v případě, že k žádné manipulaci ve skutečnosti nedošlo.

Za řádný průběh zadávacího řízení je odpovědný zadavatel. Pokud zadavatel opomene povinnost dbát na řádný průběh zadávacího řízení, jde toto opomenutí k jeho tíži. Podstatné v tomto ohledu není, zda svoji povinnost opomenul záměrně nebo jen z nedbalosti. Povinnost dodržovat zásadu transparentnosti je uložena právě zadavateli (§ 6 zákona o veřejných zakázkách). Zadavatel tedy musí postupovat tak, aby nevytvářel podmínky pro jednání narušující hospodářskou soutěž, případně aby zaznamenal indicie o takovém jednání.

1. b. Způsob zohlednění principů environmentálně odpovědného zadávání v zadávacím řízení - § 6 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo obrany

Název VZ: „Alternativní tonery“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [28592/2022/162](#)

Rozsudek Krajského soudu v Brně [31 Af 40/2022-136](#)

Rozsudek NSS [10 As 328/2023 - 44](#)

Povinnost odpovědného zadávání byla zařazena do § 6 ZZVZ mezi ostatní zásady, jimiž se zadávání veřejných zakázek řídí. Z pohledu systematického výkladu se tak jedná o další ze zásad, které slouží v první řadě jako výkladové vodítko pro ostatní ustanovení ZZVZ. Ze samotných zásad odpovědného zadávání pro zadavatele nevyplývají samy o sobě žádné konkrétní povinnosti. Zásady neurčují, jaká konkrétní opatření má zadavatel ve vztahu k odpovědnému zadávání přijmout, a neurčují ani míru ochrany, kterou by měl zadavatel chráněným zájmům dle § 6 odst. 4 ZZVZ věnovat. Širokou mírou uvážení zadavatele při volbě konkrétních opatření dle názoru soudu umocňuje také skutečnost, že se zásady odpovědného zadávání neuplatní v případě, že to není vzhledem k povaze a smyslu zakázky vhodné. Konkrétní podoba přijatých opatření tak bude z velké míry záviset na potřebách zadavatele a z nich vyplývajícím nastavení zadávacího řízení.

Pojmy sociálně odpovědného zadávání a environmentálně odpovědného zadávání jsou definovány v § 28 odst. 1 písm. p) a q) ZZVZ. Sociálně odpovědným zadáváním je postup, při kterém má zadavatel povinnost zohlednit například pracovní příležitosti, sociální začlenění, důstojné pracovní podmínky a další sociálně relevantní hlediska spojená s veřejnou zakázkou. Environmentálně odpovědným zadáváním postup, při kterém má zadavatel povinnost zohlednit například dopad na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj, životní cyklus dodávky, služby nebo stavební práce a další environmentálně relevantní hlediska spojená s veřejnou zakázkou. Definiční ustanovení tak objasňuje, že odpovědným zadáváním se rozumí postup zadavatele, při kterém zohlední chráněné zájmy z oblasti sociální a environmentální. Zákon zadavateli ukládá toliko jejich zohlednění, nikoliv jejich zohlednění konkrétním způsobem. Ani z § 28 odst. 1 písm. p) a q) ZZVZ tudíž nevyplývá žádné konkrétní opatření, které by měl zadavatel povinnost přijmout.

Dle názoru krajského soudu z § 6 odst. 4 ZZVZ ve spojení s § 28 odst. 1 písm. p) a q) ZZVZ vyplývá toliko povinnost při zadávání veřejné zakázky řádně zohlednit aspekty sociálně a environmentálně odpovědného zadávání, pokud to bude s ohledem na povahu a účel veřejné zakázky vhodné. Na základě bodu 37 preambule směrnice 2014/24/EU lze po zadavateli požadovat, aby učinili opatření ve vztahu k dodržování povinností vyplývajících z environmentálního, sociálního a pracovního práva jejich dodavateli. ZZVZ však zcela jistě nestanovuje konkrétní opatření, která by zadavatel měl ve vztahu k odpovědnému zadávání přijmout. Stejně tak ze zákona nevyplývá ani žádná minimální úroveň ochrany, kterou by měl zadavatel hodnotám chráněným § 6 odst. 4 ZZVZ přiřknout. Je tak na zadavateli, aby s ohledem na povahu a účel veřejné zakázky vybral vhodná opatření na poli environmentálně a sociálně odpovědného zadávání. Zvolená opatření, resp. absenci těchto opatření, musí zadavatel řádně odůvodnit.

1. c. Netransparentní nastavení zadávacích podmínek - § 6 odst. 1 ve spojení s § 36 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: CHOMUTOVSKÁ BYTOVÁ a.s.,

Název VZ: „Zajištění správy a údržby bytových domů, bytů, společných částí domů a nebytových prostor“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [10 As 265/2022 - 41](#)

Pro řádné sestavení nabídky, resp. kalkulaci nabídkové ceny, je nezbytné vycházet z jasného vymezení jednotlivých činností stanovených v zadávací dokumentaci. Pouze na základě údaje o hodinové sazbě za rozličné práce údržby nelze dovodit, jak k takové sazbě dodavatel dospěl.

Informace o druhu a rozsahu jednotlivých prací a činností prováděných např. v rámci údržby jsou pro dodavatele nezbytné, protože bez znalosti rozsahu jednotlivých prací nemají dodavatelé dostatek informací pro zpracování nabídkové ceny, tj. i své nabídky.

Pokud tomu tak není, přenáší tímto postupem zadavatel odpovědnost za správnost a úplnost zadávacích podmínek na dodavatele. Dodavatelům totiž nezbyvá, než aby bez jakýchkoli podkladů odhadovali množství jednotlivých činností, které budou zadavatelem v budoucnu požadovány, a na základě takového nepodloženého odhadu stanovili nabídkovou cenu.

1. d. Zákaz diskriminace dle § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - požadavek zadavatele na společné dodání softwaru a hardwaru

Zadavatel: Moravskoslezský kraj

Název VZ: „Jednotný personální a mzdový systém pro Moravskoslezský kraj“

Otevřené řízení

Rozsudek Krajského soudu v Brně [30 Af 4/2019 - 155](#)

Softwarová (SW) a hardwarová (HW) část zakázky spolu zcela jistě souvisí místem i časově, je však potřeba posoudit jejich souvislost věcnou. Obě části veřejné zakázky mohou každá plnit svou funkci nezávisle na sobě, tj. SW část může běžet na mnoha různých HW, a stejně tak na dodaném HW lze provozovat mnoho různých SW programů. Nejsou tedy spolu neoddělitelně funkčně svázány.

Porušení zásady zákazu diskriminace zakotvené v § 6 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek se mohl zadavatel vyhnout, kdyby buď zadal dvě samostatné veřejné zakázky, nebo kdyby zadanou veřejnou zakázku rozdělil na části podle § 35 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Samotná obava zadavatele, že bude mít problémy určit, kdo z obou dodavatelů SW a HW je odpovědný za bezproblémový chod jeho jednotného personálního a mzdového systému, nemůže omluvit porušení zásad zadávacího řízení.

1. e. Zákaz diskriminace dodavatelů v rámci zadávacího řízení stanovený v § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - vymezení předmětu veřejné zakázky uvedením odkazu na konkrétní výrobek v zadávacích podmínkách

Zadavatel: Městská část Praha 14

Název VZ: Energetická renovace objektů ZŠ v Praze 14

Rozsudek Městského soudu v Praze [5 A 75/2020- 71](#)

Zadávací podmínky by měly být koncipovány tak, aby nedošlo ke zvýhodnění určitého okruhu dodavatelů, kteří dodávají konkrétní výrobky, resp. k eliminaci dodavatelů, kteří jsou objektivně schopni dostát požadavkům na předmět veřejné zakázky. Zadavatelé jsou povinni vymezit předmět veřejné zakázky přesně, úplně a srozumitelně, nicméně za použití natolik obecného popisu předmětu veřejné zakázky a technických podmínek, aby neodkazovali na určité identifikační znaky konkrétních dodavatelů, resp. výrobků. Výjimku z tohoto jinak striktního zákazu představují § 89 odst. 5 a 6 zákona o zadávání veřejných zakázek.

Pokud lze předmět veřejné zakázky vymezit dostatečně přesně a srozumitelně pouze prostřednictvím technických podmínek podle § 89 odst. 1 zákona, a zadavatel přesto v zadávacích podmínkách odkaz uvede, není tato skutečnost pro posouzení splnění předpokladů § 89 odst. 5 a 6 zákona o zadávání veřejných zakázek relevantní. Porušení zákona se totiž zadavatel dopustí již tím, že ačkoliv to předmět veřejné zakázky umožňoval, nevymezil jej pouze prostřednictvím technických podmínek ve smyslu § 89 odst. 1 zákona, nýbrž za účelem jeho specifikace současně použil odkaz dle § 89 odst. 5 písm. a) nebo b) zákona (shodně rozhodnutí ÚHOS ze dne 13. 11. 2023, čj. [ÚOHS-45019/2023/500](#)).

Současné využití obou uvedených výjimek není možné, neboť pokud zadavatel využije výjimku dle § 89 odst. 5 zákona (odůvodněno předmětem veřejné nabídky) a současně připustí možnost nabídnout rovnocenné řešení (dle § 89 odst. 6 zákona), pak se nemůže jednat o situaci, kdy zadavatel objektivně potřebuje dodání právě konkrétního výrobku, resp. výrobku konkrétního výrobce (ve smyslu § 89 odst. 5 zákona).

V rozsudku ze dne 30. 11. 2021, čj. [30 Af 30/2016-110](#) Krajský soud v Plzni s odkazem na judikaturu NSS (rozsudek NSS č. j. [6 As 236/2018-49](#) ze dne 20. 3. 2019) uvedl, že „*Pravidlo ohledně zákazu použití odkazu tedy směřuje k zamezení zvýhodnění konkrétních dodavatelů (původců produktu, na který je odkazováno, nebo těch dodavatelů, kteří právě s takovým produktem obchodují nebo jej v rámci svého plnění využívají) a toto pravidlo je prolamováno v případech, kdy použití odkazu zřetelně usnadňuje orientaci dodavatelů v zadavatelově požadavku na plnění, především v dílčích technických otázkách. Možnost dodat i jiné, srovnatelné řešení přichází do úvahy až tehdy, kdy by bylo nutné vymezit předmět pomocí konkrétních typů nebo značek. Nehledě na to, možnost připuštění jiného, avšak srovnatelného plnění je výjimečná právě proto, že již samotné konkrétní značkové vymezení předmětu zakázky může ovlivnit postup a úvahy dodavatelů.*“

1. f. Zásada přiměřenosti dle § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., - prokázání odpovědnosti

Zadavatel: Zámek Šebestián, družstvo

Název VZ: Obnova zámku Červená Řečice

Otevřené nadlimitní řízení

Rozsudek Městského soudu v Praze [9A 104/2021 - 68](#)

Zadavatel nemůže zpřísnit pravidla pro prokazování společné a nerozdílné odpovědnosti, neboť takový postup zadavatele by byl porušením § 83 odst. 2 ZZVZ. Požadavek na prokazování společné a nerozdílné odpovědnosti v případě technické kvalifikace a profesní způsobilosti by zcela zásadním způsobem zvýšil riziko na straně poddodavatele. Přitom musí být výlučně na úvaze tohoto poddodavatele, zda svou poddodávku s tímto rizikem spojí, či zda poskytne dodavateli odpovídající plnění ve smyslu § 83 odst. 1 písm. d) ZZVZ, a veškerá odpovědnost za zakázku zůstane na dodavateli. Stanovení takového požadavku zadavatelem tudíž není v souladu se zásadou přiměřenosti podle § 6 odst. 1 ZZVZ (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 7. 2021, č. j. [11 A 92/2021- 33](#)).

1. g. Zásada transparentnosti a rovného zacházení s hospodářskými subjekty – formulační nedostatky v části zadávacích podmínek

Zadavatel: Nemocnice Pardubického kraje, a.s.

Název VZ: „Jednotný klinický informační systém KIS NPK“

Otevřené řízení

Rozsudek KS v Brně [30 Af 66/2020 – 163](#)

Zásada transparentnosti a rovného zacházení s hospodářskými subjekty předpokládá, že všechny (hmotněprávní a procesněprávní) podmínky a postupy při zadávání zakázky budou předem formulovány jasně, přesně a jednoznačně (v oznámení o veřejné zakázce nebo v zadávací dokumentaci) tak, aby zaprvé všichni přiměřeně informovaní uchazeči, kteří postupují s běžnou řádnou péčí, mohli pochopit jejich přesný rozsah a vykládat je stejným způsobem a zadruhé aby byl veřejný zadavatel schopen skutečně ověřit, zda nabídky uchazečů splňují kritéria, kterými se řídí dotčená veřejná zakázka. To plyne i z judikatury Soudního dvora EU (dále jako „SD“) - viz rozsudek z 6. 11. 2014, Cartiera dell’Adda, C-42/13, bod 44; z 2. 6. 2016, C-27/15, Pippo Pizzo proti CRGT Srl, bod 36.; z 6. 11. 2014, C-42/13, Cartiera dell’Adda SpA proti CEM Ambiente SpA, bod 44.

Zásada rovného zacházení a povinnost transparentnosti musí být vykládány v tom smyslu, že brání vyloučení hospodářského subjektu ze zadávacího řízení z důvodu, že tento subjekt nesplnil povinnost, která nevyplývá přímo z dokumentace týkající se zadávacího řízení, avšak jen z výkladu těchto dokumentů, jakož i z doplnění chybějících ustanovení uvedených dokumentů vnitrostátními správními orgány nebo soudy (v tomto smyslu srov. odpověď SD na předběžnou otázku v rozsudku SD z 2. 6. 2016, C-27/15, Pippo Pizzo proti CRGT Srl).

Odpovědnost za řádné zpracování zadávací dokumentace v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek nese primárně zadavatel. Má-li zadávací dokumentace nedostatky – pod což lze podřadit i formulační nedostatky v podobě nejasného či neúplného textu - nelze je klást k tíži účastníků soutěže (v tomto smyslu viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně z 29. 6. 2020 č. j. [30 Af 81/2018 – 133](#), bod 28; dále rozsudek Nejvyššího správního soudu z 14. 1. 2015 č. j. [10 As 202/2014 – 42](#), bod 31. a 32., a z 17. 8. 2017 č. j. [9 As 189/2016 – 32](#), bod 37.).

1. h. Zásada transparentnosti a přiměřenosti, a zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace zakotvená v § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 134/2016 Sb., při hodnocení nabídek ve smyslu ustanovení § 119 odst. 1

Zadavatel: Statutární město Jihlava

Název VZ: „Pístovské rybníky - řešení technického stavu, rybník Lukáš“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [26307/2024/162](#)

Zjevná, lehce odstranitelná administrativní pochybení v nabídkách, jakož ani nejasnosti, které na první pohled vyvolávají dojem, že se účastník ve své nabídce dopustil chyby formálního charakteru (např. chyba v psaní), by neměla představovat důvod k nepřiměřené penalizaci. Tento přístup neznamena „ochranu dodavatele, který není schopen dodržet požadavky zadavatele“, nýbrž uplatnění zásady přiměřenosti dle § 6 odst. 1 zákona.

Aby mohlo být provedeno hodnocení nabídek v souladu se zákonem, musí mít zadavatel spolehlivý podklad pro jednoznačný závěr o tom, jestli hodnocená reference splňuje požadavky zadavatele.

1. i. Zásada transparentnosti dle § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., při zrušení zadávacího řízení

Zadavatel: Správa silnic Moravskoslezského kraje, příspěvková organizace

Název VZ: „Geotechnický průzkum (GTP) v rámci přípravy stavby ‚Silnice II/470 Ostrava-Severní spoj‘“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [30119/2024/163](#)

Při posouzení, zda zrušení zadávacího řízení proběhlo v souladu se zákonem, je třeba právě s ohledem na zásadu transparentnosti vycházet pouze z důvodů uvedených zadavatelem v rozhodnutí o zrušení ZŘ, neboť zadavatel je povinen v těchto dokumentech uvést všechny relevantní důvody, pro které zadávací řízení zrušil, přičemž odůvodnění by mělo být dostatečně konkrétní a srozumitelné, a to zejména z hlediska přezkoumatelnosti takového rozhodnutí.

Zákon výslovně zadavateli neukládá povinnost odůvodnit rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení. Tato povinnost ovšem vyplývá již ze samotných zásad zadávání veřejných zakázek, zejména pak z obecných východisek zásady transparentnosti zakotvené v § 6 odst. 1 zákona. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2010, č. j. [1 Afs 45/2010-159](#) se totiž podává, že požadavek transparentnosti „*není splněn tehdy, pokud jsou v zadavatelově postupu shledány takové prvky, jež by zadávací řízení činily nekontrolovatelným, hůře kontrolovatelným, nečitelným a nepřehledným nebo jež by vzbuzovaly pochybnosti o pravých důvodech jednotlivých kroků zadavatele.*“ Neodůvodní-li tedy zadavatel dostatečným způsobem své rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení, stává se tento úkon zadavatele zpětně nepřezkoumatelným a nekontrolovatelným. Ačkoliv tedy v zákoně výslovné zakotvení této povinnosti absentuje, je nezbytné setrvat na právním názoru, že zrušení zadávacího řízení musí být vždy transparentně, tzn. dostatečně, jednoznačně a srozumitelně odůvodněno.

1. j. Zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace dle § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., ve spojení s § 36 odst. 1 zákona – požadavek na prokázání novosti dodávaných komponent

Zadavatel: Česká republika - Česká správa sociálního zabezpečení

Název VZ: „ČSSZ – Obměna blade serverů – 2018“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [6 As 338/2021 – 52](#)

Zadavatel se musí zdržet stanovení takových zadávacích podmínek, které by omezily hospodářskou soutěž bezdůvodným zvýhodněním (konkurenční výhoda) nebo znevýhodněním (překážka hospodářské soutěže) určitých dodavatelů, přičemž důvodnost stanovení konkrétní zadávací podmínky se musí opírat o legitimní potřebu zadavatele. Důkazní povinnost ohledně prokázání důvodnosti zadávacích podmínek leží vždy na zadavateli.

Stanovení dílčích smluvních podmínek budoucího smluvního vztahu ponechává zákon na zadavateli (při dodržení zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace, případně dalších výslovných omezení zákona), neboť je to zadavatel, kdo má nejlepší povědomí o tom, jaké plnění (a za splnění jakých podmínek) potřebuje.

Jestliže u zcela jednoduché běžné zadávací podmínky postačuje ze strany zadavatele prosté zdůvodnění její potřebnosti, v ostatních případech má zadavatel povinnost předestřít podrobné, logické a smysluplné odůvodnění, že jím zvolené omezení soutěže bylo důvodné a že by případné alternativy zvolené zadávací podmínky pro něj znamenaly nepřiměřené náklady či obtíže, a svá tvrzení rovněž prokázat.

1. k. Vztah zásad uvedených v § 6 zákona č. 134/2016 Sb., a zásad 3E vymezených v § 2 písm. m), n) a o) zákona č. 320/2001 Sb.,

Zadavatel: Město Žďár nad Sázavou

Název VZ: „Rekonstrukce budovy Domova pro matky (otce) s dětmi Ječmínek, o. p. s.“

Rozsudek NSS [3 Afs 179/2023 - 30](#)

Zásady 3E nelze nadřazovat zásadám uvedeným v § 6 ZZVZ.

Obecná pravidla pro žadatele a příjemce dotace, k jejichž dodržování se žadatel o dotaci zavázal, nemohou měnit dikci kogentních ustanovení ZZVZ, ale mohou je dále rozvádět a případně stanovit další pravidla, kterými se musí žadatel o dotaci řídit, čerpá-li veřejné finanční prostředky ve formě dotace.

Poskytovatel dotace může prostřednictvím smlouvy o poskytnutí dotace modifikovat povinnosti příjemce dotace nad rozsah stanovený ZZVZ, nedojde-li tím k rozporu s (kogentními) ustanoveními ZZVZ.

Zavázal-li se zadavatel (příjemce dotace) k postupu souladnému se zásadami 3E, je na místě, aby vyzval k objasnění nabídky účastníka s výrazně nižší nabídkovou cenou, není-li prima vista zřejmé, že vada (kvalifikační nedostatek) takové jeho nabídky je zjevně nenapravitelná, nebo že by její napravení s ohledem na okolnosti dané věci bylo nevhodné.

1. l. Zásada rovného zacházení zakotvená v ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., při postupu podle § 46 odst. 1 zákona

Zadavatel: Obec Baška

Název VZ: „Rozšíření kapacity základního vzdělávání v obci Baška“

Otevřené nadlimitní řízení

Rozsudek Městského soudu v Praze [3A 9/2021 - 54](#)

Rozsudek NSS [5 Afs 56/2023 - 43](#)

K otázce, zda zadavatel porušil zásadu rovného zacházení zakotvenou v ust. § 6 odst. 2 ZZVZ tím, že ve vztahu k jednomu uchazeči neuplatnil postup podle ust. § 46 odst. 1 ZZVZ, zatímco jiného uchazeče o veřejnou zakázku k objasnění nabídky vyzval platí, že při posouzení této otázky si nelze vystačit s tezí, že uplatní-li zadavatel veřejné zakázky vůči jednomu z účastníků zadávacího řízení postup podle ust. § 46 odst. 1 ZZVZ, je povinen vyzývat všechny ostatní účastníky k odstranění jakýchkoli vad jejich nabídek – takový výklad ust. § 6 odst. 2 ZZVZ by byl příliš extenzivní. Zcela zásadní je, zda dotčení účastníci zadávacího řízení jsou ve srovnatelném postavení, přičemž je nutné vzít v úvahu především povahu vad jejich nabídek (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. [31 Af 83/2020-80](#) ze dne 23. 11. 2021).

1. m. Zásada transparentnosti zakotvená v § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Název VZ: „Jednotný informační systém práce a sociálních věcí – IS SOCIÁLNÍ DÁVKY II.“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [7 As 199/2021 - 71](#)

Význam zásady transparentnosti v první řadě směřuje k cíli samotného práva veřejných zakázek, kterým je zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Zákon tohoto cíle dosahuje především vytvářením podmínek pro to, aby smlouvy, jejichž plnění je hrazeno z veřejných prostředků, byly zadavateli uzavírány při zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli. Právě k zajištění konkurence mezi dodavateli slouží rovněž zásada transparentnosti (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2008, č. j. [1 Afs 20/2008 - 152](#), publ. pod č. 1771/2009 Sb. NSS, případně obdobně stanovisko generální advokátky Christine Stix-Hackl ze dne 12. 4. 2005 ve věci C-231/03, Coname, bod 92, podle které „transparentnost má zaručit nenarušenou hospodářskou soutěž a přispět k otevření vnitrostátních trhů.“).

V rozsudku ze dne 15. 9. 2010, č. j. [1 Afs 45/2010 - 159](#), zdejší soud vyložil, že požadavek transparentnosti není splněn tehdy, jsou-li v zadavatelském postupu shledány takové prvky, jež by zadávací řízení činily nekontrolovatelným, hůře kontrolovatelným, nečitelným a nepřehledným nebo jež by vzbuzovaly pochybnosti o pravých důvodech jednotlivých kroků zadavatele. Doplnil, že tento závěr je v souladu s výkladem zásady transparentnosti ze strany Soudního dvora EU, k čemuž odkázal na výše zmíněné stanovisko generální advokátky Stix-Hackl ve věci Coname, které uvádí, že „transparentnost podle směrnic obsahuje více než pouhé aspekty spojené s publicitou konkrétních zadávacích řízení“ (bod 88). „Kromě toho princip transparentnosti představuje naopak vůdčí zásadu pro celé zadávací řízení. K tomu patří rovněž například přezkoumatelnost rozhodnutí zadavatele a obecně objektivní postup během zadávacího řízení“ (bod 90).

1. n. Zásada transparentnosti, přiměřenosti a zákazu diskriminace dle § 6 zákona č. 134/2016 Sb., - porušení těchto zásad vlivem formulace zadávacích podmínek

Zadavatel: ČSAD Střední Čechy, a. s.

Název VZ: „Nákup 27 ks nízkopodlažních autobusů CNG-ČSAD Střední Čechy a.s.“

Rozsudek NSS [2 As 341/2023 - 37](#)

Každý zadavatel může v zadávací dokumentaci, např. formou definování technických podmínek či kvalifikačních požadavků, stanovit konkrétní parametry, bez jejichž splnění se dodavatel o veřejnou zakázku úspěšně ucházet nemůže. Musí mít ale na zřeteli, že tímto postupem ovlivňuje okruh možných dodavatelů, a proto musí při nastavení těchto parametrů, požadavků či podmínek (v zadávací dokumentaci) dbát zásad vymezených v § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek, jejichž respektování se prolíná celým řízením o veřejných zakázkách (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2014, č. j. [3 As 63/2014-28](#)). Zadavatelé nepochybně mají prostor pro legitimní ekonomickou úvahu, ve které požívají jisté míry diskrece, nemohou však svým postupem popřít základní pravidla a principy zadávání veřejných zakázek, kterými jsou zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Při zadávání veřejných zakázek je tedy nutno zajistit, aby veřejné rozpočty byly spotřebovávány řádně a efektivně, na základě seriózního hodnocení nabídek a bez jakéhokoliv druhu zvýhodňování nebo protihodnoty finanční nebo politické. Konkurence nutí uchazeče o veřejnou zakázku, aby si počínali jako v každém jiném obchodněprávním vztahu, tj. nabídli kvalitní výkon za odpovídající cenu (viz za všechny rozsudek NSS ze dne 15. 1. 2024, č. j. [5 As 310/2022-32](#), bod 26).

1. o. Skrytá diskriminace - ujednání obsažená v závazném vzoru realizační smlouvy

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Název VZ: „Podpora a rozvoj systému IPPD rezortu MPSV“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [5 As 258/2022 - 61](#)

Skutečnost, že uchazeč považuje některé smluvní ustanovení za nevýhodné (a třeba pro něj nevýhodné skutečně je), tedy sama o sobě neznamená, že by ho bylo možné považovat za rozporné s § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek. Obdobně je tomu v případě neurčitosti smluvních ustanovení. Konečně normy soukromého práva s jistou mírou neurčitosti právních jednání počítají a tyto situace řeší (viz zejména část první, hlavu V, díl 1, oddíl 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v relevantním znění).

Nejvyšší správní soud rovněž v rozsudku ze dne 31. 8. 2022, č. j. [8 Afs 166/2020-37](#), kde v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie připustil, že smluvní podmínky obsažené v závazném vzoru smlouvy na realizaci plnění veřejné zakázky mohou vést ke skryté diskriminaci (například v případě, že by z nich dodavateli vyplývala hrozba velmi vysoké škody, která u běžné zakázky daného typu nehrozí). O takovou situaci se však bude jednat pouze v případě, kdy budou dané smluvní podmínky zjevně nepřiměřené vzhledem k předmětu zakázky. Konkrétně Nejvyšší správní soud uvedl následující: „*Je totiž na zadavateli, aby určil, za jakých podmínek chce smlouvu uzavřít (...). Jsou-li však smluvní podmínky stanoveny jednostranně zhotovitelem, je logické a v obchodním styku běžné, že ne každý uchazeč bude s těmito podmínkami souhlasit. To však neznamená, že jsou obchodní podmínky bez dalšího skrytě diskriminační jen z toho důvodu, že pro některé účastníky nejsou přijatelné. Aby se jednalo o skrytou diskriminaci, musela by být smluvní podmínka zjevně nepřiměřená ve vztahu k povaze veřejné zakázky, přičemž v důsledku takto nastavené smluvní podmínky by veřejnou zakázku mohli splnit toliko někteří z možných uchazečů, kteří by jinak (bez nepřiměřeně nastavené smluvní podmínky) byli objektivně způsobilí veřejnou zakázku splnit (...). O skrytou diskriminaci tak jde tehdy, je-li smluvní podmínka excesivní a vybočuje-li zjevně z oprávněných potřeb dané zakázky, čímž objektivně vylučuje účast určité skupiny možných účastníků v zadávacím řízení (...).*“

1. p. Porušení zákazu diskriminace z důvodu nedodržení zadávací podmínky v podobě bankovní záruky a narušení transparentnosti zadávacího řízení - zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Zadavatel: DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s.

Název VZ: „Rekonstrukce tramvajového křížení a modernizace výhybek“

Rozsudek NSS [6 Afs 286/2023 – 52](#)

Za diskriminační je třeba považovat takové jednání zadavatele, při kterém je s některým, byť i potenciálním uchazečem nebo skupinou uchazečů zacházeno odlišně, ačkoliv pro to není relevantní důvod (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. [8 Afs 166/2020-37](#) ze dne 31. srpna 2022). Aby se ani o potenciální ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky nejednalo, musí být prokázáno, že s ohledem na zcela specifické okolnosti zakázky ani jeden takový uchazeč skutečně neexistuje, nikoliv, že je nepravděpodobné, že by existoval. Dopady diskriminační podmínky tedy nemusí být jisté a lehce prokazatelné, ale právě naopak. Musí být vyloučeno, že k diskriminaci objektivně dojít nemohlo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. srpna 2018 č. j. [9 As 195/2017-47](#)).

Skutečnost, že se proti nastavení podmínek žádný uchazeč o zakázku nebránil, nedokazuje, že k žádné diskriminaci nedošlo – potenciální uchazeči, kteří byli takovými podmínkami vyloučeni, nemusí mít vůli vést o zakázku spor a ani si nemusí být vědomi toho, že jsou nastavenými podmínkami vyloučeni ze soutěže neprávem. Úprava zadávání veřejných zakázek zapovídá samotné nastavení, byť jen skrytě diskriminačních podmínek, nikoliv pouze diskriminační přístup ke konkrétním přesně určitelným soutěžitelům. Zákaz diskriminace tak naruší i pouhá potencialita podstatného ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. června 2013 č. j. [9 Afs 78/2012-28](#) nebo ze dne 13. září 2023 č. j. [7 Afs 192/2022-58](#)).

Pokud si hodnotící komise vyžádala písemné zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny od jednoho z uchazečů a posléze na něj nevyčkala (resp. stěžovatelka dřívější obdržení zdůvodnění neprokázala), narušuje takový postup transparentnost zadávacího řízení.

1. q. Skrytá diskriminace – § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - nerozdělení veřejné zakázky

Zadavatel: Město Boskovice

Název VZ: „CENTRUM POLYTECHNICKÉ VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ - stavební část“ (dále jen „VZ 0001“) a veřejné zakázky č. 0003 s názvem „Centrum polytechnické výchovy a vzdělávání pro volbu budoucího povolání – vybavení učeben - AV technika a pomůcky, vybavení odborných učeben a dalších prostor školy nábytkem a zajištění konektivity“ (dále jen „VZ 0003“)

Rozsudek NSS [7 Afs 192/2022 - 58](#)

Zákaz diskriminace v § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek zahrnuje jednak formu zjevnou, jednak formu skrytou (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. [1 Afs 20/2008-152](#); či ze dne 21. 2. 2019, č. j. [5 Afs 311/2016-40](#)). Podstatou skryté diskriminace je nepřípustné zúžení okruhu potenciálních uchazečů a tím poškození hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2019 č. j. [4 Afs 294/2019-47](#), bod 38 a rozsudek ze dne 13. 9. 2017, č. j. [6 Afs 1/2017-27](#), bod 20). Ke skryté diskriminaci tak může dojít i tím, že zadavatel v rámci jedné veřejné zakázky požaduje plnění, která spolu vzájemně nesouvisejí, a v důsledku se o zakázku bude moci potenciálně ucházet menší počet zájemců, než kdyby jednotlivá plnění byla poptávána samostatně.

Za jednu veřejnou zakázku je nutno považovat zakázku, u které jednotlivá plnění spolu úzce souvisejí mimo jiné z hledisek místních, urbanistických, funkčních, časových, nebo technologických (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2010, č. j. [2 Afs 55/2010-173](#); či ze dne 15. 8. 2018, č. j. [10 As 94/2017-39](#)).

1. r. Zásada přiměřenosti a zákazu diskriminace - § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 134/2016 Sb., - podmínky profesní způsobilosti podle § 77 odst. 2 písm. a) a c) a technické kvalifikace podle § 79 odst. 2 písm. c) téhož zákona – multioborová živnost

Zadavatel: Město Boskovice

Název VZ: „CENTRUM POLYTECHNICKÉ VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ - stavební část“ (dále jen „VZ 0001“) a veřejné zakázky č. 0003 s názvem „Centrum polytechnické výchovy a vzdělávání pro volbu budoucího povolání – vybavení učeben - AV technika a pomůcky, vybavení odborných učeben a dalších prostor školy nábytkem a zajištění konektivity“ (dále jen „VZ 0003“)

Rozsudek NSS [7 Afs 192/2022 - 58](#)

Zadavatel požadoval po dodavatelích, aby doložili i dílčí oprávnění, ačkoliv disponovali živnostenským oprávněním multioborovým, tj. živností „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“.

Judikatura Nejvyššího správního soudu potvrzuje, že živnost „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“ je multioborovou živností, která opravňuje učinit dodávku ucelené stavby tzv. „na klíč“, opravňuje tedy i k činnostem, k nimž je jinak třeba zvláštních živnostenských oprávnění. Nelze tedy vyřadit účastníka výběrového řízení z důvodu, že prokázal oprávnění realizovat stavbu jako celek uvedenou multioborovou živností, ačkoliv nedoložil dílčí oprávnění, např. k revizi vyhrazených technických zařízení (viz rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2014, č. j. [10 As 111/2014-47](#)).

Zadavatelem nastavené kvalifikační podmínky byly diskriminační, neboť vylučovaly osoby, které mohly být způsobilé k realizaci stavby, ale nedisponovaly všemi nadbytečně požadovanými živnostenskými oprávněními a osobami se všemi autorizacemi. Skutečnost, že se proti takovému nastavení podmínek žádný dodavatel nebránil, rozhodně nedokazuje, že k žádné diskriminaci nedošlo – potenciální dodavatelé, kteří byli takovými podmínkami vyloučeni, zkrátka nemuseli mít vůli vést o zakázku spor a ani si nemuseli být vědomi toho, že jsou nastavenými podmínkami vyloučeni ze soutěže neprávem. Ustanovení § 36 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek ostatně zapovídá samotné nastavení, byť jen skrytě diskriminačních podmínek, nikoliv pouze diskriminační přístup ke konkrétním přesně určitelným soutěžitelům. Zákaz diskriminace tak naruší pouhá potencialita podstatného ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. [9 Afs 78/2012-28](#)).

1. s. Transparentnost zadávacího řízení – seznámení se zadavatelem s obsahem nabídky před uplynutím lhůty pro její podání

Zadavatel: Město Žďár nad Sázavou a Obec Polnička

Název VZ: „Sdílená jízdní kola 2025 - 2027“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [29110/2025/162](#)

Bez zvážení konkrétních okolností případu nelze jednoduše říci, že jakékoliv seznámení se zadavatelem s obsahem nabídek před uplynutím lhůty pro jejich podání automaticky a bez dalšího založí takovou netransparentnost zadávacího řízení, která by představovala jeho neodstranitelnou vadu a nutně by musela vést k jeho zrušení (ať už ze strany zadavatele nebo ze strany Úřadu).

Aby netransparentnost způsobená tím, že se zadavatel před uplynutím lhůty pro podání nabídek seznámí s jejich obsahem, dosáhla intenzity, která by mohla odůvodnit případné zrušení zadávacího řízení, musí ke skutečnosti, že se zadavatel s obsahem nabídky seznámil, přistoupit ještě další okolnosti.

Pokud zadavatel sám aktivně otevře řádně a včas podanou nabídku před uplynutím lhůty pro podání nabídek, stává se jeho postup nečitelným a nekontrolovatelným. Zadavatel skutečně v takové situaci upadá v podezření, že je jeho záměrem informace z nabídky předat některému dodavateli, od něž očekává, že nabídku buď podá, stáhne anebo již podanou nabídku změní. V takovém případě je závěr o zásadní netransparentnosti zadávacího řízení skutečně namístě. Je přitom nerozhodné, zda tak zadavatel činil úmyslně či z nedbalosti (administrativním pochybením), neboť pravé pohnutky takového jednání jsou jen obtížně zjiřitelné.

Naopak v případě, kdy je obsah nabídky zadavateli pouze zpřístupněn způsobem, tedy z důvodů na straně dodavatele, který nabídku podal, pochybnost o záměrech zadavatele, a tedy i o regulérnosti a férovosti jeho postupu nevzniká pouze tím, že má možnost se s nabídkou seznámit ještě před uplynutím lhůty pro podání nabídek. Jak uvedl Krajský soud v Brně ve svém rozsudku č. j. [62 Af 55/2021-65](#) ze dne 9. 2. 2023 (potvrzeném rozsudkem NSS č. j. [3 As 10/2023-53](#) ze dne 24. 5. 2024), „*pro dovození porušení zásady transparentnosti zadávacího řízení by vnější pozorovatel musel mít alespoň v obecné rovině důvodnou obavu, že proces výběru nebyl spravedlivý a řádný*“. Aby taková pochybnost mohla vzniknout, musela by existovat určitá indicie o tom, že zadavatel skutečně hodlal předčasně zjištěné údaje z nabídky použít v rozporu se zákonem. Taková indicie bude zpravidla spočívat v následném chování účastníků zadávacího řízení.

1. t. Transparentnost zadávacího řízení – porušení zadávacích podmínek

Zadavatel: Dopravní podnik Ostrava a. s.

Název VZ: „Dodávka až 18 ks parciálních trolejbusů“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [3 As 10/2023 - 53](#)

Přístup zadavatele, který umožnil dodavateli formulovat do smluvních podmínek nové podmínky, které jsou (byť jen s nízkou pravděpodobností) s to porušit zadávací podmínky, nelze akceptovat. Takovým postupem fakticky došlo k popření základních principů zadávacího řízení, zejména vázanosti účastníků zadávacího řízení (včetně zadavatele) zadávacími podmínkami (§ 36 odst. 2, 3 a 7 ZZVZ, § 39 odst. 1, § 51 odst. 3, § 124 odst. 4 ZZVZ) a nebyla zajištěna ani transparentnost zadávacího řízení, jak to předpokládá § 6 odst. 1 ZZVZ.

Popření jedné ze zadávacích podmínek již přímo v nabídce vybraného dodavatele ovlivnilo také vzájemnou porovnatelnost jednotlivých nabídek, jejichž předkladatelé oprávněně vycházeli z předpokladu, že zadávací podmínky nelze doplňovat či měnit. Vybraný dodavatel byl tímto postupem neoprávněně zvýhodněn.

1. u. Žádost o účast v zadávacím řízení - § 58 odst. 5 zákona č. 134/2016 Sb., – zásada transparentnosti

Zadavatel: Město Chropyně

Název VZ: „Přírodní park Chropyně“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0176/2019/VZ-34774/321/VJu](#)

Zákon v případě třífázového užšího řízení stanoví zadavateli vůči těm dodavatelům, kteří vyjádřili předběžný zájem, povinnost je vyzývat k podání žádosti o účast, nikde ze zákona však neplatí, že ti, kdo neprojevili předběžný zájem, žádost o účast podat nesmí nebo že zadavatel jejich žádost o účast přijmout nesmí.

Povinnost zadavatele vyzvat dodavatele k podání žádosti o účast dle § 58 odst. 5 zákona č. 134/2016 Sb., o ZVZ, ve znění pozdějších předpisů, s náležitostmi dle přílohy č. 6 k zákonu, písmeno C přílohy, je nutno, vzhledem k obsahu výzvy, vykládat jako poučovací povinnost zadavatele vůči dodavatelům. Těm jsou takto již v relativně brzké fázi zadávacího řízení přehledně sděleny poměrně detailní informace o rozsahu plnění veřejné zakázky tak, aby každý dodavatel mohl odhadnout, zda si přeje zakázku plnit a jaké s tím budou spojeny povinnosti. Pokud si však takové informace jakýkoliv dodavatel opatří vlastní iniciativou, nelze mu a priori odepírat účast v zadávacím řízení pro promeškání zcela neformálního úkonu, jakým je projevení předběžného zájmu.

Tam, kde zákon nestanoví konkrétní postup, může zadavatel stanovit zadávací podmínky dle svého uvážení s tím, že tyto musí být v souladu se zásadami transparentnosti, přiměřenosti, rovnosti a zákazu diskriminace. Je tedy v obecné rovině možné, aby zadavatel stanovil, že nepřipustí účast těch dodavatelů, kteří neprojevili předběžný zájem, resp. že takovým dodavatelům ani neumožní podání žádosti o účast. Takto stanovená zadávací podmínka však musí být v souladu se zásadami zákona. V první řadě tedy takto stanovená zadávací podmínka musí být transparentní - jasná a předem známá, nelze jej dotvářet, až když taková situace nastane. Dále taková podmínka musí být souladná se zásadou přiměřenosti. Stejně tak poté musí být dodržena zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Pokud však takovou výhradu zadavatel neučiní a dodavatel podá žádost o účast, byť neprojevili předběžný zájem, měl by zadavatel jeho žádost o účast jednak umožnit a dále připustit, a to proto, že pokud tak zadavatel neučiní, dopustí se porušení zásady transparentnosti, neboť ze zadávacích podmínek ani zákona nelze předvídat zadavatelův postup.

Zásadu transparentnosti, vyložil Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 29. 4. 2019 ve věci C-496/99 P tak, že jejím účelem je zabránit protekci a arbitrárnosti v postupu zadavatele vůči dodavatelům a veškeré podmínky a detailní pravidla zadávacího řízení musí být stanovena jasným, přesným a jednoznačným způsobem v oznámení veřejné zakázky nebo zadávací dokumentaci, aby jednak všichni přiměřeně informovaní dodavatelé při vynaložení běžné péče mohli rozumět jejich přesnému významu a interpretovat je shodně a jednak aby zadavatel byl schopen ověřit, zda podané nabídky splňují kritéria příslušné zakázky.

2. a. Zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení – porušení § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Vimperk

Název VZ: Pořízení plnění, spočívajícího v demolici stávajících a výstavbě nových rekreačních objektů a následného pronájmu pozemků včetně na nich se nacházejících staveb za účelem poskytování rekreačních a ubytovacích služeb

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [02360/2022/161](#)

V případě, že plnění poptávané zadavatelem naplňuje znaky koncese, je zadavatel povinen, není-li zákonem stanoveno jinak, postupovat při jejím zadání v zadávacím řízení.

V rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. [30 Af 88/2018 - 174](#) ze dne 28. 1. 2021, bylo konstatováno: „Formální označení právního úkonu, jímž dojde k založení závazkového vztahu, stejně jako jeho obsah z pohledu právních norem soukromého práva, tu není rozhodující. Neexistuje žádná typová smlouva na veřejnou zakázku, ale k uzavírání veřejných zakázek jsou využívány různé smluvní typy. Naplnění znaků veřejné zakázky může být založeno i kombinací několika soukromoprávních úkonů (několika typů smluv). Povahu daného smluvního vztahu je proto potřeba posuzovat v každém jednotlivém případě individuálně se zohledněním všech aspektů, které z dohodnuté formy spolupráce podle uzavřené smlouvy mají plynout. K tomu viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 18. 4. 2013, č. j. 62 Af 35/2012-48 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2010, č. j. [8 Afs 60/2009-78](#).“

Pokud nájemní smlouva dle uveřejněného záměru naplňuje všechny znaky koncese na stavební práce podle § 174 odst. 2 zákona, byl ji zadavatel povinen v souladu s § 176 odst. 1 zákona zadat v některém z relevantních druhů zadávacího řízení.

2. b. Oprávněnost uzavřít smlouvu přímým zadáním dle ustanovení § 18 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bez realizace nabídkového řízení, a tudíž i s naprostým vyloučením hospodářské soutěže v důsledku údajné přítomnosti mimořádné situace ve smyslu ustanovení § 22 odst. 1 téhož zákona, kdy hrozilo, že dojde k přerušení poskytování veřejných služeb v přepravě cestujících

Zadavatel: Karlovarský kraj

Název VZ: Zajištění dopravní obslužnosti územního obvodu Karlovarského kraje 2018, 2019 a 2021 - několik smluv o veřejných službách v přepravě cestujících ve veřejné linkové osobní dopravě k zajištění dopravní obslužnosti územního obvodu Karlovarského kraje

Přímé zadání

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [07586/2023/161](#)

Zajištění služeb přepravy je sice veřejným zájmem, ale pouhé poukázání na přítomnost veřejného zájmu nemůže zbavit objednatele povinnosti postupovat v souladu se zákonem č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), respektive odpovědnosti za to, že tak neučinil. Stejně tak odkázání se na ekonomickou efektivitu určitého postupu (pokud by takový postup byl vůbec ekonomicky efektivním) nemůže odůvodnit rezignaci na zákonem předvídaný postup, tj. zajištění služeb přepravy na základě smlouvy uzavřené prostřednictvím nabídkového řízení.

Pokud hrozilo přerušení v poskytování služeb přepravy z důvodu, že objednatel s dostatečným předstihem (přičemž je zjevné, že dostatečným časovým prostorem disponoval) nezajistil další poskytování těchto služeb, a to způsobem, který by byl v souladu se zákonem nebo zákonem o zadávání veřejných zakázek, nelze se odkazovat na přítomnost mimořádné situace.

K výkladu ustanovení § 18 a § 22 zákona, lze odkázat např. na rozsudek Krajského soudu č. j. [31 Af 80/2020-83](#) ze dne 16. 2. 2022, kde KS stanovil kritérium čtyř kumulativních podmínek, které musí být splněny, aby mohl objednatel přistoupit k přímému zadání.

2. c. Nedodržení pravidel pro zadávání veřejné zakázky stanovených v § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Moravská Třebová

Název VZ: „Výstavba veřejné dopravní a technické infrastruktury“

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [21801/2023/162](#)

Není rozhodující formální označení smluvního vztahu či závazku, jakož ani skutečnost, zda je tento vztah založen jedním či vícero právními jednáními jednoho či více subjektů. Formální označení právního jednání, jímž dojde k založení závazkového vztahu, ani jeho obsah z pohledu norem soukromého práva, nejsou rozhodující. Podstatným zůstává, že ve výsledku došlo ke vzniku dvoustranného úplatného vztahu mezi městem a budoucím kupujícím, jehož smyslem bylo vybudování předmětné infrastruktury, které spočívalo v provedení stavebních prací. V tomto smyslu tedy došlo k naplnění definice zadání veřejné zakázky dle § 2 odst. 1 zákona, které bylo město v souladu s § 2 odst. 3 zákona a s ohledem na překročení limitu dle § 27 písm. b) zákona povinno provést v zadávacím řízení. Město je totiž zadavatelem dle § 4 odst. 1 písm. d) zákona a za toto plnění byla mezi ním a budoucím kupujícím smluvna úplata ve formě kompenzace.

Původním záměrem bylo vybudování infrastruktury ze strany města a na jeho náklady, což by s ohledem na hodnotu těchto prací znamenalo veřejnou zakázku, jejíž realizaci by město muselo zadat v zadávacím řízení. Po změnách provedených dodatkem č. 1 ji má sice vybudovat na své náklady budoucí kupující, nicméně výsledek bude totožný, neboť vybudované stavby budou následně převedeny do vlastnictví města.

2. d. Veřejné zakázky pravidelné povahy ve smyslu § 19 zákona č. 134/2016 Sb., - nedodržení pravidla pro zadání veřejné zakázky stanoveného v § 2 odst. 3 zákona

Zadavatel: Olomoucký kraj

Název VZ: Open air koncert Olomouckého kraje a organizační zajištění akce „Česká rocková párty“

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [17689/2023/16](#)

V případě veřejných zakázek pravidelné povahy jde o dodávky či služby stejného druhu, které zadavatel pořizuje opakovaně a v zásadě plánovaně. Smyslem ustanovení § 19 zákona je předejít takovému obcházení zákona, kterým si zadavatelé budou pořizovat služby či dodávky stejného druhu jako zakázky malého rozsahu několikrát do roka bez zadávacího řízení, lze-li s ohledem na jejich dosavadní zkušenost rozumně očekávat, že tento druh služeb či dodávek pořizují pravidelně.

V zásadě záleží „na historické praxi zadavatele, zda prostřednictvím svých opakovaně pořizovaných nákupů ‚založí‘ povinnou aplikaci § 19; nemusí se přitom nezbytně jednat pouze o dodávky či služby související s ‚provozem‘ zadavatele. Zásadním kritériem bude právě jejich pravidelná povaha a nikoliv ‚nezbytnost‘ pro zadavatele a uspokojení jeho potřeb a požadavků.“

V situaci, kdy zadavatel zadal veřejné zakázky bez zadávacího řízení, nemohl obsáhnout okruh všech potenciálních dodavatelů, kteří by se mohli o veřejnou zakázku ucházet. Tímto výrazně omezil okruh dodavatelů, byť v potenciální rovině. Potencialita ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky dle § 268 odst. 1 písm. a) zákona však k naplnění skutkové podstaty přestupku plně postačuje. K otázce možnosti ovlivnění výběru lze taktéž odkázat například na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 6. 2020, č. j. [29 Af 34/2017-220](#).

2. e. Zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, jako VZMR – stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky

Zadavatel: Město Lom

Název VZ: „Rekreace, chaty – Loučná (Dlouhá Louka)“

Postup mimo zadávací řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [42855/2023/161](#)

Stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky je jednou z primárních povinností zadavatele. Zadavatel by měl vycházet z objektivních hodnot, které zjistil na základě údajů a informací o zakázkách stejného či obdobného předmětu plnění, relevantního průzkumu trhu nebo jiným vhodným způsobem, resp. na základě relevantních, objektivně prokazatelných a ověřitelných údajů, které si za účelem stanovení předpokládané hodnoty zakázky opatřil, aby své povinnosti dostál.

Do předpokládané hodnoty je nutno zahrnout hodnotu všech plnění, která mohou vyplývat ze smlouvy na veřejnou zakázku (viz § 16 zákona).

Zadavatel zásadně není oprávněn uzavřít smlouvu na zakázku malého rozsahu v situaci, kdy je předem, např. z nabídky dodavatele zřejmé, že bude překročen zákonný limit. I judikatura zadavatelům doporučuje, aby v pochybnostech raději volili formu zadávacího řízení. Tím spíše je pak nutno zakázku řádně zadat v případě, kdy je nominální hodnota plnění již při sjednání smlouvy vyšší než limit pro zakázku malého rozsahu.

Zadání veřejné zakázky jako zakázky malého rozsahu představuje využití výjimky, která musí být vykládána restriktivně, přičemž oprávněnost jejího použití je zadavatel povinen nejen tvrdit, ale i prokázat. V této souvislosti lze odkázat na rozhodnutí Úřadu č. j. [ÚOHS-S0088/2017/VZ-07708/2017/551/DBo](#) ze dne 2. 3. 2017, kde Úřad konstatoval, že „zadavatel při zadání předmětné veřejné zakázky postupoval mimo režim zákona, když zadal veřejnou zakázku jako veřejnou zakázku malého rozsahu, přičemž Úřad je zastáncem toho názoru, že jakákoli výjimka z působnosti zákona musí být za účelem její aplikace vykládána restriktivně, aby nemohlo docházet k jejímu případnému zneužití a nemohla být obcházena hospodářská soutěž, přičemž v případě aplikace takové výjimky je důkazní břemeno ohledně existence podmínek pro využití výjimky z působnosti zákona na straně zadavatele. Požadavek restriktivního výkladu vyplývá nejen z rozhodovací praxe správních soudů a Úřadu, ale i rozhodovací praxe SDEU, např. z rozsudku ze dne 2. 10. 2008, č. C -157/06, v němž je uvedeno, že k prokázání existence důvodů pro použití výjimky z působnosti zákona nepostačuje pouhé tvrzení zadavatele o existenci výjimečných okolností odůvodňujících použití výjimky.“. Ohledně restriktivního výkladu výjimek z postupu podle zákona lze odkázat např. i na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-385/02 ze dne 14. 9. 2004, v němž Soudní dvůr konstatoval (v tomto případě konkrétně vzhledem k posouzení podmínek pro využití jednacích řízení bez uveřejnění, nicméně jelikož se jedná i v šetřeném případě o výjimku z působnosti zákona, lze citované rozhodnutí dle názoru předsedy Úřadu aplikovat): „(...) musí být vykládána restriktivně a důkazní břemeno ohledně existence výjimečných podmínek odůvodňujících výjimku nese ten, kdo se jich dovolává (...).“ (viz články č. 19 a č. 20 rozsudku).

2. f. Zadání veřejné zakázky mimo režim zákona – porušení § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb., - uzavření smlouvy o dílo na částku přesahující finanční limit pro veřejnou zakázku malého rozsahu

Zadavatel: Statutární město Pardubice, městský obvod Pardubice VI

Název VZ: „Rekonstrukce komunikace k Dubině, Pardubice – Svítkov, Etapa I-III“

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [38575/2024/162](#)

V případě zadávání veřejných zakázek mimo zadávací řízení je pro zjištění předpokládané hodnoty zakázky (minimálně v okamžik samotného zadání zakázky) relevantní toliko údaj uvedený ve smlouvě, kterou zadavatel právě podepisuje.

Zadavatel předpokládanou hodnotu veřejné zakázky posuzuje v některých případech v podstatě dvakrát. Poprvé pro účely rozhodnutí, zda zadávací řízení zahájit, a podruhé pak při znalosti konkrétních nabídkových cen nejpozději při podpisu smlouvy. V této druhé fázi zadavatel ověřuje, zda uzavřením smlouvy nezadá konkrétnímu dodavateli plnění přesahující svojí hodnotou příslušný limit a zda tak neporuší zákon. Může tak učinit eventuálně i dříve než při podpisu smlouvy, například už ve chvíli, kdy otevře nabídky, neboť již v tom okamžiku zná nabídkové ceny uchazečů a je mu známo, zda přesahují zákonné limity pro příslušný režim zákona. Podle § 16 odst. 6 věty první zákona zadavatel postupuje především při prvním posuzování nabídkové ceny, tj. když se rozhoduje, zda zadávací řízení zahájit, či nikoliv, a to zpravidla z důvodu, že ještě nemá k dispozici konkrétní cenovou nabídku, a proto potřebuje zjistit údaje o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění, na které citované ustanovení odkazuje. Pokud už ale zadavatel například právě na základě zpracovaného rozpočtu zadávací řízení nezahájí a chystá se podepsat smlouvu, musí předpokládanou hodnotu veřejné zakázky posoudit znovu, tentokrát už na základě údajů obsažených v návrhu této smlouvy.

2. g. Zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, na místo zadání v nadlimitním režimu podle části čtvrté zákona č. 134/2016 Sb., - nedodržení pravidla pro zadání veřejných zakázek stanoveného v § 2 odst. 3 téhož zákona

Zadavatel: Městská část Praha 8

Název VZ: „Pravidelná údržba svěřených ploch, dětských hřišť a sportovišť na území MČ Praha 8“

Sedm samostatných smluv dle VZMR

Rozsudek Krajského soudu v Brně [29 Af 12/2021-59](#)

Pakliže zadavatel namítá, že jeho postup byl transparentní, a odůvodňuje to zejména tím, že výzvy uveřejnil na svém profilu, nemůže to však zhojit neprovedení zadávacího řízení, které odpovídá nadlimitnímu-režimu veřejné zakázky. Nadlimitní veřejné zakázky jsou totiž spojeny s výrazně vyšší mírou publicity (zahájení řízení na nadlimitní veřejnou zakázku se oznamuje ve Věstníku veřejných zakázek a v Úředním věstníku Evropské unie) a celkové regulace postupu zadavatele při vynakládání veřejných finančních prostředků.

Rovněž odkazem na údajný veřejný zájem na realizaci VZMR nelze odůvodňovat obcházení zákona, ve veřejném zájmu na poli zadávání veřejných zakázek je především postup dle zákona (ZZVZ), nikoli jeho nedodržování či obcházení na základě nahodilých okolností, zejména na základě těch, za které je zadavatel odpovědný (viz např. tvrzené pozdní zjištění stavu spravovaného majetku a ploch), či které mu zákon umožňuje řešit právně konformním postupem (viz podmínky možné aplikace § 63 odst. 5 ZZVZ či úvahy v bodě 37 tohoto rozsudku).

3. a. Dělení VZ – funkční souvislost - zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Obec Čeladná

Název VZ: „Revitalizace památníku J. Kaluse“

„Zpevněné plochy a terénní úpravy kolem objektu Památníku J. Kaluse, přidružené stavební objekty“

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [21886/2021/161/EDo](#)

Potvrzeno rozsudkem NSS [9 As 205/2022 - 51](#)

Aby bylo možné již u první části plnění v pořadí dovodit, že tvoří funkční celek s navazujícím plněním, je třeba prokázat, že zadavatel měl povědomí o tom, že bude třeba zadat i navazující části plnění. Fakt, že nyní může být zřejmé, že plnění dle všech smluv o dílo spolu tvoří jeden funkční celek, neznamená, že to zadavatel věděl i v době uzavírání smlouvy o dílo 1.

K dovození funkční souvislosti lze doplnit, co je stavbou pro účely zákona dle ustanovení § 14 odst. 4 zákona. V návaznosti na toto ustanovení, funkční celek vyplývá z faktu, že stavební práce týkající se revitalizace památníku J. Kaluse a navazující terénní úpravy kolem památníku J. Kaluse a přidružené stavební objekty spolu technicky a funkčně souvisí, když totiž teprve pospolu jsou schopny plnit zamýšlený funkční a hospodářský účel.

Otázka financování a rozpočtů není pro určení toho, zda spolu plnění funkčně souvisí, rozhodná. Je totiž třeba vycházet z toho, že funkční souvislost je vlastnost posuzovaných plnění a nesouvisí s osobou zadavatele a jeho poměry. Vždy existuje možnost veřejnou zakázku rozdělit na části s časově odloženou realizací (a odloženou úhradou prací), či si ve smlouvě s jediným dodavatelem vyhradit podmínky (např. nezajištění financování, neposkytnutí dotace atd.), při jejichž splnění nebude muset zadavatel odebrat další plnění nebo dojde k ukončení smluvního vztahu.

3. b. Časová souvislost při dělení VZ

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR, p.o.

Název VZ č. 1: „D1 Oprava svodidel – výměna nevyhovujících svodidel dle platných TP“

Název VZ č. 2: „D1 Oprava svodidel – výměna betonových svodidel ve SDP“

VZMR

Pravomocné prvoinstanční rozhodnutí ÚOHS [S0079/2017/VZ-12296/2017/551/DBo](#)

Časovou souvislostí (zákon č. 137/2006 Sb., o VZ, ve znění pozdějších předpisů), je třeba rozumět souvislost několika veřejných zakázek z pohledu doby jejich realizace, přičemž druh veřejné zakázky není rozhodný. Rozhodující naopak je, zda má několik různých veřejných zakázek souvislost z hlediska času, a to bez ohledu na to, zda se jedná o veřejné zakázky, jejichž doba plnění je časově podobná, nebo o veřejné zakázky, jež na sebe časově navazují. Stěží tak budou mít časovou souvislost veřejné zakázky, u nichž je doba plnění naprosto odlišná, například v řádech let, ale ani takové případy nelze zcela vyloučit.

Důležitým aspektem je také předvídatelnost jednotlivých veřejných zakázek ze strany zadavatele. Zadavatel kupříkladu jen stěží odůvodní rozdělení dvou veřejných zakázek, které spolu jinak souvisejí, tím, že v době, kdy zadával první z nich, nevěděl o tom, že v dohledné době bude muset zadat i tu druhou (samozřejmě za podmínky, že potřeba realizace druhé veřejné zakázky nevznikla nahodile v závislosti na vnějších okolnostech). Pokud má zadavatel vytvořen plán na realizaci projektu (tzn. jedná se o plánované aktivity), byť rozložené do několika let, je na místě takovou veřejnou zakázku zadávat jako jeden celek, tedy jedinou veřejnou zakázku.

3. c. Časová souvislost mezi dílčími VZ (odstup VZ 11 let) – podezření na rozdělení VZ

Zadavatel: Město Vimperk

Název VZ: „ZŠ TGM Vimperk, 1. máje 268 – výměna střešní krytiny – I. etapa“

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0103/2019/VZ-22346/2019/323/PBI](#)

Prvoinstanční rozhodnutí ÚOHS [S0112/2019/VZ14495/2019/511/MCh](#)

Zákon sice nestanoví konkrétní časový údaj rozhodný pro naplnění podmínky časové souvislosti, avšak rozhodující skutečností pro určení, zda taková souvislost dána je, či není, určitě nemůže být bez dalšího pouze povaha předmětu jednotlivých posuzovaných plnění.

Skutečnost, že určitý zadavatel v rozmezí několika let, případně i desítek let, realizuje veřejné zakázky s obdobným předmětem, nemůže sama o sobě znamenat, že mezi takovými veřejnými zakázkami je dána časová souvislost.

Rozhodnou skutečností pro určení existence časové souvislosti může být také fakt, že zadavatel v době zadávání určitého plnění již prokazatelně závazně plánoval, že v dohledné budoucnosti bude realizovat konkrétní plnění s totožným či obdobným předmětem. Musí však jít o konkrétní prokazatelný záměr realizace, plynoucí například ze schváleného plánu investic, rozpočtu apod. Pouhé povědomí zadavatele o tom, že někdy v blíže neurčené budoucnosti bude potřeba určité obdobné plnění realizovat, přičemž konkrétní dobu plnění, resp. to, zda vůbec k jeho realizaci fakticky dojde, nelze s jistotou určit, pro naplnění podmínky časové souvislosti nestačí.

Nelze zaměňovat věcnou souvislost plnění, tzn. fakt, že dojde opakovaně k realizaci plnění stejného či obdobného charakteru, se souvislostí časovou, která je založena na jiných kritériích, než je charakter předmětu plnění.

3. d. Sčítání – dělení VZ – předpokládaná hodnota, časová, místní a funkční souvislost – zákon č. 137/2006 Sb.,

Zadavatel: Městská část Praha 1

Název VZ: „Dodávky kancelářského nábytku v průběhu účetního roku 2015“

Pravomocné prvoinstanční rozhodnutí ÚOHS [S0411/2018/VZ-38413/2018/542/MKk](#)

K otázce, kdy je nutné poptávaný předmět plnění zadat jako jedinou veřejnou zakázku a kdy je naopak možné poptávat plnění ve více veřejných zakázkách.

Nejvyšší správní soud, např. ve svém rozsudku ze dne 27. 6. 2007, sp. zn. [2 Afs 198/2006](#) uvádí, že „[z]adáním jedné veřejné zakázky, spočívající v plnění stejného nebo srovnatelného druhu, je totiž nutno rozumět i souhrn jednotlivých zadání určitých relativně samostatných plnění, týkají-li se tato zadání plnění spolu úzce souvisejících zejména z hledisek místních, urbanistických, funkčních, časových nebo technologických.“

V rozsudku ze dne 15. 12. 2010, č. j. [2 Afs 55/2010-173](#), Nejvyšší správní soud, souladně s jeho výše citovanými závěry, uvádí, že „[p]ro určení, zda konkrétní plnění ve prospěch zadavatele je jedinou veřejnou zakázkou nebo několika jednotlivými veřejnými zakázkami, je rozhodující věcný charakter takového plnění; poptává-li zadavatel plnění svým charakterem totožné či obdobné (např. plnění stejného nebo srovnatelného druhu uskutečňované pro téhož zadavatele v témže časovém období a za týchž podmínek co do charakteru plnění), pak takové plnění musí zadávat jako jedinou veřejnou zakázku [...]. Není však v případě zadávání takové jediné veřejné zakázky vyloučeno připustit podávání nabídek jen na její jednotlivé části.“

Časová, místní a funkční souvislost

Obecně jsou stěžejním ukazatelem pro naplnění časové souvislosti především dohodnuté lhůty plnění a dále další časové souvislosti s pojené s plněním, či s jednáním stran obecně.

V obecnostech pro posouzení existence či neexistence místní souvislosti je zřejmé, a to vždy v závislosti na individuální povaze veřejné zakázky, že v potaz je třeba vzít větší množství faktorů. Rozhodné mohou být, vedle prosté vzdálenosti mezi místy plnění, také okolnosti, týkající se předmětu plnění, konkrétního subjektu vystupujícího v postavení zadavatele, budoucí funkce výsledků plnění, eventuálních objektivních překážek mezi místy, na kterých má plnění probíhat, apod.: „[...] místní souvislost neznamena totéž místo, ale souvislost v prostoru. [...] Přitom se intenzita takové místní souvislosti může výrazně lišit v závislosti na různých faktorech, které ji mohou ovlivnit. [...] Aby pak mohla být místní souvislost vyloučena, či výrazně oslabena, musela by existovat nějaká prostorově relevantní překážka mezi těmi místy, jejichž prostorová souvislost má být poměřována.“ (Rozhodnutí Předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 29. 1. 2016, č. j. [ÚOHS-R270/2014/VZ 03137/2016/322/PSe](#)).

K funkční souvislosti lze v obecnosti uvést, že její existence, či naopak absence, se dovozuje zejména na základě účelů a cílů, pro které jsou veřejné zakázky zadávány. Otázka návaznosti jednotlivých plnění veřejných zakázek je pouze jedním (nikoliv však jediným) z hledisek, na základě kterého se dá určit, zda se jedná o samostatné veřejné zakázky, či o veřejnou zakázku rozdělenou na dílčí plnění. „[...] plnění nemusí být plněními totožnými nebo vzájemně absolutně podmíněnými (tj. jedno plnění nemůže existovat bez plnění druhého), ani není vyloučeno, aby při těchto dílčích činnostech byla využívána odlišná technická zázemí či odlišné technologie.“ (Rozhodnutí Předsedy Úřadu ze dne 3. 3. 2016, č. j. [ÚOHS R457/2014/VZ-08304/2016/322/LKo](#)).

3. e. Sčítání – dělení VZ– zkoumání výše předpokládané hodnoty VZ

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR, p.o.

Název VZ č. 1: „D1 Oprava svodidel – výměna nevyhovujících svodidel dle platných TP“

Název VZ č. 2: „D1 Oprava svodidel – výměna betonových svodidel ve SDP“

VZMR

Pravomocné prvoinstanční rozhodnutí ÚOHS [S0079/2017/VZ-12296/2017/551/DBo](#)

Zadavatel má právo vymezit předmět veřejné zakázky podle vlastního uvážení, vždy je však povinen dodržet pravidlo zákazu dělení předmětu veřejné zakázky stanovené v § 13 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o VZ, ve znění pozdějších předpisů, pokud by tím došlo ke snížení předpokládané hodnoty pod finanční limity stanovené v § 12 zákona. Při posouzení toho, zda se jedná o jednu či více veřejných zakázek, je třeba přihlížet zejména k místním, časovým a věcným souvislostem, a rovněž ke skutečnosti, zda předmět plnění veřejné zakázky tvoří jeden funkční celek.

U veřejných zakázek na stavební práce ze zákona nevyplývá požadavek na sčítání předpokládaných hodnot obdobných, spolu souvisejících veřejných zakázek, které hodlá zadavatel pořídit v průběhu účetního období, jak tomu je v případě veřejných zakázek na dodávky a služby.

Zadáním jedné veřejné zakázky, spočívající v plnění stejného nebo srovnatelného druhu, je totiž nutno rozumět i souhrn jednotlivých zadání určitých relativně samostatných plnění, týkají-li se tato zadání plnění spolu úzce souvisejících zejména z hledisek místních, urbanistických, funkčních, časových nebo technologických.

V rozsudku ze dne 15. 12. 2010, č. j. [2 Afs 55/2010-173](#), Nejvyšší správní soud zobecnil, že pro určení, zda konkrétní plnění ve prospěch zadavatele je jedinou veřejnou zakázkou nebo několika jednotlivými veřejnými zakázkami, je rozhodující věcný charakter takového plnění; poptává-li zadavatel plnění svým charakterem totožné či obdobné, pak takové plnění musí zadávat jako jedinou veřejnou zakázku, není však v případě zadávání takové jediné veřejné zakázky vyloučeno připustit podávání nabídek jen na její jednotlivé části.

Základním kritériem pro možné rozdělení zakázek je předpokládaná hodnota veřejné zakázky, kterou je každý zadavatel povinen stanovit před pořízováním zboží, služeb či stavebních prací, přičemž při jejím stanovení je rozhodující předpokládaná cena bez DPH. Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je předpokladem pro rozlišení toho, zda se jedná o veřejnou zakázku nadlimitní, podlimitní či malého rozsahu, a tím i stanovení pravidel a postupu při jejich zadávání.

3. f. Sčítání VZ v průběhu účetního období – zákon č. 137/2006 Sb.,

Zadavatel: Ústav hematologie a krevní transfuze

Název VZ: „Rámcová smlouva“ na dodávku léků

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0100/2017/VZ-24073/2017/321/EDy/ZSř](#)

Aplikace výjimky dle § 13 odst. 8 zákona č. 137/2006 Sb., o VZ, ve znění pozdějších předpisů, nesčítat připadá v úvahu zásadně v situaci, kdy se jedná o aktuální potřebu, kterou nebylo možno objektivně předvídat ani naplánovat, k okamžité spotřebě a nikoliv do zásoby a kdy se jedná o plnění nižší hodnoty, jehož jednotková cena je proměnlivá. Mělo by se jednat o právní institut výjimečný, který z povahy věci umožňuje flexibilnější a praktičtější řešení potřeb zadavatele tam, kde by sverpé lpění na sčítání hodnot dílčích plnění činilo zadavateli neúměrné potíže, aniž by tím byl dotčen smysl zadávání veřejných zakázek a zásady postupu zadavatele, tj. zásada rovného zacházení, transparentnosti a zákazu diskriminace.

„Obecně lze k problematice nákupů zdravotního materiálu uvést, že zadavatel má v zásadě dvě možnosti, jakým způsobem zajišťovat pořizování těchto dodávek. V případě, že se rozhodne řešit své potřeby operativně v průběhu roku, nemusí jednotlivé nákupy tohoto zboží vždy sčítat, jestliže jednotlivé nákupy reagují na aktuální potřeby zadavatele a věcně a časově spolu bezprostředně nesouvisí, a pak tedy zadavatel může postupovat podle § 13 odst. 8 zákona. Pokud zadavatel při nákupu léků a zdravotního materiálu postupuje v souladu s § 13 odst. 8 zákona, musí provádět dílčí výběry tohoto zboží podle aktuálních cen, (...). Jestliže pak tyto jednotlivé nákupy nepřekročí 2 mil. Kč, jednalo by se o veřejné zakázky rozsahu ve smyslu § 12 odst. 6 zákona. Při tomto postupu musí zadavatel u každého nákupu pouze zajistit dodržení základních zásad (viz § 6 zákona) a zabezpečit, aby cena za plnění odpovídala tržní ceně (hospodárné vynakládání veřejných prostředků).

V takovém případě pak zadavatel realizuje nákupy vždy od dodavatele nabízejícího aktuálně nejlepší smluvní podmínky (zejm. cena a kvalita).

Druhou možností zadavatele je zvážit své potřeby, stanovit předpokládanou cenu požadovaného plnění a na dodávky zdravotního materiálu v určitém období vyhlásit zadávací řízení podle zákona. V takovém případě pak zadavatel jednotlivé nákupy může bez dalšího realizovat od jediného dodavatele, vybraného v konkurenčním výběrovém řízení.“

Obcházení zákona, kdy zadavatel neoprávněně zadá veřejnou zakázku mimo režim zadávacího řízení, představuje vždy porušení zásad podle § 6 zákona.

3. g. Sčítání VZ zadaných několika subjekty

Zadavatel č. 1: Statutární město Kladno

Zadavatel č. 2: Sportovní areály města Kladna s.r.o.

Název VZ č. 1: „Nákup kol pro systém sdílených kol pro Statutární město Kladno“

Název VZ č. 2: „Zajištění provozu systému sdílených kol“

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0020/2019/VZ-10217/2019/323/JKt](#)

Ačkoli zákon č. 134/2016 Sb., o ZVZ, ve znění pozdějších předpisů, nestanovuje povinnost zadavatelů využít společného zadávání, nemá tato skutečnost žádný vliv na povinnost zadavatelů sečíst předpokládanou hodnotu dílčích částí veřejné zakázky, a to i pokud ji zadává vícero subjektů, avšak její plnění bude tvořit jeden funkční celek zadávaný v časové souvislosti. Smyslem a účelem stanovení předpokládané hodnoty totiž je, aby veřejná zakázka (za kterou je třeba pojímat souhrn všeho plnění, které tvoří funkční celek a je poptáváno v časové souvislosti) byla zadávána v režimu, který odpovídá její skutečné předpokládané hodnotě, tedy součtu předpokládaných hodnot všech jejích částí.

Při zadávání veřejné zakázky na části považuje zákon za jediný podstatný faktor reálné rozdělení veřejné zakázky tvořící funkční celek, nikoli skutečnost prostřednictvím kolika zadávacích řízení či kolika zadavateli jsou tyto části zadávány.

3. h. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky rozdělené na části - § 18 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - funkční celek

Zadavatel: Zlínský kraj

Název VZ: „Aktualizace plánu investičního rozvoje (generel) Kroměřížské nemocnice a.s.“
„Aktualizace plánu investičního rozvoje (generel) Vsetínské nemocnice a.s.“

VZMR

Rozhodnutí NSS [8 As 43/2023-52](#)

Při posuzování, zda více plnění představuje v souhrnu jedinou veřejnou zakázku, je nutno hodnotit, zda tato plnění tvoří funkční celek ve smyslu § 18 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Užitím pojmu funkční celek zákon akcentuje požadavek na existenci jednotícího prvku, který povyšuje prostou souvislost jednotlivých plnění na jejich vzájemnou provázanost.

Pojem funkční celek vyjadřuje komplexitu plnění, tj. nikoliv jejich pouhou souvislost, nýbrž spíše provázanost či spojení určitým pojícím prvkem. Tím zpravidla bude celkový (jednotící) záměr zadavatele, respektive potřeba realizace všech provázaných plnění tak, aby byl naplněn celkový smysl poptávky. To neznamená, že by každé plnění nemohlo sledovat také vlastní cíl, jehož význam může být dokonce sám o sobě převažující. Avšak v situaci, kdy plnění ve svém souhrnu sledují navíc také společný cíl, jedná se o zásadní indicii nasvědčující tomu, že dělení na dílčí plnění je účelové. Za společný cíl více plnění však nelze považovat zcela obecné a široké cíle, které by mohly spojovat i zjevně nesouvisející veřejné zakázky.

Je však třeba zdůraznit, že věcná, místní a časová souvislost jednotlivých plnění zůstávají klíčovými faktory při posuzování jednoty veřejné zakázky, a to i proto, že také vypovídají právě o možném celkovém (jednotícím) záměru zadavatele. Nejedná se nicméně o samostatné podmínky, které by bylo možné považovat toliko za splněné nebo nesplněné. Mají spíše povahu hledisek, u nichž naplnění jednoho z nich v menší míře může být kompenzováno naplněním dalšího ve větší míře. Posouzení otázky, zda více plnění představuje jedinou veřejnou zakázku, je tak nadále výsledkem komplexního hodnocení všech skutkových okolností. V tomto směru je nutno konstatovat, že toto posouzení neumožňuje vyslovení jednoznačného algoritmu.

3. i. Dělení VZ – místní a funkční souvislost - oblast IT VZ - zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Operátor ICT, a.s. (městská společnost, hl. město Praha)

Název VZ: Více zakázek v oblasti IT k zajištění kamerového systému

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [00307/2022/163](#)

Posouzení místní souvislosti

Kybernetické prostorové propojení je pro služby v oblasti informačních technologií zásadním místním prvkem.

Fakt, že některé ze služeb jsou poskytovány spíše vzdáleně, poukazuje na to, že místní souvislost naplněna je, neboť fakticky pouze fyzické místo plnění může vykazovat relevantní prostorové překážky oproti jinému fyzickému místu plnění. Např. rozhodnutí č. j. [ÚOHS-R270/2014/VZ-03137/2016/322/PSe](#) ze dne 29. 1. 2016, jehož citace: „*[M]ístní souvislost neznamená totéž místo, ale souvislost v prostoru. (...) Přitom se intenzita takové místní souvislosti může výrazně lišit v závislosti na různých faktorech, které ji mohou ovlivnit. (...) Aby pak mohla být místní souvislost vyloučena, či výrazně oslabena, musela by existovat nějaká prostorově relevantní překážka mezi těmi místy, jejichž prostorová souvislost má být poměřována.*“.

V případě vzdálených služeb jako je servis a podpora předmětných systémů, které lze do jisté míry poskytovat odkudkoliv, je místní aspekt při posuzování souvislosti plnění podružný a pro nemožnost konstatování místní souvislosti by musela být zjištěna skutečně zásadní překážka, která by vzdálené služby místně rozdělovala.

Posouzení funkční souvislosti

Skutečnost, že jednotlivé systémy, které jsou součástí městského kamerového systému, jsou odlišné, neznamená, že dohromady funkční celek ve smyslu zákona tvořit nemohou. Městský kamerový systém tvoří jeden funkční celek, neboť směřuje za účelem, který je naplňován všemi jeho součástmi a jednotlivými subsystémy.

3. j. Dělení VZ – věcná a časová souvislost

Zadavatel: Městská část Praha 1,

Název VZ: „Anenský trojúhelník“ – více VZMR týkající se projektové dokumentace

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [33739/2021/163/MBr](#)

Na posouzení veřejné zakázky ve smyslu jednoho funkčního celku je třeba pohlížet z materiálního hlediska, tudíž zkoumat funkční (tj. zejm. věcnou, místní) provázanost jednotlivých částí (kontraktů), a to z toho pohledu, zda ve své komplexitě slouží jednomu účelu. Funkčním celkem se rozumí zejména vzájemná provázanost, kdy pouze realizace všech částí zajistí řádné fungování celku, a to nejen z technického pohledu, ale i z pohledu výsledku záměru zadavatele. V tomto případě tedy funkčním celkem lze chápat služby spočívající ve zpracování projektové dokumentace v různých stupních a fázích a výkonu související inženýrské činnosti, jejichž cílem je projekčně připravit a zabezpečit podmínky pro vlastní realizaci rekonstrukce Anenského trojúhelníku a Anenského náměstí.

Pro naplnění časové souvislosti jsou určující především dohodnuté lhůty plnění a další časové souvislosti spojené s plněním či s jednáním stran obecně, přičemž klíčové jsou také termíny uzavření smluv. Pro shledání časové souvislosti není nezbytné, aby se jednotlivé termíny plnění či termíny uzavření smluv shodovaly. Časovou souvislost lze dovodit i při jejich odstupu nejen v řádu dnů či týdnů, ale v odůvodněných případech i v rámci měsíců.

Skutečnost, že ke konci roku 2016 obviněný stále nevěděl (jak sám tvrdí), že bude poptávat v dalších měsících další plnění, nemusí být nutně rozhodná, pokud lze dospět k závěru, že obviněný uvedené vědět mohl a také s ohledem na okolnosti případu vědět měl.

Zákon obviněnému tedy nezakazuje dělit předmět veřejné zakázky na části (srov. § 18 zákona). Nicméně předpokládaná hodnota musí být vždy dána součtem všech těchto od sebe oddělených částí.

3. k. Porušení zákazu diskriminace nerozdělením VZ - § 36 odst. 1 a § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě

Název VZ: „Správa objektu – Dům zdraví Jihlava”

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [23355/2020/322/HSc](#)

Rozdělení nesouvisejících plnění na části veřejné zakázky je nutné, pokud by jejich společným zadáním byla omezena hospodářská soutěž tak, že by z této soutěže byly eliminovány subjekty, které by případně mohly nabídnout plnění jen na určité části zakázky.

K rozdělení veřejné zakázky pak má být přistoupeno zejména tehdy, kdy rozdělení veřejné zakázky na části může přinést více nabídek, a tedy i větší soutěž konkurujících si dodavatelů a z toho vyplývající nižší nabídkovou cenu.

Zákon v § 36 odst. 1 omezení hospodářské soutěže umožňuje, pokud je takové omezení důvodné. I zde tedy platí, že v určitých případech by bylo možno předmět veřejné zakázky zadat společně, aniž by takový postup byl v rozporu se zásadou zákazu diskriminace, ale pro aprobaci omezení hospodářské soutěže by však zadavatel musel uvést konkrétní důvody, přičemž tyto důvody by mohly být podpořeny i efektivností či účelností takového řešení, případně tvrzením, že spojení předmětů plnění přinese zadavateli vyšší kvalitu, takové důvody by však musel podrobně popsat a přesvědčivě prokázat s ohledem na okolnosti konkrétní veřejné zakázky. I zde totiž platí zásada přiměřenosti, která musí být aplikována i na požadavky na odůvodnění určitého postupu zadavatele v duchu pravidla „čím podrobnější a přísnější požadavky zadavatel zvolí, tím vyšší nároky budou kladeny na jejich odůvodnění“.

3. I. Dělení VZ – jeden funkční celek

Zadavatel: Národní muzeum

Název VZ č. 1: „Dodávka a instalace osvětlení do expozice s tématem Dějiny“

Název VZ č. 2: „Dodávka a instalace stropního a nástěnného osvětlení do expozic s tématem Příroda a Evoluce“

Název VZ č. 3: „Dodávka a instalace lištového osvětlení pro výstavní sály v Nové budově Národního muzea“

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [17300/2022/163](#)

Součástí posuzování funkčního celku je posuzování věcné a místní souvislosti. To ale neznamená, že toto posuzování by mělo být absolutní bez přihlížení právě k důležitosti funkčního celku. Funkční celek je stěžejním faktorem pro posouzení souvislosti plnění a věcná či místní souvislost za určitých okolností nemusí být naplněna (a naopak i když věcná a místní souvislost přítomna je, nemusí se o funkční celek jednat).

Funkční celek veřejných zakázek je spolu s jejich časovou souvislostí podle § 18 odst. 2 zákona kritériem pro posouzení nutnosti sčítat předpokládané hodnoty veřejných zakázek. Dílčími kritérii pro posouzení existence funkčního celku je pak dle dlouhodobé rozhodovací praxe posouzení souvislosti místní a věcné.

Ustanovení § 18 odst. 2 zákona neříká, že má zadavatel sčítat předpokládané hodnoty plnění, která nějakým způsobem souvisí určitým účelem, ale že samotná plnění musí tvořit konkrétní funkční celek. Jde o funkci poptávaného plnění, nikoliv širšího celku, jehož součástí jsou předměty jednotlivých veřejných zakázek.

Aby bylo možné zjistit, zda jednotlivá plnění funkční celek tvoří, je nutné určit, zda existuje cíl či účel, který je spojuje. Je zřejmé, že tento účel nemůže být příliš obecného rázu, neboť v takovém případě by byli zadavatelé nuceni sčítat předpokládané hodnoty zakázek spolu fakticky nesouvisejících. Pokud jde ale o sčítání předpokládaných hodnot v případě realizace jednotlivých expozic, respektive zajištění osvětlení při realizaci jednotlivých expozic a zároveň je zcela zřejmá časová souvislost (kterou obviněný nerozporuje), nemám tento účel za příliš široký.

3. m. Dělení VZ – vypracování architektonické studie a navazující projektové dokumentace

Zadavatel: Hlavní město Praha

Název VZ: Objednávka na předmět plnění „Vypracování studie pro halu č. 24 v areálu Pražské tržnice, k. ú. Holešovice“

Objednávka na předmět plnění „Projektové dokumentace pro ohlášení stavby – rekonstrukce haly č. 24 v areálu Pražské tržnice, k. ú. Holešovice“

Samostatné objednávky

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [21416/2022/16](#)

Pro konstatování, že se jedná o věcně související plnění, postačuje, když jsou předměty dodávek svojí povahou obdobné a slouží k naplnění téhož cíle a účelu. K naplnění věcné souvislosti přitom není nezbytně nutné, aby se jednalo o plnění shodné povahy, ale dostačující je pouze povaha obdobná. Podobně pro dovození věcné souvislosti není rozhodující ani to, zda jsou dodávky fyzicky, technicky či organizačně rozdílné, oddělené či oddělitelné.

Věcná souvislost je zde dovozena z toho, že studie i projektová dokumentace směřují k realizaci totožného investičního záměru zadavatele. Místní souvislost je dána tím, že jde o plnění týkající se místně jediného objektu. Funkční souvislost je také dána, neboť jednotícím prvkem obou plnění je jejich účel, kterým je zajištění podkladů pro realizaci rekonstrukce jednoho objektu. Časová souvislost je dána v tom, že obě posuzovaná plnění na sebe navazují.

Obecně je představitelné, že studie a projektová dokumentace nemusí funkční celek tvořit, neboť studie je širokou kategorií dokumentů, od hrubého posouzení možností dispozice s vlastnickým právem až po podrobné plány, na jejichž základě již postupuje projektant. V posuzované věci je však patrné, že studie nemá sloužit jako hrubý podklad rozhodnutí zadavatele, zda bude objekt prodán/pronajat/rekonstruován. Naopak z obsahu výzvy k podání nabídek na zpracování studie vyplývá, že zadavatel již učinil rozhodnutí o dalším osudu objektu a zahajuje fázi realizace svého záměru.

3. n. Spojování a rozdělování veřejných zakázek – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Statutární město Ostrava

Název VZ: „Zvýšení propustnosti křižovatek v Ostravě - rozšíření telematických systémů“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [34674/2022/16](#)

I přesto, že předmět veřejné zakázky sestával z mnoha oddělitelných částí, které lze běžně poptávat i nabízet samostatně (např. velkoplošná zobrazovací stěna, servery a úložiště, řadiče světelného signalizačního značení), možnost rozdělení zde nepřevážila nad vhodností jejich spojení z hlediska potřeb zadavatele a jeho technické složitosti, neboť smyslem a účelem veřejné zakázky bylo získání funkčního celku, v němž budou tyto relativně samostatné části propojeny tak, že bez tohoto propojení by pro zadavatele neměly smysl.

Posouzení otázky spojování či rozdělování zakázek do částí je věcí složitou. Podstatným hlediskem musí být i míra omezení soutěže v případě nerozdělení z důvodu specifčnosti a složitosti plnění a také schopnost zadavatele vysvětlit a odůvodnit své rozhodnutí.

Prolomení zásady zákazu diskriminace dle § 6 odst. 2 zákona je možné, pouze pokud se jedná o objektivně odůvodněný případ.

3. o. Dělení VZ – časová souvislost – nedodržení § 2 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Obec Kuželov

Název VZ: „Přeshraniční cesta k větrnému mlýnu Kuželov – kulturní památce – úsek T0“

„Přeshraniční cesta k větrnému mlýnu Kuželov – kulturní památce (SO.101 Cesta – úsek T1“

„Přeshraniční cesta k větrnému mlýnu Kuželov – kulturní památce (SO.102 Cesta – úsek T2“

„Přeshraniční cesta k větrnému mlýnu Kuželov – kulturní památce (SO.103 Cesta – úsek T3“

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [13266/2023/16](#)

Nelze mechanicky konstatovat, že časová souvislost je pouze nějaký časový údaj konkrétního rozmezí. Nelze například konstatovat, že se sčítají všechny navazující veřejné zakázky s funkční souvislostí, které zadavatel realizuje během 12, 18 nebo 24 měsíců. Časová souvislost je obecně i v tomto případě navázána na předvídatelnost a záměr potřebného plnění. Záměr postavit přeshraniční cestu měl zadavatel logicky mnohem dříve, než si nechal vyhotovit projektovou dokumentaci, zahájil jednotlivé VZMR, uzavřel smlouvy a požádal o poskytnutí finančních prostředků na realizaci. I v případě, že zadavatelé v době svého záměru nemají potřebné finanční prostředky a jejich poskytnutí je nejisté, musí minimálně z pohledu veřejného zadávání kalkulovat s tím, že jejich záměr bude zcela realizován a finanční prostředky budou poskytnuty. S touto úvahou, pak mohou zadavatelé přistoupit k zadání veřejné zakázky. Časová souvislost je tak mnohem širším pojmem, než jen pouhým údajem o časovém období (rozmezí jednotlivých zakázek, resp. uzavřených smluv na jednotlivé veřejné zakázky).

3. p. Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky - § 16 zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Obec Těrlicko

Název VZ: „Restaurace Těrlicko“

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [25747/2021/163/MPe](#)

V případě, kdy zadavatel zadávací řízení neprovádí - zadává veřejnou zakázku malého rozsahu – je rozhodujícím okamžikem pro stanovení předpokládané hodnoty okamžik zadání zakázky. Fakticky by tak zadavatel měl stanovit předpokládanou hodnotu dvakrát, tedy poprvé ve fázi rozhodnutí o zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, a podruhé z důvodu ověření správnosti svého postupu k okamžiku zamýšleného uzavření smlouvy, neboť i v tomto okamžiku musí předpokládaná hodnota odpovídat limitu pro veřejnou zakázku malého rozsahu. V této fázi zadavatel posuzuje, zda nabídková cena vybraného dodavatele nepřesahuje finanční limity platné pro veřejné zakázky malého rozsahu, když v opačném případě by nemohl aplikovat výjimku podle ustanovení § 31 zákona pro zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, a tedy by nemohl smlouvu s vybraným dodavatelem uzavřít.

Důvodem onoho dvojího stanovování předpokládané hodnoty veřejné zakázky je právě snaha předejít situacím, kdy zadavatel nesprávně vyhodnotí cenu poptávaného plnění a teprve z nabídek zjistí, že se již pohybuje v limitech pro postup v režimu zákona.

Oproti postupu při prvotním stanovení předpokládané hodnoty zadavatel nestanovuje předpokládanou hodnotu na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění, resp. na základě průzkumu trhu či předběžných tržních konzultací, ale posuzuje, zda nabídková cena vybraného dodavatele nepřesahuje finanční limity platné pro veřejné zakázky malého rozsahu, resp. podlimitní veřejné zakázky. Prvotně stanovená předpokládaná hodnota veřejné zakázky a předpokládaná hodnota stanovená k okamžiku zadání veřejné zakázky se mohou lišit (byť by se nemělo jednat o výrazný rozdíl, který by pak spíše svědčil o nesprávném stanovení předpokládané hodnoty), nicméně v obou případech je nutné, aby odpovídaly maximálně finančním limitům pro veřejné zakázky malého rozsahu, resp. podlimitní veřejné zakázky. V opačném případě nebude možné využít výjimky pro zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení podle § 30, resp. § 31.

3. q. Předpokládaná hodnota veřejných zakázek pravidelné povahy - aplikace výjimky podle § 19 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Technické služby města Chomutov

Název VZ: „Nákup pohonných hmot v období od 1. 1. 2017 do 13. 1. 2022“

Uzavírání smluv či vystavování objednávek

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [34190/2022/161](#)

Výjimku podle § 19 odst. 3 zákona lze aplikovat na dodávky, které jsou sice pořizovány opakovaně, ale nikoliv pravidelně za účelem naplnění stabilní potřeby. Samotné opakování dodávek tedy nečiní rozlišovací znak mezi dodávkami pravidelné povahy dle § 19 odst. 1 zákona a výjimkou z těchto dodávek dle § 19 odst. 3 zákona, neboť samotné opakování ještě neznamena pravidelnost či předvídatelnost. Podmínku, že se v případě výjimky dle § 19 odst. 3 má jednat o dodávky pořizované dle aktuálních potřeb, je pak nutno vykládat tak, že tato potřeba má vzniknout nepředvídatelně (aktuálně) v okamžiku, kdy je nutno ji uspokojit, nikoliv tak, že se má jednat o potřebu pouze v aktuálním čase existující.

Rozlišovacím znakem je tedy předvídatelnost (očekávatelnost) dodávek oproti jejich nahodilosti (byť jsou takové dodávky opakovány). Pouze v případě, kdy se jedná o dodávky sice opakované, ale svou povahou nahodilé (tedy ne v konkrétnějších obrysech předvídatelné), lze aplikovat výjimku dle § 19 odst. 3 zákona. Současně je třeba přistupovat i k pravidlu proměnlivosti ceny dodávky tak, že tato proměnlivost nemůže odpovídat běžným změnám cen, které postihují téměř všechny komodity, ale musí se jednat o proměnlivost významnější, způsobenou např. různým tržním chováním dodavatelů.

Zároveň je k aplikaci ustanovení § 19 odst. 3 zákona jakožto k výjimce z pravidla dle § 19 odst. 1 zákona nutno přistupovat restriktivně, když její uplatnění může vést k situaci, kdy budou pořizovány služby a dodávky ve značných hodnotách (které by jinak vyžadovaly právě zadání veřejné zakázky v zadávacím řízení) mimo zadávací řízení, a dojde tak ke zmaření samotného smyslu institutu zadávacího řízení a veřejných zakázek vůbec.

3. r. Hodnota veřejné zakázky ve vztahu k případnému dělení zakázky - § 14 odst. 1 písm. b) a § 15 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., a § 19 a § 21 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Název VZ: Více smluv na logistické služby

Rozsudek NSS [10 Afs 6/2024 – 49](#)

Pokud má jít o veřejnou zakázku, jejíž předmět je ze své povahy trvale opakující se, musejí se uplatnit pravidla týkající se právě takového druhu plnění.

Podle úpravy § 15 odst. 1 (pro předpokládanou hodnotu veřejné zakázky na služby se použijí ustanovení pro veřejnou zakázku na dodávky) a § 14 odst. 1 písm. b) zákona o veřejných zakázkách, se předpokládaná hodnota veřejné zakázky na dodávky stanoví *na základě předpokládané výše celkového peněžitého závazku zadavatele za 48 měsíců, má-li být smlouva uzavřena na dobu neurčitou nebo na dobu, jejíž trvání nelze přesně vymezit*. Tato úprava odpovídá i účinné úpravě předpokládané hodnoty veřejných zakázek na služby, které mají mít pravidelnou povahu a mají být uzavřeny na dobu delší než 12 měsíců [§ 19 odst. 2 a § 21 odst. 1 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek]: nestanoví-li se celková smluvní cena, je rozhodná předpokládaná výše úplaty za 48 měsíců (a to jak u smlouvy na dobu neurčitou, tak u smlouvy s dobou trvání delší než 48 měsíců).

O zakázané dělení předmětu zakázky jde tehdy, když je jeho důsledkem zadání veřejné zakázky v mírnějším zákonném režimu, tedy když se tím předpokládaná hodnota sníží pod zákonem stanovené finanční limity (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2015, čj. [7 As 211/2015-31](#)). Není přitom rozhodné, jaká byla pohnutka zadavatele – zda zakázku rozdělil právě proto, aby ji mohl zadat v méně přísném režimu, či zda jej k tomu vedly jiné důvody. Podstatný je důsledek takového rozdělení.

3. s. Předpokládaná hodnota koncese ve smyslu § 175 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy

Název VZ: Spolupráce při poskytování služeb pultu centralizované ochrany (dále jen PCO) a zajištění přenosu signálů z objektů připojovaných na PCO za účelem zajišťování reakce výkonných složek HZS

Koncesní smlouva

Rozsudek NSS [9 As 165/2023 - 38](#)

Pro stanovení předpokládané hodnoty koncese ve smyslu § 175 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, je nutné v první řadě určit, jaké služby či stavební práce jsou předmětem koncese.

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v § 175 odst. 1 obecně vymezuje, co je nutné rozumět předpokládanou hodnotou koncese. Aby bylo možné určité plnění zahrnout do předpokládané hodnoty koncese, musí spadat pod definici § 175 odst. 1 tohoto zákona. Do obratu pro účely stanovení předpokládané hodnoty koncese ve smyslu definice obsažené v tomto ustanovení mohou spadat rovněž plnění, která se účetně v obratu koncesionáře vůbec neprojeví.

Při vymezení pojmu obrat podle § 175 odst. 1 ZZVZ nelze vycházet z toho, jak je obrat definován v jiných zákonech, například v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Pojem obrat použitý v § 175 odst. 1 ZZVZ je nutno vykládat s ohledem na smysl a účel daného ustanovení a kontext, v jakém je používán. Konkrétní plnění tudíž nemusí být z účetního pohledu součástí obratu koncesionáře, přesto však může být součástí obratu ve smyslu § 175 odst. 1 ZZVZ.

Právní úprava stanovení předpokládané hodnoty koncese pamatuje na to, že koncesované služby mohou nabývat různých podob. Tomu odpovídá určitá flexibilita pravidel pro určení předpokládané hodnoty koncese, která ukládá zadavateli, aby předpokládanou hodnotu stanovil metodou založenou na objektivních skutečnostech a blíže vymezenou v zadávací dokumentaci (§ 175 odst. 3 ZZVZ). Okruh plnění, která bude nutné či vhodné zahrnout do předpokládané hodnoty, může být do značné míry závislý na povaze a okolnostech konkrétní koncese.

Stejně případy by v zásadě nemělo být možné posoudit odlišně pouze z toho důvodu, že zadavatel s koncesionářem upraví smluvní dokumentaci či zvolí z hlediska soukromoprávního jiný smluvní typ. Jak ostatně NSS uvedl již dříve, „*není podstatné, jakému smluvnímu typu podle občanského zákoníku je zakázka podřazena, ani zda tomuto smluvnímu typu odpovídá, ale podstatné je, zda fakticky naplňuje znaky koncese podle zákona o zadávání veřejných zakázek.*“ (rozsudek NSS ze dne 15. 6. 2022, č. j. [2 As 43/2021-92](#), č. 4374/2022 Sb. NSS).

3. t. Způsob výpočtu předpokládané hodnoty veřejné zakázky na elektrickou energii v návaznosti na vztah mezi § 19 a § 20 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: RBP, zdravotní pojišťovna

Název VZ: „Dodávka elektrické energie a plynu po dobu nezbytně nutnou“

Jednací řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“)

Rozsudek NSS [1 As 63/2025 - 64](#)

Předpokládaná hodnota veřejných zakázek pravidelné povahy se určuje v souladu s § 19 ZZVZ. Toto ustanovení upravuje rozdílné určování předpokládané hodnoty zakázky podle délky jejího trvání. Má-li být plnění dodáváno méně než 12 měsíců, postupuje se podle § 19 odst. 1 ZZVZ, dle kterého se bere v potaz hodnota plnění v předcházejících 12 měsících. Důvodem tohoto pravidla je, že zadavatel bude z podstaty pravidelnosti plnění jej potřebovat i v dalších obdobích. Ty se tak považují za určitý rozhodný celek pro určení hodnoty zakázky a ve svém důsledku i procesních pravidel. Pokud by plnění trvalo déle než 12 měsíců, počítá zákon s uplatněním obecných pravidel pro předpokládanou hodnotu veřejné zakázky v § 20 a 21 ZZVZ (§ 19 odst. 2 ZZVZ). Výslovný odkaz v § 19 ZZVZ na § 20 a § 21 téhož zákona zakládá specialitu pravidel v § 19 ZZVZ vůči ostatním.

3. u. Určení druhu veřejné zakázky - § 14 a 15 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Statutární město Plzeň

Název VZ: „Dodání a instalace herní sestavy ‚Wall-Holla‘ “

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [34464/2025/161](#)

Kritériem pro posouzení, zda se jedná o veřejnou zakázku na dodávky, na služby nebo na stavební práce, je samotný předmět veřejné zakázky. Správné zařazení veřejné zakázky do kategorie dle jejího předmětu je klíčový úkon zadavatele v rámci přípravy zadávacího řízení, neboť podmiňuje zákonnost a způsob jeho dalšího postupu při zadávání. Pro zadávání jednotlivých druhů veřejných zakázek totiž platí odlišná pravidla, zejména odlišné finanční limity pro jednotlivé druhy veřejných zakázek, které jsou určující pro stanovení režimu veřejné zakázky.

Existuje bohatá rozhodovací praxe Úřadu (např. rozhodnutí předsedy Úřadu ze dne 12. 5. 2025, č. j. ÚOHS-[16639/2025/161](#), sp. zn. ÚOHS-R0033/2025/VZ; ze dne 1. 10. 2024, č. j. ÚOHS-[35533/2024/163](#), sp. zn. ÚOHS-R0134/2024/VZ; ze dne 13. 4. 2021, č. j. ÚOHS-[12295/2021/161/JSU](#), sp. zn. ÚOHS-R0040/2021/VZ nebo rozhodnutí Úřadu ze dne 30. 1. 2024, č. j. ÚOHS-[04343/2024/500](#), sp. zn. ÚOHS-S0538/2023/VZ; ze dne 30. 12. 2019) i relevantní judikatura správních soudů (např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2021, č. j. [1 As 163/2020-44](#); ze dne 13. 9. 2017, č. j. [8 As 118/2016-68](#); ze dne 26. 9. 2013, č. j. [7 Afs 98/2012-171](#); ze dne 21. 3. 2012, č. j. [5 Afs 68/2011-99](#)) k rozlišení mezi veřejnou zakázku na stavební práce a smíšenou veřejnou zakázku na dodávky a stavební práce včetně posouzení, zda je základním účelem dodávka nebo stavební práce. Je tomu tak proto, že stanovit jednoduché pravidlo, které by bylo obecně použitelné při posuzování všech veřejných zakázek, jejichž předmětem jsou dodávky i stavební práce, není s ohledem na rozmanitost jednotlivých veřejných zakázek možné. Vzhledem k rozličnosti a pestrosti předmětů veřejných zakázek a veškerých okolností ovlivňujících veřejné zakázky bude vždy nezbytné posoudit každou takovou veřejnou zakázku individuálně. Dle uvedené rozhodovací praxe Úřadu a judikatury soudů může být nápomocný výskyt několika podstatných rysů (např. charakter předmětu veřejné zakázky, obsah smlouvy, podpůrně i zařazení dle kódů CPV), které je nutné vyhodnotit samostatně pro každou konkrétní veřejnou zakázku. Přitom platí, že u samotného posouzení nelze vycházet pouze z jednotlivého předpokladu, ale vždy z jejich souhrnu a souvislostí.

4. a. Nastavení zadávacích podmínek ve vztahu k omezení hospodářské soutěže

Zadavatel: Sušická nemocnice s.r.o.

Název VZ: „Pořízení CT a RTG přístroje“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [23356/2020/322/JSr](#)

Potvrzeno rozsudkem Krajského soudu v Brně [29 Af 57/2020-111](#)

Zadavatel má plné právo určit vzhledem ke svým potřebám charakter a parametry předmětu plnění. Do těchto jeho preferencí a rozhodnutí mu není Úřad ani žádný z dodavatelů oprávněn zasahovat, zadavatel je ovšem povinen odůvodnit oprávněnost svých nároků a dodržet tak § 6, § 36 odst. 1 a ostatní relevantní ustanovení zákona (např. § 89 a násl.).

Pokud tedy zadavatel dle nastavených technických parametrů poptává přístroj s tím, že zároveň o vítězi rozhoduje nejnižší nabídková cena a všechny parametry jsou dostatečně zdůvodněny, jedná se v daném případě o ničím neomezovanou hospodářskou soutěž, v níž zvítězí ten dodavatel, jenž dokáže nabídnout CT přístroj s konkrétní minimální specifikací za nejnižší cenu.

Účast pouze dvou dodavatelů sama o sobě v žádném případě není důkazem o nezákonném omezení hospodářské soutěže.

4. b. Nastavení zadávacích podmínek v rozporu se zásadou přiměřenosti

Zadavatel: Město Litvínov

Název VZ: „Výstavba nové plavecké haly v Litvínově“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [00912/2022/162](#)

Zadavatel má právo požadovat pouze takovou zkušenost, která je pro realizaci zadávané veřejné zakázky určitým způsobem důležitá. Totiž, požaduje-li zadavatel prokázání zkušenosti, která při plnění zadávané zakázky nehraje důležitou roli, jeho požadavek vlastně není odůvodněný. Pokud zadavatel mezi kvalifikačními kritérii stanoví nedůvodné, tedy nadbytečné, požadavky, dostává se zpravidla do rozporu se zásadou přiměřenosti. Kritéria kvalifikace totiž omezují hospodářskou soutěž napříč všemi druhy zadávacích podmínek nejvíce.

Pokud chce zadavatel ověřit schopnosti a zkušenosti dodavatelů s určitým typem plnění, nemůže svévolně vybrat jen určitý typ dodávek, služeb, nebo stavebních prací, u kterých byl právě tento typ plnění přítomen, a současně přitom z možnosti reference zcela bezdůvodně vyloučit takové předchozí zakázky, jejichž součástí konkrétní plnění rovněž bylo, ale neodpovídají zadavatelskému výběru. Jinými slovy tak nejde požadovat ověření obecné zkušenosti prostřednictvím konkrétního plnění, pokud tento postup nemá jednoznačnou argumentační oporu. Zadavatel proto nepřipustně omezil požadavek kvalifikace na určitý typ budov, ačkoliv současně není vyloučeno, že v úvahu přicházejí rovněž další, při jejichž výstavbě byl platební odbavovací systém zbudován, a to takový, který splňuje zadavatelem pojmenované funkce.

4. c. Zadávací podmínky – diskriminace a omezení hospodářské soutěže

Zadavatel: Nemocnice Pardubického kraje, a. s.

Název VZ: „Dodávka nemocničních lůžek a stolků“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [13127/2021/163/MBr](#)

Jednou ze základních myšlenek zadávání veřejných zakázek je, že k „diskriminaci“ a omezení (důvodnému) hospodářské soutěže může docházet a jedná se o přirozený projev soutěže mezi dodavateli. Diskriminaci (ve smyslu postupu v rozporu s § 6 odst. 1 zákona) nelze zaměňovat s prostou neschopností konkrétního dodavatele splnit zadávací podmínky, resp. realizovat předmět plnění veřejné zakázky v požadované kvalitě či rozsahu.

Zadavatel je ten, kdo stanovuje zadávací podmínky tak, aby odpovídaly jeho potřebám a tedy reflektovaly jeho požadavky na předmět plnění. Zadávací podmínky by měly být koncipovány tak, aby na jedné straně byla zaručena spravedlivá soutěž dodavatelů schopných realizovat veřejnou zakázku a na straně druhé aby plnění veřejné zakázky dle zadávacích podmínek bylo způsobilé naplnit potřeby a legitimní očekávání zadavatele. Je tedy nesporné, že po zadavateli nelze spravedlivě požadovat, aby stanovené zadávací podmínky měly na všechny dodavatele stejný dopad, nicméně případné omezení by mělo být vždy odůvodnitelné oprávněnými potřebami zadavatele.

Při nastavení zadávacích podmínek rovněž velmi výrazně působí zásada přiměřenosti uvedená v § 6 odst. 1 zákona. Zakotvení této zásady vychází ze skutečnosti, že zákon ponechává zadavatelům značnou míru diskrece ohledně volby konkrétního postupu v zadávacím řízení a zadavatel se touto zásadou má řídit ve všech fázích zadávacího řízení, typicky pak v případě nastavení parametrů zadávacího řízení. Zásada přiměřenosti se pak projevuje i v nutnosti odůvodnění případného požadavku zadavatele, kdy platí, že čím podrobněji a rovněž specifičtěji jsou určité podmínky zadávacího řízení nastaveny, tím podrobněji a specifičtěji musí být (v případě pochybností) ze strany zadavatele obhájeny.

4. d. Zadávací podmínky – diskriminační nastavení zadávacích podmínek

Zadavatel: Ústecký kraj

Název VZ: „Dodávky systémů nuceného větrání s rekuperací ve vybraných školách Ústeckého kraje“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [42883/2021/163/PBI](#)

Obecně platí, že zadavatel musí zadávací podmínky stanovit s ohledem na zásadu rovného zacházení a zásadu zákazu diskriminace ve smyslu § 6 odst. 2 zákona. Zadávací podmínky by měly být koncipovány tak, aby na jedné straně byla zaručena spravedlivá soutěž dodavatelů schopných realizovat veřejnou zakázku, na straně druhé, aby plnění veřejné zakázky dle zadávacích podmínek bylo způsobilé naplnit potřeby a legitimní očekávání zadavatele.

Zadavatel je oprávněn blíže vymezit požadavky na předmět plnění, přičemž toto bližší vymezení nelze automaticky považovat za diskriminační jednání, a to ani v případě, že zvolenými požadavky vyloučí z účasti v zadávacím řízení výrobek některého z dodavatelů na trhu. Zadavatelem vymezená specifikace předmětu plnění bude téměř vždy nějakým způsobem selektovat účastníky zadávacího řízení na ty, kteří jsou schopni splnit technické podmínky stanovené zadavatelem, a kteří nikoliv. Selektivní technická podmínka však automaticky neznamená, že je diskriminační. Nicméně je nezbytné trvat na tom, aby požadavky specifikující předmět plnění odpovídaly účelu předpokládaného plnění, a aby tyto požadavky byly logicky zdůvodněné.

Skutečnost, zda požadavky zadavatele na vlastnosti předmětu veřejné zakázky splňuje více dodavatelů, či jen dodavatel jeden, sama o sobě nevypovídá nic o tom, zda technické podmínky byly stanoveny v souladu se zákonem. V případě některých veřejných zakázek může splňovat legitimní (důležité) požadavky zadavatele na předmět veřejné zakázky pouze jeden dodavatel (resp. jeden konkrétní výrobek) a nebude se jednat o porušení zákona, a naopak, v případě jiných veřejných zakázek mohou technické podmínky umožnit relativně širokou soutěž, a přesto budou nezákonné, protože i tak bude jejich prostřednictvím docházet k bezdůvodné diskriminaci některých dodavatelů.

4. e. Zadávací podmínky – vymezení předmětu plnění veřejné zakázky natolik široce, že v důsledku této skutečnosti došlo k omezení okruhu potenciálních dodavatelů - § 36 odst. 1 a § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s.,

Název VZ: „Zvýšení kybernetické bezpečnosti Klaudiánovy nemocnice – operační systém – opakovaná“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [41635/2021/162/JSr](#)

Obecně lze sice jistě tvrdit, že dodávka licencí se službami spočívajícími v nainstalování a provozu získaných programů souvisí, to však nikoliv tak úzce, aby tím bylo dostatečně odůvodněno společné poptávání v rámci jediného celku. Není technický ani ekonomický důvod poptávat plnění jako jediné společné.

Výhodnost v zajištění dodávky i služeb jediným dodavatelem, odůvodněná např. pouze usnadněním komunikace pro zadavatele, neboť by bylo nutno se obracet pouze na jediného dodavatele, nestačí. Takové pozitivum však v žádném případě nemůže být takovým důvodem, který by převážil nad zájmem o zachování co nejširší hospodářské soutěže.

4. f. Stanovení zadávacích podmínek v rozporu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Národní muzeum, příspěvková organizace

Název VZ: „Dodávka a instalace osvětlení do stálých expozic v Historické a Nové budově Národního muzea“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [08652/2021/161/TMi](#)

Zadavatel porušil ustanovení § 36 odst. 3 zákona ve spojení se zásadou transparentnosti podle § 6 odst. 1 zákona, když ze zadávací dokumentace není zřejmé, které z uvedených požadavků na adjustaci předmětných typů svítidel uvedených v příloze č. 3 ZD a v příloze č. 9 ZD jsou pro dodavatele z pohledu tvorby nabídky relevantní, přičemž tento rozpor zadavatel neodstranil ani prostřednictvím vysvětlení zadávací dokumentace. Rozporný požadavek na adjustaci svítidel je tak nutno shledat netransparentním, neboť dodavatelé nejsou dostatečně obeznámeni s tím, jaké nabízené plnění bude zadavatelem akceptováno.

4. g. Stanovení technických podmínek v zadávací dokumentaci - § 89 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Krajská nemocnice T. Bati, a.s.

Název VZ: „KNTB Zlín – vysoce specializovaná péče onkologie – část 2 – Instrumentárium pro laparoskopickou operativu“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [18432/2020/323/MBr](#)

Zadavatel může v zadávací dokumentaci v rámci stanovení technických podmínek uvést odkaz podle § 89 zákona, pokud tím neomezí soutěž o zakázku. Jde-li však o odkaz, kterým zvýhodní nebo znevýhodní určité dodavatele nebo výrobky, pak může odkaz uvést pouze ve dvou výjimečných případech:

- a) je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky (§ 89 odst. 5 zákona), anebo
- b) pokud stanovení technických podmínek podle § 89 odst. 1 zákona nemůže být dostatečně přesné nebo srozumitelné. U každého takového odkazu (tedy nikoliv paušálně) zadavatel připustí možnost nabídnout rovnocenné řešení (§ 89 odst. 6 zákona).

Uvedené výjimky ze zákazu používání odkazů je třeba vykládat restriktivně, a v případě, že zadavatel v zadávací dokumentaci odkaz použije, musí být schopen tento postup odůvodnit a doložit.

Jak vyplývá ze systematiky § 89 zákona, až pokud lze odkaz použitý v zadávací dokumentaci podřadit pod výjimku ve smyslu § 89 odst. 6 zákona, platí, že je zadavatel povinen uvést možnost nabídnout rovnocenné řešení. Zákon zcela jasně stanovuje, že variantní řešení musí být připuštěno pro každý odkaz zvlášť, nestačí jej deklarovat souhrnně pro všechny položky předmětu plnění veřejné zakázky (viz § 89 odst. 6 *in fine* zákona).

4. h. Zadávací podmínky – § 89 odst. 5 a 6 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Olomoucký kraj

Název VZ: „Centrální nákup originálního spotřebního materiálu do tiskáren, kopírovacích a multifunkčních zařízení 2020-2021“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [40477/2021/162/JSr](#)

Zadavatel byl v daném případě oprávněn využít výjimku stanovenou v § 89 odst. 5 zákona a přímo odkázat na produkty, které poptává. Vzhledem k absenci možnosti využít jakýkoliv ověřovací postup, který by zadavatele při zadávání veřejné zakázky nepřiměřeným způsobem nezatěžoval a jímž by bylo zjištěno, zda neoriginální produkty naplňují stejné vlastnosti jako výrobky originální, bylo namístež poukázat na zcela konkrétní předmět plnění, o jehož dodání má zadavatel zájem.

4. i. Nevypořádání žádosti o vysvětlení zadávací dokumentace - § 98 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Národní muzeum, příspěvková organizace

Název VZ: „Dodávka a instalace osvětlení do stálých expozic v Historické a Nové budově Národního muzea“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [08652/2021/161/TMi](#)

Počet podaných nabídek nebo subjektivní srozumitelnost zadávacích podmínek z pohledu jiných dodavatelů nijak neospravedlňuje postup zadavatele při nevypořádání žádosti dodavatele XY, kterým došlo k porušení zákonné povinnosti zadavatele stanovené v § 98 odst. 3 zákona. Závadnost tohoto postupu tedy není závislá na počtu podaných nabídek v zadávacím řízení.

Skutečnosti uvedené zadavatelem a zjištěné Úřadem naopak ukazují na porušení zásady rovného zacházení zakotvené v § 6 odst. 2 zákona, když nabídku kromě vybraného dodavatele podali právě ti dodavatelé, jejichž dotazy byly zadavatelem řádně vypořádány. Tím, že zadavatel vysvětlením zadávací dokumentace odstranil jimi spatřované nejasnosti, umožnil jim podat nabídku. Zcela odlišný postup zadavatele k žádosti dodavatele XY o vysvětlení zadávací dokumentace, tak způsobil nerovnost v přístupu k jednotlivým dodavatelům.

Žádost dodavatele XY řádně nevypořádal a neodstranil tak nejasnosti, které mohly vést dodavatele XY k nepodání nabídky.

4. j. Stanovení zadávacích podmínek příliš široce - § 6 odst. 2 a § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Národní technická knihovna

Název VZ: „Facility management budovy Národní technické knihovny“, obsahující tyto služby:

- „Administrativně-organizační činnosti spojené s provozem a správou budovy“
- „Komplexní technický management v budově“
- „Energetický a ekologický management budovy“
- „Bezpečnostní služby“
- „Úklidové služby, odpadového hospodářství, deratizace“
- „Podpůrné činnosti“
- „Drobný spotřební materiál a náhradní díly“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [06705/2022/162](#)

Není pochyb o tom, že je to pouze zadavatel, kdo zná své potřeby natolik detailně, aby byl s to vymezit předmět veřejné zakázky a stanovit zadávací podmínky tak, aby skutečně získal odpovídající plnění, nicméně je třeba zároveň konstatovat, že tento postup zadavatele nesmí být v rozporu se zákonem a jeho smyslem. Jinými slovy řečeno, právo zadavatele vymezit libovolně předmět veřejné zakázky končí tam, kde začíná zájem společnosti na hospodárné nakládání s veřejnými prostředky, které je garantováno pouze při uplatnění co nejširší možné hospodářské soutěže o veřejnou zakázku (s tím bezesporu souvisí zajištění nediskriminačního prostředí pro dodavatele, jež by mohli podat nabídku na jednotlivá plnění veřejné zakázky).

Podání nabídky za účasti poddodavatele je právem dodavatele, nikoliv jeho povinností, proto k takovému kroku nemohou být dodavatelé, byť nepřímo, nuceni prostřednictvím požadavků zadavatele na poskytnutí nesourodého plnění v rámci jedné veřejné zakázky.

Rozdělení nesouvisejících plnění na části veřejné zakázky je totiž nutné, pokud by jejich společným zadáním byla omezena hospodářská soutěž tak, že by z této soutěže byly eliminovány subjekty, které by případně mohly nabídnout plnění jen na určité části veřejné zakázky a ke společnému zadání všech částí nebyly technické či významné ekonomické důvody.

Stěžejním měřítkem v otázce nutnosti rozdělení veřejné zakázky, kterou je poptáváno více různých plnění, na části je relevantní, objektivní a přesvědčivý důvod zadavatele pro společné zadání několika plnění, tedy zejména technické a ekonomické důvody, nebo skutečnost, že se jedná o plnění, která na sebe úzce navazují, a dále skutečnost, zda případným spojením je omezena hospodářská soutěž oproti situaci, kdy by veřejná zakázka byla rozdělena na části. Tento přístup plyne jak ze samotného zakotvení zásady zákazů diskriminace, tak zejména z ustanovení § 36 odst. 1 zákona, dle kterého nelze stanovit zadávací podmínky tak, aby bezdůvodně vytvářely překážky hospodářské soutěže.

4. k. Stanovení zadávacích podmínek příliš široce - § 6 odst. 2, § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Název VZ: „Centrální dispečink odtahů“, obsahující tyto služby:

- „Provádění vyprošťovacích a odtahových služeb včetně souvisejících činností a úkonů na dálnicích I. a II. třídy ve správě zadavatele“
- „Provádění služeb centrálního dispečinku odtahů (call centra)“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [10815/2022/161](#)

Argumentace zadavatele, podle níž samostatné zadání jednotlivých částí plnění není možné z důvodu nutnosti zajištění vzájemné smluvní odpovědnosti mezi dodavateli jednotlivých plnění, je nutno odmítnout s tím, že zadavatel nemůže své obavy z řešení případných sporů mezi jednotlivými dodavateli upřednostňovat na úkor zásad zakotvených v ustanovení § 6 zákona.

Zvolený postup zadavatele by nemusel být protizákonným, pokud by požadavek na jednoho dodavatele obou služeb, které spolu tvoří předmět plnění veřejné zakázky, byl prostředkem k získání levnějšího či kvalitnějšího plnění.

Nerozdělením veřejné zakázky na části byli v podání nabídky v zadávacím řízení na veřejnou zakázku omezení dodavatelé specializující se výhradně na služby asistenční a rovněž dodavatelé specializující se výhradně na služby vyprošťovací a odtahové, neboť dodavatelé specializující se pouze na část předmětu plnění veřejné zakázky byli nuceni domluvit se na společném podání nabídky, a vedle zákonem regulované soutěže o veřejnou zakázku tak paralelně probíhala ničím neregulovaná soutěž o to, kteří dodavatelé se sdruží za účelem podání společné nabídky.

K tomu je možné odkázat např. na závěr Úřadu prezentovaný v rozhodnutí sp. zn. ÚOHS-S0047/2020/VZ, č. j. [ÚOHS-13871/2020/541/PDz](#) ze dne 11. 5. 2020: „*Úřad pro úplnost uvádí, že za situace, kdy obviněný vymezil předmět veřejné zakázky příliš široce, nelze jeho diskriminační účinek zhojit skrze možnost plnění předmětu veřejné zakázky poddodavatelem. V případě, kdy je široce koncipovaný předmět veřejné zakázky možné plnit pouze ve spolupráci s poddodavateli, totiž není zajištěna žádaná a efektivní hospodářská soutěž, neboť ta může být efektivní pouze v případě, kdy dodavatelé mohou soutěžit nezávisle na sobě, a jsou tak zároveň vystaveni působení konkurenčního prostředí.*“

4. l. Změna a doplnění zadávací dokumentace - § 99 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Kraj Vysočina

Název VZ: „Zajištění dopravní obslužnosti veřejnou linkovou dopravou na území Kraje Vysočina od roku 2022“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [09633/2022/161](#)

Dílčí změny rámcových jízdních řádů provedených zadavatelem nejeví potencialitu zásadního vlivu na stanovení výše nabídkové ceny a při zohlednění zbývajících doby do uplynutí lhůty pro podání nabídek (7 kalendářních dnů) a skutečnosti, že změny bylo možno snadno promítnout do formuláře pro zpracování nabídkové ceny, tak nebylo třeba postupem dle ustanovení § 99 odst. 2 zákona přistoupit k jejímu prodloužení.

Zadavatel je oprávněn v případě provedení změn a úprav zadávacích podmínek posoudit, zda případná změna vyžaduje postup dle § 99 odst. 2 zákona. Zadavatel je v případě takového postupu povinen dodržet mimo jiné základní zásady zadávacího řízení dle § 6 zákona.

4. m. Stanovení zadávacích podmínek v rozporu s § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., ve spojení se zásadou přiměřenosti zakotvenou v § 6 odst. 1 zákona a zásadou zákazu diskriminace zakotvenou v § 6 odst. 2 zákona - nepřiměřená kritéria technické kvalifikace

Zadavatel: Město Jílové

Název VZ: „Výměna oken a provedení nových vstupů bytového domu v ulici Nová č.p. 183 – 186, 407 01 Jílové“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [27247/2022/163](#)

Smyslem technické kvalifikace je odfiltrovat zjevně nezkušené dodavatele bez odpovídajících schopností, to přitom s ohledem na konkrétní trh, jehož podoba může být v každém individuálním případě zcela rozdílná, a to dokonce tak, že může být u specifických zakázek až nepřípustné vyžadovat složitější kvalifikaci.

Pokud má zadavatel zájem na tom, aby získal plnění od dodavatele, který se na trhu pohybuje např. delší dobu nebo má k dispozici velmi zkušené členy realizačního týmu, měl by tuto svou potřebu naplnit prostřednictvím hodnocení veřejné zakázky a jemu příslušných kritérií, nikoliv nedůvodně omezovat soutěž a v důsledku vylučovat i ty dodavatele, kteří jsou předmět veřejné zakázky objektivně schopni plnit. Požadavky na kvalifikaci totiž představují ono nejhrubší síto, přes které neprojdou dodavatelé, kteří by třeba i byli schopni plnit zakázku, ale neprokážou požadované penzum referencí z dřívějších zakázek, zatímco hodnocení zkušeností (tam kde to zákon připouští) je hodnocením kvality těchto dodavatelů, jehož prostřednictvím již nemohou být ze soutěže o veřejnou zakázku vyloučeni.

Zadavatel má možnost se odchýlit od určitého dostatečného standardu a jít s požadavky výše, resp. nad rámec běžného standardu a požadovat standard vyšší, ale v takové situaci zadavatel musí přednést dostatečně silné důvody, proč právě požaduje např. vyšší stupeň autorizace, než je při podobných veřejných zakázkách obvyklé, popř. v čem je předmět veřejné zakázky natolik specifický, že vyžaduje činnost autorizovaného inženýra, a nikoliv autorizovaného technika.

4. n. Posouzení přiměřenosti nastavených smluvních podmínek – předání a převzetí staveniště, termín zahájení předmětu plnění, harmonogram prací – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Fakultní nemocnice Ostrava

Název VZ: „Snížení energetické náročnosti lůžkového bloku FN Ostrava – Rekonstrukce fasády a střechy“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [29601/2022/161](#)

Za nepřiměřenou, resp. excesivní v tom smyslu, že by dodavatelům reálně bránila v účasti v zadávacím řízení, nelze automaticky považovat smluvní podmínku uvedenou ve smlouvě o dílo, která upravuje převzetí staveniště zhotovitelem, (a zároveň okamžik zahájení realizace předmětu veřejné zakázky), kterou zadavatel v návrhu smlouvy o dílo upravil tak, že k předání a převzetí staveniště má dojít do 10 dnů od převzetí písemné výzvy zhotovitelem (pokud se smluvní strany nedohodnou jinak), a plnění předmětu veřejné zakázky pak má být zahájeno bezprostředně po převzetí staveniště zhotovitelem. Objednatel (tj. zadavatel) se přitom zavazuje zhotovitele vyzvat k převzetí staveniště v období do 6 měsíců od podpisu smlouvy o dílo.

Ani požadavek zadavatele na předložení plánu organizace výstavby a podrobného harmonogramu prací již před podpisem smlouvy o dílo není ani v kontextu smluvní podmínky upravující termín převzetí staveniště nepřiměřený či excesivní tak, aby měl potenciál vytvořit bezdůvodně překážky hospodářské soutěže.

4. o. Stanovení podmínek veřejné zakázky v rozporu s § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., a se zásadou diskriminace - otázka, zda zadavatel oprávněně spojil do jediné veřejné zakázky služby spočívající ve sběru a svozu odpadů a služby spočívající v provozování sběrného dvora?

Zadavatel: Obec Hlubočky

Název VZ: „Svoz TKO a provozování sběrného dvora v obci Hlubočky“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [00696/2023/161](#)

Obě plnění (služby spočívající ve sběru a svozu odpadů a služby spočívající v provozování sběrného dvora) souvisí časově, neboť mají být prováděna v následujících letech současně. K tomu je třeba nicméně dodat, že je to souvislost nahodilá, neboť jedno plnění není časově závislé na druhém (jsou zadavatelem zajišťována pro území obce kontinuálně). Obě plnění souvisí i místně, neboť sběr a svoz odpadu má probíhat v místních částech obce zadavatele a sběrný dvůr se rovněž nachází v katastru obce zadavatele. Opět se však jedná o souvislost danou logikou věci – služby prováděné pro zadavatele jsou úzce spjaté s územím, které spravuje.

Plnění však nejsou provázána funkčně – svoz a sběr odpadů nezávisí na provozu sběrného dvora a naopak. Jsou jen volně provázána svým cílem, kterým je řádné odstraňování odpadů z území spravovaného zadavatelem. Obě služby nesouvisí ani technickým zázemím a vybavením, neboť ke sběru a svozu odpadu jsou využívána speciální svozová vozidla, zatímco sběrné dvory využívají jinou technologii skladování a potažmo i odvozu odpadu. Odlišné jsou i procesy, které zadavatel v zadávací dokumentaci pro požadované služby definuje.

Ze všeho uvedeného pak vyplývá, že poptávaná plnění netvoří funkční celek, neboť nevykazují – s výjimkou obecného cíle – žádnou výraznou souvislost.

Zadavatel současně netvrdil a neprokázal žádný konkrétní důvod nedělitelnosti předmětu plnění. Jeho postup je tedy nutno považovat za bezdůvodně diskriminační.

4. p. Stanovení zadávacích podmínek netransparentním (nejednoznačným) způsobem v rozporu s § 36 odst. 3 ve spojení s § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., - široce koncipovaná výhrada na změnu materiálů ze strany zadavatele

Zadavatel: Statutární město Třinec

Název VZ: „Nadjezd Závodní“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [45750/2022/162](#)

Výhrada záměny materiálu jistě může být ujednáním ve smlouvách o dílo zcela běžným, o tom nemůže být sporu, ale musí být koncipována jednoznačně.

Pokud zadavatel ve smluvních podmínkách nestanovil, za jakých podmínek bude záměna materiálu probíhat, avšak zavazuje budoucího zhotovitele daný požadavek bez dalšího splnit, stanovil zadávací podmínky nejednoznačně.

Potenciální zhotovitelé pak nemohou mít při zpracování nabídky jasnou představu o tom, v jakém rozsahu bude zadavatel požadovat změnu materiálů, jaký bude mít daný požadavek vliv na cenu díla či dobu realizace díla. Právě cena díla a termín dokončení díla jsou stěžejními částmi zadávací dokumentace, na jejichž základě se potenciální dodavatelé rozhodují, zda se budou ucházet o veřejnou zakázku a případně s jakou cenou.

Zadavatel tak nestanovil zadávací podmínky veřejné zakázky transparentním (jednoznačným) způsobem, resp. v podrobnostech nezbytných pro účast dodavatelů v zadávacím řízení, a tímto postupoval v rozporu s § 36 odst. 3 ve spojení s § 6 odst. 1 zákona.

4. q. Stanovení zadávacích podmínek v rozporu s § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., - prokázání splnění kritéria technické kvalifikace § 79 odst. 2 písm. d) - přiměřenost požadavku na úroveň technické kvalifikace

Zadavatel: Obec Mutějovice

Název VZ: „Splašková kanalizace a ČOV 850 EO Mutějovice“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [40102/2022/162](#)

Zadavatelé nejsou povinni ve svých požadavcích na odbornost osob podílejících se na realizaci předmětu veřejné zakázky vyžadovat pouze minimálně možné úrovně. V takové situaci zadavatelé však musí přednést dostatečně silné důvody, proč právě pro tuto pozici požadují vyšší stupeň autorizace, než je při podobných veřejných zakázkách dle příslušných právních předpisů nutné, popř. v čem je předmět veřejné zakázky natolik specifický, že vyžaduje činnost autorizovaného inženýra, a nikoliv autorizovaného technika.

Pro posouzení zadávacích podmínek předmětné veřejné zakázky je tedy podstatné, zda je požadavek, který lze vnímat jako diskriminační a nepřiměřený, odůvodnitelný objektivními okolnostmi.

„Čím podrobnější a přísnější požadavky zadavatel zvolí, tím vyšší nároky budou kladeny na jejich odůvodnění.“

Zadavatel sice může omezit hospodářskou soutěž o veřejnou zakázku prostřednictvím zadávacích podmínek, zároveň však musí unést důkazní břemeno, že se nejedná o bezdůvodnou překážku v hospodářské soutěži dodavatelů o veřejnou zakázku.

4. r. Neúplnost podkladů poskytnutých zadavatelem dodavatelům - § 36, § 6 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Zlínský kraj

Název VZ: „Nová krajská nemocnice ve Zlíně – projektová dokumentace“

Otevřené řízení

Rozsudek KS v Brně [30 Af 75/2020 - 151](#)

Rozsudek NSS [10 As 15/2023 - 46](#)

Zadavatel musí ve vztahu k dodavatelům dodržovat mimo jiné zásadu rovného zacházení a zákaz diskriminace obsaženou v § 6 odst. 2 ZZVZ, a dále dodržovat také zásadu transparentnosti § 6 odst. 1 ZZVZ.

Zadávací podmínky musí vůči všem potenciálním dodavatelům působit nediskriminačně. Nesmí tedy určitému okruhu dodavatelů (či přímo jednomu dodavateli) bezdůvodně zajišťovat jakoukoli konkurenční výhodu.

Zásada rovného zacházení v sobě obsahuje rovnost příležitostí všech uchazečů. Zadavatel ji musí dodržovat v každé fázi procesu zadávání veřejné zakázky. Jejím cílem je podporovat rozvoj zdravé a účinné hospodářské soutěže mezi subjekty, které se zúčastní řízení o zadání veřejné zakázky, a proto ukládá, aby všichni uchazeči měli při vypracování znění jejich nabídek stejné příležitosti. Předpokládá se tedy, že nabídky všech soutěžitelů podléhají stejným podmínkám. Zásada rovného zacházení implikuje povinnost transparentnosti, aby mohlo být ověřeno, zda je tato zásada dodržována. Jejím cílem je vyloučit existenci rizika upřednostňování a svévole zadavatele. Implikuje, že všechny podmínky a pravidla zadávacího řízení jsou jasné, přesné a jednoznačně stanoveny v okamžiku zahájení zadávacího řízení v zadávací dokumentaci. Zásada transparentnosti tedy rovněž předpokládá, že všechny technické informace významné pro správné pochopení vyhlášení zakázky nebo zadávací dokumentace, jsou co možná nejdříve poskytnuty všem subjektům, které se účastní řízení o zadání veřejné zakázky, a to způsobem, který jednak umožňuje všem přiměřeně informovaným uchazečům, kteří postupují s běžnou řádnou péčí, pochopit jejich přesný rozsah a vykládat je stejným způsobem, a který dále umožňuje zadavateli skutečně ověřit, zda nabídky uchazečů splňují kritéria, kterými se řídí dotčená zakázka (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č. j. [5 Afs 131/2007-131](#)). Platí přitom, že k nerovnosti a diskriminaci může dojít jen tehdy, je-li zacházeno odlišně se srovnatelnými subjekty ve srovnatelných situacích (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2021, č. j. [10 Afs 223/2019-38](#)).

4. s. Stanovení hodnotících kritérií – ekonomická výhodnost nabídky

Zadavatel: Masarykova univerzita

Název VZ: „CP1703 Pipetovací robot s automatickým rozpoznáním jednotlivých krevních frakcí“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [17108/2023/162](#)

Obecně platí, že zadavatel je vždy povinen vymezit pravidla pro hodnocení nabídek takovým způsobem, aby si potenciální dodavatelé mohli vytvořit jasnou představu o tom, co bude zadavatelem považováno za nejvýhodnější, zadavatel byl následně schopen provést jednoznačné hodnocení nabídek a rovněž bylo zpětně přezkoumatelné, zda hodnotil nabídky tak, jak stanovil v zadávacích podmínkách.

Ekonomickou výhodnost předmětu veřejné zakázky nelze automaticky chápat jako nejlevnější plnění.

Ačkoli se slevy v rámci kritérií „Výše slevy z ceny spotřebního materiálu“ a Výše slevy z ceny náhradních dílů“ nevypočítávají z totožných konstant, ale z pravděpodobně odlišných katalogových cen jednotlivých dodavatelů, nelze uzavřít, že by tato skutečnost znamenala v tomto případě překážku porovnatelnosti nabídek. Ekonomickou výhodnost nabídky (poptávaného přístroje) tvoří kombinace jeho ceny, kvality a nákladů životního cyklu. V tomto smyslu mají i slevy z různých cen vypovídací hodnotu o ekonomické výhodnosti budoucího plnění.

Jestliže zadavatel pořizuje přístroj, jehož spotřební materiál a náhradní díly jsou určitým způsobem unikátní (zadavatel nemůže pořídit např. nějaké univerzální náhražky), je zadavatel srozuměn s tím, že do budoucna bude pro fungování takového přístroje pořizovat toto zboží právě od vybraného dodavatele. Z tohoto důvodu bude pro zadavatele relevantní právě sleva, kterou mu garantuje tento dodavatel. Ekonomická výhodnost nabídky je tedy spjata s celým tímto vztahem a není rozhodné, že pro konkurenční přístroj mohou existovat levnější náhradní díly a spotřební materiál.

4. t. Zveřejnění změny spočívající v prodloužení lhůty pro podání nabídek - § 99 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Hlavní město Praha

Název VZ: „Stavba č. 8262 JM I – ukončení Centrálního parku, etapa 0006 - Západ; stavební práce“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [17725/2023/163](#)

Zákon nespecifikuje konkrétní časový limit uveřejnění či oznámení změny po tom, co tuto změnu zadavatel učiní, přičemž ani neříká, že by v případě neuveřejnění na všech místech ve lhůtě pro podání nabídek měla být změna zadávací podmínky nezákonná. Na tento postup je proto vždy nutné nahlížet s ohledem na zásady zadávání veřejných zakázek podle § 6 zákona. Zde především s ohledem na zásady přiměřenosti a transparentnosti.

Účelem uveřejňování či oznamování změn zadávacích podmínek podle § 99 zákona je to, aby se o těchto podmínkách dodavatelé dozvěděli a dozvěděli se o nich včas. Mohou však nastat situace, kdy zadavatel nebude moci reagovat na všech místech ve smyslu věty druhé § 99 odst. 1 zákona ve lhůtě pro podání nabídek. Vzhledem k tomu, že zákon umožňuje podat námitky až do konce lhůty pro podání nabídek, nemůže být v souladu s tímto účelem a nutností racionálního přístupu vyžadovat po zadavateli, aby za všech okolností uveřejnil změnu spočívající v prodloužení lhůty pro podání nabídek na všech místech do konce této lhůty. Je jediné odpovídající tomuto právu dodavatelů (podat námitky do konce lhůty pro podání nabídek), aby zadavatel sice měl povinnost změnu učinit a uveřejnit ve lhůtě pro podání nabídek (nejrychleji samozřejmě v rámci elektronického nástroje), ale aby na ostatních místech změnu uveřejnil v přiměřené době od jejího provedení.

4. u. Změna zadávací dokumentace a s tím související prodloužení lhůty pro podání nabídek podle § 99 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy

Název VZ: „Nákup kontejnerového nosiče“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [32865/2023/161](#)

V případě změny v zadávací dokumentaci, která by mohla vést k rozšíření okruhu účastníků zadávacího řízení, je zadavatel podle § 99 odst. 2 zákona povinen prodloužit lhůtu pro podání nabídek tak, aby od odeslání změny činila nejméně svoji původní délku. Postup v rozporu se zákonem může mít vliv na výběr dodavatele, když nedostatečným prodloužením lhůty pro podání nabídek je omezena možnost dalších dodavatelů se vůbec zadávacího řízení zúčastnit.

4. v. Diskriminační potenciál zadávacích podmínek

Zadavatel: Dopravní podnik města Ústí nad Labem

Název VZ: „Rámcová dohoda na dodávku až 33 ks parciálních trolejbusů“

Otevřené řízení

Rozhodnutí KS v Brně [30 Af 77/2021 - 216](#)

Samotný fakt, že zadavatel zvolí zadávací podmínky, které zákon výslovně upravuje, a nepřekročí omezení, která jsou v příslušných ustanoveních obsažena, ještě nezaručuje, že zadávací dokumentace bude v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek jako celkem (zejména s jeho § 36 odst. 1). Zadavatel musí zvažovat i situaci na trhu. Ve výjimečných případech, kdy je trh nový nebo se teprve rozvíjí, případně je z jiných důvodů deformována či omezena hospodářská soutěž na něm, musí zadavatel zmírnit zadávací podmínky tak, aby zvýšil pravděpodobnost, že se i přes tato omezení trhu bude o veřejnou zakázku ucházet více zájemců schopných ji splnit.

Lze odkázat např. i na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 3. 2011, č.j. [62 Ca 15/2009-71](#), č. 2551/2012 Sb. NSS. Krajský soud v něm potvrdil následující úvahu ÚOHS: „*Podmínka promítající se do kvalifikačních předpokladů, která se na jednom trhu může jevit jako odůvodněná, přiměřená a v souladu se zákonem o veřejných zakázkách, může na jiném trhu vykazovat výrazně diskriminační charakter, a to typicky na trhu, který teprve vzniká a na kterém se jednotliví dodavatelé teprve etablují. Na takových trzích nemůže stanovení kvalifikačních předpokladů vést k „neotevření“ hospodářské soutěže pro subjekty, které by jinak byly schopny plnění pro zadavatele kvalifikovaně realizovat.*“

4. w. Odůvodnění zadávací podmínky - § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Dopravní společnost Ústeckého kraje, příspěvková organizace

Název VZ: „Nákup linkových autobusů pro regionální dopravu v oblasti Ústeckého kraje – částečně nízkopodlažní autobusy délky 10,5 m“

Sektorová veřejná zakázka

Rozsudek NSS [8 As 1/2023-72](#)

Důkazní břemeno stran důvodnosti zadávacích podmínek leží na zadavateli. Odůvodnění jednoduché zadávací podmínky (běžné, snadno splnitelné pro všechny dodavatele a významně nenavýšující cenu plnění) v takovém případě může být rovněž jednoduché, a sice v podobě základního racionálního odůvodnění osvětlujícího souvislost mezi zadávací podmínkou a legitimní potřebou zadavatele. Zadavatel nemusí posuzovat možné alternativy jím zvolené zadávací podmínky, včetně toho, zda by některá z nich hospodářskou soutěž omezovala méně, ba dokonce vůbec. Poskytne-li zadavatel přijatelné vysvětlení, nelze zadávací podmínku vyhodnotit jako bezdůvodnou překážku hospodářské soutěže.

Obdobně rozsudek NSS 6 As 295/2020 – 143 (viz bod 40) „..... zdůvodnění prvně popsaných „jednoduchých podmínek“ zadavatelem může být rovněž jednoduché, přičemž bude postačovat, aby zadavatel poskytl základní racionální zdůvodnění, které osvětlí existující souvislost mezi zadávací podmínkou a legitimní potřebou zadavatele, aniž by bylo nutno následně zkoumat, zda nemohl zvolit řešení vhodnější v zájmu zachování hospodářské soutěže. Jednoduchá podmínka, jejíž splnění nemůže být pro žádného dodavatele obtížné a která nemá výraznější dopady na cenu plnění, totiž klade hospodářské soutěži natolik marginální překážku, že není třeba zadavatele nutit k poměrování případných dalších možných alternativ.“

V případě, kdy posuzovaná podmínka nebude kterýkoli z uvedených přívlastků (běžné, snadno splnitelné pro všechny dodavatele a významně nenavýšující cenu plnění) splňovat, nebude možno ji považovat za podmínkou jednoduchou, a to bez ohledu na míru její komplikovanosti, zhoršené splnitelnosti, či výši (jiného než nepatrného) navýšení ceny plnění. V těchto případech bude třeba případné alternativy možného znění posuzovat a ověřit, zda některá z nich hospodářskou soutěž neomezuje méně, či dokonce vůbec.

4. x. Zadávací podmínky a jejich přiměřené nastavení - vendor lock-in efekt

Zadavatel: České republiky – Ministerstva dopravy

Název VZ: „Personální informační systém resortu Ministerstva dopravy“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [2 As 87/2022 - 71](#)

Obecně, jakkoli je zadavateli ponechána značná míra volnosti při stanovení zadávacích podmínek veřejné zakázky, nemá volnost neomezenou. Je povinen dodržovat zásadu zákazu diskriminace (§ 6 zákona o veřejných zakázkách), povinnost stanovit zadávací podmínky přiměřeně druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky a nedůvodně neomezovat hospodářskou soutěž, resp. nesmí volbou požadavků uzavřít trh, nejsou-li pro to z objektivních důvodů (mimořádné) podmínky (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. [1 Afs 20/2008-152](#), či ze dne 24. 3. 2020, č. j. [9 As 269/2018-51](#)).

I když zadávací podmínky obecně sledují legitimní cíl (zabránit vendor lock-in efektu), v případě, že by vedly k vyloučení hospodářské soutěže nebo výraznému omezení tržního prostředí, je nutné velmi pečlivě vážit, zda neexistují jiné mírnější prostředky, jimiž by bylo možné bránit dopadům vendor lock-in efektu a soutěž zajistit (např. zde zmiňovaný přenos dat do nového systému) a zda zvolené omezení skutečně povede k požadovanému výsledku, zajištění hospodářské soutěže v budoucnu.

4. y. Jednoznačnost zadávacích podmínek

Zadavatel: Nemocnice Pardubického kraje, a.s.,

Název VZ: „Jednotný klinický informační systém KIS NPK“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [5 As 310/2022 - 32](#)

Z pohledu zadavatele je zcela legitimní vyžadovat i v rámci předvedení vzorku konkrétní požadavky. Jelikož se ale jedná právě jen o vzorek, a nikoliv prezentaci např. kompletního systému, nelze tyto konkrétní požadavky vznášet, aniž by na ně byl účastník zadávacího řízení předem upozorněn.

Pokud zadavatel považuje za nutné předvedení konkrétních situací, nic mu nebrání přesně definovat, co považuje za nutné v rámci demonstrace předvést.

Pokud tak neučiní, jedná se o požadavky nad rámec zadávacích podmínek a účastník zadávacího řízení nemůže být penalizován za jejich nedodržení (viz § 36 odst. 3 ZZVZ – zákaz přenášet odpovědnost za úplnost zadávacích podmínek na dodavatele).

4. z. Stanovení zadávacích podmínek – požadavky na činnost stavbyvedoucího

Zadavatel: Národní divadlo moravskoslezské, příspěvková organizace

Název VZ: „Přestavba výstavního pavilonu na víceúčelový kulturní objekt“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [24221/2024/163](#)

Zadavatelé jsou povinni při stanovení zadávacích podmínek zohledňovat nejen své potřeby, ale kromě jiného rovněž situaci na předmětném trhu, aby nedocházelo k vytváření bezdůvodných překážek hospodářské soutěže (srov. § 36 odst. 1 ZZVZ).

Nebude vždy přiměřené, pokud by zadavatel požadoval prokázání zkušenosti ve smyslu § 79 odst. 2 písm. d) ZZVZ spočívající v činnosti stavbyvedoucího při realizaci celé stavby (od převzetí staveniště až po předání stavby objednateli bez vad a nedodělků).

4. aa. Zadávací podmínky – rozdílná interpretace daného požadavku

Zadavatel: Fakultní nemocnice Brno

Název VZ: „Spotřební materiál pro plazmaferézy“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚHOS [41483/2024/162](#)

Dodavatelům při podání nabídky nemusí být na první pohled z textu zadávací dokumentace zřejmé, který výklad zadavatel skutečně preferuje, nicméně průměrný odborně zdatný dodavatel je schopen na základě výkladových metod, které právní řád uznává, dojít k jednomu správnému výkladu požadavku zadavatele. Těmito metodami jsou např. logický, systematický, teleologický výklad. Pokud ani použití těchto metod nevede k získání jednoho výkladu, který jako správný obстоjí, zbývá metoda poslední, a tou je výklad tzv. contra proferentem, tedy výklad v neprospěch toho, kdo sporného pojmu použil poprvé, což je zpravidla zadavatel jakožto tvůrce zadávací dokumentace. To znamená, že za takové situace, kdy existuje více výkladových variant, které se výkladem nepodařilo zredukovat na jednu správnou, je namístě zadávací podmínku vyložit tak, že se upřednostní ta z interpretací, která co nejméně omezuje dodavatele, a v důsledku tedy i soutěž o veřejnou zakázku. Zadavatel tak musí akceptovat nabídky, které se řídily kteroukoliv z těchto v úvahu přicházejících interpretací.

4. bb. Přiměřenost lhůty k podání nabídek

Zadavatel: Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost

Název VZ: „Provozní úsek I.D pražského metra - úsek Pankrác - Olbrachtova - stavební část“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [9 As 243/2023 - 126](#)

V kontextu ZZVZ a lhůty k podání nabídek je přiměřenou lhůtou nutné rozumět lhůtu „*odpovídající zákonu, která současně respektuje specifika zadávacího řízení, zejména rozsah a složitost předmětu plnění veřejné zakázky a časovou náročnost zpracování a kompletace nabídky.*“ (rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2023, č. j. [10 As 15/2023-46](#), a čl. 47 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES).

Lhůta odpovídá zákonu v první řadě tehdy, pokud respektuje spodní hranici stanovenou zákonem; ZZVZ upravuje spodní hranici lhůty (v otevřeném řízení) v § 57. Minimální třicetidenní zákonná lhůta nicméně nemusí být, v závislosti na okolnostech, nutně také lhůtou přiměřenou (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 12. 2022, č. j. [30 Af 75/2020-151](#)).

Pokud však zákonodárce hovoří o přiměřenosti, vymezuje tím zadavateli prostor pro určitou škálu přijatelných řešení. V rozporu se zákonem (tedy nepřijatelná) budou pouze taková řešení, která jsou excesivní, tj. která zjevně vybočují ze zmíněné škály. To znamená, že lhůta může být v souladu se zákonem přiměřená, přičemž může být jak spíše kratší (avšak nikoliv excesivně), tak spíše delší (byť opět nikoliv excesivně). Je zároveň přirozené, že jednotliví dodavatelé mohou přiměřenost lhůty subjektivně vnímat odlišně v závislosti na různých okolnostech (roli mohou hrát zejména jejich materiální a personální zdroje, zkušenosti z jiných zakázek apod.). Z toho důvodu se může určitá lhůta jednomu dodavateli zdát adekvátní, zatímco jinému se může naopak zdát až excesivně krátká.

Lhůtu však nelze považovat za nepřiměřenou ve smyslu ZZVZ jen a pouze na základě tvrzení některého z dodavatelů, že nabídku nestihl či nemohl stihnout podat s ohledem na své poměry a fungování. Lhůtu pro podání nabídek přirozeně nemohl stihnout každý dodavatel, což samo o sobě není v rozporu se zákonem (srov. obdobně rozsudky NSS ze dne 5. 6. 2008, č. j. [1 Afs 20/2008-152](#), č. 1771/2009 Sb. NSS; a ze dne 14. 4. 2020, č. j. [4 Afs 421/2019-34](#)).

4. cc. Omezení plnění veřejné zakázky dle § 105 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Název VZ: „Podpora a rozvoj systému IPPD rezortu MPSV“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [5 As 258/2022 - 61](#)

Ustanovení § 105 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek umožňuje omezit plnění veřejné zakázky na dodavatele pouze ve vztahu k zadavatelem určeným významným činnostem, jinak by mohlo dojít k nepřímé diskriminaci dodavatelů.

Možnost vyloučit použití poddodavatele podle ustanovení § 105 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek je s ohledem na povahu tohoto institutu omezena pouze na činnosti natolik významné, že je nemůže plnit jakýkoliv dodavatel v oboru, ale pouze vysoce kvalifikovaní a specializovaní odborníci (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2023, č. j. [8 Afs 115/2022-53](#)). To ovšem znamená, že v praxi na jedné straně nastane celá řada případů, kdy vzhledem k povaze konkrétní zakázky nebude možné dané ustanovení vůbec využít (protože žádná z činností, které budou předmětem zakázky, zkrátka nebude natolik významná, aby ji nemohli plnit běžní dodavatelé v daném oboru), na druhé straně však nelze vyloučit, že vzhledem k předmětu konkrétní zakázky bude za významné činnosti možné považovat podstatnou část jejího předmětu nebo případně i celé plnění.

4. dd. Stanovení technické podmínky odkazem na konkrétní plnění podle § 89 odst. 5 a 6 zákona č. 134/2016 Sb., a vzájemný vztah těchto ustanovení

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo obrany

Název VZ: „Kola sportovní pro ASC DUKLA - 2019 / Kola sportovní pro ASC DUKLA - 2020 / Kola sportovní - nákup 2021“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [1 As 57/2025 - 27](#)

Obecně platí, že technické podmínky při zadávání veřejných zakázek je nutné stanovovat obecným způsobem. Klíčové totiž je, aby technické specifikace poskytovaly hospodářským subjektům rovný přístup k zadávacím řízením a nevytvářely neodůvodněné překážky pro otevření veřejné zakázky hospodářské soutěži (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 25. 10. 2018, Roche Lietuva, C-413/17, body 29 až 33; totožně bod 74 odůvodnění směrnice 2014/24/EU). Cílem veřejných zakázek totiž je spravedlivá soutěž co nejširšího okruhu dodavatelů. Tyto požadavky ve vztahu k technickým podmínkám upravuje § 89 ZZVZ.

V některých případech ovšem není pro objektivní důvody možné takto obecně postupovat. Proto předpisy výjimečně umožňují odlišný postup. Základem je čl. 42 odst. 4 směrnice 2014/24/EU, podle kterého není-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky, nesmějí technické specifikace odkazovat na určité provedení nebo zdroj nebo konkrétní postup [...]. Takový odkaz je výjimečně povolen, pokud není možný dostatečně přesný a srozumitelný popis předmětu veřejné zakázky podle odstavce 3. Takový odkaz musí být doprovázen slovy „nebo rovnocenný“.

Čl. 42 odst. 4 provádí na vnitrostátní úrovni § 89 odst. 5 a 6 ZZVZ. Podle prvního uvedeného platí, že není-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky, zadavatel nesmí zvýhodnit nebo znevýhodnit určité dodavatele nebo výrobky tím, že technické podmínky stanoví prostřednictvím přímého nebo nepřímého odkazu. Podle druhého citovaného ustanovení poté platí, že odkaz podle odstavce 5 [...] může zadavatel použít, pokud stanovení technických podmínek podle odstavce 1 nemůže být dostatečně přesné nebo srozumitelné. U každého takového odkazu zadavatel uvede možnost nabídnout rovnocenné řešení.

Jakkoliv vzájemný vztah těchto ustanovení (§ 89 odst. 5 a 6 ZZVZ) může být s ohledem na zvolenou legislativní techniku na první pohled nejasný, ve světle unijního práva a eurokonformního výkladu je zcela zřejmý. Ustanovení § 89 odst. 5 ZZVZ provádí obecný zákaz konkrétního odkazu a úzkou výjimku pro situace, ve kterých je poptání pouze jednoho konkrétního plnění jediným způsobem, jak uspokojit potřebu zadavatele (čl. 42 odst. 4 věta první směrnice 2014/24/EU). Ustanovení § 89 odst. 6 ZZVZ poté upravuje další výjimku, a to umožnění odkazu na konkrétní plnění, pokud by obecný popis nebyl dostatečně přesný a srozumitelný, přičemž zadavatel musí umožnit rovnocenné plnění (čl. 42 odst. 4 věta druhá a třetí směrnice 2014/24/EU).

Jelikož každá výjimka vychází z jiného předpokladu, je zřejmé, že jejich použití se navzájem vylučuje. Buď je předmět zakázky natolik specifický, že nemůže být uspokojen ničím jiným než jedním konkrétním plněním. Anebo jej nelze dostatečně popsat obecným způsobem, a proto lze odkázat na konkrétní plnění a připustit rovnocenné plnění.

Výjimky stanovené v ustanovení § 89 odst. 5 a 6 ZZVZ nelze použít současně.

4. ee. Lhůta pro podání nabídek – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Zlínský kraj

Název VZ: „Nová krajská nemocnice ve Zlíně – projektová dokumentace“

Otevřené řízení

Rozsudek KS v Brně [30 Af 75/2020 - 151](#)

Rozsudek NSS [10 As 15/2023 - 46](#)

Zásada přiměřenosti zakotvená v § 6 odst. 1 ZZVZ se uplatní rovněž při vymezení lhůt v zadávacím řízení, jak vyplývá z § 36 odst. 5 ZZVZ. V případě lhůty pro podání nabídky nelze za přiměřenou bez dalšího považovat lhůtu odpovídající zákonu. Přiměřenou bude taková lhůta, která je z pohledu dodavatele coby odborně způsobilého profesionála dostatečná k přípravě nabídky do dané veřejné nabídky (tj. lhůta postačující ke zpracování návrhu smlouvy, odpovědnému ocenění předmětu plnění veřejné zakázky, obstarání podkladů potřebných pro prokázání kritérií technické kvalifikace či pro zpracování dalších dokumentů požadovaných zadavatelem).

Přiměřenou lhůtou pro podání nabídek ve smyslu § 36 odst. 5 ZZVZ tak je lhůta odpovídající zákonu, která současně respektuje specifika zadávacího řízení, zejm. rozsah a složitost předmětu plnění veřejné zakázky a časovou náročnost zpracování a kompletace nabídky (včetně časového prostoru pro odpovědnou cenotvorbu a obstarání relevantních dokumentů).

Prodlužování lhůty pro podání nabídek o časové úseky, které samy o sobě jako přiměřené neobstojí, podle soudu nemůže vést k závěru o přiměřenosti lhůty pro podání nabídek. Přiměřenost lhůty tak je možné dovodit z jejího pozdějšího prodloužení, pokud nově prodloužená lhůta samostatně obstojí z hlediska přiměřenosti, aby dodavatel, který dosud žádné přípravné kroky pro podání nabídky neučinil, byl schopen v této prodloužené lhůtě zkompletovat a připravit nabídku.

5. a. Požadavek na doložení kvalifikace (doložení servisního oprávnění) - § 73 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Fakultní nemocnice Ostrava

Název VZ: „Dodávka centrálního síťového přepínače a přístupových přepínačů“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [06851/2020/321/ZSř](#)

Pro stanovení podmínek kvalifikace v otevřeném řízení v nadlimitním režimu platí pravidla uvedená v § 73 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. Ve smyslu označeného ustanovení zákona zadavatel zejména musí požadovat prokázání základní způsobilosti podle § 74 zákona a profesní způsobilosti podle § 77 odst. 1 zákona, a je oprávněn požadovat prokázání profesní kvalifikace podle § 77 odst. 2 zákona, ekonomické kvalifikace podle § 78 zákona a/nebo technické kvalifikace podle § 79 zákona. V souladu s § 73 odst. 4 zákona však zadavatel v nadlimitním režimu nesmí požadovat prokázání jiné kvalifikace než dle § 73 odst. 1 až 3 zákona; tím není dotčen § 48 odst. 5 až 7 zákona.

Podmínka servisního oprávnění představuje podmínku kvalifikace, neboť se váže k osobě dodavatele, přičemž podle § 73 odst. 4 zákona není zadavatel oprávněn požadovat v nadlimitním režimu prokázání jiné kvalifikace než kvalifikace uvedené v § 73 odst. 1 až 3 zákona a osvědčení servisního oprávnění pod žádnou ze zde vymezených podmínek nespadá.

Zadavatel odpovídá za soulad zadávacích podmínek se zákonem, při formulaci zadávacích podmínek je proto povinen vždy postupovat podle příslušných zákonných ustanovení, která má k dispozici. Stanovené zadávací podmínky musí být následně posuzovány podle svého obsahu. Zákon v § 37 odst. 1 zákona rozlišuje jednotlivé podmínky účasti, které je zadavatel oprávněn v souladu s dalšími podmínkami dle zákona v zadávacím řízení stanovit a které mají pro průběh zadávacího řízení specifickou funkci a nelze je vzájemně zaměňovat. Stanoví-li proto zadavatel formálně i materiálně podmínku kvalifikace ve smyslu § 37 odst. 1 písm. a) zákona kladoucí požadavky na způsobilost dodavatele, kterou zákon nepředvídá a nepřipouští, nelze její oprávněnost odůvodnit odkazem na formálně nevyjádřený vztah k vymezení předmětu plnění, ke kterému primárně nesměřuje.

5. b. Požadavek na doložení technické kvalifikace - § 79 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Moravskoslezský kraj

Název VZ: „Zhotovení projektové dokumentace, výkon IČ, koordinátora BOZP a AD stavby „Rekonstrukce vzletové a přistávací dráhy Letiště Leoše Janáčka Ostrava a navazujících provozních ploch““

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [31572/2021/163/MBr](#)

Smyslem požadavků zadavatele na splnění technické kvalifikace dle ustanovení § 79 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 134/2016 Sb., o ZVZ, ve znění pozdějších předpisů, je aby vybraný dodavatel prokázal, že obdobné plnění již v minulosti úspěšně realizoval.

Uplatnění požadavků na kvalifikaci – a na doložení splnění zvláště technických kvalifikačních předpokladů – směřuje k zajištění faktické realizace veřejné zakázky toliko takovými dodavateli, kteří k tomu prokazatelně mají dostatečnou technickou způsobilost a zkušenost. Tím je minimalizováno zadavatelovo riziko, že dojde ke zmaření primárního účelu zadávacího řízení.

Zadavatel kritéria technické kvalifikace nemusí vyžadovat, pokud však zadavatel kritéria technické kvalifikace podle § 79 zákona stanoví, pak je nutno posoudit, zda příslušným dodavatelem došlo k prokázání požadované technické kvalifikace.

5. c. Prokázání technická kvalifikace - § 79 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Hlavní město Praha

Název VZ: „Začlenění části Výstaviště ke krajinářskému parku Stromovka“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [00340/2022/161](#)

Jako záruka kvalitního a spolehlivého plnění v případě technické kvalifikace podle § 79 odst. 2 písm. a) a b) zákona slouží dříve poskytnuté práce, o jejichž řádném poskytnutí a dokončení (v případě stavebních prací) vystaví jejich objednatel osvědčení ve smyslu § 79 odst. 2 písm. a) zákona (dále jako „referenční zakázky“). Toto osvědčení slouží jako potvrzení, že z pohledu objednatele proběhlo plnění referenční zakázky řádně a včas. Je-li potom takové osvědčení předloženo dodavatelem v zadávacím řízení, v němž zadavatel požaduje prokázání technické kvalifikace podle § 79 odst. 2 písm. a) zákona, slouží k naplnění tohoto požadavku zadavatele.

Jestliže zadavatel v daném případě vystavil osvědčení o řádném splnění referenčních zakázek, je pro účely posouzení splnění technické kvalifikace vybraného dodavatele irelevantní, zda během plnění referenčních zakázek došlo k porušení jiných právních předpisů.

V případě vzniku pochybností na straně zadavatele o řádném splnění referenčních zakázek je zadavatel povinen jejich splnění ověřit u jejich objednatele.

5. d. Prokázání technické kvalifikace prostřednictvím poddodavatele - § 79 odst. 2 písm. a) a § 83 odst. 1 písm. d) a dost. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Javorník

Název VZ: „Stavební úpravy objektu Puškinova č. p. 7 v Javorníku – vznik multifunkčního domu“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [01166/2022/161](#)

Subdodavatelská smlouva podle § 83 odst. 1 písm. d) zákona musí především naplnit dva účely, a sice musí jednak právně zavázat subdodavatele vůči dodavateli k poskytnutí plnění určeného k plnění veřejné zakázky nebo k poskytnutí věcí nebo práv, s nimiž bude dodavatel oprávněn disponovat v rámci plnění veřejné zakázky, a to alespoň v rozsahu, v jakém jiná osoba prokázala kvalifikaci za dodavatele. Participace subdodavatele totiž nesmí být toliko formální, ale musí být skutečná; jednak také musí být subdodavatelská smlouva způsobilá jednoznačně prokázat existenci takového závazku, aby mohl zadavatel snadno a s přehledem vyhodnotit, zda takový závazek existuje, a zda tedy ve výsledku bude zakázku plnit kvalifikovaná osoba či nikoliv.

Subdodavatelská smlouva musí vždy obstát před požadavky soukromého práva kladenými na právní jednání, dále musí dostatečně konkrétně specifikovat poskytované plnění, jakož i stanovit rozsah tohoto plnění, a nakonec z ní musí vyplynout, jakou část kvalifikace prokazuje subdodavatel. To vše musí být dostatečně konkrétní, aby bylo možno přesně určit povahu a rozsah poskytovaného plnění, jakož i posoudit otázku, zda je plnění poskytováno alespoň v rozsahu, v jakém subdodavatel prokázal splnění kvalifikace. Toto je podmínkou, aby subdodavatelská smlouva obstála před požadavky § 83 odst. 1 zákona, a zároveň předpokladem, že zadavatel bude schopen posoudit, zda před tímto ustanovením smlouva ob stojí.

5. e. Prokázání technické kvalifikace čestným prohlášením

Zadavatel: Mikroregion Ostrožsko – Veselsko, svazek obcí pro celkový rozvoj zájmové oblasti

Název VZ: „Posílení strategického řízení v Mikroregionu Ostrožsko – Veselsko“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [01841/2022/161](#)

Pokud mělo být splnění kvalifikace prokázáno předložením seznamu významných služeb ve formě čestného prohlášení dodavatele a obsah čestného prohlášení pak byl konkrétně specifikován jak v samotném textu zadávací dokumentace, tak v příloze zadávací dokumentace – vzoru čestného prohlášení, nelze toto nahradit předložením pouze obecně formulovaným čestným prohlášením, ve kterém je uvedeno, že dodavatel splňuje požadavky kvalifikace, aniž by uvedl jakékoliv konkrétní informace, které byly v zadávací dokumentaci specifikovány.

Požadovaný seznam významných služeb, jehož forma byla již v zadávací dokumentaci stanovena jako čestné prohlášení s daným obsahem, není dokladem prokazujícím splnění technické kvalifikace, který by bylo ve smyslu § 86 odst. 2 možno nahradit obecným čestným prohlášením.

5. f. Výzva vybranému dodavateli k předložení dokladů o kvalifikaci - § 122 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo zdravotnictví

Název VZ: „Právní poradenství odboru evropských fondů a investičního rozvoje MZČR – rámcová smlouva“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [08847/2021/161/HBa](#)

Pokud zadavatel porušil ustanovení § 122 odst. 3 písm. a) zákona, neboť neodeslal vybranému dodavateli výzvu k předložení originálů nebo ověřených kopií dokladů o jeho kvalifikaci, přestože ne všechny doklady měl k dispozici v zákonem vyžadované formě, nedodržel tím, pravidla stanovená zákonem pro zadání veřejné zakázky ve smyslu § 268 odst. 1 písm. a) zákona.

Co se týká vlivu pochybení zadavatele na výběr dodavatele, ustanovení § 268 odst. 1 písm. a) zákona počítá i s vlivem potenciálním – „může ovlivnit“.

Postačí tedy pouze možnost, že k ovlivnění mohlo dojít. V tomto smyslu lze odkázat například na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. [4 As 61/2016 - 34](#) ze dne 28. 6. 2016 nebo rozsudek č. j. [9 As 63/2016 - 43](#) ze dne 18. 8. 2016, v nichž Nejvyšší správní soud ve vztahu k prokazování potenciality vlivu na výběr nejvhodnější nabídky uvedl, že „[p]ostačí, aby stěžovatel v rozhodnutí učinil kvalifikovanou úvahu, z níž bude logickým a srozumitelným způsobem vyplývat, proč v důsledku pochybení zadavatele mohlo dojít k ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky, tj. k ohrožení soutěže o veřejnou zakázku.“

Nelze totiž vyloučit, že by k výzvě zadavatele nebyly dotčené listiny předloženy a zadavatel by byl povinen vybraného dodavatele ze zadávacího řízení vyloučit.

5. g. Doložení technické kvalifikace - posouzení splnění doložení referenční podmínky v nabídce vybraného dodavatele - průkaznost osvědčení objednavatele

Zadavatel: Zlínský kraj

Název VZ: „Budova č. 21 – Obnova páternosteru“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [37169/2022/16](#)

Stanovení podmínek technické kvalifikace obecně není povinností, nýbrž toliko oprávněním zadavatele. Pokud však již zadavatel ke stanovení tohoto typu zadávacích podmínek přistoupí, je tak povinen učinit v souladu se zákonem a zásadami, na nichž zákon spočívá, zejména v souladu se zásadami přiměřenosti, transparentnosti a zákazu diskriminace.

Pokud zadavatel stanoví na straně jedné přísné či komplikované a obtížně splnitelné podmínky kvalifikace (např., aby dodavatelé předložili seznam stavebních prací, včetně osvědčení objednavatele o řádném poskytnutí a dokončení nejvýznamnějších z těchto prací, ...), musí na straně druhé trvat na jejich dodržení.

Zákon neklade na obsah osvědčení objednavatele o řádném poskytnutí a dokončení nejvýznamnějších prací v intencích § 79 odst. 2 písm. a) zákona, podle kterého zjevně postupoval i zadavatel při formulaci referenční podmínky, žádné konkrétní formální požadavky. Z osvědčení objednavatele tak musí především vyplývat skutečnosti stanovené přímo zákonem a požadované zadavatelem v zadávacích podmínkách. Má-li se pak jednat o osvědčení objednavatele, musí být zejména objednavatelem vystaveno a musí být zřejmé, o jakého objednavatele se jedná. Ačkoliv ustanovení § 79 odst. 2 písm. a) zákona, narozdíl od ustanovení § 79 odst. 2 písm. b) zákona upravujícího seznam významných dodávek nebo služeb, o identifikaci objednavatele výslovně nehovoří, jedná se o elementární požadavek a bezpodmínečný předpoklad průkaznosti a ověřitelnosti předkládaného osvědčení.

Identifikace objednavatele představuje základní požadavek definující osvědčení objednavatele v intencích § 79 odst. 2 písm. a) zákona, potažmo referenční podmínky. Bez uvedení identifikace objednavatele pak nelze osvědčení považovat za srozumitelné, jednoznačné a způsobilé k posouzení splnění podmínek účasti (s kladným výsledkem). Za identifikaci objednavatele je přitom třeba považovat takové označení, které umožní jeho ztotožnění, dohledatelnost a nezaměnitelnost s jiným subjektem (objednavatelem).

Nedostatečná identifikace objednavatele činí referenci neakceptovatelnou a pokud zadavatel i přesto posoudí referenční podmínku na základě takové reference jako splněnou, lze jeho postup označit za netransparentní.

5. h. Požadavek na prokázání kvalifikace stavbami občanské vybavenosti – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, příspěvková organizace

Název VZ: „Rekonstrukce administrativní části areálu Emauzy“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [07653/2023/163](#)

Kritéria technické kvalifikace zadavatel stanoví na základě svých potřeb s ohledem na předmět plnění. Pokud požadavky z těchto potřeb vybočují, poruší zadavatel zásadu přiměřenosti a za jistých okolností i zásadu zákazu diskriminace, a to s ohledem na nedůvodné omezení okruhu dodavatelů.

Vždy je nutné vycházet z potřeby zadavatele, která musí být jasně definovaná a odůvodněná. Pokud například potřebuje zadavatel vědět, že je stavební společnost dost velká na to, aby byla schopna předmět plnění realizovat, má stanovit požadavek na objem referenční zakázky. Pokud je něčím výjimečná konstrukce rekonstruovaného objektu, má stanovit požadavek na referenci, která dané specifikum obsahovala. Pokud je výjimečná technologií, kterou je nutné v rámci stavby instalovat, může být za tím účelem požadována zkušenost. Pokud ale žádné takové specifikum zadavatel nedokáže definovat, tak zde pravděpodobně není přiměřené, a tedy ani zákonné jej nahrazovat obecnou referencí na stavby občanské vybavenosti v určité hodnotě.

Stavby občanského vybavení mohou být podobné dalším pozemním stavbám, ale také nemusí. Právě proto jde spíše o specifika, která daná stavba obsahuje, a neobvyklé technologické postupy, respektive technologické postupy neobvyklých prací. Teprve ty vyžadují určité schopnosti či znalosti, které nemusí být vlastní každému dodavateli. Rozhodně ne každý postup v rámci realizace stavby občanské vybavenosti vyžaduje specifické znalosti a schopnosti (a ne každou činnost je nutné ověřit prostřednictvím referencí), a právě proto není možné bez dalšího takto kategorii občanské vybavenosti paušálně využívat v rámci prokazování technické kvalifikace, neboť neodpovídá účelu technické kvalifikace a současně omezuje okruh dodavatelů.

Neznamená to však, že by zadavatelé nemohli referenci stavbou občanské vybavenosti v žádném případě požadovat. Takový požadavek ale musí mít své opodstatnění.

5. i. Stanovení kritérií technické kvalifikace

Zadavatel: Zlínský kraj

Název VZ: „Nová krajská nemocnice ve Zlíně – projektová dokumentace“

Otevřené řízení

Rozsudek KS v Brně [30 Af 75/2020 - 151](#)

Povinností zadavatele je stanovit kvalifikaci tak, aby požadavky na prokázání splnění kvalifikačních předpokladů byly beze zbytku odůvodněny předmětem plnění veřejné zakázky. Způsob nastavení kvalifikace zadavatelem je způsobilý omezit okruh potencionálních dodavatelů (tedy omezit hospodářskou soutěž jako takovou), kteří mohou podat svoji nabídku v rámci zadávacího řízení. Proto musí být kvalifikace stanovena přiměřeně k předmětu veřejné zakázky dle § 6 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 6 zákona o zadávání veřejných zakázek. Stanovení příliš přísných kritérií prokázání způsobilosti dodavatele může výrazným způsobem ovlivnit okruh dodavatelů, mezi jejichž nabídkami bude zadavatel v závěrečné fázi zadávacího řízení vybírat. Kritéria technické kvalifikace současně musí být nastavena tak, aby zajišťovala rovné příležitosti všem dodavatelům, kteří jsou objektivně schopni předmětnou zakázku plnit.

Z povahy věci plyne, že v zadávacím řízení se střetávají dva protichůdné principy: omezení dodavatelů způsobené nastavením zadávacích podmínek a obecný zájem na co nejširším zachování hospodářské soutěže. Postup v souladu se zásadou přiměřenosti by měl zadavateli poskytnout dostatečné záruky výběru dodavatele, který skutečně bude schopen veřejnou zakázku kvalitně a v požadovaných termínech realizovat. Současně by se mělo jednat o postup, který nad rámec garance výše uvedeného cíle nebude bezdůvodně omezovat hospodářskou soutěž. Požadovaná úroveň technické způsobilosti nesmí být zjevně nepřiměřená ve vztahu k velikosti, složitosti a technické náročnosti konkrétní veřejné zakázky (přiměřeně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. [1 Afs 20/2008-152](#)). Požadavky na kvalifikaci je přitom třeba posuzovat i vzhledem k podmínkám panujícím na relevantním trhu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2022, č. j. [5 As 65/2021-73](#)).

5. j. Referenční zakázka k prokázání kvalifikace – použití dříve realizované zakázky v konsorciu, jako referenční zakázky v celém rozsahu

Zadavatel: Všeobecná zdravotní pojišťovna

Název VZ: „Audit účetní závěrky a výroční zprávy“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [33291/2023/161](#)

Příčinou plnění zakázky v societě je nedostatek vlastních kapacit či vlastní odbornosti pro plnění celé zakázky. Právě proto neplatí a platit nemůže, že by takto plněná zakázka mohla být každým z účastníků society používána jako referenční zakázka v celém svém rozsahu.

Pokud jsou dílčí plnění věcně i finančně oddělitelná, bylo by absurdní, kdyby každý z dodavatelů použil pro sebe v dalších zadávacích řízeních uvedenou zakázku v rozsahu 100 %, ať už co do obsahu plnění, tak co do hodnoty. Tím by byl popřen smysl referenční zakázky, která má vypovídat jak o konkrétní zkušenosti dodavatele, tak o objemu jeho zkušenosti potažmo o jeho kapacitních možnostech.

U referenčních zakázek plněných ve společnosti musí být doložen rozsah, v jakém se dodavatel na plnění podílel ve smyslu § 79 odst. 4 zákona, nestanoví-li zadavatel jinak.

5. k. Splnění podmínky technické kvalifikace vybraným dodavatelem – posouzení, zda je možné splnění podmínky pouze prostřednictvím významné stavby spočívající v kompletní výstavbě silnice, či zda postačují dílčí práce realizované v rámci takové výstavby

Zadavatel: Město Žďár nad Sázavou

Název VZ: „Rekonstrukce Vysocké ulice, Žďár nad Sázavou“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [38037/2024/161](#)

Při výkladu kritéria technické kvalifikace je namístě volit výklad spíše extenzivní než restriktivní. Takový přístup reflektuje i jednu z vůdčích zásad právní úpravy zadávání veřejných zakázek, tedy snahu o co možná nejméně intenzivní omezení hospodářské soutěže, tedy o co nejmenší zúžení okruhu dodavatelů, kteří se o veřejnou zakázku mohou ucházet. Tento závěr samozřejmě není absolutní a extenzivní přístup k výkladu zadávacích podmínek musí být vždy uplatněn v mezích zákona, zejména s ohledem na zásady zadávání veřejných zakázek a rovněž s ohledem na konkrétní předmět veřejné zakázky.

V rozhodnutí ze dne 25. 4. 2023, sp. zn. ÚOHS-S0097/2023/VZ, č.j. ÚOHS- 15629/2023/500 Úřad uvedl, že: „...samostatné ustanovení zadávací dokumentace se má vykládat nejenom gramaticky, ale i systematicky a logicky a také s ohledem na účel a předmět veřejné zakázky, na praxi obvyklou při zadávání podobných veřejných zakázek, a to vše ve vzájemné souvislosti.“ V rozhodnutí ze dne 27. 11. 2023, sp. zn. [ÚOHS-S0601/2023/VZ](#), č. j. 47228/2023/500 pak Úřad uvedl: „Při výkladu zadávacích podmínek je třeba vycházet jak z jejich jazykového znění, tak z jejich logického a systematického výkladu v kontextu všech zadávacích podmínek, přičemž přihlédnout je nutno i k tomu, co chtěl zadavatel stanovením předmětných zadávacích podmínek vyjádřit a jaký význam tomuto jednání mohli přikládat dodavatelé jakožto adresáti předmětných požadavků. Současně je potřeba přistupovat k zadávacím podmínkám a jejich znění s určitou mírou racionality a s touto racionalitou je i vykládat. V pochybnostech je pak třeba zadávací podmínky vykládat k tíži zadavatele, potažmo ve prospěch hospodářské soutěže, v uvedeném kontextu ve prospěch dodavatelů.“ K otázce přístupu k výkladu kvalifikačního kritéria lze odkázat např. i na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2022, č. j. [4 As 165/2022-29](#), ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: „...při výkladu kvalifikačních kritérií je potřeba zpravidla zvolit takový výklad, který poskytne možnost účastnit se zadávacího řízení co nejširšímu okruhu uchazečů při respektování oprávněného zájmu zadavatele na zajištění plnění veřejné zakázky k tomu přiměřeně schopným dodavatelem. V opačném případě by došlo k neopodstatněnému omezení hospodářské soutěže.“

5. l. Doložení reference realizované jako součást společnosti ve smyslu § 2716 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku

Zadavatel: Všeobecná zdravotní pojišťovna

Název VZ: „Audit účetní závěrky a výroční zprávy“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [33291/2023/161](#)

Zákonodárce v ustanovení § 79 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., ZZVZ u společně plněných referenčních zakázek rozlišuje a) plnění společně s jinými dodavateli a b) plnění jako poddodavatel. První z uvedených situací pak nutně pokrývá society (tedy společnost dle § 2716 a násl. občanského zákoníku), a to právě při vědomí skutečnosti, že jejich společníci jsou zavázáni společně a nerozdílně. Ustanovení § 79 odst. 4 písm. a) zákona nelze vykládat jinak, než že je pravidlem, že je člen society povinen prokázat rozsah, v jakém se na plnění referenční zakázky podílel (leda by zadavatel stanovil jinak a na prokázání netrval). Pokud by tomu tak nebylo a platilo by, že je tento člen society oprávněn prokazovat se celou referenční zakázkou, neboť byl vázán solidárně, byl by § 79 odst. 4 písm. a) zákona bezobsažný.

Příčinou plnění zakázky v societě je nedostatek vlastních kapacit či vlastní odbornosti pro plnění celé zakázky. Právě proto neplatí a platit nemůže, že by takto plněná zakázka mohla být každým z účastníků society používána jako referenční zakázka v celém svém rozsahu.

Jiná situace je v případě postavení v roli generálního dodavatele, v jehož případě bylo rozhodovací praxí dovozeno právo užívat v celém rozsahu jako referenční zakázku i zakázku, kterou částečně plnil prostřednictvím poddodavatelů. Generální dodavatel bývá vůči objednateli referenční zakázky v přímém smluvním vztahu sám a sám nese odpovědnost za realizaci referenční zakázky.

5. m. Doložení reference realizované ve sdružení - § 79 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., - rozdílné postavení člena sdružení a generálního dodavatele

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic s. p.

Název VZ: „D11 1109 Trutnov - státní hranice ČR/PR“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚHOS [37501/2024/163](#)

V případě realizace referenční zakázky ve sdružení musí dodavatel prokázat, že požadované činnosti vykonával skutečně on. V takovém případě je lhostejné, zda měl konkrétní dodavatel na referenci podíl 5 %, 15 % či 80 %, pokud realizoval požadované práce. Pokud je však doložen pouze podíl ve sdružení, a nikoliv konkrétní činnosti, nijak to nevypovídá o tom, který dodavatel vykonával jaké práce. Znamená to pouze to, že z celku činil určitou výšeč, není však jasné, jakou výšeč a zda ta skutečně zahrnovala i práce požadované zadavatelem.

Není možné prokazovat zkušenost se stavbou, které se dodavatel účastnil jen do určitého podílu, respektive přisuzovat si celou takovou zkušenost, pokud dodavatel zároveň není schopen určit a prokázat, které konkrétní práce na referenci realizoval.

Každý ze členů sdružení může plnit různou část reference a tato část může být i marginální. Pokud by nebylo prokázáno, k jakým činnostem se konkrétní podíl vztahuje, není jasné, jestli daný dodavatel zkušenost získal. Pokud realizoval právě ty práce, které referenci odpovídají, mohl zkušenost získat i při malém podílu, a naopak při větším nikoliv. Pokud tedy není na dodavatelské straně referenční zakázky jen jeden subjekt, který by si kvalifikaci odnášel, tedy fakticky jeden subjekt, který práce realizoval, je nutné prokazovat vlastní rozsah plnění.

Generálnímu dodavateli svědčí zpravidla celá reference. Generální dodavatel je sám odpovědný objednateli, je s ním v přímém smluvním vztahu a odpovídá za řádné a odborné provedení. Krajský soud v Brně ve svém rozsudku č. j. 62 Af 46/2023-294 ze dne 6. 9. 2024, konkrétně uvedl: „*Postavení tzv. generálního dodavatele nicméně v obecném chápání předpokládá existenci vertikálního vztahu dodavatele vůči jeho poddodavatelům, současně je tzv. generální dodavatel jedinou smluvní stranou na dodavatelské straně závazkového vztahu (a je to právě on, kdo výlučně odpovídá za řádnou realizaci veškerého plnění).*“ Z těchto důvodů generálnímu dodavateli svědčí celá reference, tedy i ta část, jež byl realizována jeho poddodavateli, zatímco u zakázek realizovaných ve sdružení zákon výslovně stanovil jiný způsob prokazování nabytých zkušeností.

5. n. Požadavek na doložení zkušenosti s realizací stavby obdobného charakteru - § 36 odst. 3 a § 73 odst. 6 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Povodí Labe, státní podnik

Název VZ: „VD Labská, zvýšení retenční funkce rekonstrukcí spodních výpustí v obtokovém tunelu – stavební část – výkon technického dozoru objednatele (TDI)“

Zjednodušené podlimitní řízení

Rozsudek NSS [6 As 242/2020 – 47](#)

Zvolil-li zadavatel do zadávací dokumentace neurčitý pojem „stavba obdobného charakteru“, přičemž k jeho výkladu neposkytl dostatečné vodítko, je s ohledem na pravidlo vymezené v § 36 odst. 3 ZZVZ, povinen zvolit takový výklad zadávacích podmínek, který umožní účast v zadávacím řízení co nejširšímu okruhu uchazečů o veřejnou zakázku.

Účelem technické kvalifikace je prokázat, že účastník bude schopen zakázku realizovat. Požadovat prokázání technické kvalifikace je zadavatelovým právem, nikoliv povinností, rozhodne-li se však prokázání technické kvalifikace požadovat, je povinen to činit v souladu se zákonem, tedy zejména požadavky musí být přiměřené vzhledem ke složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky (§ 73 odst. 6 ZZVZ) a musí být stanoveny v nezbytných podrobnostech (§ 36 odst. 3 ZZVZ). Má-li zadavatel za to, že jím poptávaná služba je vysoce specializovaná či rozsáhlá a z toho důvodu považuje předchozí zkušenost s realizací obdobné služby za nezbytnou, je jeho povinností, aby dostatečně specifikoval, v čem spatřuje klíčové prvky zakázky, tedy kritéria, jejichž splnění má uchazeč o veřejnou zakázku prokazovat.

V případě rekonstrukcí stávajících staveb je třeba při posuzování jejich obdobnosti s referenčními stavbami zohlednit i předmět rekonstrukce, nikoliv jen povahu rekonstruované stavby jako celku.

5. o. Nastavení kritérií technické kvalifikace - zásada transparentnosti, přiměřenosti a zákazu diskriminace

Zadavatel: Brněnské komunikace a.s., a Statutární město Brno

Název VZ: „Výstavba Janáčkova kulturního centra“

Užší řízení

Rozsudek NSS [22 As 51/2025 - 86](#)

Nastavením technické kvalifikace vždy z povahy věci dojde k omezení hospodářské soutěže, a to z důvodu ovlivnění okruhu možných dodavatelů. Při nastavení kritérií technické kvalifikace se proto musí vycházet ze zásad transparentnosti, přiměřenosti a zákazu diskriminace (§ 6 zákona o zadávání veřejných zakázek; rozsudek NSS ze dne 23. 8. 2024, čj. [5 As 65/2021-73](#), bod 44 a rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2025, č. j. [2 As 341/2023-37](#), bod 25). Důkazní břemeno stran důvodnosti zadávacích podmínek leží na zadavateli (rozsudek NSS ze dne 22. 2. 2024, čj. [8 As 1/2023-72](#), bod 28).

Nejvyšší správní soud v judikatuře opakovaně vyslovil, že okruh možných dodavatelů soutěžících o veřejné zakázky by měl být co možná nejširší. Nepřiměřené a diskriminační jsou proto zejména takové kvalifikační předpoklady, které vybočují z potřeb dané zakázky s ohledem na její předmět. V důsledku takto nastavených podmínek totiž mohou podmínky pro účast v zadávacím řízení splnit jen někteří z potenciálních uchazečů, kteří by jinak byli k plnění předmětu veřejné zakázky způsobilí (rozsudky NSS ze dne 29. 5. 2018, čj. [2 Afs 375/2017-30](#) nebo ze dne 20. 10. 2022, čj. [4 As 165/2022-29](#)).

Samotné posouzení přiměřenosti (a tedy i zákonnosti) technické kvalifikace je primárně posouzením právním. Je při něm potřeba vycházet ze složitosti a rozsahu předmětu veřejné zakázky [§ 73 odst. 6 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek] a v úvahu je nutné vzít i dopady do hospodářské soutěže, včetně dosavadního fungování trhu a jeho případného faktického omezení (právní věta rozsudku NSS ze dne 20. 9. 2022, čj. [5 As 65/2021-73](#), č. 4396/2022 Sb. NSS).

Při hodnocení, zda je zvolená podmínka přiměřená, je nutno vyjít ze standardního testu proporcionality, který stojí na třech základních kritériích – vhodnosti, potřebnosti a přiměřenosti v užším smyslu (rozsudek ze dne 20. 9. 2022, čj. [5 As 65/2021-73](#), č. 4396/2022 Sb. NSS, bod 43). Zadavatel je povinen postupně hodnotit, zda existuje legitimní potřeba, pro kterou musí podmínku stanovit, zda je zadávací podmínka způsobilá dosáhnout sledovaného cíle (který je přípustný), zda k němu nelze dospět jinými, mírnějšími, ale stejně vhodnými prostředky a zda předmětné omezení ob stojí v kolizi s jinými právy a zájmy (rozsudky NSS ze dne 23. 2. 2022, čj. [6 As 295/2020-143](#), č. 4327/2022 Sb. NSS, bod 39; ze dne 30. 3. 2022, čj. [8 As 203/2020-168](#), bod 41; nebo ze dne 13. 2. 2023, čj. [6 As 338/2021-52](#), bod 23). Takové hodnocení by se následně mělo promítnout do odůvodnění zadávací podmínky. U jednoduše splnitelné podmínky pak postačí prosté zdůvodnění její potřebnosti. V případě složitých podmínek má zadavatel povinnost předestřít podrobné, logické a smysluplné odůvodnění, že jím zvolené omezení soutěže bylo důvodné a že by případné alternativy zvolené zadávací podmínky pro něj znamenaly nepřiměřené náklady či obtíže, a svá tvrzení rovněž prokázat (rozsudky NSS ze dne 13. 2. 2023, čj. [6 As 338/2021-52](#); ze dne 23. 2. 2022, čj. [6 As 295/2020-143](#), č. 4327/2022 Sb. NSS; ze dne 22. 2. 2024, čj. [8 As 1/2023-72](#), bod 28).

5. p. Smysl a účel prokázání kvalifikace - referenční zakázka - postavení generálního dodavatele

Zadavatel: Obec Lelekovice

Název VZ: „Základní škola Lelekovice-přístavba základní školy“

Zjednodušené podlimitní řízení

Rozsudek NSS [8 Afs 197/2023-36](#)

Smyslem a účelem prokazování kvalifikace u veřejných zakázek (dříve § 56 zákona č. 137/2006 Sb., nyní § 79 ZZVZ) je umožnit zadavateli nalézt takového dodavatele, který bude schopen zakázku realizovat řádně, včas a s požadovanou odborností, k čemuž disponuje dostatečným technickým zázemím a možnostmi. Zadavatel tak zjišťuje „zázemí“ dodavatele pro realizaci veřejné zakázky. To je (obecně) reprezentováno odborným aparátem, technickými předpoklady, zkušenostmi a celkovou způsobilostí subjektu k poskytnutí plnění (služeb) v požadované kvalitě a rozsahu. Pokud subjekt prokazuje splnění kritéria technické kvalifikace [jako v nyní posuzovaném případě ve smyslu § 79 odst. 2 písm. a) ZZVZ], musí plnění dokládat osvědčeními poskytovat jako smluvní strana kontraktu, svým jménem, na svůj účet a vlastní odpovědnost. Požadavkem na doložení referencí zadavatel z povahy věci ověřuje schopnost a způsobilost zájemců k plnění veřejné zakázky. Zadavateli má primárně jít o zjištění, zda byly referované zakázky poskytnuty řádně a včas, že nebylo třeba „aktivovat“ sekundární odpovědnostní vztah z důvodu vad poskytnutého plnění, případně jak se zájemce ke své odpovědnosti postavil a řešil nedostatky. Smyslem reference není prokázání pouze přímé a nezastupitelné zkušenosti.

Reference dokládá schopnost dodavatele zakázku řádně uskutečnit bez ohledu na to, zda ji plní pouze sám (prostřednictvím svých zaměstnanců a technických zdrojů), nebo zda k tomu používá i subdodavatele. Ve druhém případě totiž reference svědčí o tom, že dodavatel je schopen sehnat kvalitní subdodavatele a řídit jejich činnost tak, aby byla zakázka jako celek řádně splněna vůči objednateli.

Generálním dodavatelem se rozumí subjekt, který je odpovědný objednateli za realizaci určitého díla a je v přímém smluvním vztahu s objednatelem. Z tohoto pohledu je třeba za generálního dodavatele referenční stavby považovat dodavatele, se kterým byla uzavřena smlouva na její realizaci a který za provedení díla nesl vůči zadavateli odpovědnost. Generální dodavatel tedy nemusí sám vlastními prostředky realizovat celou zakázku, nicméně odpovídá za její řádné a odborné provedení objednateli.

Výše uvedené závěry, které primárně plynou z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016, čj. [5 As 213/2015-38](#), jsou podpořeny rovněž správní praxí (ve vztahu k zákonu č. 137/2006 Sb., i ve vztahu k nynějšímu ZZVZ). K tomu například viz rozhodnutí ÚHOS ze dne 29. 10. 2014, čj. [ÚHOS-S529,532/2014/vz22800/2014/533/SWa](#), rozhodnutí ÚOHS ze dne 10. 3. 2021, čj. [ÚOHS08720/2021/500/Aiv](#), či rozhodnutí ÚOHS ze dne 17. 5. 2024, čj. [ÚHOS-20192/2024/500](#).

Pokud byla společnost v případě referenční zakázky generálním dodavatelem, svědčila jí reference k této zakázce v plném rozsahu.

5. q. Snaha o obnovení způsobilosti dodavatele – § 76 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Název VZ: „D5 Oprava odpočívky Svojkovice“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [30139/2020/323/MBr](#)

Potvrzeno rozsudkem KS v Brně [29 Af 79/2020-57](#)

Potvrzeno rozsudkem NSS [5 As 18/2022 - 43](#)

Povinností účastníka, který se snaží obnovit svoji způsobilost, je nejen tvrdit, že k přijetí nápravných opatření došlo, je nezbytné rovněž prokázat, k čemu konkrétně by tato opatření k nápravě měla vést a v neposlední řadě je nezbytné prokázat, že jsou přijatá nápravná opatření dostatečná a adekvátní k dřívějším vzniklým pochybením při plnění jiné veřejné zakázky.

Z předloženého dokladu o obnovení způsobilosti tedy musí plynout jistá garance skutečného obnovení způsobilosti účastníka v zadávacím řízení. V této věci je ovšem nutné podotknout, že je na posouzení zadavatele, jemuž byla přijatá opatření doložena, zda pro něj budou dostatečnou zárukou kvalitního plnění.

Zadavatel má povinnost přijatá opatření posoudit a vyhodnotit je. Pokud přijatá opatření zadavatel shledá jako nedostatečná, tak mu nevzniká povinnost zrušit rozhodnutí o vyloučení ani není nijak zasaženo do jeho práva na aplikování ustanovení § 48 odst. 5 písm. d) zákona a přistoupit k vyloučení dodavatele ze zadávacího řízení. Zadavatel se nicméně musí k přijatým nápravným opatřením vyjádřit, a pokud je shledá, jako nedostatečná musí sdělit proč.

6. a. Možnost doplnění nabídky - § 46 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Mohelnice

Název VZ: „Přístavba a přestavba objektu DDM Mohelnice“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [253272020/321/ZSř](#)

Obecně platí, že po uplynutí lhůty pro podání nabídek nelze podanou nabídku měnit. Označené pravidlo nachází své výslovné vyjádření v ustanovení § 46 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, které uvádí, že nabídka nesmí být po uplynutí lhůty pro podání nabídek měněna, nestanoví-li zákon jinak.

Ustanovení § 46 zákona současně uvedené pravidlo zmírňuje a upravuje výjimky, které se při splnění stanovených podmínek za změnu nabídky nepovažují. Jedná se v zásadě o tři typové situace, jmenovitě o „*objasnění*“ předložených údajů, dokladů, vzorků nebo modelů podle § 46 odst. 1 zákona, o „*doplnění*“ dalších nebo chybějících údajů, dokladů, vzorků nebo modelů podle § 46 odst. 1 a 2 zákona a o „*opravu položkového rozpočtu*“ podle § 46 odst. 3 zákona, která se považuje za objasnění.

Objasnění nebo doplnění nabídky podle § 46 zákona je podmíněno předchozí žádostí ze strany zadavatele; jedná se tedy o fakultativní právní institut, na který není ze strany dodavatelů nárok. Objasnění či doplnění je dále možné pouze v případě, že doplněné údaje, doklady, vzorky nebo modely nebudou předmětem hodnocení a že doplněním nebo objasněním nebude dotčena celková nabídková cena nebo jiné kritérium pro hodnocení nabídek.

Zadavatel současně musí při postupu podle § 46 zákona postupovat v souladu se zásadami přiměřenosti, transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace dle § 6 zákona.

6. b. Rozdílná povaha vad nabídek uchazečů v nabídkovém řízení může vyvolávat i rozdílný postup zadavatele z hlediska § 46 zákona č. 134/2016 Sb., - nabídka jednoho z dodavatelů obsahuje nejasnosti a nabídka druhého dodavatele je v rozporu se zadávacími podmínkami

Zadavatel: Královéhradecký kraj

Název VZ: „Snížení energetické náročnosti budov v nemocnici Nový Bydžov“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [31206/2020/323/VVá](#)

Potvrzeno rozsudkem KS v Brně [31 Af 83/2020-80](#)

Potvrzeno rozsudkem NSS [7 As 418/2021 - 31](#)

Zadavatel v daném specifickém případě nepochybil, pokud vyzval k objasnění nabídky jen vybraného dodavatele. Stěžovatel a vybraný dodavatel nebyli ve srovnatelném postavení, protože vady jejich nabídek nebyly obdobné. Odlišnost vad jejich nabídek tak odůvodňovala i možnost odlišného postupu. V případě vybraného dodavatele spočívala vada nabídky v její vnitřní rozpornosti. Vybraný dodavatel totiž uvedl rozdílné dílčí nabídkové ceny v krycím listu nabídky a ve smlouvě o dílo (celková cena přitom byla shodná). V důsledku tohoto pochybení bylo nejasné, které dílčí ceny jsou rozhodné. Jednalo se přitom o nejasnosti seznatelné na první pohled, které byly snadno odhalitelné, a bylo u nich možné předpokládat, že je vybraný uchazeč k výzvě zadavatele jednoduše vysvětlí.

V případě stěžovatelovy nabídky se však o takové nejasnosti nejednalo, respektive se vůbec nejednalo o nejasnosti. Stěžovatel předložil nabídku bez vnitřních rozporů. Jeho nabídka nevzbuzovala pochybnosti o tom, jaké dílčí nabídkové ceny je nutné považovat za rozhodné. Stěžovatelova nabídka však odporovala přímo zadávacím podmínkám; jeho nabídka překračovala jednoznačně stanovené maximální dílčí ceny.

6. c. Doplnění nabídky, jehož součástí byla výměna poddodavatele prokazujícího část technické kvalifikace – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Regionální muzeum v Mikulově, příspěvková organizace

Název VZ: „Dům přírody Pálavy – 2. řízení“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [38488/2022/162](#)

Zadavatel s ohledem na své (především ekonomické) zájmy může požadovat a přijmout jak změnu referenční zakázky, tak změnu poddodavatele, a tudíž i změnu poddodavatele, který poskytuje zadavateli svou zakázku jako referenční. Nic z toho není materiální změnou nabídky.

6. d. Doplnění nabídky - doplnění seznamu poddodavatelů, kteří se budou na plnění veřejné zakázky podílet a jejichž prostřednictvím vybraný dodavatel část kvalifikace prokazuje – otázka, zda se jedná o materiální změnu nabídky

Zadavatel: Obec Temelín, a Správa a údržba silnic Jihočeského kraje

Název VZ: „Rekonstrukce křižovatky II/138 a II/141 Temelín“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [40576/2022/162](#)

Vybraný dodavatel v rámci nabídky využil institutu čestného prohlášení dle § 53 odst. 4 zákona, v němž uvedl, že v rámci své činnosti využívá opatření odpovídající zadavatelem požadovaným ISO normám, ale netvrdil, že sám disponuje rovněž požadovanými certifikáty, pouze prohlásil, že využívá uvedená opatření. V tomto čestném prohlášení však není uvedena informace o tom, zda bude vybraný dodavatel prokazovat tuto část technické kvalifikace sám, ani to, že vybraný dodavatel disponuje zadavatelem požadovanými certifikáty o dodržování ISO norem.

Zadavatel má možnost vytvořit prostor k ověření, zda jsou účastníci zadávacího řízení dostatečně kvalifikovaní, a to tím, že „aktivuje“ žádost dle § 46 odst. 1 zákona. Pokud se tak stane, dotázaný dodavatel je oprávněn předložit k prokázání kvalifikace doklady i o takové kvalifikaci, kterou nově nabyl až po uplynutí lhůty pro podání nabídek.

Pokud nelze ze zadávacích podmínek dovodit, že dodavatelé nemohou prokázat kvalifikaci prostřednictvím jiných osob, protože zadavatel v zadávací dokumentaci nevyužil výhrady dle § 105 odst. 2 zákona, na jejímž základě v případě veřejné zakázky na služby nebo stavební práce nebo v případě veřejné zakázky na dodávky zahrnující umístění nebo montáž mohou zadavatelé v zadávací dokumentaci požadovat, aby jimi určené významné činnosti při plnění veřejné zakázky byly plněny přímo vybraným dodavatelem (tj. bez využití poddodavatele), pak za této situace, pokud vybraný dodavatel na základě výzvy dle § 122 zákona a výzvy dle § 46 zákona doloží splnění technické kvalifikace prostřednictvím dokladů od poddodavatele, nelze na jeho postupu shledat ničeho rozporného se zákonem.

Tímto doplněním dokladů k prokázání splnění kvalifikace dle požadavků zadávací dokumentace nedojde k materiální změně nabídky, nýbrž k předložení a doplnění dokladů prokazujících kvalifikaci vybraného dodavatele. K uvedenému doplnění došlo na základě výzvy zadavatele, kvalifikace není předmětem hodnocení nabídek a v zadávací dokumentaci není obsažena žádná výhrada dle § 105 zákona.

Pojem „materiální změna nabídky“ představuje takový postup, při jehož provedení dochází ke změně nabízeného předmětu plnění, který je následně jiný, než byl před provedením dané změny. Znamená to tedy věcnou změnu v samotném předmětu plnění, tedy to, že je nabízeno, byť jen částečně, něco jiného, než bylo nabízeno původně.

6. e. Zásada rovného zacházení zakotvená v § 6 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - zaslání žádosti o vysvětlení nabídky ve smyslu § 46 odst. 1 zákona pouze jednomu ze dvou dodavatelů, kteří se nacházeli ve stejném postavení

Zadavatel: Město Kyjov

Název VZ: „MODERNIZACE STÁVAJÍCÍHO MĚSTSKÉHO KOUPALIŠTĚ A NOVOSTAVBA KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU KYJOV“

Jednací řízení s uveřejněním

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [45129/2022/161](#)

K porušení zásady rovného zacházení podle § 6 odst. 2 zákona je podstatné to, jestli zadavatel zacházel s oběma dodavateli stejně.

Jestliže tak zadavatel vyzval jednoho dodavatele k objasnění rozporu v nabídce podle § 46 zákona (i kdyby se tento rozpor později ukázal jako neexistující, jak tvrdí zadavatel), stanovil tím určitý standard, jakým způsobem bude ve srovnatelných situacích vůči ostatním dodavatelům postupovat, který ho od té chvíle zavazoval.

Vznik pochybností na straně zadavatele je do jisté míry subjektivní kategorií, a pokud tedy jednou zadavateli pochybnosti vznikly a rozhodl se v návaznosti na ně postupovat dle § 46 zákona, nelze v obdobné situaci tvrdit, že tytéž pochybnosti nevznikly, tím méně poté postup dle § 46 neaplikovat. Obecně lze totiž dodržení či porušení zásady rovného zacházení posuzovat pouze vůči tomu, jak se zadavatel choval ve srovnatelné situaci k ostatním účastníkům zadávacího řízení.

Vzhledem k tomu, že vývoj situace po zaslání výzvy dle § 46 zákona i druhému, a v tomto případě vybranému dodavateli není jistý a současně je v tomto posuzovaném případě zjevné, že by mohl zásadním způsobem ovlivnit výběr dodavatele, platí, že porušením zásady rovného zacházení na straně zadavatele došlo k možnému ovlivnění výběru dodavatele.

6. f. Prodloužení lhůty pro podání nabídek a počítání délky lhůty, původní i prodloužené ve dnech kalendářních nebo pracovních – § 99 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Česká Skalice

Název VZ: „Přístavba mateřské školy J.A. Komenského“

Zjednodušené podlimitní řízení

Rozsudek NSS [10 Afs 271/2021 - 36](#)

Prodloužená lhůta pro podání nabídek v zadávacím řízení neběží už od okamžiku, kdy zadavatel zveřejnil změnu dokumentace, která může rozšířit okruh účastníků zadávacího řízení, ale až od okamžiku, kdy zadavatel výslovně oznámil prodloužení lhůty, pokud toto oznámení neučinil současně se zveřejněním změny dokumentace, ale později (§ 99 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek).

Byla-li zakázka zadána ve zjednodušeném podlimitním řízení (§ 54 odst. 1 tohoto zákona), je třeba i tuto prodlouženou lhůtu počítat v pracovních dnech, nikoli ve dnech kalendářních, protože zákon stanoví její minimální délku rovněž v pracovních dnech. Ačkoli § 99 odst. 2 sám nestanoví, zda se lhůta počítá v kalendářních, či pracovních dnech, odkazuje na původní délku lhůty. Ustanovení § 99 odst. 2 a § 54 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek je proto třeba číst společně a chápat je ve vzájemné souvislosti.

Smyslem a účelem § 99 odst. 2 o zadávání veřejných zakázek je to, aby se všichni dodavatelé mohli seznámit s provedenou významnou změnou v zadávací dokumentaci a měli dostatek času na to, vypracovat odpovídající nabídky.

6. g. Povinnost vyzvat účastníka řízení k doplnění nabídky dle § 46 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., s ohledem na zásadu rovného zacházení

Zadavatel: Národní památkový ústav

Název VZ: „Technický dozor stavebníka a koordinátor BOZP Zámek a Panský dům Litomyšl“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [13968/2023/163](#)

Z oprávnění zadavatele učinit žádost podle § 46 odst. 1 ZZVZ se může stát jeho povinnost, a to vlivem zásad zadávání veřejných zakázek zakotvených v § 6 ZZVZ. Zejména se jedná o zásadu rovného zacházení v situaci, kdy zadavatel využije práva podle § 46 odst. 1 ZZVZ vůči jednomu účastníkovi zadávacího řízení. V takovém případě může být povinen postupovat stejně i vůči jeho dalším účastníkům z důvodu zachování rovného a spravedlivého přístupu k veřejné zakázce.

Zadavatel je povinen postupovat tímto způsobem, pokud se dotčení účastníci zadávacího řízení nacházejí ve srovnatelném postavení. Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvedl v rozsudku č. j. [9 Afs 80/2022-46](#) ze dne 16. 9. 2022, že „rozdílná povaha vad nabídek uchazečů v nabídkovém řízení může vyvolat i rozdílný postup zadavatele z hlediska § 46 zákona o zadávání veřejných zakázek (rozsudek z 15. 6. 2022, č. j. [7 As 418/2021-31](#)). Vůči stejným vadám však musí zadavatel postupovat stejně“.

Srovnatelnost či nesrovnatelnost postavení účastníků zadávacího řízení za účelem posouzení dodržení zásady rovného zacházení je ale třeba posuzovat komplexně, ve všech souvislostech a se zohledněním konkrétních skutkových okolností daného případu. Jak poznamenal např. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. [7 As 418/2021-31](#) ze dne 15. 6. 2022, „s ohledem na koncepci § 46 ZZVZ a možné variace zadávacích podmínek, nabídek uchazečů atp. lze jen obtížně vytvořit algoritmus, který by chirurgicky přesně stanovil hranici, kdy zadavatel musí vyzvat uchazeče podle shora označeného ustanovení k doplnění jeho nabídky“.

V nyní řešené situaci nebyl zadavatel s ohledem na zásadu rovného zacházení stanovenou v § 6 odst. 2 ZZVZ povinen vyzvat navrhovatele podle § 46 odst. 1 ZZVZ k doplnění dokladů vztahujících se ke kritériu hodnocení č. 2 z důvodu, že podle tohoto ustanovení zákona vyzval vybraného dodavatele k objasnění technické kvalifikace, protože vady v nabídkách navrhovatele a vybraného dodavatele měly v právně relevantních ohledech rozdílnou povahu (přestože obě měly určitý vztah ke členům realizačního týmu), která vyvěrala z toho, že se týkaly dokladů vztahujících se k různým fázím zadávacího řízení. V důsledku toho se navrhovatel a vybraný dodavatel nenacházeli ve srovnatelné situaci, a proto zadavatel vůči nim nebyl povinen postupovat shodným způsobem.

6. h. Výzva k objasnění údajů nabídky dle § 46 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Všeobecná zdravotní pojišťovna

Název VZ: „Audit účetní závěrky a výroční zprávy“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [33291/2023/161](#)

Právo vyzvat dodavatele dle § 46 odst. 1 zákona není podmíněno faktickou existencí nejasnosti v nabídce. Nejasnost je totiž kategorie subjektivní a je obecně žádoucí, aby se zadavatelé snažili nejasnosti (byť i existující jen na jejich straně) odstranit. Zcela obecně řečeno by tedy zadavatel byl bez dalšího oprávněn účastníka zadávacího řízení k objasnění nabídky vyzvat. Toto východisko však neznámá, že by stejně mohlo být nazíráno na odstranění nejasnosti dle § 48 odst. 2 písm. b) zákona, kde je již nutno skutečnost, zda údaje, doklady, vzorky nebo modely předložené účastníkem zadávacího řízení byly objasněny nebo doplněny, posuzovat objektivně při posouzení správnosti postupu zadavatele při vyloučení účastníka zadávacího řízení. Faktická existence nejasnosti a její odstranění je tedy relevantní jen pro postup dle § 48 odst. 2 písm. b) zákona, nikoliv pro postup dle § 46 zákona.

6. i. Změna již podané nabídky – nahrazení jedné referenční zakázky zakázkou jinou až po uplynutí lhůty pro podání nabídek

Zadavatel: Národní muzeum

Název VZ: „Realizace stálé přírodovědecké expozice s tématem „Příroda“ a „Evoluce“ v Historické budově Národního muzea“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [27928/2020/323/VVá](#)

Rozsudek KS v Brně [31 Af 73/2020-178](#)

Rozsudek NSS [5 As 346/2022 - 34](#)

Za právně přípustné „doplnění dalších údajů a dokladů“ lze zásadně považovat, pokud dodavatel nejprve uvede dva poddodavatele a jejich referenční zakázky k prokázání své technické kvalifikace, avšak po uplynutí lhůty k podání nabídek – v reakci na právně souladnou výzvu zadavatele k objasnění či doplnění (dle § 46 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek) – nahradí jednoho původního poddodavatele novým poddodavatelem a původní referenční zakázku jednoho původního poddodavatele nahradí novými referenčními zakázkami nového poddodavatele. To vše za splnění podmínky, že takový zásah do nabídky nemá vliv na hodnotící kritéria nabídek (§ 46 odst. 2 věta za středníkem uvedeného zákona).

Podle § 46 odst. 2 ZZVZ platí, že po uplynutí lhůty pro podání nabídek nemůže být nabídka měněna, nestanoví-li tento zákon jinak; nabídka však může být doplněna na základě žádosti podle odstavce 1 o údaje, doklady, vzorky nebo modely, které nebudou hodnoceny podle kritérií hodnocení. V takovém případě se doplnění údajů týkajících se prokázání splnění podmínek účasti za změnu nabídky nepovažují, přičemž skutečnosti rozhodné pro posouzení splnění podmínek účasti mohou nastat i po uplynutí lhůty pro podání nabídek. Účelem povolení změn v parametrech nabídky, které nejsou hodnoceny, je umožnit zadavatelům nevyložit dodavatele, který podal nejvýhodnější nabídku podle kritérií hodnocení, pouze z důvodu formálních pochybení v nabídce, která však na výsledek hodnocení nemají žádný vliv.

Podle čl. 56 odst. 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES: „*Pokud jsou informace nebo dokumenty, které mají hospodářské subjekty předložit, neúplné nebo nesprávné nebo se tak jeví, nebo pokud určité dokumenty scházejí, mohou veřejní zadavatelé dotčené hospodářské subjekty požádat o předložení, rozšíření, upřesnění nebo doplnění příslušných informací nebo dokumentů v přiměřené lhůtě, pokud takovou žádost vznesou v plném souladu se zásadami rovného zacházení a transparentnosti a pokud vnitrostátní právní předpisy, jimiž se provádí tato směrnice, nestanoví jinak.*“. Směrnice tak připouští výzvu zadavatele nejen k objasnění (upřesnění) a doplnění, ale dokonce i k nápravě nesprávností a k rozšíření informací a dokumentů, pokud je výzva v souladu se zásadami rovného zacházení a transparentnosti. Pokud tak uchazeč na výzvu zadavatele uvede nového poddodavatele a nové referenční zakázky, důsledně vzato jde o „rozšíření“ dle čl. 56 odst. 3.“

6. j. Žádost dle § 46 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Jihočeský kraj

Název VZ: „Oprava a modernizace komunikací SFDI 2023“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [49969/2023/161](#)

Potvrzeno rozsudkem Krajského soudu v Brně [29 Af 11/2024-55](#)

Základním účelem ustanovení § 46 zákona je poskytnout zadavateli nástroj, který mu umožní posoudit soulad nabídky (nebo jiného úkonu účastníka zadávacího řízení) se zadávacími podmínkami a zákonem v situaci, kdy má zadavatel o nabídce určité pochybnosti. Přitom je nutno konstatovat, že tyto pochybnosti jsou subjektivní kategorií a těžko lze pochybujeícího přesvědčit, aby pochybnosti neměl (srov. závěry rozhodnutí předsedy Úřadu sp. zn. ÚOHS-R0145/2022/VZ, č. j. [ÚOHS-45129/2022/161](#) ze dne 19. 12. 2022). V takovém případě lze vyžadovat objasnění již předložených informací, přičemž není rozhodné, čeho se objasňovaná informace týká. Platí však, že objasnění nemůže vést k věcné změně nabídky. Lze také požadovat doplnění dalších informací (např. dokladů), které původně nejasný obsah nabídky vysvětlí (tedy prokáží její skutečný obsah).

Doplnění nabídky (popř. jiného úkonu účastníka zadávacího řízení) je možné také v případech, kdy nabídka některé zadavatelem požadované informace neobsahuje. Vychází se přitom z toho, že by měla být poskytnuta možnost napravit pochybení dodavatele při přípravě nabídky v případech, kdy to nenarušuje průběh zadávacího řízení a není v rozporu se zásadami transparentnosti a rovného zacházení.

Postup dle § 46 zákona je tedy formulován jako oprávnění, nikoliv povinnost zadavatele a lze jej uplatnit na všechny účastníky zadávacího řízení. Postup podle § 46 zákona nemusí být vůči všem účastníkům zadávacího řízení zcela identický, neboť ti se nemusí nacházet ve srovnatelných situacích, tudíž zásadu rovného zacházení ani při postupu dle § 46 zákona není možné aplikovat zcela mechanicky, naopak, je nezbytné vždy detailně posuzovat konkrétní skutkové okolnosti.

Ustanovení § 46 má zčásti odlišný charakter, než žádost dle § 113 zákona, která je svým charakterem specializovanou žádostí dle § 46 zákona.

6. k. Výzva dle § 46 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., a její použití k dodržení zásad 3E – spor poskytovatele a příjemce dotace

Zadavatel: Obec Baška

Název VZ: „Rozšíření kapacity základního vzdělávání v obci Baška“

Otevřené nadlimitní řízení

Rozsudek NSS [5 Afs 56/2023 - 43](#)

Pokud obec v kasační stížnosti uvedla, že jakožto obec je samostatná územní jednotka a není podřízena žádnému správnímu orgánu, který by mohl zasahovat do její svobodné vůle, tak v tom se mýlí. Dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, sp. zn. č. j. [2 Afs 58/2005](#), „by bylo zcela proti smyslu poskytování dotací podřazovat je režimu občanskoprávnímu, jak alternativně navrhuje stěžovatel. Zatímco v občanskoprávních vztazích jsou jejich účastníci v zásadě rovném postavení, při poskytování dotací ze státního rozpočtu je zachováno vrchnostenské postavení poskytovatele dotace. Z tohoto jeho postavení (na rozdíl od postavení účastníka občanskoprávních vztahů) plyne, že může autoritativně rozhodovat o podmínkách poskytnutí dotace, které jsou předmětem jednání mezi ním a příjemcem dotace pouze v té míře, jak stanoví zákon, či – v těchto zákonných limitech – jak stanoví sám poskytovatel dotace. Záleží pak na příjemci dotace, zda tyto podmínky akceptuje. Samotným smyslem aktu přijetí dotace totiž je, že příjemce přijímá určité dobrodiní ze strany státu a jakousi protivahou tohoto dobrodiní není – jako je tomu ve vztazích občanskoprávních, či obecněji soukromoprávních – jeho protiplnění ve prospěch poskytovatele dotace, ale právě akceptace podmínek, za nichž je dotace přijímána.“

Obec podepsala Obecné podmínky pro žadatele a příjemce a zavázala se jimi řídit, tedy se stala dobrovolně jednou ze stran smluvního vztahu, který obnáší i kontrolu dodržování pravidel čerpání dotace.

Obecné podmínky pro žadatele a příjemce nemění dikci zákona o zadávání veřejných zakázek, ale pouze specifikují, případně stanovují další pravidla, kterými se musí příjemce řídit, pokud čerpá veřejné finanční prostředky ve formě dotace.

Poskytovatel dotace vyžaduje vyšší míru obezřetnosti a také hospodárnosti, jelikož pouze za těchto podmínek je ochoten žadateli poskytnout veřejné finanční prostředky. Vyžaduje tedy, aby byl dodržován zákon o zadávání veřejných zakázek s tím, že § 46 odst. 1 ZZVZ má být použit tehdy, pokud je to nutné pro dodržení zásad 3E, které jsou stanoveny nejen v Obecných podmínkách pro žadatele a příjemce, ale také v § 2 zákona o finanční kontrole.

K nutnosti dodržování zásad 3E se vyjádřil také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. [1 Afs 20/2008-152](#), podle něhož základním cílem zadávání veřejných zakázek je „zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Zákon tohoto cíle dosahuje především vytvářením podmínek pro to, aby smlouvy, jejichž plnění je hrazeno z veřejných prostředků, byly zadavateli uzavírány při zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli“.

Pokud se tedy do veřejné zakázky přihlásila společnost s výrazně nižší cenovou nabídkou, než jakou učinil vybraný dodavatel, tak bylo hospodárné ji vyzvat k odstranění kvalifikačních nedostatků dle § 46 odst. 1 ZZVZ, které nadto ona sama avizovala odstranit.

6. l. Výzva k objasnění nabídky dle § 46 zákona č. 134/2016 Sb., ve vztahu k prokázání splnění technické kvalifikace - rozdíly mezi vadami nabídek, resp. situacemi, v nichž se účastníci zadávacího řízení nacházeli

Zadavatel: Národní památkový ústav

Název VZ: „Technický dozor stavebníka a koordinátor BOZP Zámek a Panský dům Litomyšl“

Nadlimitní veřejná zakázka

Rozsudek NSS [4 As 127/2024-47](#)

Podstatnou skutkovou okolností v tomto případě bylo, že zadavatel postupoval při výběru dodavatele dvoufázově tak, že nejprve provedl hodnocení nabídek a poté až posouzení podmínek účasti v zadávacím řízení. Takový postup zadavateli umožnil § 39 odst. 4 ZZVZ, dle kterého zadavatel může provést posouzení splnění podmínek účasti v zadávacím řízení před hodnocením nabídek nebo až po hodnocení nabídek (v posuzované věci z ničeho nevyplynulo, že by pro tento případ mělo být v zákoně stanoveno jinak). Zákon přitom ponechává pořadí těchto kroků zadavatele na jeho uvážení a rozhodnutí.

V první fázi, kdy výběrová komise hodnotila nabídky, zadavatel žádného z účastníků zadávacího řízení nevyzýval podle § 46 odst. 1 ZZVZ. Z této první fáze vzešel vybraný dodavatel, neboť se jeho nabídka umístila na prvním místě. Ve druhé fázi již zadavatel posuzoval splnění podmínek účasti v zadávacím řízení ve smyslu § 37 ZZVZ, včetně technické kvalifikace, pouze u vybraného dodavatele. Až v této fázi, tedy až následně po hodnocení nabídek, zadavatel přistoupil k výzvě podle § 46 odst. 1 ZZVZ, kterou učinil pouze vůči vybranému zadavateli a pouze ve vztahu k prokázání technické kvalifikace, aby podmínky účasti v zadávacím řízení. Z uvedeného vyplývá, že zadavatel přistoupil k výzvě vybraného dodavatele v jiné (pozdější) fázi výběru dodavatele, než ve které se nacházel další uchazeč (dodavatel) se svou nabídkou zatíženou vadou a ve které podle jejího názoru měl být zadavatelem vyzván podle § 46 odst. 1 ZZVZ. Z tohoto hlediska další uchazeč (dodavatel) a vybraný dodavatel nebyli ve stejném či natolik srovnatelném postavení, aby se oprávnění zadavatele učinit výzvu dle § 46 odst. 1 ZZVZ transformovalo do povinnosti.

Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně dospěl k závěru, že „vyzvání účastníka k odstranění pochybností nebo doplnění chybějících údajů postupem podle § 46 ZZVZ je postupem fakultativním“ (srov. rozsudek ze dne 26. 9. 2024, č. j. [3 Afs 179/2023-30](#), bod [18]). Současně Nejvyšší správní soud dovodil, že z uvedené možnosti se může stát povinnost. V již citovaném rozsudku č. j. [3 Afs 179/2023-30](#) Nejvyšší správní soud uvedl v bodu [21] následující: „V judikatuře (zejména krajských soudů) se objevují dvě typické situace, kdy zadavateli vzniká povinnost postupovat podle § 46 ZZVZ. Zadavatel je povinen odstranit nejasnosti nabídky, pokud jde o takové nejasnosti, které na první pohled vyvolávají dojem, že se účastník zadávacího řízení v části své nabídky dopustil chyby, tedy nejasnosti již na první pohled zřejmé, lehce popsitelné a pravděpodobně i lehce odstranitelné (podrobněji viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 10. 2011, č. j. [62 Af 50/2010-104](#), č. 2608/2012 Sb. NSS). Stejně tak musí zadavatel postupovat podle § 46 ZZVZ v situaci, kdy se u účastníka zadávacího řízení objeví stejná nejasnost jako u jiného účastníka, vůči kterému již zadavatel podle § 46 postupoval (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 2. 6. 2016, č. j. [30 Af 66/2014-40](#)). Z uvedené možnosti se může stát povinnost, a to mimo jiné zejména v případě, že zadavatel již postup podle § 46 ZZVZ využil ve vztahu k jinému dodavateli ve srovnatelném postavení. V opačném případě by totiž byla porušena zásada rovného zacházení (srov. rozsudek KS v Brně ze dne 23. 11. 2021, č. j. [31 Af 83/2020-80](#)).

6. m. Přiměřenost lhůty k předložení vzorků stanovené zadavatelem v rámci veřejné zakázky – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká pošta, s. p.

Název VZ: „Stejnokroje 2018 – pánská a dámská konfekce“

Otevřené řízení

Rozsudek Krajského soudu v Brně [30 Af 41/2019 - 151](#)

Poté, co zadavatel vyhodnotí předložené nabídky, a zjistí, kdo se má stát vybraným dodavatelem, je povinen odeslat vybranému dodavateli výzvu. Jejím předmětem je žádost o předložení vzorků nebo dokladů, jejichž předložení bylo podmínkou pro uzavření smlouvy. Zadavatel přitom může požadovat předložení pouze takových dokladů nebo vzorků, jejichž předložení si předem vyhradil dle § 104 odst. 1. Zadavatel si může vyžádat rovněž předložení dokladů o úspěšném výsledku zkoušek vzorků. Zaslání výzvy k předložení vzorků (dokladů) podle § 122 zákona je obligatorní součástí zadávacího řízení. Na výzvu je třeba aplikovat ustanovení týkající se objasnění nebo doplnění údajů, dokladů, vzorků nebo modelů ve smyslu § 46 zákona.

Požaduje-li zadavatel v zadávací dokumentaci po vybraném uchazeči v rámci poskytnutí součinnosti před uzavřením smlouvy dle § 104 písm. a) a b) zákona o zadávání veřejných zakázek předložení vzorků a příslušných certifikátů, je povinen ve výzvě dle § 122 zákona stanovit přiměřenou lhůtu pro předložení vzorků s přihlédnutím ke všem skutečnostem spojeným s daným úkonem, jakož i s přihlédnutím ke konkrétním podmínkám zadávacího řízení (viz § 6 ve spojení s § 46 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek). Lhůta pro předložení vzorků tak musí reflektovat jak nutnost zajistit certifikace materiálu, tak dobu potřebnou pro provedení vzorování, výrobu vzorků apod. Zohlednit je rovněž nutno charakteristické rysy veřejné zakázky, jejíž předpokládaná nabídková cena překračovala 28 milionů Kč. Jednalo se tak o významnou zakázku, u níž lze předpokládat cenovou kalkulaci před podáním nabídky i určitou připravenost na poskytnutí součinnosti před uzavřením smlouvy.

Zadávací řízení představuje formalizovaný postup, jehož nedodržení může vést k negativním důsledkům pro konkrétního uchazeče projevujícím se například i ve ztrátě příležitosti se o zakázku ucházet a následně ji plnit. Stejně jako zadavatel odpovídá za správnost a úplnost zadávacích podmínek, stejně tak uchazeč plně odpovídá za svou nabídku (viz bod 23 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2017, č. j. [9 As 189/2016-32](#)). Nedostatečnou připravenost dodavatele na předložení vzorků v zadavatelem stanovené lhůtě, která objektivně byla pro daný úkon přiměřená, tak nelze klást k tíži zadavatele.

7. a. Mimořádně nízká nabídková cena („MNNC“) - zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo obrany

Název VZ: „Měřič adheze – nákup“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [07760/2020/321/HBa](#)

Institut MNNC slouží k ochraně zadavatele a v současném zákonném režimu je zcela na uvážení zadavatele, zda uchazeče nabízejícího MNNC ze zadávacího řízení vyloučí (s výjimkou představovanou § 113 odst. 6 zákona). Hodnoticí komise, resp. zadavatel, má ve vztahu k MNNC dvě povinnosti: povinnost posoudit, zda konkrétní nabídka neobsahuje MNNC, a v případě kladného zjištění, má povinnost vyžádat si od uchazeče písemné zdůvodnění způsobu stanovení ceny včetně potvrzení, že uchazeč bude dodržovat právní povinnosti a že neobdržel neoprávněnou veřejnou podporu (blíže viz § 113 odst. 4 zákona).

Zákon zadavateli (hodnoticí komisi) výslovně neukládá, aby v případě, že MNNC neshledá, sděloval důvody, pro které k takovému závěru dospěl, a to ani do protokolu o posouzení a hodnocení nabídek, ani do zprávy o posouzení nabídek, ani uchazečům. Zadavateli vznikají povinnosti pouze v opačném případě – pokud je zjištěna MNNC, je povinen uchazeče vyzvat k vysvětlení a je povinen transparentním způsobem zachytit posouzení případné odůvodněnosti MNNC takového uchazeče.

7. b. Mimořádně nízká nabídková cena – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky

Název VZ: „Zajištění reklamních, kreativních a grafických služeb“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [09045/2021/162/PJe](#)

Z judikatury správních soudů vyplývá, posouzení nabídkových cen z hlediska případné existence mimořádně nízké nabídkové ceny sice představuje obligatorní součást procesu posouzení nabídek podaných do zadávacího řízení, nicméně povinnost věcně se vyjádřit k důvodům, proč zadavatel žádnou nebo jen určitou nabídkovou cenu nepovažuje za mimořádně nízkou, vzniká až tehdy, pokud např. některý účastník zadávacího řízení či člen hodnotící komise na možnost mimořádně nízké nabídkové ceny v průběhu zadávacího řízení upozorní (blíže srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. [29 Af 23/2017-51](#) ze dne 20. 2. 2019 či rozsudek sp. zn. [62 Af 88/2012](#)).

Jak ostatně vyplývá z legální definice obsažené v § 28 odst. 1 písm. o) zákona, jedná se o kategorii značně subjektivní, neboť mimořádně nízkou je taková nabídková cena, která se jako taková zadavateli *jeví* ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. Jde tedy o institut v první řadě závislý na uvážení samotného zadavatele a sloužící zejména k ochraně jeho budoucí investice.

K určitému posunu ve vnímání institutu mimořádně nízké nabídkové ceny, došlo díky jeho nové konstrukci v zákoně (oproti zákonu č. 137/2006 Sb.). Vzhledem k tomu, že v souladu s § 48 odst. 4 zákona platí, že zadavatel může, ale také nemusí účastníka v případě nezdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny vyloučit (vyjma povinnosti vyloučení ve výjimečných případech dle § 113 odst. 6 zákona), je patrné, že zákon upřednostňuje odpovědnost samotného zadavatele za uzavření smlouvy za podmínek pro něj „rizikových“ či „podezřele výhodných“ před nezměnitelným následkem spočívajícím v nemožnosti takovou smlouvu uzavřít. Institut mimořádně nízké nabídkové ceny tak přestává být institutem chránícím rovným dílem zadavatele i ostatní dodavatele (blíže srov. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. [62 Af 78/2016-383](#) ze dne 4. 11. 2016).

7. c. Mimořádně nízká nabídková cena – posouzení MNNC, vyloučení účastníka – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika - Úřad vlády České republiky

Název VZ: „Obnova zahrady Strakovy akademie - stavební práce“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [09650/2021/161/JSu](#)

Zadavatel je v zadávacím řízení povinen posouzení MNNC vždy alespoň u vybraného dodavatele před odesláním rozhodnutí o výběru dodavatele provést. Zákon nestanoví exaktní pravidla, podle kterých je zadavatel oprávněn posoudit nabídkovou cenu jako MNNC. V tomto smyslu je proto třeba vyjít z legální definice MNNC dle § 28 odst. 1 písm. o) zákona, dle které se jedná o cenu, která se ve vztahu k předmětu veřejné zakázky jeví jako mimořádně nízká. V uvedené souvislosti je zadavatel oprávněn vycházet ze všech informací, které má k dispozici a které jsou způsobilé vypovídat o reálné ceně předmětu veřejné zakázky, primárně tedy z vlastních podkladů a cen obdobných veřejných zakázek, přičemž podpůrně lze případně přihlídnout i k nabídkovým cenám ostatních účastníků zadávacího řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. [1 Afs 42/2012 - 51](#) ze dne 17. 10. 2012).

Zadavatel při posuzování MNNC postupuje při pečlivém uvážení všech okolností případu, přičemž je oprávněn MNNC identifikovat i pouze v části nabídkové ceny (položkového rozpočtu), neboť rovněž MNNC dílčích plnění se může následně negativně promítnout do kvality plnění veřejné zakázky jako celku a vést k rizikům na straně zadavatele.

Je žádoucí, aby zadavatel ve výzvě ke zdůvodnění MNNC dostatečně určitě označil, v čem MNNC shledává, a navrhl, jakým způsobem lze zjištěné pochybnosti rozptýlit. Řádné a objektivní zdůvodnění nabídkové ceny, jakožto ceny reálné ve vztahu k předmětu veřejné zakázky, současně představuje nejefektivnější obranu účastníka zadávacího řízení proti případnému nezákonnému postupu zadavatele při posuzování MNNC. Pokud účastník zadávacího řízení k výzvě zadavatele reálnost své nabídkové ceny objektivně doloží, nemůže být v souladu se zákonem z důvodu MNNC vyloučen.

Konečný závěr o tom, zda byla MNNC ze strany účastníka zadávacího řízení ve smyslu § 48 odst. 4 zákona zdůvodněna či nikoliv, však může zadavatel učinit až na základě komplexního posouzení všech okolností a skutečností uvedených tímto účastníkem.

Případné učinění závěru, že jsou naplněny důvody pro fakultativní vyloučení účastníka z další účasti v zadávacím řízení podle § 48 odst. 4 zákona, neboť účastník MNNC ve své nabídce nezdůvodnil, tedy musí být výsledkem komplexního posouzení všech okolností případu, nikoliv důsledkem prostého zjištění, že účastník nedoložil dílčí doklad požadovaný zadavatelem.

S přihlédnutím k účelu a smyslu zákona, jímž je efektivní vynakládání veřejných prostředků, lze konstatovat, že ekonomická výhodnost nabídky je hlavním cílem zadávacího řízení a případné vyloučení účastníka zadávacího řízení z důvodu MNNC vyžaduje, aby bylo ze strany zadavatele řádně a přezkoumatelně odůvodněno.

7. d. Posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny (MNNC) – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Správa státních hmotných rezerv

Název VZ: „17-146.2 Hasivo – pěnidlo pro hašení polárních a nepolárních kapalin“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [36900/2020/321/TMi](#)

Povinnost posoudit nabídku z hlediska MNNC ukládá zadavateli ustanovení § 113 odst. 1 zákona, přičemž zákon neklade žádné požadavky na formu odůvodnění tohoto posouzení.

Prostá odchylka od předpokládané hodnoty veřejné zakázky či ostatních nabídek automaticky nečiní z nabídkové ceny MNNC. Takováto odchylka však může být signálem pro zadavatele, aby nabídkovou cenu posoudil důkladněji, vždy však ve vztahu k předmětu plnění veřejné zakázky. V opačném případě by v případě jedné nadhodnocené nabídky vykazovaly všechny ostatní nabídky výraznou odchylku nabídkové ceny, což by z nich všech činilo MNNC.

Signál/indikátor MNNC je pouze podpůrný a jeho samotná existence nezakládá zadavateli povinnost zdůvodnit, proč odchylka od ostatních nabídek nezpůsobuje MNNC.

7. e. Mimořádně nízká nabídková cena – právo dodavatele podat nabídku i nižší než je spodní hranice uvedená v zadávacích podmínkách

Zadavatel: Město Jindřichův Hradec

Název VZ: „Městská hromadná doprava v Jindřichově Hradci na období 2023-2032“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [16557/2022/162](#)

Zadavatel s nedodržením předmětných zadávacích podmínek, a to s případným nedodržením uvedených hranic spojil následek v podobě vyloučení účastníka ze zadávacího řízení.

Zákon dává dodavatelům možnost nabídnout takovou cenu, která se zadavateli může jevit jako mimořádně nízká, avšak ze zákona mají právo na to, aby takovou cenu mohli před zadavatelem obhájit. Zda se jim to podaří, je už věcí individuálních okolností daného případu. Nelze však takovou možnost dodavatelům upřít a také se zadavatel nemůže své povinnosti zbavit tak, jako to učinil v daném případě. Zadavatel totiž pomyslně přeskočil právo dodavatele na obhajobu nabídnuté ceny a přistoupil k případné nabídkové ceně mimo dané rozmezí, jako by se již dopředu jednalo o neodůvodněnou mimořádně nízkou nabídkovou cenu, čímž by byl naplněn důvod pro vyloučení dodavatele. Takový postup ovšem zákon neumožňuje.

Zákon zadavateli stanovuje povinnost zabývat se mimořádně nízkou nabídkovou cenou a neumožňuje mu se této své povinnosti zbavit.

7. f. Posouzení MNNC – požadavek na předložení kalkulačního vzorce pro stanovení mzdových nákladů

Zadavatel: Pardubický kraj

Název VZ: „Technický dozor investora při realizaci stavby ,NPK, a.s., Pardubická nemocnice, výstavba pavilonu centrálního urgentního příjmu s centralizací akutních provozů“ II

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [30215/2022/16](#)

Pokud zadavatel po účastníku zadávacího řízení, v jehož nabídce identifikoval přítomnost MNNC, požadoval předložení kalkulačního vzorce pro stanovení mzdových nákladů, nejedná se o požadavek, který by byl nekonkrétní, neuchopitelný či ve vztahu k objasňování MNNC neadekvátní či nepřiměřený, a tudíž účastník zadávacího řízení byl povinen takový požadavek zadavatele v plném rozsahu reflektovat.

V situaci, kdy účastník zadávacího řízení na konkrétní požadavek zadavatele nereagoval, a to ani částečně, a zadavatel ho podle § 48 odst. 4 zákona ze zadávacího řízení vyloučil z důvodu neobjasnění MNNC, postupoval zadavatel v souladu se zákonem.

Opakovanou žádost o objasnění MNNC nemusí zadavatel činit automaticky, nýbrž je třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem případu, tj. i k tomu, jakým způsobem účastník zadávacího řízení na žádost zadavatele o objasnění MNNC zareaguje.

7. g. Neuvedení způsobu posouzení mimořádně nízkých nabídkových cen uchazečů - jednání v rozporu se zásadou transparentnosti zakotvenou v § 6 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., v návaznosti na § 80 odst. 1 téhož zákona - posouzení, zda je právní úprava v zákoně č. 134/2016 Sb., pro zadavatele příznivější, než právní úprava obsažená v zákoně o veřejných zakázkách

Zadavatel: Městská část Praha 2

Název VZ: „Výběr externího dodavatele v souvislosti s prodejem části bytového fondu městské části Praha 2“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0117/2018/VZ-27301/2018/323/PBI](#)

Potvrzeno rozsudkem KS v Brně [31 Af 48/2018 – 63](#)

Potvrzeno rozsudkem NSS [3 As 332/2019 - 41](#)

Jestliže uchazeč v zadávacím řízení na veřejnou zakázku nabídne mimořádně nízkou nabídkovou cenu, je zadavatel povinen provést její hodnocení ve zprávě o hodnocení nabídek. Pokud tak neučiní, dopustí se porušení zásady transparentnosti zadávacího řízení. Tato povinnost plyne jak z § 80 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, tak i z § 119 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve spojení s § 119 odst. 2 písm. d) téhož zákona. Zadavatel, jenž se dopustil deliktu kvůli porušení zásady transparentnosti podle prvně uvedeného zákona, se proto nemůže dovolávat příznivější právní úpravy posledně uvedeného zákona.

7. h. Oznámení o vyloučení účastníka – odůvodnění vyloučení účastníka ze zadávacího řízení pro neobjasnění MNNC - dodržení zásady transparentnosti zakotvené v ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Šumperk

Název VZ: „Rekonstrukce Domu kultury Šumperk – zpracování projektové dokumentace“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [42202/2022/163](#)

Pouze takové rozhodnutí (oznámení) o vyloučení účastníka ze zadávacího řízení, které vylučovanému účastníkovi poskytne dostatečně podrobnou a jednoznačnou informaci o důvodech jeho vyloučení, přičemž skutečnosti v rozhodnutí uvedené musí být konkrétní, úplné, určité a ověřitelné, lze považovat za souladné se zásadou transparentnosti.

V rozsudku ze dne 15. 9. 2010, č. j. [1 Afs 45/2010 - 159](#) Nejvyšší správní soud judikoval, že požadavek transparentnosti není splněn tehdy, jsou-li v zadavatelském postupu shledány takové prvky, jež by zadávací řízení činily nekontrolovatelným, hůře kontrolovatelným, nečitelným a nepřehledným nebo jež by vzbuzovaly pochybnosti o pravých důvodech jednotlivých kroků zadavatele.

Při posuzování a vyhodnocování MNNC je zcela pochopitelný důraz kladený na maximální dodržení zásady transparentnosti, což potvrdil krajský soud ve svém rozsudku ze dne 24. 9. 2019, sp. zn. [31 Af 48/2018](#). Lze také odkázat na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-599/10 ze dne 29. 3. 2012, konkrétně na bod 29, kde je uvedeno, že cílem diskuze mezi zadavatelem a dodavatelem při zdůvodnění MNNC je umožnit dodavateli prokázat, že jeho nabídka je seriózní, což představuje požadavek Směrnice k zabránění svévole zadavatele.

Posouzení zdůvodnění MNNC musí být objektivní, kvalitní a dostatečně odůvodněné, aby bylo možné tento proces podrobit přezkumu. Požadavky kladené na zadavatele v tomto ohledu jsou v zásadě přísné, neboť následek vyloučení ze zadávacího řízení je velmi závažným zásahem vůči dodavatelům. Ze strany zadavatele je tak třeba zdůvodnit, proč odůvodnění předložené dodavatelem není pro zadavatele dostatečně důvěryhodné, aby rozptýlilo jeho pochybnosti o realizovatelnosti daného plnění za dodavatelem nabídnutou cenu, neboť dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. [7 As 199/2021-78](#) ze dne 17. 8. 2021 nelze ztotožnit nižší cenu s nekvalitním plněním, aniž by k tomu zadavatel uvedl relevantní argumentaci a důkazy, které by takový závěr potvrzovaly.

7. i. Institut MNNC

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo zemědělství

Název VZ: „Zajištění letecké hasičské služby (LHS) v letech 2019 – 2022 ve vymezených částech České republiky“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [2 As 254/2022 – 28](#)

Institut mimořádně nízké nabídkové ceny je primárně ochranou zadavatele proti uchazečům, kteří jednají s cílem zvítězit ve výběrovém řízení předložením ceny, za kterou není možno zakázku realizovat. S tím je spojeno velké nebezpečí, že zakázka nebude z důvodu finančních potíží takového uchazeče realizována, případně její cena, byť by to bylo v rozporu se zákonem, bude dodatečně navýšena (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2012, č. j. [1 Afs 42/2012–51](#)).

Zadavateli proto zákon stanovuje v případě, kdy přítomnost mimořádně nízké nabídkové ceny zjistí, povinnost vyžádat od účastníků zadávacího řízení písemné zdůvodnění způsobu takto stanovené nabídkové ceny. Zdůvodnění přitom musí být dostatečně konkrétní. Účastník také musí potvrdit, že při plnění veřejné zakázky zajistí dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k předmětu veřejné zakázky, jakož i pracovněprávních předpisů a kolektivních smluv vztahujících se na zaměstnance, kteří se budou na plnění veřejné zakázky podílet, a že neobdržel neoprávněnou veřejnou podporu. Žádost o zdůvodnění přitom lze vznést opakovaně. Je pak na zadavateli, zda se s předloženým odůvodněním spokojí, nebo účastníka vyloučí.

Již ze samotné dikce § 48 odst. 4 ZZVZ plyne, že zadavatel účastníka vyloučit nemusí. „*Je třeba pamatovat na fakt, že je to právě zadavatel, kdo by měl být na základě svých interních postupů a definice potřeb schopen řádně posoudit, zda se jedná o cenu, za kterou lze/nelze plnit předmět veřejné zakázky. Zadavatel by v případě identifikace mimořádně nízké ceny měl mít možnost uchazeče podle vlastního přesvědčení vyloučit, neboť je to právě zadavatel, kdo nese odpovědnost za vynakládané prostředky a zároveň za řádnou realizaci veřejné zakázky.*“ (Vláda: Důvodová zpráva k zákonu č. 134/2016 Sb. O zadávání veřejných zakázek, č. 134/2016 Dz).,

Obligatorní vyloučení účastníka zadávacího řízení je nutné pouze tehdy, pokud z jeho objasnění mimořádně nízké nabídkové ceny plyne, že je zapříčiněna porušením právních předpisů ve smyslu § 113 odst. 4.

7. j. Posouzení MNNC a případné vyloučení účastníka zadávacího řízení – rozsah následného přezkumu

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo zemědělství

Název VZ: „Zajištění letecké hasičské služby (LHS) v letech 2019 – 2022 ve vymezených částech České republiky“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [2 As 254/2022 – 28](#)

Jak vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 11. 2009, č. j. [5 Afs 75/2009- 100](#), „úkolem Úřadu [ÚOHS] je kontrola rámce, v němž se výběr provádí, nikoliv samotné kvality výběru. Jeho pravomoci končí tam, kde nastupuje vlastní úvaha o tom, která nabídka splnila konkrétní kritérium a v jaké kvalitě. Úřad však dbá na to, aby byla splněna jedna ze základních zásad zadávání veřejných zakázek, a to zásada transparentnosti celého procesu zadávání veřejných zakázek [...]. Úřad není oprávněn při své přezkumné činnosti vstupovat do myšlenkových pochodů jednotlivých hodnotitelů, tedy členů hodnotící komise, a tyto myšlenkové pochody jakkoliv přezkoumávat, hodnotit či dokonce nahrazovat vlastním správním uvážením [...] přezkoumává, zda k hodnocení komisí došlo zákonem stanoveným způsobem, zda k tomu došlo transparentním způsobem, tedy zda je posouzení komise přezkoumatelné po formální stránce“. Platí, že přezkumná činnost Úřadu „spočívá v kontrole, zda byly řádně dodrženy předepsané postupy a úkony zajišťující rámec pro vlastní posouzení a hodnocení nabídek. (...) Jeho pravomoci sahají do úrovně těch zadavatelových činností, které vytvářejí prostor pro fair podmínky pro účast uchazečů v soutěži, ale končí tam, kde nastupuje vlastní úvaha o tom, která nabídka splnila konkrétní kritérium a v jaké kvalitě. Nelze přezkoumávat úvahy členů komise, neboť tím by se Úřad ve svých důsledcích sám stylizoval do role zadavatele.“ (rozsudek NSS ze dne 16. 3. 2004, č. j. [2 A 9/2002-62](#), č. 242/2004 Sb. NSS).

7. k. Žádost o zdůvodnění MNNC

Zadavatel: Dopravní společnost Zlín – Otrokovice, s.r.o.

Název VZ: „Odbavovací systém pro DSZO“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [12214/2023/16](#)

Pokud je MNNC v nabídce nebo její části ze strany zadavatele identifikována, je povinen požádat dodavatele o písemné zdůvodnění dle § 113 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., žádost se považuje za žádost dle § 46 téhož zákona. V daném případě se však touto žádostí neřeší nejasnost nabídky, která má být odstraněna. Nabídka je zde zadavateli jasná, ví, jakou částku dodavatel za plnění veřejné zakázky nabídne. Zdůvodnění MNNC slouží zadavateli k tomu, aby se rozhodl, zda podstoupí riziko, že příslušný dodavatel nebude schopen za nabízenou cenu zakázku v žádané kvalitě splnit, či nikoliv. Nevysvětlení MNNC, které zakládá důvod pro vyloučení dle § 48 odst. 4 zákona, tak může spočívat buď v nesdělení relevantních důvodů, nebo v situaci, kdy dodavatel sice poskytne velmi podrobné vysvětlení MNNC, ale zadavatel stále není přesvědčen, že takové důvody vedou k „bezpečné“ realizaci za nízkou cenu.

Zadavatel není v případě nejasnosti ohledně vysvětlení MNNC povinen vyzvat účastníka zadávacího řízení opakovaně, zadavatel je povinen dle § 113 odst. 4 vyzvat účastníka zadávacího řízení alespoň jednou. Může jej sice vyzvat i opakovaně, ale taková možnost je na jeho uvážení. Ačkoliv je výzva dle § 113 odst. 4 považována za žádost dle § 46 zákona, nelze na ni vztahovat judikatorní závěry týkající se povinnosti vyzvat k objasnění dle § 46 zákona. Tyto závěry jsou totiž vztaheny k určitosti nabídky jako takové, nikoliv k určitosti důvodů pro stanovení MNNC v nabídce.

7. l. Žádost dle § 113 a vztah k žádosti dle § 46 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Jihočeský kraj

Název VZ: „Oprava a modernizace komunikací SFDI 2023“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [49969/2023/161](#)

Potvrzeno rozsudkem Krajského soudu v Brně [29 Af 11/2024-55](#)

Žádost dle § 113 zákona je svým charakterem specializovanou žádostí dle § 46 zákona.

Zadavatel je dle § 113 zákona povinen provést posouzení MNNC vždy, a pokud ji identifikuje, je povinen účastníka zadávacího řízení vyzvat k jejímu zdůvodnění. Dle § 113 odst. 4 zákona platí, že žádost o zdůvodnění MNNC se považuje za žádost dle § 46 zákona, lze ji doplňovat a vznést opakovaně. Avšak v následujících odstavcích § 113 zákona jsou stanoveny specifické požadavky týkající se žádosti o zdůvodnění MNNC jak na zadavatele, tak i na další účastníky zadávacího řízení, jež jsou odlišné od žádosti dle § 46 zákona. Neplatí tedy, že by se úprava obsažená v § 113 zákona vztahovala na všechny výzvy učiněné dle § 46 zákona, což je patrné již ze vztahu obecnější úpravy dle § 46 zákona a speciální úpravy dle § 113 zákona.

Zákon nekonkretizuje náležitosti žádosti dle § 46 a ani nepropojuje obsahové náležitosti žádosti o objasnění nebo doplnění s žádostí dle § 113 zákona.

7. m. Zjišťování mimořádně nízké nabídkové ceny - § 113 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Městský dopravní podnik Opava, a. s.

Název VZ: „Vybavení vozidel MDPO kamerovým systémem a měřením obsazenosti vozidel“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [48255/2024/163](#)

Ve smyslu § 113 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., ZZVZ není povinností zadavatele zjišťovat mimořádně nízkou nabídkovou cenu i u ostatních účastníků zadávacího řízení, pokud se nejedná o vybraného dodavatele. Takový postup odpovídá koncepci účelnosti postupu zadavatele v zadávacím řízení, který se prolíná zákonem (např. také § 39 odst. 4 či § 48 zákona).

7. n. **Požadavek na odůvodnění MNNC a zásada 3E**

Zadavatel: Zlínský kraj

Název VZ: „SPŠP - COP Zlín - rekonstrukce domova mládeže 2. etapa“

Zjednodušené podlimitní řízení

Rozsudek Krajského soudu v Brně [30 Af 5/2024 - 380](#)

Zásada 3E nemůže sloužit jako důvod pro to, aby bylo odhlédnuto od požadavku na odůvodnění MNNC ze strany zadavatele a nedostatečného objasnění MNNC ze strany účastníka zadávacího řízení. Opačný přístup by v žádném případě nebyl v souladu se zásadou transparentnosti a ta proto musí dostat přednost i před případným hospodárným vynakládáním veřejných prostředků.

7. o. Nové Zdůvodnění MNNC předložením upraveného položkového rozpočtu

Zadavatel: Zlínský kraj

Název VZ: „SPŠP - COP Zlín - rekonstrukce domova mládeže 2. etapa“

Zjednodušené podlimitní řízení

Rozsudek Krajského soudu v Brně [30 Af 5/2024 - 380](#)

Smysl institutu mimořádně nízké nabídkové ceny je ochrana zadavatele před natolik nízkou cenou, při které již lze oprávněně pochybovat o tom, zda lze veřejnou zakázku vůbec či v dostatečné kvalitě realizovat, a to po uzavření smlouvy (po skončení běhu zadávací lhůty). Zdůvodnění MNNC by proto mělo být natolik konkrétní, aby zadavatel byl schopen vyhodnotit způsobilost účastníka řízení plnit veřejnou zakázku i za podmínek pro zadavatele „podezřele“ výhodné nabídky.

Pokud zadavatel srozumitelně uvedl, v čem a z jakého důvodu spatřoval MNNC a rovněž poskytl jasný návod (vodítko), jakým způsobem by bylo možné její zdůvodnění provést (zadavatel požadoval u dotazovaných položek konkrétní informace o stanovení jednotkových cen), nelze pak vyjasnění položkového rozpočtu provést pouze formou jeho opravy.

Účastník zadávacího řízení jako tvůrce rozpočtu musí být schopen rozkrýt své úvahy při jeho sestavování a obhájit nabídkovou cenu. Jako zadavatel odpovídá za správnost a úplnost zadávacích podmínek, účastník zadávacího řízení odpovídá za svou nabídku.

8. a. Náležitosti zprávy o hodnocení nabídek a oznámení o výběru - § 119 odst. 2, § 123 a zásada transparentnosti zakotvená v § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Krajská zdravotní a. s.

Název VZ: Dodávky nemocničních lůžek včetně příslušenství a antidekubitních matrací pro Krajskou zdravotní, a.s., 2021 - část 1 „Elektrická nemocniční lůžka standard s matrací a příslušenstvím“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [21982/2023/163](#)

Povinnou náležitostí zprávy o hodnocení nabídek ve smyslu § 119 odst. 2 ZZVZ ani oznámení o výběru ve smyslu § 123 ZZVZ nejsou informace o obchodním označení a technických parametrech předmětu plnění nabídnutého vybraným dodavatelem, a ani nelze takovou povinnost dovodit ze zásady transparentnosti zakotvené v § 6 odst. 1 ZZVZ.

ZZVZ stanoví jasné obsahové náležitosti obou dokumentů, aby zadavatelé, dodavatelé, ale i např. Úřad měli postaveno najisto, jaké informace v nich musí, a naopak nemusí být. Pokud by se na základě zásady transparentnosti dovodilo, že zadavatelé jsou v těchto dokumentech povinni uvádět další údaje, jednak by se jednalo o požadavek, který by byl v rozporu s výslovným zněním § 119 odst. 2, resp. § 123 ZZVZ, a jednak by to na straně zadavatelů způsobilo nepřijatelnou nejistotu ohledně toho, jak mají oznámení o výběru, resp. zprávu o hodnocení nabídek zpracovat.

8. b. Náležitosti oznámení o výběru dodavatele stanovené v § 123 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Zdravotnická záchranná služba hlavního města Prahy

Název VZ: „Vozidla RZP č. 2“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [32972/2023/163](#)

Náležitosti oznámení o výběru stanovené v § 123 ZZVZ nelze rozšiřovat ani s odkazem na zásadu transparentnosti. Jak je uvedeno např. v rozhodnutí sp. zn. ÚOHS-R0051/2023/VZ, č. j. [ÚOHS-21982/2023/163](#) ze dne 15. 6. 2023, ustanovení § 123 ZZVZ stanoví jasné obsahové náležitosti tohoto úkonu zadavatele, aby zadavatelé, dodavatelé či Úřad měli postaveno najisto, jaké informace v nich musí být, a jaké naopak nemusí. Pokud by se na základě zásady transparentnosti dovodilo, že zadavatelé jsou v oznámení o výběru povinni uvádět další údaje, jednak by se jednalo o požadavek, který by byl v rozporu s výslovným zněním § 123 ZZVZ, a jednak by to na straně zadavatelů způsobilo nepřijatelnou nejistotu ohledně toho, jak mají toto oznámení zpracovávat. Právě uvedené nelze obcházet ani tím, že účastníci zadávacího řízení požádají o tyto další informace prostřednictvím námitek podaných podle § 241 ZZVZ, aniž by však v jejich souvislosti vznesli jakoukoliv konkrétní námitku.

Z rozsahu náležitostí oznámení o výběru zakotvených v § 123 ZZVZ vyplývá, že účastníci zadávacího řízení nemají právo na informace o všech skutečnostech, které jsou zadavatelé povinni zohledňovat a kontrolovat v souvislosti s výběrem ekonomicky nejvýhodnější nabídky [např. znát obsah závazku ve smyslu § 83 odst. 1 písm. d) ZZVZ]. ZZVZ tudíž primárně počítá s tím, že účastníci zadávacího řízení budou mít možnost ověřovat zákonnost postupu zadavatele při výběru ekonomicky nejvýhodnější nabídky zaznamenaného v oznámení o výběru. V námitkách mohou tvrdit i jiné skutečnosti, zjistit je však musí jiným způsobem (např. díky své obchodní činnosti budou disponovat informacemi o vybraném dodavateli, jeho poddodavatelích, referenčních zakázkách atp.).

8. c. Hodnocení nabídek – § 115 odst. 1, § 116 odst. 1 a 3, § 119 odst. 1 a 2 písm. d) bod 1. a 2. zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Boskovice

Název VZ: „Přístavba mateřské školy Bílkova č. 19, Boskovice“

Rozsudek Městského soudu v Praze [3A 155/2018 - 93](#)

Zadavatel je povinen v zadávacích podmínkách stanovit pravidla pro hodnocení nabídek, která zahrnují kritéria hodnocení, metodu vyhodnocení nabídek v jednotlivých kritériích a váhu nebo jiný matematický vztah mezi kritérii (§ 115 odst. 1 ZZVZ). Zvolí-li zadavatel kritérium kvality, pak toto musí vyjadřovat kvalitativní, environmentální nebo sociální hlediska spojená s předmětem veřejné zakázky. Kritérium přitom musí být vymezeno tak, aby nabídky podle něj mohly být porovnatelné a naplnění kritérií ověřitelné (§ 116 odst. 1 a 3 ZZVZ). Zadavatel je následně povinen provést hodnocení nabídek podle těch pravidel, která uvedl v zadávací dokumentaci. O tomto je povinen pořídit písemnou zprávu, v níž uvede mimo jiné popis hodnocení, ze kterého budou zřejmé mimo jiné hodnocené údaje z nabídek a popis hodnocení údajů z nabídek (§ 119 odst. 1 a 2 písm. d) bod 1. a 2. ZZVZ).

Pokud zadavatel zvolí využití hodnotícího kritéria kvality, nadto subjektivní (abstraktní) povahy, jako je tomu v případě Plánu kvality, je povinen vymezit taková kritéria, která se vztahují ke kvalitě plnění a současně vymezit kritéria dostatečně transparentně (určitě a jednoznačně), a to včetně metody hodnocení a následného popisu jejich vyhodnocení.

8. d. Hodnocení nabídek – kritéria kvality - § 6 odst. 1 a § 183 odst. 1 ve spojení s § 116 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo zahraničních věcí

Název VZ: „Externí poskytování služeb ke zpracování žádostí o krátkodobá víza na Ukrajině, v Číně, Indonésii, na Filipínách, v Ghaně, Íránu, Libanonu, Rusku, Tádžikistánu a Mongolsku“

Koncesní řízení

Rozsudek NSS [4 As 85/2020 - 38](#)

Kritéria kvality není nezbytné stanovovat tak, aby hodnocení nabídek bylo vždy výsledkem matematického výpočtu či jednoznačného měření. V rámci kritérií kvality může zadavatel vznášet řadu požadavků, které nebudou exaktně měřitelné. Může se přitom jednat o zcela legitimní požadavky odpovídající předmětu veřejné zakázky (resp. koncese) i smyslu právní úpravy. V takovém případě je vytvořen určitý prostor pro uvážení hodnotící komise, který sám o sobě nepředstavuje rozpor s právní úpravou zadávání veřejných zakázek. Naopak, možnost jistého uvážení hodnotící komise považuje Nejvyšší správní soud za prospěšnou, pohybuje-li se tato možnost v rozsahu nezakládajícím pochybnosti o možné svévoli.

Jestliže stanovený způsob hodnocení kritérií kvality připouští uvážení hodnotící komise, neznamená to nutně, že by se jednalo o netransparentní postup. Míra transparentnosti totiž závisí především na rozsahu takového uvážení. Jestliže je samotné kritérium kvality či způsob jeho hodnocení natolik vágní či nejednoznačný, že umožňuje svévoli hodnotící komise, lze jistě hovořit o netransparentním vymezení zadávacích podmínek. Je však nutno rozlišovat mezi tím, kdy zadávací podmínky ponechávají hodnotící komisi prostor pro svévoli a kdy ji pouze ponechávají právem aprobovaný prostor pro uvážení.

Obecně však lze konstatovat, že zadavatel by měl vždy volit taková kritéria, která jsou schopna naplnit účel veřejné zakázky a zároveň dosahují nejvyšší možné míry transparentnosti. Je-li tedy možné efektivně stanovit kvantitativní kritéria, u nichž bude všem dodavatelům zcela jasné, jakým způsobem bude jejich nabídka hodnocena, měl by takových kritérií zadavatel využít. Ke kvalitativním a subjektivním kritériím by se pak měl uchýlit pouze tehdy, pokud kvantitativními kritérii nebude možné zcela vystihnout podstatu daného aspektu veřejné zakázky. I v takových případech by přitom měl zadavatel usilovat o to, aby dodavatelé věděli, na co se při tvorbě svých nabídek mají zaměřit.

Obecně tedy platí, že méně transparentní kritéria lze použít pouze tam, kde transparentnější kritéria nepostačují k dosažení legitimního cíle.

Dále platí, že snižující se jednoznačností hodnotících kritérií stoupají požadavky na kvalitu odůvodnění závěrů hodnotící komise. Zatímco u kvantitativních kritérií obvykle postačí uvést příslušné číselné hodnoty a dosadit je do předem stanoveného vzorce, u kritérií subjektivních je pro zachování zásady transparentnosti nutné, aby hodnotící komise přesvědčivě uvedla, jaké aspekty při svém hodnocení posuzovala, jakou váhu jim přikládala a co bylo důvodem pro různé hodnocení jednotlivých nabídek. Takového odůvodnění by se dodavatelům mělo v dostatečné míře dostat již v rámci samotného hodnocení nabídek.

8. e. Postup při hodnocení nabídek - § 119 odst. 2, a § 129 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Regionální organizátor pražské integrované dopravy (ROPID), příspěvková organizace

Název VZ: „Poskytování právních služeb podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek“

Zjednodušený režim

Rozsudek Krajského soudu v Brně [30 Af 14/2020 - 233](#)

Rozsudek NSS [3 As 109/2022 - 81](#)

Zadavatel si v nynějším případě zvolil, že bude při zadávání veřejné zakázky postupovat ve zjednodušeném režimu s přiměřenou aplikací pravidel pro otevřené zadávací řízení. Nerozhodl se pro zadání veřejné zakázky v klasickém otevřeném řízení; tento postup byl pro zadávací řízení využitelný pouze přiměřeně, tj. rámcově.

Vyhradí-li si zadavatel, že při zadávání zakázky ve zjednodušeném režimu podle § 129 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, bude postupovat přiměřeně podle pravidel platných pro otevřené zadávací řízení, nemůže se dopustit porušení konkrétních ustanovení části čtvrté zákona, neboť se k bezvýhradnému postupu podle daných ustanovení nezavázal (přiměřeně viz rozhodnutí ÚOHS ze dne 9. 3. 2018, č. j. [ÚOHS-R0226/2017/VZ-06936/2018/321/ZSř](#), z něhož plyne, že „v případě zjednodušeného režimu je nutné věc posuzovat především s ohledem na ustanovení § 129 odst. 2, dle kterého zadavatel ve zjednodušeném režimu nepostupuje podle části čtvrté zákona, do které ustanovení § 116 spadá. V rámci zadávacího řízení ve zjednodušeném režimu dle § 129 tak fakticky zadavatel nemůže porušit ustanovení § 116, neboť není povinen dle předmětného ustanovení postupovat“).

8. f. Postup při hodnocení nabídek – § 119 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., a § 39 odst. 4 téhož zákona

Zadavatel: Městský dopravní podnik Opava, a. s.

Název VZ: „Vybavení vozidel MDPO kamerovým systémem a měřením obsazenosti vozidel“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [48255/2024/163](#)

Ustanovení § 119 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., ZZVZ nevyžaduje, aby součástí písemné zprávy o hodnocení nabídek byl i dokument, který zachycuje, jak zadavatel hodnotil jednotlivé technické podmínky. Jeho absence, a tedy absence údajů nad rámec § 119 odst. 2 písm. d) zákona, tedy nemůže vést k porušení zákona.

Zákon č. 134/2016 Sb., ZZVZ ve větě první § 39 odst. 4 výslovně zadavateli umožňuje, aby provedl hodnocení nabídek před posouzením splnění podmínek účasti (kvalifikace). Proto, pokud zadavatel nejdříve hodnotil nabídky a až pak posuzoval kvalifikaci, nelze jeho postup označit za nezákonný.

8. g. Zahájení otevírání obálek s nabídkami bez zbytečného odkladu po uplynutí lhůty pro podání nabídek - § 110 zákona č. 134/2016 Sb., - časová prodleva 10 hodin

Zadavatel: Společnost Podané ruce o. p. s.

Název VZ: „Stavební práce – rekonstrukce objektu Podcestného Mlýna“ (projekt rekonstrukce Terapeutické komunity Podcestný Mlýn)“

VZMR

Rozsudek NSS [7 Afs 351/2020 - 53](#)

Posouzení otázky, zda byla porušena zásada transparentnosti a § 110 odst. 1 ZZVZ v situaci, kdy lhůta pro podání nabídek skončila o půlnoci, a zadavatel přistoupil k otevření obálek s nabídkami v 10:00 hodin následujícího dne.

Noční doba nepředstavuje objektivní okolnost, která by znemožnila otevírání obálek v souladu se zákonným příkazem „bez zbytečného odkladu“. Za objektivní okolnost, která může odůvodnit odklad otevírání obálek s nabídkami, je možné považovat typicky vyšší moc, která je popisována jako nepředvídatelná, neodvratitelná a nezaviněná událost; obvykle se jedná např. o živelní pohromu. Noční doba, tedy úsek každého kalendářního dne, oproti tomu nastává zcela pravidelně a předvídatelně, a proto nespadá mezi okolnosti nahodilé, které mohou ospravedlnit prodlevu s otevíráním obálek s nabídkami.

K interpretaci pojmu bez zbytečného odkladu Nejvyšší soud dovodil, že „že jde o velmi krátkou lhůtu, jíž je míněno bezodkladné, neprodlené, bezprostřední či okamžité jednání směřující ke splnění povinnosti či k učinění právního úkonu či jiného projevu vůle, přičemž doba trvání lhůty bude záviset na okolnostech konkrétního případu“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2013, sp. zn. 32 Cdo 2484/2012). K obdobným závěrům dospěl také Nejvyšší správní soud např. při rozhodování v oblasti správního trestání (viz rozsudek ze dne 20. 11. 2008, č. j. [6 As 1/2008-48](#)).

Zásada transparentnosti se odráží v každém vnějším výstupu zadavatele. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 9. 2010, č. j. [1 Afs 45/2010-159](#) mimo jiné uvedl: „význam zásady transparentnosti v první řadě směřuje k cíli samotného práva veřejných zakázek, kterým je zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Zákon tohoto cíle dosahuje především vytvářením podmínek pro to, aby smlouvy, jejichž plnění je hrazeno z veřejných prostředků, byly zadavateli uzavírány při zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli. Právě k zajištění konkurence mezi dodavateli slouží rovněž zásada transparentnosti.“

V zadávacím řízení se pak zásada transparentnosti odráží mimo jiné v požadavcích na optimální průběh procesu po podání nabídek. Obálky s nabídkami by se tak měly otevřít v co nejkratším čase po skončení lhůty pro podání nabídek. Samozřejmostí by mělo být umožnit při tomto úkonu zadavatele účast uchazečů.

Zahájení otevírání obálek s prodlevou v délce deseti hodin, která uplynula od konce lhůty pro podání nabídek, nelze považovat za jednání bez zbytečného odkladu, a to ani tehdy, pokud značnou část této doby představovala noční doba.

9. a. Vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení z důvodu nedodání vzorků – výzva k dodatečnému dodání nebyla uchazeči zaslána - § 46 zákona č. 134/2016 Sb., ZZVZ

Zadavatel: Obec Baška

Název VZ: „Dodávka nábytku“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0150/2019/VZ-30588/2019/321/HBa](#)

Zadavatel je oprávněn, nikoliv povinen vyzvat účastníka zadávacího řízení k doplnění či objasnění nabídky. Je zcela na uvážení zadavatele, zda svého oprávnění ve smyslu § 46 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., využije, či nikoliv.

Z dikce § 46 odst. 1 zákona i z dikce odpovídající pasáže důvodové zprávy jednoznačně vyplývá, že zadavatel je oprávněn, nikoliv povinen vyzvat účastníka zadávacího řízení k doplnění či objasnění nabídky, viz sloveso „*může*“ užívané zákonodárcem v obou citovaných dokumentech. Je tedy na uvážení zadavatele, zda se takovému postupu uchýlí. Až pokud se zadavatel rozhodne, že k doplnění či objasnění nabídky vyzve, *musí* – jak vyplývá z důvodové zprávy – poskytnout účastníku zadávacího řízení k doplnění či objasnění přiměřenou lhůtu. To, zda lhůtu poskytne opakovaně, či ji prodlouží nebo promine její zmeškání, je pak opět na uvážení zadavatele.

Je-li to pro zajištění řádného průběhu zadávacího řízení nezbytné, může zadavatel požadovat, aby účastník zadávacího řízení objasnil nebo doplnil skutečnosti jím uváděné a deklarované údaje, doklady, vzorky nebo modely.

Rozhodnutí o vyloučení účastníka ze zadávacího řízení tak musí být určité (nevzbuzovat objektivně pochybnosti o svém obsahu), srozumitelné, musí být písemné a doručené uchazeči a musí obsahovat důvody vyloučení, coby svou podstatnou náležitost.

9. b. Vyloučení účastníka ze zadávacího řízení – § 48 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Česká správa sociálního zabezpečení

Název VZ: „ČSSZ – Obměna diskových polí (DigiČesko)“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [32062/2021/163/MPe](#)

Pokud účastník zadávacího řízení doloží vyžadované údaje, doklady, vzorky nebo modely nedostatečně, tedy předloží nabídku neodpovídající zadávacím podmínkám, vystavuje se možnému vyloučení z účasti v zadávacím řízení. Vyloučení je v tomto případě fakultativní. Je tedy na zadavateli, zda k samotnému vyloučení účastníka pro nesplnění zadávacích podmínek přistoupí, vždy tak musí učinit v případě vybraného dodavatele, jak plyne z § 48 odst. 8 zákona.

Za nesplnění zadávacích podmínek lze považovat nepochybně i předložení nabídky obsahující údaje o předmětu plnění, jež neodpovídají požadavkům uvedeným v zadávacích podmínkách. Takové pochybení pak nelze ospravedlnit ani tím, že by se jednalo o ekonomicky nejvýhodnější nabídku, neboť takový předpoklad zákon nezná.

9. c. Vyloučení účastníka ze zadávacího řízení – § 48 odst. 5 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje, příspěvková organizace

Název VZ: „II/605 Chrášťany-Rudná“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [08670/2021/162/PJ](#)

Z ustanovení § 48 odst. 5 písm. d) zákona vyplývá, že tento postup je pro zadavatele fakultativní, pokud se tedy pro tento postup rozhodne, musí zadavatel prokázat naplnění všech znaků, které zákon vyžaduje k tomu, aby mohl vyloučit účastníka zadávacího řízení. Naplnění znaků musí zadavatel řádně odůvodnit, aby jeho postup obstál ve vztahu k základním zásadám při zadávání veřejných zakázek uvedených v ustanovení § 6 zákona.

V první řadě zde musí existovat určitý typ pochybení ze strany dodavatele vůči některému zadavateli. Pochybení lze obecně vnímat jako porušení povinností dodavatele vyplývajících pro něj z dřívějšího závazkového vztahu. V praxi bude podstatnou část pochybení představovat prodlení dodavatele nebo poskytnutí vadného plnění ve smyslu soukromého práva (srov. § 1916 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů).

Dále se jedná o podmínku časovou v tom smyslu, že relevantní je pochybení, kterého se dodavatel dopustil v období maximálně 3 roky nazpět před zahájením zadávacího řízení, ze kterého má být pro dotyčné pochybení vyloučen.

Dále se jedná o podmínku intenzity pochybení, tedy že pochybení musí být buď závažné, či dlouhodobé, nebo i obojí zároveň. V tom se projevuje ústavní princip přiměřenosti, neboť ojedinělá drobná pochybení zásadně nejsou způsobilá vyloučení odůvodnit – jednalo by se totiž o nepřiměřený zásah do práv dodavatele.

Dále se jedná o podmínku subjektu smluvního vztahu v tom smyslu, že relevantní jsou pouze pochybení při plnění povinností ze smluvního vztahu se zadavatelem, který vede zadávací řízení, ze kterého je dodavatel vylučován, anebo ze vztahu s jiným veřejným zadavatelem.

Nakonec se jedná o podmínku kvalifikovaného následku vytýkaného pochybení, což znamená, že relevantní jsou pouze ta pochybení, která vedla ke vzniku škody, k předčasnému ukončení smluvního vztahu či k jiným srovnatelným sankcím.

9. d. Vyloučení účastníka zadávacího řízení - § 48 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo vnitra

Název VZ: „Vybudování informačního systému LZZ II – rámcová dohoda“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [41992/2020/322/BVa](#)

Zákon umožňuje přistoupit k vyloučení účastníka z účasti v zadávacím řízení pouze z taxativně vymezených důvodů. Konkrétně v § 48 odst. 2 obsahuje zákon výčet důvodů, pro které zadavatel může přistoupit k vyloučení účastníka ve vztahu k podkladům předloženým přímo účastníkem zadavateli, pokud tyto nesplňují zadávací podmínky nebo nebyly objasněny či doplněny anebo neodpovídají skutečnosti. Za jeden z možných důvodů pro vyloučení účastníka pak označuje situaci, kdy vzorek předložený účastníkem nesplňuje požadavky stanovené v zadávací dokumentaci.

V případě, že vzorek předložený účastníkem zadávacího řízení nesplňuje podmínky zadávací dokumentace, pak zadavatel může využít svého oprávnění a účastníka z účasti v zadávacím řízení vyloučit.

9. e. Vyloučení účastníka zadávacího řízení z důvodu prokázání technické kvalifikace dílčím plnění – § 48 odst. 2 písm. a) a c) zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace,

Název VZ: „Informační systémy pro Městskou nemocnici Ostrava, p. o.“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [38657/2021/163/VVá](#)

Oprava administrativní chyby [44083/2021/163/VVá](#)

Zadávací podmínka dodávky nemocničního informačního systému do zdravotnického zařízení o velikosti minimálně 300 lůžek nemusí být splněna pouze jedním de facto prostorově vymezeným zdravotnickým zařízením.

Ačkoliv ani jedna instituce spadající pod objednatele reference nedisponuje sama o sobě 300 lůžky, dohromady tomu tak je, přičemž vyloučený účastník zadávacího řízení provozuje jeden nemocniční informační systém pro všechny z nich. Jedná se o jednotný informační systém pracující se základní databází na centrální úrovni.

Předmětný nemocniční informační systém je v rámci jednotlivých zařízení objednatele reference provozován jako jediný vzájemně provázaný nemocniční systém tvořící jeden celek. Vyloučený účastník zadávacího řízení tedy prokázal, že nemocniční informační systém předkládaný jako referenční zakázka splňuje požadavek na počet lůžek.

9. f. Vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení z důvodu neprokázání splnění kvalifikačních předpokladů - projekční práce

Zadavatel: Pražská vodohospodářská společnost a.s.

Název VZ: „Zpracování projektové dokumentace – dokumentace pro stavební povolení a dokumentace pro výběr zhotovitele včetně IČ na akci „ÚČOV – rekonstrukce stávající vodní linky“, č. akce: 12G6500“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [08585/2020/322/BVÍ](#)

Pouhá skutečnost, že určitá osoba je oprávněna podle zvláštního právního předpisu k projektové činnosti ve výstavbě, automaticky neznamená, že taková osoba disponuje určitými zkušenostmi (požadovanými zadavatelem).

Skutečnosti uvedené v žádosti o účast v zadávacím řízení (v nabídce), které jsou předmětem hodnocení, není možné dodatečně měnit nebo doplňovat. Viz § 46 odst. 2 ZZVZ.

9. g. Vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení z důvodu pochybení při dřívějším plnění jiné veřejné zakázky u jiného veřejného zadavatele, a snaha o obnovení způsobilosti

Zadavatel: Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje

Název VZ: „II/272 Starý Vestec, přeložka silnice“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [08586/2020/323/MPe](#)

Potvrzeno rozsudkem KS v Brně [29 Af 30/2020–62](#)

Předmětné ustanovení § 48 odst. 5 písm. d) zákona s ohledem na svoji fakultativnost dává zadavateli pouze možnost vyloučit nezpůsobilého uchazeče o veřejnou zakázku. Je tedy na uvážení konkrétního zadavatele, zda za předpokladu splnění daných podmínek uchazeče ze zadávacího řízení vyloučí. K vyloučení naopak nemusí vůbec dojít, pokud zadavatel shledá, že způsobilost plnit veřejnou zakázku těmito pochybeními narušena není.

Zadavatel je ovšem povinen, v případě, že dospěje k závěru o nezpůsobilosti konkrétního účastníka, tuto nezpůsobilost prokázat. Primárně tak musí svá tvrzení uvést již v rozhodnutí o vyloučení účastníka ze zadávacího řízení a opřít je o relevantní důkazní prostředky tak, aby rozhodnutí o vyloučení bylo pro případ vedení správního řízení o přezkoumání úkonů zadavatele zpětně přezkoumatelné.

Povinností účastníka, který se snaží obnovit svoji způsobilost, je nejen tvrdit, že k přijetí nápravných opatření došlo, je nezbytné rovněž prokázat, k čemu konkrétně by tato opatření k nápravě měla vést a v neposlední řadě je nezbytné prokázat, že jsou přijatá nápravná opatření dostatečná a adekvátní k dřívějším vzniklým pochybením při plnění jiné veřejné zakázky.

Z předloženého dokladu o obnovení způsobilosti tedy musí plynout jistá garance skutečného obnovení způsobilosti účastníka v zadávacím řízení. Posouzení otázky obnovení způsobilosti konkrétního uchazeče je v souladu s § 76 odst. 3 zákona zcela v rukou zadavatele. Konkrétní uchazeč má zákonem aprobovanou možnost obnovit svoji způsobilost, přičemž dostatečnost přijatých nápravných opatření musí posoudit právě zadavatel. Stojí-li tedy konkrétní uchazeč o uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky, je zcela namístě, aby se snažil svoji způsobilost prokázat dostatečným způsobem tak, aby přesvědčil zadavatele o možné důvěře v jeho práci.

9. h. Vyloučení účastníka zadávacího řízení z důvodu nedoložení požadovaného harmonogramu prací

Zadavatel: Město Mohelnice

Název VZ: „Stavební úpravy a rozšíření stávajícího prostoru objektu domova pro seniory – opakované řízení“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [35123/2020/321/EDo](#)

Možnost zadavatele vyloučit účastníka zadávacího řízení dle § 48 odst. 2 písm. a) zákona (což přichází v úvahu v situaci, kdy dodavatel nepředloží jednu ze zadavatelem požadovaných náležitostí nabídky – harmonogram prací), se v případě, že takový účastník zadávacího řízení byl vyhodnocen jako vybraný dodavatel, změnila na povinnost jej vyloučit z účasti v zadávacím řízení dle § 48 odst. 8 zákona č. 134/2016 Sb.,

9. i. Vyloučení účastníka ze zadávacího řízení z důvodu neprokázání složení jistiny - § 48 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb., (dokladu o složení jistiny nebyl doložen jako součást nabídky, ale až následně na základě výzvy k objasnění a doplnění nabídky), posouzení zásady přiměřenosti § 6 odst. 1

Zadavatel: Statutární město Plzeň

Název VZ: „Dodávka systému nuceného větrání s rekuperací Gymnázium Františka Křižíka, Plzeň“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [04072/2022/161](#)

Zadavatel jedná plně v souladu se zákonem, když dodavatele, který ve své nabídce nepředloží doklad prokazující poskytnutí jistoty, vyloučí ze zadávacího řízení. Pro takový postup zadavatele, který mu přímo vyplývá ze zákona, není rozhodné, ani když požadovanou jistotu ve lhůtě pro podání nabídek dodavatel fakticky složí na účet zadavatele, pokud doklad o jejím složení neučiní součástí nabídky.

Na aprobaci oprávněnosti postupu zadavatele podle § 48 odst. 3 zákona nemůže mít vliv ani fakt, že zadavatel následně vyzval společnost XY k objasnění nabídky týkající se daného chybného dokladu a že poté společnost XY doložila správný doklad o složení peněžitě jistoty. Jelikož zadavatel není povinen pro postup podle § 48 odst. 3 zákona předtím využít institut výzvy objasnění či doplnění nabídky podle § 46 zákona, ba dokonce důvodová zpráva hovoří o tom, že zadavatel takový postup využít ani nemůže.

K § 6 odst. 1 zákona, zásadu přiměřenosti lze zohledňovat především v případech, kdy má zadavatel určitou míru diskrece čili uvážení ohledně volby konkrétního postupu v zadávacím řízení (týkajícímu se zejm. nastavení parametrů předmětu plnění, referenčních zakázek, vymezení lhůt apod.). V případě postupu podle § 48 odst. 3 zákona však zadavatel žádnou míru diskrece nemá, jedná se totiž o jednoznačnou kogentní zákonnou normu, proto ji poměřovat zásadou přiměřenosti podle § 6 odst. 1 zákona je nepřipadné.

Striktní výklad § 48 odst. 3 zákona je třeba propojit s § 41 odst. 4 písm. a) zákona, dodavatel tedy nejen že musí složit jistotu na účet zadavatele, ale rovněž musí její složení zadavateli ve své nabídce prokázat.

9. j. Neoprávněné vyloučení účastníka zadávacího řízení - § 48 odst. 2 písm. a) a b), a § 36 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Hlavní město Praha

Název VZ: „Stavba č. 4679 Maniny PPO, snížení nivelity Karlín, etapy 0001 poldr s oddychovou zónou a 0002 poldr Karlín; zhotovitel stavby“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [09065/2022/161](#)

Nejednoznačnost formulace podmínky technické kvalifikace nesmí jít k tíži dodavatele, ale je třeba tuto zadávací podmínku vyložit v jeho prospěch, potažmo ve prospěch hospodářské soutěže.

V této souvislosti je pak třeba poukázat na § 36 odst. 3 zákona, podle kterého zadavatel nesmí přenášet odpovědnost za správnost a úplnost zadávacích podmínek na dodavatele.

9. k. Rozhodnutí o vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení - povinnost přihlídnout k dokladům sloužícím k prokázání splnění kvalifikačních požadavků, které byly zadavateli doručeny až po vypršení stanovené lhůty - § 46 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Mikroregion Slezská Harta

Název VZ: „Cyklostezka Slezská Harta – Úsek 8 a Úsek 10“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [23814/2022/161](#)

Zadavatel není povinen přistoupit k žádosti o objasnění či doplnění podle § 46 odst. 1 zákona a může účastníka zadávacího řízení přímo vyloučit, pokud ten ve své nabídce neprokáže splnění kvalifikačních požadavků. Pokud se zadavatel rozhodne postupovat podle § 46 odst. 1 zákona a vyzve účastníka zadávacího řízení k objasnění či doplnění nabídky, stanoví tomuto účastníkovi zadávacího řízení lhůtu, kterou následně může prodloužit nebo prominout její zmeškání. Doklady či údaje doložené v této lhůtě je pak zadavatel pochopitelně povinen akceptovat a zohlednit, v opačném případě by ustanovení § 46 odst. 1 zákona postrádalo smysl. Jestliže však zákon výslovně dává zadavateli možnost (nikoli povinnost) prominout zmeškání lhůty, je logické, že zadavatel může zmeškání lhůty rovněž neprominout. Ostatně účelem stanovení přiměřené lhůty je právě to, aby účastník zadávacího řízení předložil vyžádané doklady v určitém čase, aby následně nedocházelo k prodlužování celého zadávacího řízení a aby účastník zadávacího řízení nemohl předkládat dodatečné doklady „do nekonečna“.

Institut objasnění nabídky podle § 46 zákona je aktivován doručením žádosti o objasnění nabídky účastníkovi řízení, přičemž doba, po kdy je tento institut „aktivní“, je vymezena délkou lhůty k objasnění nabídky, která je obligatorní součástí žádosti podle § 46 odst. 1 zákona. Pokud tedy nedojde k prodloužení stanovené lhůty nebo k prominutí jejího zmeškání, je institut objasnění nabídky „deaktivován“ vypršením stanovené lhůty.

Pokud tím nedochází k porušení základních zásad zadávání veřejných zakázek ve smyslu § 6 zákona, je zadavatel oprávněn neakceptovat doklady doložené po vypršení lhůty pro objasnění nabídky, a nezohlednit je tak při rozhodování o splnění zadávacích podmínek.

9. I. Vyloučení účastníka zadávacího řízení podle § 48 odst. 5 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb., - Lze neodstranění vad díla považovat za další závažné či dlouhodobé pochybení?

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Název VZ: „D5 Oprava odpočívky Svojkovice“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [30139/2020/323/MBr](#)

Potvrzeno rozsudkem KS v Brně [29 Af 79/2020-57](#)

Potvrzeno rozsudkem NSS [5 As 18/2022 - 43](#)

Pokud se dodavatel podpisem Smlouvy zavázal mj. k tomu, že provede dílo v souladu se Smlouvou a v souladu s pokyny zadavatele, a že odstraní všechny vady díla, tak smluvní vztah neskončil předáním díla, ale dodavatel měl i nadále po předání díla (byť s vadami) další smluvní povinnosti, které porušil, což vedlo k uložení smluvní pokuty a posléze i k předčasnému ukončení obou smluvních vztahů ze strany zadavatele. Po předání díla se aktivovaly další články VOP (všeobecné obchodní podmínky) i ZOP (zvláštní obchodní podmínky (odpovědnost za vady, záruční doba)). Smluvní vztah trvá i v okamžiku, kdy bylo dílo předáno s vadami, pokud ze smlouvy (smluvních podmínek) jasně vyplývá i povinnost takové vady odstranit.

Neodstranění vad díla je lze tak v tomto případě považovat za další pochybení, které je závažné.

Zákon v § 48 odst. 5 písm. d) zákona, vyžaduje pochybení, tj. dvě a více pochybení, je tedy irelevantní pokud zadavatel uplatňuje vůči dodavateli dvě pochybení z jedné smlouvy nebo dvě pochybení ze dvou smluv.

9. m. Naplnění podmínky pro vyloučení ze zadávacího řízení z důvodu pochybení v předchozích smluvních vztazích - § 48 odst. 5 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR; Obec Sedlec; Správa a údržba silnic Jihočeského kraje

Název VZ: „I/20 Sedlec – úprava křižovatky včetně zabezpečení chodců“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0083/2019/VZ-19427/2019/322/JSu/PJe](#)

Potvrzeno rozsudkem NSS [2 As 36/2021 - 56](#)

Není podstatné, jestli vady, které vedly k vyloučení zhotovitele, byly vady odstranitelné nebo neodstranitelné.

V případě pochybení při plnění Smlouvy, kdy se jednalo o záměnu asfaltové směsi a s tím související nesprávnou tloušťku obrusné vrstvy a nedostatečnou pevnost spojení obrusné a ložní vrstvy vozovky, lze takové pochybení podle Nejvyššího správního soudu považovat za závažná ve smyslu § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ, neboť zhotovitel provedl dílo v rozporu se smlouvou, přičemž dílo nesplňovalo ani požadavky stanovené technickými normami na tloušťku obrusné vrstvy a pevnost spojů obrusné a ložní vrstvy vozovky (ČSN 73 6121), což činilo předmět plnění neupotřebitelným pro zamýšlený účel.

Téměř dvouměsíční prodlení s dokončením díla, které mělo za následek odstoupení od smlouvy ze strany zadavatele, kdy následně dílo dokončil jiný subjekt vybraný v novém zadávacím řízení, lze považovat nepochybně za závažné pochybení ve smyslu § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ, rozsudku NSS ze dne 24. 8. 2022, č. j. [7 As 223/2020- 51](#).

K vícenásobnému pochybení může dojít i v rámci více smluvních vztahů, nikoliv pouze jednoho. K tomuto závěru dospěl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku č. j. [7 As 223/2020-51](#), kde výslovně odmítl právní názor, že pluralitu pochybení nelze dovozovat z pochybení v rámci více smluvních vztahů, ale pouze z jednoho smluvního vztahu, jedné smlouvy. „Tato konstrukce nevyplývá ani ze zákonného znění předmětného ustanovení, dostupné judikatury či komentářové literatury a jde navíc proti smyslu a účelu § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ, jež má chránit primárně zadavatele před nezpůsobilými, potažmo nespolehlivými dodavateli.“

9. n. Rozhodnutí o vyloučení účastníka zadávacího řízení - dostatečné odůvodnění, dostatečná jednoznačnost, přezkoumatelnost rozhodnutí, dodržení zásady transparentnosti § 6 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Správa a údržba silnic Plzeňského kraje, příspěvková organizace

Název VZ: „Přestavba mostu ev.č. 203 3-4, Tlučná – III. vypsání“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [23736/2023/162](#)

Z pohledu dodržení zásady transparentnosti ob stojí pouze takový postup zadavatele, který je možné zpětně objektivně přezkoumat, tj. jehož obsah je možné podrobit kontrole, přičemž veškeré skutečnosti a důvody související s tímto postupem zadavatele musí být objektivně ověřitelné a musí mít oporu v zadávací dokumentaci. Veškerý postup zadavatele musí být zároveň srozumitelný a přehledný pro všechny účastníky zadávacího řízení.

V situaci, kdy součástí nabídky účastníka byl závazek poddodavatele provést určité stavební práce související s výstavbou mostu ve formě smlouvy o smlouvě budoucí ve znění jejího dodatku č. 1, bylo povinností zadavatele v rozhodnutí o vyloučení odůvodnit, v čem konkrétně byl takový závazek nedostatečný. Zadavatel zejména neodůvodnil, zda např. považoval takový závazek za nedostatečný z hlediska jeho určitosti, nedostatečný z hlediska jeho věcného rozsahu, nebo nedostatečný z hlediska jeho finančního rozsahu.

Rozhodnutí o vyloučení je nezákonné pro jeho nepřezkoumatelnost, když z něj není patrné, z jakého konkrétního důvodu rozhodl zadavatel o vyloučení účastníka ze zadávacího řízení.

Povinnost zadavatele rozhodnutí o vyloučení řádně odůvodnit totiž úzce souvisí s právem účastníka zadávacího řízení bránit se proti svému vyloučení námitkami a případně též návrhem na zahájení správního řízení o přezkumu úkonů zadavatele u ÚOHS. Ustanovení § 257 písm. h) zákona podmiňuje podání návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele podáním řádných námitek ve stejné věci, přičemž platí, že podání námitek je nutno posuzovat nikoli pouze formálně, ale především materiálně. To v praxi znamená, že pokud účastník určité pochybení zadavateli nevytýkal již v námitkách, nemůže tak posléze relevantně a úspěšně učinit v návrhu na zahájení správního řízení. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 5. 2014, č. j. [2 Afs 23/2013 – 39](#).

9. o. Rozdíl mezi fakultativním vyloučením dodavatele jako jednoho z účastníků zadávacího řízení podle § 48 odst. 2 až 5 ZZVZ a obligatorním vyloučením vybraného dodavatele podle § 48 odst. 8 ZZVZ

Zadavatel: Národní muzeum

Název VZ: „Realizace stálé přírodovědecké expozice s tématem „Příroda“ a „Evoluce“ v Historické budově Národního muzea“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [27928/2020/323/VVá](#)

Rozsudek KS v Brně [31 Af 73/2020-178](#)

Rozsudek NSS [5 As 346/2022 - 34](#)

Rozdíl mezi fakultativním vyloučením dodavatele jako jednoho z účastníků zadávacího řízení podle § 48 odst. 2 až 5 ZZVZ a obligatorním vyloučením vybraného dodavatele podle § 48 odst. 8 ZZVZ. Většina důvodů pro vyloučení dodavatele ze zadávacího řízení je formulovaná jako nepovinná, tj. zadavateli byla dána možnost vyloučit dodavatele, který nějakým způsobem nevyhověl požadavkům zákona nebo zadávacím podmínkám, nicméně jedná se pouze o možnost zadavatele, nikoliv jeho povinnost. Důvodem pro tuto variantu (která je volnější ve srovnání s původní úpravou v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který byl nahrazen současným zákonem o zadávání veřejných zakázek) je jednak neúčelnost vylučování za odstranitelná pochybení, která nemají vliv na hodnocení nabídek, a jednak dispozice zadavatele zvolit si pořadí jednotlivých kroků zadávacího řízení, konkrétně hodnocení a posouzení splnění podmínek účasti. Jiná situace je v případě účastníka zadávacího řízení, který již je v postavení vybraného dodavatele. Za této situace se již možnost zadavatele mění na povinnost, aby nedošlo k realizaci veřejné zakázky dodavatelem, který k jejímu plnění nebyl kvalifikován. V souladu s § 39 odst. 4 ZZVZ je na zadavateli, zda nejprve provede posouzení podmínek účasti u všech účastníků zadávacího řízení a následně hodnocení nabídek nebo oba kroky provede v opačném pořadí, a tedy v praxi bude posuzovat splnění podmínek účasti pouze u dodavatele, který se při hodnocení umístil na prvním místě. I v tomto případě má zadavatel při zjištění pochybení stále možnost, a nikoliv povinnost, takového dodavatele vyloučit, protože tento se stále nenachází v postavení vybraného dodavatele.

9. p. Vyloučení účastníka zadávacího řízení - § 48 odst. 5 písm. d) zákona 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Písek

Název VZ: „Dodávka SW – systému pro řízení vztahu s občany, informační platformy pro plošná témata města a komunikační platformy pro občany II“

Otevřené řízení

Rozsudek KS v Brně [62 Af 32/2021-154](#)

Má-li být závažným pochybením ve smyslu § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ nepředání díla, pak je třeba přihlídnout ke všem skutečnostem, které prodlení předcházely. Je-li za závažné pochybení podle zadavatele považováno prodlení na straně dodavatele, pak musí být postaveno na jisto, zda k tomuto pochybení ve smyslu soukromoprávním došlo, konkrétně, zda dodavatel za toto prodlení odpovídá (v návaznosti na § 1968 občanského zákoníku).

Pokud strany uzavřely smlouvu o dílo, mezi oběma stranami existoval vzájemný vztah. Tvrdil-li následně dodavatel, že to byl zadavatel, kdo neposkytl součinnost při předání díla, pak je třeba se touto skutečností zabývat, jinými slovy zabývat se i tím, zda dílo mohlo být ve smyslu příslušných článků Smlouvy předáno, a zda bylo podle Smlouvy postupováno i ze strany zadavatele. Tato skutečnost je totiž zásadní pro posouzení splnění všech podmínek ve smyslu § 48 odst. 5 písm. d) ZZVZ.

9. q. Rozhodnutí o vyloučení účastníka zadávacího řízení a jeho odůvodnění

Zadavatel: Národní divadlo moravskoslezské, příspěvková organizace

Název VZ: „Přestavba výstavního pavilonu na víceúčelový kulturní objekt“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [24221/2024/163](#)

Pokud zadavatel v rozhodnutí o vyloučení účastníka z účasti v zadávacím řízení pouze uvedl, že účastník nesplnil zadávací podmínky dle čl. XY zadávací dokumentace, přičemž část tohoto článku zadávací dokumentace v rozhodnutí citoval, ale neuvedl již žádnou informaci o tom, který konkrétní požadavek či požadavky účastník nesplnil – (např. že ve své nabídce nedoložil čestné prohlášení dle vzorové přílohy č.... zadávací dokumentace, případně jiný doklad s úplnými údaji pro hodnocení), je odůvodnění rozhodnutí o vyloučení účastníka z účasti v zadávacím řízení zcela nedostatečně odůvodněné, nepřezkoumatelné a v rozporu se zásadou transparentnosti zakotvenou v § 6 ZZVZ, neboť z něj není zřejmé, z jakého konkrétního a přesvědčivého důvodu (příp. důvodů) zadavatel účastníka vyloučil a jaké úvahy ho k tomuto kroku vedly.

9. r. Vyloučení účastníka zadávacího řízení dle § 48 odst. 2 písm. b) zákona č. 134/2016 Sb., - právo vyzvat dodavatele dle § 46 odst. 1 téhož zákona

Zadavatel: Všeobecná zdravotní pojišťovna

Název VZ: „Audit účetní závěrky a výroční zprávy“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚHOS [33291/2023/161](#)

Právo vyzvat dodavatele dle § 46 odst. 1 zákona není podmíněno faktickou existencí nejasnosti v nabídce. Nejasnost je totiž kategorie subjektivní a je obecně žádoucí, aby se zadavatelé snažili nejasnosti (byť i existující jen na jejich straně) odstranit. Toto východisko však neznamená, že by stejně mohlo být nazíráno na odstranění nejasnosti dle § 48 odst. 2 písm. b) zákona, kde je již nutno skutečnost, zda údaje, doklady, vzorky nebo modely předložené účastníkem zadávacího řízení byly objasněny nebo doplněny, posuzovat objektivně při posouzení správnosti postupu zadavatele při vyloučení účastníka zadávacího řízení. Faktická existence nejasnosti a její odstranění je tedy relevantní jen pro postup dle § 48 odst. 2 písm. b) zákona, nikoliv pro postup dle § 46 zákona.

Vyloučení dle tohoto ustanovení je nutno posuzovat objektivně, tedy zda skutečně zůstaly údaje, doklady, vzorky nebo modely neobjasněny či nedoplněny, ačkoliv zadavatel účastníka k doplnění či objasnění vyzval dle § 46 zákona. Pokud by totiž byly případné údaje objektivně zcela jasné, a zadavatel by přesto výzvu dle § 46 použil (což je mu v zásadě dovoleno kdykoliv), nemohl by následně dodavatele vyloučit dle § 48 odst. 2 písm. b) zákona, ačkoliv by dodavatel na výzvu nereagoval.

9. s. Vyloučení účastníka zadávacího řízení pro nesplnění zadávací podmínky

Zadavatel: Západočeská univerzita v Plzni

Název VZ: „Multifunkční hřiště v areálu ZČU Borská pole, Plzeň“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [00646/2025/161](#)

Pokud nebyla stanovena zadávací podmínka, která by vyžadovala prokázání toho, že vybraný dodavatel disponuje umělým trávnikem stanovených parametrů, pak nesplnění této podmínky nemohlo být důvodem pro vyloučení vybraného dodavatele z účasti v zadávacím řízení. Podle § 48 odst. 8 ve spojení s odst. 2 téhož ustanovení ZZVZ zadavatel vyloučí vybraného dodavatele z účasti v zadávacím řízení, pokud zjistí, že předložené údaje, doklady, vzorky nebo modely nesplňují zadávací podmínky nebo je účastník zadávacího řízení ve stanovené lhůtě nedoložil nebo neodpovídají skutečnosti a měly nebo mohou mít vliv na posouzení podmínek účasti nebo na naplnění kritérií hodnocení.

9. t. Vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení – nedoložení důvodu k využití zákonné výjimky, možnosti předložit jiný rovnocenný doklad dle § 45 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: ČEZ, a. s.

Název VZ: „Ostraha EDU a ETE“

Jednací řízení s uveřejněním

Rozsudek Krajského soudu v Brně [31 Af 19/2024-68](#)

Nebyly-li splněny podmínky pro předložení rovnocenných dokladů namísto osvědčení, nemůže být splnění kvalifikace dovozováno z takových rovnocenných dokladů. Zadavatel tak ani nebyl povinen posuzovat, zda předložené rovnocenné doklady jsou způsobilé kvalifikaci uchazeče (dodavatele) prokázat.

10. a. Lhůty pro podání námitek - § 242 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Název VZ: „Podpora, nutný rozvoj a ukončení OKaplikací rezortu MPSV“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [21463/2021/162/JSr](#)

Zatímco námitky proti opomenutí spočívajícímu v neprodloužení lhůty mají být podány ve lhůtě dle § 242 odst. 1 zákona, tak námitky proti provedenímu úkonu spočívajícímu v nedostatečném prodloužení lhůty mají být podány ve lhůtě podle § 242 odst. 2 zákona, a námitky proti zadávací podmínce do zadávacího řízení vysvětlením nově vnesené mají být podány ve lhůtě dle § 242 odst. 4 zákona, neboť jde o námitky proti materiálnímu obsahu vysvětlení, nikoliv o námitky proti úkonu s ním spojenému.

Měněné zadávací podmínky bezpochyby jsou součástí zadávací dokumentace, proti které mohou být námitky podány až do konce lhůty pro podání nabídek, ale skutečnost, že zadavatel nedostatečně prodloužil lhůtu pro podání nabídek, případně ji neprodloužil vůbec, ačkoliv tak učinit měl, není zadávací podmínkou, nýbrž úkonem, resp. opomenutím zákonem vyžadovaného postupu v zadávacím řízení.

10. b. Vyřízení námitek - § 245 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Svazek obcí pro vodovody a kanalizace,

Název VZ: „Rekonstrukce Vysokopeckého rybníka“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [15259/2021/162/BVa](#)

Zadavatel je povinen dodavateli v případě, že podané námitky odmítne, srozumitelně a podrobně vysvětlit, proč jeho námitky nepovažuje za důvodné. Požadavek na srozumitelnost a podrobnost však bude naplněn pouze tehdy, pokud se z vysvětlení zadavatele dodavatel bude schopen dozvědět právě ty důvody, pro které zadavatel námitky nepovažuje za důvodné. Naopak strohé paušální sdělení, že zadavatel setrvává na svých původních závěrech, požadavku podrobného a srozumitelného zdůvodnění zpravidla nevyhoví.

10. c. Vyřízení námitek - § 245 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Hlavní město Praha

Název VZ: „Začlenění části Výstaviště ke krajinářskému parku Stromovka“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [00340/2022/161](#)

Není podstatné, že se zadavatel výslovně nevyjádřil ke každé dílčí námitce, když odůvodněním rozhodnutí o námitkách postihl gros námitek navrhovatele a v kontextu celého rozhodnutí o námitkách je zcela zřejmé, proč námitky navrhovatele odmítl.

Rozhodovací praxe Úřadu, např. rozhodnutí sp. zn. ÚOHS-R0205/2019/VZ, č. j. [ÚOHS-01903/2020/323/VVá](#) ze dne 17. 1. 2020, v němž Úřad uvedl: „*Není možné a především není účelné vyžadovat po zadavateli, aby větu od věty a slovo od slova vypořádával často velmi obsáhle podané námitky zadavatele, pokud mu dá v celkovém kontextu odpovědi na všechny jeho námitky, přičemž vyvrátí nebo potvrdí jeho úmysl zahájit správní řízení.*“

Zadavatel tím, že v odůvodnění rozhodnutí o námitkách postihl gros námitek navrhovatele a z kontextu celého rozhodnutí o námitkách bylo zřejmé, proč zadavatel námitky navrhovatele odmítl, naplnil povinnost stanovenou v § 245 odst. 1 zákona.

10. d. Vyřízení námitek, rozhodnutí o námitkách - § 245 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Nemocnice Na Homolce

Název VZ: „Reagenční činidla a spotřební materiál pro biochemická a imunochemická vyšetření včetně bezplatné zápůjčky plně automatizované analytické linky“

Otevřeném řízení zahájeném za účelem uzavření rámcové dohody a smlouvy o výpůjčce

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [02677/2022/162](#)

Je to zpravidla zadavatel, kdo nejlépe zná každodenní realitu své činnosti, a tedy nejlépe zná i své skutečné potřeby. Je to tedy právě zadavatel, který zná pravý důvod svých požadavků. Stěžovatel naopak realitu činnosti zadavatele do podrobností nezná, pročež je zcela legitimní požadovat po zadavateli, aby stěžovateli dopodrobna vysvětlil, o jaké konkrétní potřeby opírá své požadavky.

Jelikož zadavatel v odůvodnění rozhodnutí o námitkách uvedl důvody, pro které technické podmínky nevytváří v rozporu s § 36 odst. 1 zákona bezdůvodné překážky hospodářské soutěže, nelze jeho rozhodnutí o námitkách označit za nedostatečné.

Odůvodnění rozhodnutí o námitkách, přestože spíše obecné, dává navrhovateli jednoznačnou odpověď na to, proč postup zadavatele nevedl k vytvoření bezdůvodných překážek hospodářské soutěže a zvýhodnění konkrétního dodavatele, tedy že zadavatel nepostupoval v rozporu s § 36 odst. 1 zákona, když možnost různých variant řešení alikvoteru (on-line i off-line/samostatně stojící) okruh účastníků veřejné zakázky naopak rozšiřuje, přičemž prostorové požadavky jsou stejně jako nemožnost jejich další úpravy rovněž vysvětleny.

10. e. Podrobné a srozumitelné vyjádření k námitkám - § 245 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Dopravní podnik města Olomouce, a. s.

Název VZ: „Nákup plně nízkopodlažních tramvají pro DPMO a. s. - 3“

Otevřené řízení

Rozhodnutí NSS [2 As 314/2020 - 36](#)

Námitkami a rozhodnutím o nich se vede určitý dialog mezi zadavatelem a dotčenými subjekty, které nevnímají jeho postup jako zákonný. Rozhodnutí zadavatele o vyřízení námitek podle § 245 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, není autoritativním rozhodnutím o právech a povinnostech, ale stanoviskem k námitkám proti postupu při zadávání zakázky, a zadavatel vypořádáním námitek vysvětluje a obhájí svůj postup. Jeho odůvodnění musí obsahovat odpověď na veškeré v námitkách uplatněné argumenty, pokud tomu tak není, je naplněna skutková podstata přestupku podle § 268 odst. 1 písm. d) téhož zákona.

10. f. Nevyřízení podaných námitek - § 245 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Městys Suchdol

Název VZ: „Vstup městyse Suchdol do obchodní společnosti Vodohospodářská společnost Vrchlice – Maleč, a.s.

Jednací řízení bez uveřejnění

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [21939/2022/16](#)

Právní institut námitek má v systému ochrany před nezákonným postupem zadavatele svůj účel a nezastupitelnou úlohu, a to jak z hlediska možného zajištění nápravy přímo u zadavatele, tak z pohledu možného uplatňování dalších prostředků ochrany, zejména prostřednictvím návrhu podaného Úřadu.

Povinnosti vyřídit námitky v souladu s § 245 zákona se pak zadavatel nemůže svévolně zprostit, neboť je ve smyslu § 245 odst. 3 zákona povinen námitky vyřídit rovněž v případě, že se jedná o námitky podané neoprávněnou osobou, opožděné či nesplňující náležitosti.

Povinnosti odeslat stěžovateli rozhodnutí o námitkách pak zadavatele nezbavuje ani případné přijetí nápravného opatření v návaznosti na podané námitky.

Je zásadně nepřípustné, aby zadavatel obcházel právní institut námitek a svou povinnost k jejich vypořádání v souladu s § 245 zákona s odůvodněním, že by obsah rozhodnutí o námitkách nebyl pro stěžovatele užitečný, že navrhovatel nebyl k podání námitek oprávněn či že by vyřízení námitek v souladu se zákonem stejně nemělo na faktický průběh zadání veřejné zakázky vliv.

10. g. Prokázání aktivní legitimace k podání námitek a návrhu

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Název VZ: „Rámcová dohoda na GTP středních a velkých staveb pozemních komunikací 2022“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [37007/2022/16](#)

Právo na podání námitek zadavateli a následně návrhu k Úřadu (ÚOHS) svědčí pouze osobě (dodavateli), kterému vznikla či alespoň hrozí újma v příčinné souvislosti s jím tvrzeným pochybením zadavatele.

Pokud není dodavatel k provádění stěžejních činností zakázky oprávněn, a proto nemůže rámcovou dohodu sám získat a plnit, nemůže mu vzniknout v důsledku domnělého nezákonného postupu zadavatele žádná újma, a tudíž není aktivně legitimován k podání námitek a návrhu proti takovému postupu zadavatele, ledaže se bude na realizaci rámcové dohody podílet s dodavatelem, který potřebnými oprávněními disponuje. V takovém případě by mohl být aktivně legitimován k podání námitek a návrhu, pouze pokud by doložil právně relevantní informace o tomto dodavateli (svém obchodním partnerovi) a jejich vzájemném vztahu.

Pouze na základě informací o konkrétním způsobu zapojení dodavatele a dalšího dodavatele (jeho obchodního partnera) na zadávacím řízení a plnění rámcové dohody a relevantních údajů o újmě tohoto jiného dodavatele, který má mít oprávnění k plnění stěžejní části veřejné zakázky a jehož mají nezákonné zadávací podmínky diskriminovat, by bylo možné posoudit oprávnění dodavatele zakázku získat (spolu s tímto dalším dodavatelem) a hrozbu újmy spočívající v potenciální ztrátě této možnosti.

10. h. Podání námitek proti postupu zadavatele v rámci vertikální spolupráce ve smyslu § 11 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Hlavní město Praha

Název VZ: „Zajištění obstarávání správy veřejného osvětlení“

Rozhodnutí NSS [3 As 139/2019 - 40](#)

Proti postupu zadavatele v rámci vertikální spolupráce ve smyslu § 11 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, nelze podat námitky podle § 241 téhož zákona, neboť tento postup se podle § 11 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 1 tohoto zákona nepovažuje za zadání veřejné zakázky.

O podání, jakkoli je označeno jako „námitky“ ve smyslu § 241 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, není zadavatel, který směřuje k uzavření smlouvy v rámci vertikální spolupráce, povinen (formálně) rozhodovat ve smyslu § 245 uvedeného zákona. Postačí, pokud takové podání vyřídí neformálním přípisem, v němž podateli sdělí, že postupuje v režimu § 11 uvedeného zákona a alespoň stručně vysvětlí, proč má za to, že pro takový postup splňuje veškeré zákonné podmínky.

Podá-li následně takový podatel Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže návrh na uložení zákazu plnění smlouvy podle § 254 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, úřad toliko posoudí, zda postup zadavatele (uzavření příslušné smlouvy) skutečně splňuje veškeré zákonné podmínky vertikální spolupráce. V případě kladného závěru návrh podle § 265 písm. c) citovaného zákona bez dalšího posuzování zamítne, neboť nesměřuje proti postupu při zadávání veřejných zakázek. Teprve pokud by shledal, že podmínky vertikální spolupráce splněny nejsou, mohl by postupovat některým ze způsobů předvídaných v § 248 odst. 1 tohoto zákona.

10. i. Možnost podání námitek podle § 241 zákona č. 134/2016 Sb., proti postupu v rámci vertikální spolupráce ve smyslu § 11 zákona

Zadavatel: Hlavní město Praha

Název VZ: „Zajištění provozu dispečinku, odstraňování poruch havárií a souvisejících administrativních a informačních činností v rámci provozu veřejného osvětlení na území Hlavního města Prahy“

Příkazní smlouva

Rozsudek NSS [3 As 139/2019 - 40](#)

Proti postupu zadavatele v rámci vertikální spolupráce ve smyslu § 11 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, nelze podat námitky podle § 241 téhož zákona, neboť tento postup se podle § 11 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 1 tohoto zákona nepovažuje za zadání veřejné zakázky.

O podání, jakkoli je označeno jako „námitky“ ve smyslu § 241 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, není zadavatel, který směřuje k uzavření smlouvy v rámci vertikální spolupráce, povinen (formálně) rozhodovat ve smyslu § 245 uvedeného zákona. Postačí, pokud takové podání vyřídí neformálním přípisem, v němž podateli sdělí, že postupuje v režimu § 11 uvedeného zákona a alespoň stručně vysvětlí, proč má za to, že pro takový postup splňuje veškeré zákonné podmínky.

Podá-li následně takový podatel Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže návrh na uložení zákazu plnění smlouvy podle § 254 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, úřad toliko posoudí, zda postup zadavatele (uzavření příslušné smlouvy) skutečně splňuje veškeré zákonné podmínky vertikální spolupráce. V případě kladného závěru návrh podle § 265 písm. c) citovaného zákona bez dalšího posuzování zamítne, neboť nesměřuje proti postupu při zadávání veřejných zakázek. Teprve pokud by shledal, že podmínky vertikální spolupráce splněny nejsou, mohl by postupovat některým ze způsobů předvídaných v § 248 odst. 1 tohoto zákona.

Pokud zadavatel nezadává veřejnou zakázku (respektive je přesvědčen, že jeho postup vzhledem k naplnění příslušných podmínek oprávněně nesleduje zadání veřejné zakázky), nelze po něm požadovat, aby se podřídil režimu zákona o zadávání veřejných zakázek.

10. j. Opakované podání námitek

Zadavatel: Lesy města Brna a. s.,

Název VZ: „VYHOTOVENÍ LHP PRO LHC ‚Lesy města Brna‘ NA OBDOBÍ 2022-2031“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [7 As 92/2023 - 83](#)

Pro podání námitek proti zadávacím podmínkám je stanovena objektivní lhůta, která uplyne ke konci lhůty pro podání nabídek. Subjektivní patnáctidenní lhůta stanovená v § 242 odst. 1 ZZVZ se v případě zvláštních lhůt vymezených v odst. 2 až 5 tohoto ustanovení neuplatní.

Zákon s výjimkou dodržení objektivní lhůty neomezuje možnost opakovaného podání námitek proti zadávacím podmínkám. Rovněž tak nestanoví, že lhůta pro podání návrhu na přezkum úkonů zadavatele se má odvozovat od okamžiku vydání rozhodnutí o prvních námitkách, resp. od okamžiku odeslání prvních námitek, pokud zadavatel o nich ve stanovené lhůtě nerozhodl.

11. a. Zrušení zadávacího řízení - § 127 odst. 2 písm. b) zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Hodonín

Název VZ: „Odborné a bezbariérové vzdělávání v nových učebnách ZŠ Vančurova Hodonín – modernizace odborných učeben a dodávka vnitřního vybavení – Konektivita, IT“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [28410/2021/161/TMi](#)

Ustanovení § 127 odst. 2 písm. b) zákona podmiňuje možnost zrušení zadávacího řízení zadavatelem pouze tím, že vybranému dodavateli zanikla účast v zadávacím řízení v důsledku jeho vyloučení zadavatelem, aniž by jakkoli omezoval důvody, na jejichž základě k vyloučení vybraného dodavatele došlo; cílem zákonodárce je tedy prostřednictvím § 127 odst. 2 písm. b) zákona umožnit zadavateli rozhodnout se, zda v situaci, kdy dodavatel, který podal nejvýhodnější nabídku, byl ze zadávacího řízení vyloučen, a nelze s ním tedy uzavřít smlouvu, má zájem na pokračování v zadávacím řízení.

Důvodem zrušení zadávacího řízení zadavatelem podle § 127 odst. 2 písm. b) zákona může být i skutečnost, že vybranému zadavateli zaniklo účastenství v zadávacím řízení v důsledku jeho vyloučení podle § 48 odst. 8 zákona ve spojení s § 48 odst. 2 písm. a) zákona.

Ustanovení § 127 odst. 2 zákona nestanovuje žádnou lhůtu pro přijetí rozhodnutí zadavatele o zrušení zadávacího řízení.

11. b. Zrušení zadávacího řízení - § 127 odst. 2 písm. h) zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Fakultní nemocnice Ostrava

Název VZ: „FN Ostrava – Výstavba budovy pro psychiatrickou péči – technický dozor investora a zajištění činnosti koordinátora BOZP II.“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [23728/2020/323/PMo](#)

Zadavatel má možnost zrušit zadávací řízení dle § 127 odst. 2 písm. h) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, jedná se o fakultativní možnost zadavatele, ke které může přistoupit za situace, kdy budou kumulativně naplněny všechny podmínky daného ustanovení. Pokud tedy dojde k naplnění obou uvedených podmínek současně, může zadavatel zrušit zadávací řízení.

První podmínkou je, že musí být v zadávacím řízení v době jeho zrušení jediný účastník.

Zrušit zadávací řízení dle § 127 odst. 2 písm. h) zákona může zadavatel, jenž má v zadávacím řízení jednoho účastníka, přičemž není rozhodné, zda byl jediným účastníkem od samého počátku ZŘ, nebo se jediným účastníkem zadávacího řízení stal po vyloučení zbylých účastníků ZŘ. V situaci, kdy je v zadávacím řízení pouze jediný účastník, v podstatě neprobíhá soutěž o veřejnou zakázku, v důsledku čehož je omezeno naplnění účelu a smyslu zákona, a proto v takovém případě zákonodárce do zákona včlenil, byť fakultativní možnost zrušení zadávacího řízení.

Druhou podmínkou je, že zadávací řízení lze zrušit pouze do doby odeslání oznámení o výběru dodavatele.

Účelem druhé podmínky v ustanovení § 127 zákona je zachování logické posloupnosti kroků v rámci zadávacího řízení, konkrétně pak v zadávacím řízení, jehož se již účastní pouze jeden účastník. Druhá podmínka tak zabraňuje situacím, kdy by zadavatel v zadávacím řízení s jedním účastníkem rozhodl o výběru nejvhodnější nabídky a poté zadávací řízení zrušil právě s odůvodněním, že je v zadávacím řízení jeden účastník. Předmětné ustanovení chrání právní jistotu účastníka zadávacího řízení.

Zadavatel má postupovat předvídatelně, a proto pokud jednu hodnotitelnou nabídku v zadávacím řízení nepovažuje za dostatečnou pro soutěž, má postup ve smyslu § 127 odst. 2 písm. h) zákona aplikovat před odesláním rozhodnutí o výběru dodavatele, nikoliv po něm.

11. c. Zrušení zadávacího řízení - § 84 zákona č. 137/2006 Sb., ZVZ

Zadavatel: Českou republikou-Ministerstvem dopravy

Název VZ: „Provádění prevence v oblasti bezpečnosti silničního provozu a dopravní výchovy v jednotlivých krajích ČR“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R188/2011/VZ-4675/2012/310/MMI](#)

Zákon rozlišuje mezi zákonnou povinností zrušit zadávací řízení a fakultativní možností zadavatele zrušit zadávací řízení v případech stanovených zákonem. Obligatorně se zadávací řízení ruší podle § 84 odst. 1 zákona, fakultativně za podmínek stanovených § 84 v odst. 2 až 5 zákona.

Podle ustanovení § 84 odst. 2 písm. d) zákona musejí být splněny kumulativně tři podmínky. Jednak v průběhu zadávacího řízení odpadl důvod, pro nějž bylo zadávací řízení zahájeno, jednak k odpadnutí důvodu muselo dojít v důsledku podstatné změny okolností, kterou zadavatel nemohl s přihlédnutím ke všem okolnostem předvídat a poslední podmínkou je skutečnost, že zadavatel okolnosti, jež vedly k odpadnutí důvodu pro pokračování v zadávacím řízení, sám nezpůsobil. Toto bývají většinou okolnosti způsobené vyšší mocí.

Ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) zákona předpokládá skutečnosti, které jsou rovněž striktně objektivní, a tedy nezávislé na vůli zadavatele. Zadavatel může zrušit zadávací řízení, pokud se v průběhu zadávacího řízení vyskytly důvody zvláštního zřetele, pro které nelze na zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval. Zadavatel by měl při posouzení oprávněnosti zrušení veřejné zakázky, podle výše uvedeného ustanovení zákona zhodnotit, zda důvody pro zrušení veřejné zakázky splňují dvě podmínky vyplývající z citovaného ustanovení zákona, a to podmínku, že se důvody vyskytly v průběhu zadávacího řízení, a že se jedná o důvody zvláštního zřetele hodné.

Ustanovení § 84 odst. 2 písm. d) a e) zákona obsahují zvláštní možnosti zadavatele zrušit zadávací řízení v situacích, v nichž se zadavatel ocitne zpravidla v důsledku působení některé vnější, nepředvídatelné události. Podle zmíněných ustanovení má zadavatel právo zrušit zadávací řízení například tehdy, pokud mu byla na veřejnou zakázku přislíbena dotace a před ukončením zadávacího řízení je zřejmé, že zadavatel tuto dotaci neobdrží, nebo pokud je na majetek zadavatele v průběhu zadávacího řízení prohlášen konkurs, nebo zadavatel vstoupí do likvidace, nebo v důsledku živelné pohromy nelze po zadavateli spravedlivě požadovat, aby dokončil zadávací řízení na plnění, které již s ohledem na živelnou událost objektivně nemůže požadovat.

11. d. Zrušení zadávacího řízení - § 84 odst. 2 písm. d) a e) zákona č. 137/2006 Sb.,

Zadavatel: Město Šluknov

Název VZ: „Zajištění sběru, svozu a odstranění komunálního odpadu ve městě Šluknov“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [40553/2020/323/PBI](#)

Skutečnost, že účastníci zadávacího řízení ve svých nabídkách nepředložili souhlas dle zákona o odpadech, nemohla být důvodem pro zrušení zadávacího řízení podle § 84 odst. 2 písm. e) ZVZ, protože zadavatel měl možnost vyzvat účastníky zadávacího řízení podle § 59 odst. 4 ZVZ k jeho dodatečnému předložení. Zadavatel se tím pádem neocitl v bezvýchodné situaci, kdy by zrušení zadávacího řízení bylo jedinou možností dalšího postupu. Vzhledem k právě uvedenému by zadavatel nemohl z těchto důvodů zrušit zadávací řízení ani podle § 84 odst. 2 písm. d) ZVZ, protože by nebyla splněna podmínka, že odpadly důvody pro pokračování v zadávacím řízení v důsledku podstatné změny okolností.

Skutečnost, že společnost TS Šluknov začala v průběhu zadávacího řízení splňovat podmínky pro zadání veřejné zakázky na základě in-house výjimky, neodůvodňuje zrušení zadávacího řízení podle § 84 odst. 2 písm. d) ZVZ. Jednou z podmínek, za kterých je možné zrušit zadávací řízení podle § 84 odst. 2 písm. d) ZVZ, je, že odpadly důvody pro pokračování v zadávacím řízení. Tento požadavek je třeba vykládat tak, že v průběhu zadávacího řízení nastaly okolnosti, kdy by dokončení zadávacího řízení nebylo nikterak účelné, neboť samotný předmět plnění již nemělo pro zadavatele vzhledem k nastalým okolnostem smysl poptávat, resp. se pro něj stal nepotřebným.

Skutečnost, že zadavatel má nově možnost využít in-house výjimky z působnosti ZVZ, nijak nečiní realizaci předmětu plnění veřejné zakázky nepotřebnou (zadavatel ho i nadále hodlal pořídit), a proto nelze hovořit o tom, že odpadly důvody pro pokračování v zadávacím řízení, o čemž ostatně vypovídá i následně uzavřená smlouva.

Změna spočívající v tom, že zadavatel měl nově možnost uzavřít se společností TS Šluknov smlouvu na základě in-house výjimky, nebyla změnou objektivního rázu nezávislou na vůli zadavatele, ale naopak změnou subjektivní, na kterou měl zadavatel bezprostřední vliv. Ve smyslu § 84 odst. 2 písm. d) ZVZ zadavatel tuto změnu způsobil.

11. e. Zrušení zadávacího řízení - § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 137/2006 Sb.,

Zadavatel: Statutární město Ostrava

Název VZ: „Podpora veřejné dopravy“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [37347/2020/321/JSu](#)

Jakékoliv zrušení zadávacího řízení musí být vykládáno restriktivně, aby bylo zamezeno libovůli (svévůli) veřejného zadavatele, která by mohla vyústit např. k zadávání veřejné zakázky tzv. „na zkoušku“.

Důvody hodné zvláštního zřetele pro zrušení veřejné zakázky podle § 84 odst. 2 písm. e) zákona musí být objektivní, nepředvídatelné, stojící vně zadavatele, a tyto důvody musí být zadavatelem prokázány, přičemž důvodem pro zrušení zadávacího řízení nemůže být pouhá obava zadavatele, že uchazeč nebude schopen dostát svým závazkům ze smlouvy, nebo situace, kdy zadavatel na základě důvodů na své straně přestane mít zájem v zadávacím řízení pokračovat.

Objektivnost musí být založena nikoliv na odhadu, pocitech či dojmech zadavatele, ale musí mít reálné základy a musí být ověřena.

11. f. Zrušení zadávacího řízení dle § 127 odst. 2 písm. h) zákona č. 134/2016 Sb., - Může být výzva k předložení dle § 122 odst. 3 považována za oznámení o výběru dodavatele?

Zadavatel: Karlovarský kraj

Název VZ: „Nákup CNG autobusů pro Karlovarský kraj“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [24386/2022/162](#)

Výzva k součinnosti dle § 122 odst. 3 zákona nemůže představovat oznámení o výběru dle § 123 zákona, neboť tím se rozumí jiný formalizovaný dokument, jemuž zákon předepisuje zvláštní náležitosti a který má v zákonem předpokládané posloupnosti úkonů zadavatele následovat až po uvedené výzvě. Výzva nemůže být oznámením o výběru ani v materiálním smyslu.

Ani skutečnost, že je v této výzvě účastník zadávacího řízení označen coby „vybraný dodavatel“ není podstatná, neboť z § 122 odst. 3 zákona vyplývá, že tato výzva má být adresována právě vybranému dodavateli.

Dokument, jehož vyhotovení a odeslání zákon pro zdárný průběh zadávacího řízení vyžaduje, výslovně jej pojmenovává jako oznámení o výběru dodavatele a ve svých ustanoveních s ním konzistentně dále pracuje, nemůže být zaměňován za jakýkoli jiný úkon.

11. g. Zrušení zadávacího řízení podle § 127 odst. 2 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb., - Lze považovat neuveřejnění části zadávací dokumentace na profilu zadavatele za důvody hodné zvláštního zřetele?

Zadavatel: Hlavní město Praha

Název VZ: „Dům pro nový začátek – zajištění činností pro stavbu“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [26417/2022/161](#)

Přístup k důvodům pro zrušení zadávacího řízení podle § 127 odst. 2 písm. d) zákona musí být co nejvíce restriktivní. Zrušení zadávacího řízení představuje krajní prostředek a není přípustné, aby zadávací řízení byla rušena i pro pochybení zadavatele, která měla zanedbatelný vliv na postup účastníků zadávacího řízení. Taková drobná pochybení se totiž vyskytují v mnoha zadávacích řízeních a zadavatelé by tak byli oprávněni zadávací řízení zrušit prakticky vždy. V této souvislosti je třeba postupovat i v souladu se zásadou přiměřenosti dle § 6 odst. 1 zákona. Zásadu co nejvíce restriktivního přístupu k důvodům pro zrušení zadávacího řízení podle § 127 odst. 2 písm. d) zákona by přitom nebylo možné aplikovat, pokud by tyto důvody (v řešeném případě postup zadavatele v rozporu se zákonem) nebyly důsledně posouzeny, a to včetně intenzity jaké dosahují a jaký je jejich vliv na postup účastníků zadávacího řízení.

Neuveřejnění části zadávací dokumentace zadavatelem bylo porušením zákona, ale je třeba zkoumat jeho intenzitu. Jakkoliv by se při pokračování v zadávacím řízení zadavatel vystavoval riziku toho, že s ním bude vedeno správní řízení ve věci přestupku a že za něj bude sankcionován, pak snahu vyhnout se sankci není možné akceptovat jako důvod pro zrušení zadávacího řízení. Zadavatel se tak pouze obával, že by mohl být na základě svého postupu shledán vinným ze spáchání přestupku, tato obava však sama o sobě nemůže znamenat onen důvod hodný zvláštního zřetele.

Současně je třeba konstatovat, že v žádném případě výše uvedené neznamena, že by pro porušení zákona ze strany zadavatele nebylo možno zrušit zadávací řízení postupem dle § 127 odst. 2 písm. d) zákona, ale vždy je nutné zvážit všechny konkrétní okolnosti, které ve svém souhrnu kvalifikovali pochybení zadavatele tak, zda dosahují dostatečné intenzity, aby se jednalo o důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 127 odst. 2 písm. d) zákona.

11. h. Zrušení zadávacího řízení - zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., nemocnice Středočeského kraje

Název VZ: „Analyzátor MALDI“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [10278/2023/162](#)

Zrušení zadávacího řízení představuje opatření *ultima ratio*, tedy krajní možnost, ke které se má zadavatel uchýlit až poté, co vyčerpал všechny možnosti vedoucí ke standardnímu a požadovanému ukončení zadávacího řízení uzavřením smlouvy na plnění veřejné zakázky.

Zadavatel nemůže obejít svou povinnost posoudit nabídku z hlediska splnění podmínek účasti v zadávacím řízení (§ 39 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 39 odst. 4 zákona) zrušením zadávacího řízení z důvodu, že takové posouzení pokládá za nemožné. Primárně je úkolem zadavatele vyvrátit pochybnosti, které mu ve vztahu ke splnění podmínek účasti u vybraného dodavatele vznikly.

11. i. Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení – dostatečně konkrétní, jednoznačné a určité vymezení skutečností, pokládaných za důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 127 odst. 2 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb., - zásada transparentnosti

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo pro místní rozvoj

Název VZ: „Evidence elektronických dokumentací“

Řízení se soutěžním dialogem

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [30017/2023/163](#)

Zrušení zadávacího řízení je vždy krajním řešením, ke kterému lze přistoupit pouze za splnění zákonných podmínek a zároveň jej lze považovat za způsob ukončení zadávacího řízení „nechtěný“, neboť výsledkem zadávacího řízení by (zásadně) mělo být uzavření smlouvy na veřejnou zakázku. Bylo by totiž zcela jistě v rozporu se základními zásadami zadávacího řízení (zde zejména se zásadou transparentnosti), aby zadavatel zahajoval zadávací řízení, kdy s účastí v něm mohou být pro dodavatele na relevantním trhu spojeny mnohdy i nemalé náklady, tak říkajíc „na zkoušku“ (obdobně viz rozsudky Krajského soudu v Brně č. j. [30 Af 52/2015-108](#) ze dne 27. 7. 2017 či č. j. [29 Af 81/2016-103](#) ze dne 25. 2. 2019).

Při zrušení zadávacího řízení je tak třeba klást důraz zejména na dodržení zásady transparentnosti v tom smyslu, jak ji konstantně vykládá rozhodovací praxe Úřadu i soudů, tj. zrušení zadávacího řízení musí být provedeno takovým způsobem, který nevzbuzuje žádné reálné a objektivizované pochybnosti o tom, že zadavatel jedná korektně a regulérně a že v zadávacím řízení využívá poctivých prostředků.

Při posouzení, zda zrušení zadávacího řízení proběhlo v souladu se zákonem, je pak třeba právě s ohledem na zásadu transparentnosti vycházet z důvodů uvedených zadavatelem v rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení, případně v oznámení o zrušení zadávacího řízení, neboť zadavatel je povinen v těchto dokumentech uvést všechny relevantní důvody, pro které zadávací řízení zrušil, přičemž odůvodnění by mělo být dostatečně konkrétní a srozumitelné, a to zejména z hlediska přezkoumatelnosti takového rozhodnutí.

Zadavatel může v rámci odůvodnění zrušení zadávacího řízení odkázat i na jiné dokumenty, ale pouhý odkaz např. na novelu stavebního zákona, není dostatečný. Zadavatel má uvést konkrétní důvody, pro které přistoupil ke zrušení zadávacího řízení. Zcela jistě pak k tomuto kroku nepřistoupil pro jakékoliv ustanovení novely stavebního zákona, naopak je téměř jisté, že taková ustanovení budou v jasné menšině. Dodavatelé nemohou být povinni ze zadavatelova odkazu na novelu stavebního zákona domýšlet, co jej skutečně vedlo ke zrušení zadávacího řízení. Je to zadavatel, kdo je zákonem vázán k transparentnímu odůvodnění svých kroků. Odkaz na novelu stavebního zákona transparentním odůvodněním rozhodně není.

12. a. Rámcová smlouva

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Název VZ: „LK Kosení na silnicích I. třídy 2019-2022“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [09094/2020/322/HSc](#)

Potvrzeno rozsudkem KS v Brně [62 Af 32/2020-216](#)

Samotná rámcová dohoda závazkové vztahy nezakládá, a to dokonce ani tehdy, kdy by obsahovala všechna konkrétní ujednání, která budou následně do realizační smlouvy vtělena. Rámcová dohoda totiž předpokládá pro založení závazkového vztahu další právní jednání, kterým je uzavření realizační smlouvy.

Zadavatel si uzavřením rámcové dohody ponechává možnost samotné realizační smlouvy případně i neuzavřít, nebo uzavřít pouze některé z nich, aniž by musel do uzavřené rámcové dohody zasahovat.

12. b. Způsob tvorby smluvních a obchodních podmínek

Zadavatel: Fakultní nemocnice Olomouc + další nemocnice

Název VZ: „Vyšetřovací a operační rukavice“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0195/2019/VZ-00831/2020/323/VVá](#)

Zadavatel má možnost si vybrat v zásadě ze dvou postupů při tvorbě smluvních a obchodních podmínek. Jde buď o postup, kdy zadavatel jako součást zadávacích podmínek nevčlení závazný návrh smlouvy – tehdy je zadávací řízení variabilnější a umožňuje dodavateli uplatnit do jisté míry své zájmy. Druhým způsobem je postup včlenění závazného návrhu smlouvy do zadávacích podmínek, přičemž uvede i požadavek na jeho akceptaci.

Zákon konkrétně nestanoví, jaké smluvní podmínky mají být obsaženy ve smlouvě, která bude následně uzavřena na realizaci předmětu plnění veřejné zakázky. Vymezení smluvních podmínek tudíž zákon ponechává na uvážení zadavatele, neboť právě ten má nejlepší povědomí o tom, „co“ a za jakých podmínek potřebuje. Záleží proto na úvaze zadavatele, jaké požadavky, které nejsou ze zákona obligatorní, uvede či neuvede v zadávací dokumentaci, a jakým způsobem si stanoví rozsah smluvních podmínek.

12. c. Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku v nesouladu s nabídkou vybraného dodavatele - § 124 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., – sjednání jiného termínu plnění než obsahovala nabídka vybraného dodavatele

Zadavatel: Národní technické muzeum

Název VZ: „Dokončení obnovy objektu a technických systémů Letenského historického kolotoče“

Otevřené řízení

Prvoinstanční rozhodnutí ÚOHS [19453/2022/500](#)

Zadávací řízení představuje značně formalizovaný proces s minimem prostoru pro smluvní volnost, přičemž uvedené je promítnuto mj. do ust. § 51 odst. 3 zákona, dle kterého musí smlouva (příp. rámcová dohoda) odpovídat zadávacím podmínkám a nabídce vybraného dodavatele, resp. do ust. § 124 odst. 4 zákona, který zcela jednoznačně stanoví povinnost zadavatele uzavřít smlouvu v souladu s nabídkou vybraného dodavatele, popřípadě upravenou postupem dle § 69 odst. 8 zákona, tj. v případě, že je veřejná zakázka zadávána v řízení se soutěžním dialogem, může zadavatel s vybraným dodavatelem vést jednání za účelem potvrzení jeho nabídky a upřesnění smluvních podmínek, pokud to nepovede ke změně základních parametrů nabídky nebo zadávacích podmínek a tyto změny by neohrozily hospodářskou soutěž nebo by neměly diskriminační účinky.

V případě, že zadavatel v zadávacích podmínkách veřejné zakázky stanoví dodavatelům povinnost učinit součástí nabídky návrh smlouvy na předmět plnění veřejné zakázky (který odpovídá zadávací dokumentaci), je zadavatel povinen uzavřít s vybraným dodavatelem smlouvu v souladu s tímto předloženým návrhem. Lze připustit částečnou modifikaci textu smlouvy oproti zadávacím podmínkám či nabídce vybraného dodavatele (resp. návrhu smlouvy obsažené v jeho nabídce). Tato modifikace smlouvy či rámcové dohody před jejím uzavřením tak může být bezesporu v podobě dílčích, ryze formálních úprav, jakými jsou například aktualizace informací o zástupcích smluvních stran, kontaktních osobách či místech a dalších obdobných údajů. Obecně jsou však za nepřipustné považovány všechny ty změny, které znamenají podstatnou změnu podmínek a které mohou ovlivnit průběh či výsledek samotného zadávacího řízení.

Prodloužení termínu plnění veřejné zakázky by znamenalo zcela jednoznačně podstatnou změnu podmínek, která by mohla ovlivnit průběh samotného zadávacího řízení, neboť by umožnila účast jiných dodavatelů a jednalo by se o podstatnou změnu smluvních podmínek, tedy změnu nepřipustnou.

12. d. Horizontální spolupráce - § 12 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Úrazová nemocnice v Brně

Název VZ: Dodávky léčivých přípravků a zdravotnických prostředků od dodavatele – Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně na základě více objednávek a rámcové kupní smlouvy.

Rámcové dohody

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [31765/2022/161](#)

Horizontální spolupráce by měla být spoluprací v tom smyslu, že veřejným zadavatelům umožní, aby plnili úkoly ve veřejném zájmu ve spolupráci s jinými veřejnými zadavateli, kteří svým podílem na plnění úkolu v podstatě zastoupí externí dodavatele.

Spolupráce vyžaduje vyšší zapojení jednotlivých zadavatelů, nemělo by se jednat o vztah, kde jedna strana plní a druhá jí za plnění poskytuje úplatu. Veřejní zadavatelé, kteří horizontálně spolupracují, by měli každý svým aktivním dílem přispívat k naplnění společného cíle, z něhož budou všichni profitovat. Finanční toky mezi zadavateli by se měly omezovat na náhradu nutných nákladů, neboť z horizontální spolupráce by neměl zadavatelům plynout zisk.

Pokud nebylo ničím prokázáno, že by byl zadavateli dohodnut nějaký koncepční „vyšší cíl“ a že by na jeho dosažení oba zadavatelé nějakým způsobem spolupracovali, a jednalo se pouze o rámcové smlouvy o dodávkách léčiv, či o smlouvy na zajištění vzdělávání a stáží zdravotnického personálu, kdy se jednalo vždy o dílčí smlouvy založené na tom, že jeden zadavatel poskytuje dodávky či služby, a druhý zadavatel je čerpá a hradí za ně sjednané úhrady, nejedná se o horizontální spolupráci ve smyslu § 12 písm. a) zákona.

Společným cílem není ani zadavatelem uváděné „poskytování zdravotních služeb“, neboť jde o cíl, který je obecný, vyplývá ze zákona a neplyne z něj nic specifického, co by samo o sobě zakládalo či nějak definovalo spolupráci obou zadavatelů. Totéž pak platí o lékárenské péči, která je dle zadavatele součástí zdravotní péče.

12. e. Blokační lhůta – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Městys Suchdol

Název VZ: „Vstup městyse Suchdol do obchodní společnosti Vodohospodářská společnost Vrchlice – Maleč, a.s.“

Jednací řízení bez uveřejnění

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [35818/2021/161/TMi](#)

Jak je patrné z návěti § 246 odst. 1 zákona, právě zadavatel, dodavatel a řešená smlouva (resp. její předmět) jsou klíčovými definičními znaky, které vymezují účinky blokační lhůty. Není tedy rozhodné, v jakém zadávacím řízení nebo v jakém postupu mimo zadávací řízení zadavatel postupuje. Shodují-li se předmět smlouvy a smluvní strany, blokační lhůta, která se aktivovala podáním námitek proti konkrétnímu postupu (pozn. zvýraznění provedenou předsedou Úřadu), brání uzavření smlouvy se stejným předmětem plnění mezi stejnými subjekty. Bylo by v rozporu s účelem blokačních lhůt, kdyby se vztahovaly výhradně k určitému typu zadávacího řízení či postupu mimo zadávací řízení, zatímco v jiném typu zadávacího řízení by bylo možné tutéž smlouvu uzavřít a zmařit tak možnost nápravy protiprávního postupu zadavatele.“

Ke smyslu a účelu blokační lhůty běžící v souladu s § 246 odst. 1 písm. c) zákona ve spojení s § 251 odst. 3 zákona v délce 25 dnů ode dne odeslání námitek navrhovatelem v konkrétním daném případě je třeba poznamenat, že jím je zajištění možnosti efektivní obrany (podání návrhu k Úřadu) proti potenciálně závadnému postupu zadavatele při zadávání veřejné zakázky, a to ještě před uzavřením smlouvy.

Důsledkem podání námitek je spuštění běhu blokační lhůty, která zajišťuje možnost efektivní obrany. Principem institutu námitek však je mimo jiné získat odpovědi zadavatele ke všem námitkám, a to nejen proto, aby navrhovatel mohl posoudit argumentaci zadavatele a zvážit, zda podá návrh k Úřadu (a složí kauci), ale rovněž proto, aby zadavatel posoudil svůj postup s ohledem na podané námitky a učinil případné korekce svého jednání.

12. f. Smlouva o dodávce – rámcová smlouva – smlouva na veřejnou zakázku

Zadavatel: Uherskohradištská nemocnice a.s

Název VZ: „Dodávky odběrových souprav pro odběry plné krve včetně bezplatné výpůjčky automatických lisů na zpracování krve a odběrových míchacích vah“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [03802/2023/16](#)

Zákon výslovně neklade na obsah rámcové dohody specifické požadavky. Obecně však platí, že smlouva na veřejnou zakázku musí být posuzována podle svého skutečného obsahu, nikoliv podle svého označení nebo (mylné) domněnky zadavatele. Stejně tak není rozhodné použití konkrétního smluvního typu podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. O tom, zda bude za účelem zadání veřejné zakázky uzavřena přímo smlouva na veřejnou zakázku nebo rámcová dohoda, která umožní zadání předmětu veřejné zakázky prostřednictvím dílčích navazujících zakázek v budoucnu, rozhoduje zadavatel, a to formulací zadávacích podmínek, včetně volby odpovídajícího postupu pro zadání veřejné zakázky. Ze zadávacích podmínek musí vyplývat objektivně zjiitelná skutečnost, zda má být v zadávacím řízení uzavřena rámcová dohoda či smlouva na veřejnou zakázku.

Zákon jak pro uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, tak pro uzavření rámcové dohody obecně vyžaduje provedení zadávacího řízení, po obsahové stránce vznikajícího závazku mezi nimi však explicitně rozlišuje. Smlouva na veřejnou zakázku a rámcová dohoda tedy představují dva rovnocenné výsledky zadávacího řízení, jejichž prostřednictvím je zajišťován účel zákona a dodržení jeho zásad, které zakládají odlišné požadavky na zadavatele podle konkrétních ustanovení zákona.

Uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku dochází přímo k zadání veřejné zakázky vybranému dodavateli, z níž přímo vyplývá povinnost dodavatele poskytnout úplatné plnění zadavateli.

Naproti tomu uzavření rámcové dohody přímo zadání veřejné zakázky a tomu odpovídající povinnost dodavatele poskytnout úplatné plnění zadavateli za následek nemá, neboť k zadávání veřejných zakázek (a vzniku tomu odpovídající povinnosti dodavatele) dochází až na základě této rámcové dohody, tam definovaným postupem. Uzavřením rámcové dohody tedy nedochází přímo k zadání veřejné zakázky, nýbrž toliko k výběru dodavatele (nebo více dodavatelů) a k ujednání rámcových podmínek, za jakých budou na základě rámcové dohody jednotlivé dílčí veřejné zakázky, již bez provedení nového zadávacího řízení, zadávány (budou-li zadávány).

Posouzení toho, zda ze smlouvy o dodávce přímo vyplývá či nevyplyvá závazek dodavatele k poskytnutí úplatného plnění zadavateli, tak představuje jeden z klíčových rozlišovacích znaků mezi smlouvou na veřejnou zakázku ve smyslu § 2 odst. 1 zákona a rámcovou dohodou ve smyslu § 131 odst. 1 zákona.

12. g. Zveřejňování změnových listů, které jsou součástí dodatku ke smlouvě o dílo – povinnost uveřejnění v souladu s ustanovením § 219 odst. 1 písm. d) zákona o zadávání veřejných zakázek, resp. § 5 odst. 2 zákona o registru smluv, anebo zda je možné uplatnění některé ze zákonných výjimek z povinnosti uveřejnění, např. výjimky stanovené v § 3 odst. 2 písm. b) zákona o registru smluv

Zadavatel: Městská část Praha 18

Název VZ: „Přístavba ZŠ Tupolevova – vytvoření nových tříd“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [3 As 94/2021 – 50](#)

Jednotlivá odůvodnění změnových listů, která jsou nedílnou součástí dodatků č. 1, 3 a 4 k dříve uzavřené smlouvě o dílo, nelze podřadit pod pojem „*způsob výpočtu jednotlivých cen*“, neboť se nejedná o informace technického charakteru představující pouze matematický postup, na jehož základě dodavatel dospěl za použití jednotlivých cen za jednotku k celkové ceně za produkty či za službu. Odůvodnění změnových listů naopak podává (oproti neurčitému znění jednotlivých ustanovení uzavřených dodatků) klíčovou odpověď na otázku, proč došlo ke změně dříve schváleného rozpočtu sjednaného v původní smlouvě o dílo.

Technické předlohy či návody jsou dokumenty technického rázu, jejichž uveřejnění není povinné (dobrovolné uveřejnění však není vyloučeno), neboť tyto dokumenty nijak nepřispívají ke zvýšení transparentnosti uzavřených smluv a nejsou potřebné pro účely kontroly ze strany veřejnosti nad vynakládáním veřejných prostředků.

12. h. Nové Změna návrhu smlouvy před jejím uzavřením, tvoří-li návrh smlouvy součást nabídky

Zadavatel: Město Zubří

Název VZ: „Multifunkční areál Zubří – vnitřní bazén pro školy a veřejnost s provozem wellness a provoz bufetu s dětským koutkem a kuželnou, venkovní nerezové bazény se zázemím“

Užší řízení

Rozsudek NSS [7 As 165/2020 - 40](#)

Na změny návrhu smlouvy před jejím uzavřením není možné analogicky aplikovat úpravu změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku, tedy § 222 ZZVZ. Takový závěr z dosavadní judikatury neplatí. Jedná se o rozdílný institut a jinou fázi zadávacího řízení.

Pro absenci výslovných pravidel v ZZVZ je tedy třeba při posuzování této problematiky vycházet především ze zásad zadávacího řízení. Jedná se zejména o zásady zákazu diskriminace, rovného zacházení a transparentnosti (srov. § 6 ZZVZ). Současně jsou stále aplikovatelné závěry dosavadní judikatury, neboť přijetím nové právní úpravy (ZZVZ) nedošlo ve vztahu k této problematice *de facto* k žádné věcné změně. Lze tedy konstatovat, že nepřípustná je taková změna návrhu smlouvy před jejím uzavřením, která by působila diskriminačně vůči jiným (i potenciálním) uchazečům o veřejnou zakázku. Za takovou je nutné považovat změnu, která by mohla mít vliv na účast dodavatelů v zadávacím řízení, případně na znění nabídek. Při hodnocení změny návrhu smlouvy před jejím uzavřením je tedy třeba si položit otázku, zda by jiní uchazeči o veřejnou zakázku v případě, že by věděli o možnosti změnit text smlouvy oproti původnímu návrhu smlouvy v zadávací dokumentaci, této skutečnosti nepřizpůsobili své nabídky či zda by nevážili svou účast v zadávacím řízení. Pokud by tomu tak mohlo být, jedná se o změnu nepřípustnou.

13. a. Změna závazku ze smlouvy - zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Obec Staré Hradiště

Název VZ: „Kulturní a společenské centrum – změna účelu užívání“

Jednací řízení bez uveřejnění

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [01362/2021/161/HBa](#)

Pokud pro zadání předmětu plnění veřejné zakázky je použito jednací řízení bez uveřejnění (JŘBU), aniž k tomu byly splněny předpoklady stanovené v § 63 odst. 5 zákona, zadavatel způsobil, že se šetřeného zadávacího řízení mohl zúčastnit pouze jeden oslovený dodavatel, tj. vybraný dodavatel, a zcela tak vyloučil soutěžní prostředí.

Tato úvaha může obecně platit jen tam, kde byl zadavatel povinen použít jiný typ zadávacího řízení, avšak namísto něho neoprávněně použil JŘBU, čímž k újmě dodavatelů vyloučil soutěž o zakázku. V případech, kdy by zadavatel mohl soutěž obdobně vyloučit i jiným, a zároveň oprávněným, způsobem, nejsou takové úvahy na místě.

V případě, kdy zadavatel přistoupil ke změně stavby před jejím dokončením, šlo tedy de facto o změnu závazku ze smlouvy na původní veřejnou zakázku. Zadavatel totiž mohl s vybraným dodavatelem původní veřejné zakázky např. uzavřít dodatek k původní smlouvě, kterým by se upravil předmět plnění a cena veřejné zakázky, a jednalo by se (z pohledu *fakticity*) o stejný postup. Jinými slovy takový postup zadavatele by v posuzované věci vedl ve vztahu k chráněnému zájmu na soutěži o zakázku a na ochraně práv ostatních dodavatelů ke stejnému výsledku – soutěž o zakázku by neproběhla a nebyli by osloveni žádní jiní dodavatelé než dodavatel stávající.

Za předpokladu, že zadavatel v daném případě změnil závazek nepodstatným způsobem, což je oprávněn provést postupem mimo zadávací řízení (srov. *a contrario* § 222 odst. 1 zákona), není jeho nelegitimní postup v JŘBU natolik společensky škodlivým jednáním, aby šlo o přestupek.

13. b. Podstatná změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku - změna termínu dokončení díla - § 222 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Ústěk

Název VZ: „Celková oprava objektu bývalého kina pro účely Základní školy Aloise Klára v Ústěku“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [31763/2021/163/MPe](#)

Poznámka: právní věta utvořena z rozhodnutí v I. instanci, protože v II. Instanci řešena jiná další problematika s případem související.

Prvoinstanční rozhodnutí ÚOHS [25642/2021/500/ISo](#)

Za podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku lze považovat takovou změnu smluvních podmínek, která by umožnila – pokud by se modifikované podmínky vyskytovaly v původním zadávacím řízení – účast jiných dodavatelů než těch, kteří podali nabídku v zadávacím řízení, nebo která by umožnila vybrat jiného dodavatele než toho, který byl původně vybrán. Nepřípustná je rovněž taková změna, jež mění způsobem, který nebyl v původních zadávacích podmínkách předpokládán, hospodářskou rovnováhu smluvního vztahu ve prospěch dodavatele, jemuž byla veřejná zakázka zadána. Za nepřipustnou je nezbytné dále považovat změnu, která značnou měrou veřejnou zakázku rozšiřuje obecně o jakékoli plnění dodavatele, které původně nebylo předpokládáno.

Přípustné změny závazku podle § 222 zákona jsou vymezeny taxativně, to znamená, že jejich okruh nelze dále rozšiřovat a jejich použití je podmíněno kumulativním naplněním všech zákonem stanovených podmínek. Přípustné změny závazku tedy představují určité výjimky z obecného pravidla a jako takové je třeba je vykládat restriktivně.

Přistoupí-li zadavatel ke změně závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku za dobu jeho trvání, nesmí se jednat o změnu podstatnou ve smyslu § 222 odst. 3 zákona, nebo musí být zadavatel připraven a schopen prokázat, že byl oprávněn aplikovat některou z výjimek dle § 222 zákona. Každou zamýšlenou změnu je pak zadavatel povinen „zatřídit“, tedy odůvodnit buď některým z odstavců 2, 4, 5, 6 nebo 7 ustanovení § 222 zákona, nebo tím, že provedením změny nedojde k naplnění žádného ze znaků podstatné změny dle § 222 odst. 3 zákona. Pokud nelze zamýšlenou změnu zařadit do žádné z uvedených kategorií nepodstatných změn, není zadavatel oprávněn ji uskutečnit bez provedení nového zadávacího řízení dle zákona.

Podstatné také je, zda potřeba změny smlouvy (změny termínu plnění) vznikla v důsledku objektivních okolností, které např. zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat a nejednalo se naopak o svévoli zadavatele, který by daným postupem zvýhodnil vybraného dodavatele či svévoli vybraného dodavatele a docházelo by tak ke změně ekonomické rovnováhy závazku ze smlouvy v jeho prospěch.

Leží-li příčina vzniku potřeby smlouvu měnit jen na straně vybraného uchazeče, je možno posuzovat vliv této změny jen s ohledem na tohoto jednoho uchazeče izolovaně. Leží-li však příčina vzniku potřeby smlouvu měnit na straně zadavatele (např. nedostatek finančních prostředků), lze zpravidla očekávat, že by určitá potřeba takové změny smlouvy vyvstala i tehdy, pokud by v zadávacím řízení byl vybrán jiný uchazeč.

13. c. Podstatná změna závazku ze smlouvy o dílo po dobu jeho trvání bez provedení nového zadávacího řízení - § 222 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Obec Drahanovice

Název VZ: „Renovace veřejného osvětlení obce Drahanovice“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [22275/2022/163](#)

Zamýšlí-li tak zadavatel provést změnu závazku ze smlouvy bez provedení nového zadávacího řízení, musí mít nejprve postaveno najisto, zda se jedná o nepodstatnou změnu závazku, zda lze tuto změnu podřadit pod některou z výjimek vymezených v § 222 odst. 2, 4, 5, 6 nebo 7 zákona. Tyto skutečnosti zároveň musí být schopen obviněný následně prokázat.

O podstatnou změnu závazku ve smyslu § 222 odst. 3 zákona se jedná tehdy, když by daná změna závazku umožnila účast jiných dodavatelů nebo mohla ovlivnit výběr dodavatele v původním zadávacím řízení, pokud by zadávací podmínky odpovídaly této změně. Vzhledem k tomu, že změna termínu plnění je jednou z nejzásadnějších změn zadávacích podmínek, která nepochybně mohla mít vliv na účast potenciálních dodavatelů, je pak naplněn i tento definiční znak podstatné změny ve smyslu § 222 odst. 3 písm. a) zákona.

Jelikož je termín plnění, resp. limitní termín ukončení plnění, stěžejní zadávací podmínkou, jejíž změna mohla mít vliv na dodavatele v tom smyslu, že se do zadávacího řízení mohli přihlásit i jiní dodavatelé, byly-li by zadávací podmínky v době vypsání zakázky stejné jako ve znění obou dodatků, umožnil zadavatel skutečně podstatnou změnu závazku ve smyslu § 222 odst. 3 písm. a) zákona.

13. d. Podstatná změna závazku ze smlouvy - § 222 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb., - platební podmínky, doba plnění

Zadavatel: Statutární město Ostrava

Název VZ: „Komunikace – Severní spoj (DÚR+IČ)“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [26757/2022/162](#)

Tím, že vybraný dodavatel získal uzavřením dodatku č. 2 oprávnění obdržet část ceny díla dříve, než předpokládalo původní znění smlouvy o dílo, došlo ke zmírnění jeho původně dohodnuté povinnosti nést „riziko spojené s překážkami plnění“, tedy nést riziko, že pravomocné územní rozhodnutí bude vydáno s méně či více signifikantním zdržením, a to z důvodů stojících mimo vybraného dodavatele. Vybraný dodavatel tak byl uzavřením dodatku č. 2 zvýhodněn, neboť mu může být vyplacena část odměny nikoliv na základě výsledku územního řízení, nýbrž již na základě jeho samotného zahájení.

Zadavatel změnou platebních podmínek učinil podstatnou změnu závazku dle § 222 odst. 3 písm. b), a změna platebních podmínek byla rovněž podstatnou změnou smlouvy dle odst. a) téhož ustanovení, neboť by umožnila účast jiných dodavatelů v původním zadávacím řízení v případě, že by původní zadávací podmínky odpovídaly této změně. Dodavatelé totiž jednoznačně zvažují podání své nabídky podle toho, v jakém časovém horizontu dostanou zapláceno, resp. jaké všechny okolnosti mohou výplatu pozdržet. Nabytí odměny za poskytnuté plnění je přitom pro dodavatele z povahy věci tím hlavním, co jej v daném případě zajímá, neboť taková je již povaha podnikatelské činnosti.

Předmětným dodatkem byla prodloužena lhůta o potenciální (v době jeho uzavírání), resp. reálné (při nynějším posouzení) překážky vzniklé z důvodu sporů se správními orgány, dotčenými vlastníky a dalšími subjekty, což upravilo samotnou povinnost vybraného dodavatele vyplývající ze smlouvy.

Stejně jako platební podmínky jsou i podmínky smluvní týkající se doby plnění zásadním parametrem při rozhodování dodavatelů, zda se budou soutěžit o veřejnou zakázku účastnit. Dodavatelé totiž musí mít v rozhodném období pro plnění veřejné zakázky dostatečné kapacity, nároky na rychlost poskytnutí plnění se přitom pochopitelně odrážejí ve výši nabídkové ceny.

13. e. Posouzení, zda se jedná o podstatnou nebo nepodstatnou změnu závazku ze smlouvy – aplikace § 222 odst. 5 a 6 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Obec Mirošovice

Název VZ: „Smlouva o službách spojených s nakládáním s odpady“

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [36726/2022/162](#)

Aby bylo možné uvažovat o nepodstatné změně ve smyslu § 222 odst. 5 zákona, musí jít o „nezbytné“ dodatečné plnění a nemožnost změny v osobě dodavatele musí plynout ze zákonem vyjmenovaných důvodů [písm. a) citovaného ustanovení]. Proto nemohou být změny závazku vyvolány pouhým rozhodnutím zadavatele, ale musí jít o objektivní okolnosti.

O dodatečné služby se nejedná, pokud tyto služby nepředstavují nahrazení nebo rozšíření stávajících služeb o služby nové, ale pouze o způsob změny svozu odpadu, který již byl v původní Smlouvě obsažen.

Zavedení sběru odpadu systémem „door to door“ nepředstavovalo nezbytnou změnu plynoucí ze změny legislativy, neboť zákon o odpadech takovou povinnost zadavateli neuložil. Jednalo se tedy o rozhodnutí samotného zadavatele, což však vylučuje, aby na takovou změnu bylo pohlíženo jako na změnu nezbytnou.

Pro aplikaci § 222 odst. 6 zákona musejí být splněny zákonem vyjmenované kumulativní podmínky, a to že se jedná o změnu a) jejíž potřeba vznikla v důsledku okolností, které zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat, b) nemění celkovou povahu veřejné zakázky a c) hodnota změny nepřekročí 50 % původní hodnoty závazku.

Zákon o odpadech nestanovil zadavateli povinnost zavést systém sběru „door to door“, a pokud jej tedy zadavatel zavedl, pak se jednalo o jeho rozhodnutí. V důsledku toho se však zadavatel nemůže dovolávat nepředvídatelnosti takové změny, neboť tato změna vyplynula z jeho vlastního rozhodnutí. Pokud se týká dalších povinností zavedených zákonem, tak pokud zadavatel již v době změny zákonů na úseku odpadového hospodářství plnil povinnosti, které mu byly legislativou „teprve“ později uloženy, pak se nemůže dovolávat toho, že šlo o změnu, kterou nemohl předvídat.

13. f. Podstatná změna závazku ze smlouvy – prodloužení termínu dokončení prací – zákon č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Obec Ludvíkovice

Název VZ: „Ludvíkovice – intenzifikace ČOV pro 1500 EO“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [02797/2023/162](#)

Pro posouzení daného případu nelze vycházet pouze ze samotného následku, kterým je prodloužení doby plnění, ale je nutné rovněž zohlednit okolnosti, které k tomuto prodloužení vedly. Např. i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 9. 2018, sp. zn. [6 As 172/2018](#), zdůraznil, že při posuzování možného vlivu na výběr dodavatele je třeba dbát celkové racionality úvah vedených v otázce, zda mohlo počínání zadavatele skutečně ovlivnit výsledek zadávacího řízení.

Termín realizace díla patří mezi obchodní podmínky, které zadavatel zveřejněním návrhu smlouvy na plnění veřejné zakázky poskytnul všem uchazečům o veřejnou zakázku. Podle § 100 odst. 1 zákona je zadavatel oprávněn provést takovou změnu mj. obchodních podmínek, kterou si vyhradil v zadávací dokumentaci za předpokladu, že jsou podmínky pro tuto změnu a její obsah jednoznačně vymezeny a změna nemění celkovou povahu veřejné zakázky. Ačkoliv uvedená změna obchodní podmínky představující termín plnění není výslovně označena jako tzv. vyhrazená změna dle § 100 odst. 1 zákona, věcně dikci uvedeného ustanovení naplňuje. V daném případě tak lze dospět k závěru, že změnu obchodní podmínky dle čl. 14.2. Smlouvy lze považovat za vyhrazenou změnu ve smyslu § 100 odst. 1 zákona.

Prodloužení termínu realizace díla, které bylo vyvoláno působením vyšší moci, není možné vůbec posuzovat jako podstatnou změnu závazku.

Změna vyplývající z působení vyšší moci představuje vyhrazenou změnu závazku a v tomto rozsahu je nutné postup zadavatele považovat za souladný se zákonem.

13. g. Neuplatnění smluvní pokuty, nebo uplatnění smluvní pokuty s významným časovým odstupem od chvíle, kdy zadavatel mohl smluvní pokutu uplatnit poprvé, může představovat umožnění podstatné změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku dle ustanovení § 222 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Stochov

Název VZ: „Snížení energetické náročnosti BD Mírové náměstí 262-264“

Rozsudek NSS [8 Afs 157/2021-35](#)

Zákaz podstatných změn ve smlouvách na veřejné zakázky je klíčovým pravidlem. Regulace procesu zadávání veřejných zakázek by ztratila smysl, pokud by byl zadavatel omezen jen do okamžiku uzavření smlouvy, a nikoliv po celou dobu účinnosti smlouvy na poskytované plnění. Neoprávněné umožnění podstatné změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku pak nemusí spočívat v uzavření dodatku ke smlouvě. I samotná skutečnost, že zadavatel svým faktickým postupem nerespektuje obchodní či jiné smluvní podmínky stanovené v rámci zadávacích podmínek dotčené veřejné zakázky, může představovat změnu závazku.

I nevymáhání nároků ze smlouvy může změnu závazku představovat. Pokud totiž zadavatel nevymáhá smluvní pokuty za prodlení s prováděním díla, má tato nečinnost stejný důsledek jako samotné prodloužení termínu pro provedení díla.

Stanoví-li zadavatel v zadávací dokumentaci termín provedení díla, který utvrdí smluvní pokutou, zvažují potenciální dodavatelé před podáním nabídky, zda budou schopni ve stanovené době dílo provést mj. i s ohledem na smluvní pokutu. Počítají totiž s tím, že v případě, že se dostanou do prodlení, bude po nich zadavatel (bez zbytečného odkladu) mimo jiné požadovat úhradu či jiné vyrovnání smluvní pokuty. Dodavatelé, kteří nejsou schopni v dané době dílo provést, se tak o veřejnou zakázku buď vůbec neucházejí či riziko prodlení spojené s uplatněním nároku na smluvní pokutu zohlední ve své nabídce. Pokud následně zadavatel smluvní pokutu po vybraném dodavateli nepožaduje, jedná podstatně odlišně, než plynulo ze zadávacích podmínek. I pokud se ji nakonec rozhodne uplatnit, ale učiní tak s velkým časovým odstupem, byť před promlčením nároků, znamená to, že dodavatel smluvní pokutu musí hradit podstatně později, než plynulo ze zadávacích podmínek.

Uplatnění smluvní pokuty s významným časovým odstupem od chvíle, kdy zadavatel mohl smluvní pokutu uplatnit poprvé, zpravidla způsobí podstatnou změnu závazku na veřejnou zakázku dle § 222 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

Nelze však uvedené zobecnit tak, že by jakékoliv okamžité neuplatnění práva zadavatele představovalo vždy podstatnou změnu závazku ve smyslu § 222 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek. V každém jednotlivém případě je potřeba hodnotit veškeré skutkové okolnosti daného případu. V jiných situacích může být oprávněné určité nároky v danou chvíli neuplatnit.

13. h. Vyhrazená změna závazku ze smlouvy dle § 100 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., a její charakter

Zadavatel: Statutární město Mladá Boleslav

Název VZ: „Celoplošná oprava komunikace do průmyslové zóny Řepov – Plazy“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [11534/2024/163](#)

Zadávací podmínka musí mít charakter výhrady změny závazku. Musí z ní tedy být patrná vůle zadavatele, že má po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku dojít – pokud bude naplněna v ní specifikovaná hypotéza – k definované změně závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku. Musí se přitom jednat o zadávací podmínku závaznou a vynutitelnou.

Zadávací podmínka obsahující formulaci „*termín ukončení se může změnit*“ však popsané elementární požadavky na výhradu podle § 100 odst. 1 zákona nesplňuje, neboť se jedná pouze o nekonkrétní deklaraci zadavatele, která nemá reálné právní účinky a smluvním stranám nestanovuje žádná práva či povinnosti, která by byla vymahatelná soudní cestou.

13. i. Podstatná změna závazku ze smlouvy - § 222 odst. 10 písm. b) zákona č. 134/2016 Sb., - nahrazení dodavatele jiným dodavatelem

Zadavatel: Statutární město Pardubice

Název VZ: „Vypracování územní plánu města Pardubice“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [20961/2024/162](#)

Dle ustanovení § 222 odst. 10 zákona platí, že podstatnou změnou je i nahrazení dodavatele jiným dodavatelem, ovšem takové nahrazení je možné ve dvou případech, a sice pokud došlo k uplatnění změn vyhrazených dle § 100 odst. 2 zákona, nebo pokud je změna dodavatele důsledkem právního nástupnictví mj. v případě převodu závodu či části závodu a nový dodavatel splňuje kritéria kvalifikace dle zadávací dokumentace zadávacího řízení. Ustanovení § 222 odst. 10 písm. b) zákona ovšem není formulováno tak, že by změnu dodavatele zákon připouštěl pouze v případě, že má zadavatel k určitému časovému okamžiku doloženo splnění kvalifikace novým dodavatelem.

Dle § 222 odst. 10 písm. b) zákona je tak potřebné pouze, aby nový dodavatel objektivně splňoval kritéria kvalifikace stanovená zadávací dokumentací původního zadávacího řízení. Zákon tedy neřeší otázku okamžiku prokazování kvalifikace nového dodavatele. Jinou otázkou však je, k jakému časovému okamžiku musí nový dodavatel kvalifikací již disponovat. Ze smyslu § 222 odst. 10 písm. b) zákona jasně plyne, že nový dodavatel musí být kvalifikován již v době, kdy zadavatel umožňuje změnu závazku v subjektu dodavatele.

Ohledně pravidel pro prokazování kvalifikace v jednotlivých zadávacích řízeních zákon výslovně stanovuje, v jakých fázích zadávacího řízení musí účastník zadávacího řízení zadavateli předložit dokumenty prokazující kvalifikaci a že je zadavatel povinen vyloučit vybrané uchazeče, kteří kvalifikaci k určitému okamžiku neprokázali. Pro účely změny závazků už zákon takovými pravidly nedisponuje.

Lze uvést, že v případě zkoumání splnění výjimky dle § 222 odst. 10 zákona, tj. že se v daném případě nejedná o podstatnou změnu závazku, prokazuje splnění této výjimky zadavatel, a tudíž na něm leží tzv. důkazní břemeno ohledně prokázání nepodstatnosti realizované změny.

Ustanovení § 222 odst. 10 písm. b) zákona nelze vykládat v tom smyslu, že zadavatel musí posuzovat kvalifikaci nového dodavatele k určitému časovému okamžiku. Takováto povinnost pro zadavatele ze zákona neplyne. Zadavatel dle zákona „pouze“ nesmí umožnit podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku tak, že by se novým dodavatelem stal dodavatel nekvalifikovaný.

13. j. Podstatná změna závazku ze smlouvy, uzavření dodatku ke smlouvě, kterým došlo mimo jiné k navýšení vybraných položek z rozpočtu, vlivem válečného konfliktu na Ukrajině - § 222 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., ve spojení se zásadou transparentnosti zakotvenou v § 6 odst. 1 zákona

Zadavatel: Statutární město Mladá Boleslav

Název VZ: „Cyklostezka náměstí Republiky“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [25499/2024/163](#)

Válečný konflikt na Ukrajině je nepochybně situací, kterou zadavatel nemohl předvídat. Tato situace však sama osobě nepostačuje k aplikaci výjimky podle § 222 odst. 6 zákona.

Ne každé navýšení ceny má původ ve válečném konfliktu na Ukrajině a válečný konflikt na Ukrajině nemůže být bez další konkretizace paušálním důvodem pro navýšení cen velkého množství položek.

Pro posouzení podřazení indexace cen pod některou z výjimek podle § 222 zákona není nutné blíže zkoumat reálný nárůst cen v řešeném období. Důležité totiž je, zda zadavatel prokázal naplnění dané výjimky. Pokud zadavatel odůvodňoval navýšení cen válečným konfliktem na Ukrajině, ale nebyl schopen jeho vliv na konkrétní položky prokázat, nebyla daná výjimka naplněna. Nutné je, aby zadavatel specifikoval, proč zrovna na ty položky, u kterých provedl indexaci cen, má válečný konflikt na Ukrajině vliv. Paušální odkaz k určitým vybraným položkám rozpočtu nemůže pro prokázání naplnění výjimky stačit.

Pokud pro přecenění jednotlivých rozpočtových položek použil zadavatel různé indexy, jinak řečeno přeceňované vybrané položky navýšil o různě vysoké procento, a to bez toho, aby bylo zřejmé, proč tomu tak v konkrétním případě u nabídky vybraného dodavatele je, stal se jeho postup netransparentním.

13. k. Změna závazku ze smlouvy

Zadavatel: Technická správa komunikací hl. m. Prahy, a.s.

Název VZ: „REKONSTRUKCE SOUMOSTÍ LIBEŇSKÝ MOST, Praha 7 a 8“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [33916/2024/162](#)

Změna závazku nastane, jestliže za trvání původního závazkového vztahu nastoupí určitá právní skutečnost, se kterou zákon spojuje změnu některých prvků závazku (nikoli však zánik celého závazkového vztahu). Takovou právní skutečností může být např. dohoda smluvních stran či případně i jednostranný právní úkon.

Nevyplývá-li přímo z právního předpisu, za jakých okolností se má závazek změnit a jak, je ryze na stranách smlouvy, zda přistoupí ke změně závazku a jaký k tomu zvolí postup. Může jít o dvoustranné právní jednání anebo také o ujednání obsažené již v původní smlouvě, že změnu závazku může provést strana smlouvy jednostranným právním jednáním. I druhá z uvedených situací odpovídá požadavku, aby změna závazku ze smlouvy proběhla se souhlasem její druhé strany. Ten je v takové situaci zachycen již v původní smlouvě (tj. je dán předem). V prostředí veřejných zakázek se taková situace typicky vyskytuje ve spojení s § 100 zákona (vyhrazené změny závazku) a osobou, která změnový mechanismus aktivuje svým jednostranným projevem vůle, je zpravidla zadavatel.

Změnou smlouvy na plnění veřejné zakázky je z toho pohledu nutno rozumět jakoukoliv modifikaci závazkového právního vztahu vzniklého v okamžiku zadání veřejné zakázky, přestože z povahy věci se zpravidla bude jednat o klasické změny závazku následnou dohodou smluvních stran (např. dodatkem).

13. I. Podstatná změna rozsahu veřejné zakázky – zákon č. 137/2006 Sb.,

Zadavatel: Město Moravská Třebová

Název VZ: „Cesta od renesance k baroku“

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové [31 Af 36/2018 - 67](#)

Potvrzeno rozsudkem NSS [10 Afs 399/2020 - 43](#)

Zadavatel tedy nesmí připustit podstatné změny spočívající v zásazích do rozsahu předmětu smlouvy, a to nejen rozšiřujícími, ale také zužujícími (srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 19. 6. 2008, C-454/06, ve věci presstext Nachrichtagentur GmbH). Při posouzení toho, zda je zúžení podstatnou změnou rozsahu předmětu smlouvy je třeba zodpovědět otázku, „*zda se jedná o takové zúžení, které by v zadávacím řízení mělo vliv na vymezení kvalifikačních či hodnoticích kritérií (např. zmírnění požadavků na kvalifikaci ... v důsledku úplného odstranění požadavku na zkušenost s plněním, které je předmětem zúžení ...)*. Je-li odpověď kladná, jedná se o změnu podstatnou.“ Dalším případem, kdy je zúžení rozsahu zpravidla nutné považovat za podstatnou změnu smlouvy, je specifická plnění, které je schopné plnit malé procento dodavatelů na trhu. (Müller, V.: Možnosti změn ve smlouvě na plnění veřejné zakázky. In: Veřejné zakázky v praxi, III/2014).

I přesto, že daná položka může být bagatelní z ekonomického hlediska, může být i marginální ve vztahu k účelu a smyslu díla – to však neznamená, že jde o záležitost bez dalšího akceptovatelnou i z hlediska podmínek veřejné zakázky. Právní úprava veřejných zakázek je ovládána principem vázanosti zadávacími podmínkami i ve fázi realizace; realizace veřejné zakázky nesmí probíhat za jiných podmínek, než podle kterých se dodavatelé rozhodovali o své účasti v zadávacím řízení a za kterých následně uchazeči formulovali své nabídky.

Odvoláváním se na účel a smysl díla a efektivitu jeho realizace nelze aprobovat zjevná pochybení při realizaci veřejných zakázek.

13. m. Nové Podstatná změna závazku – § 222 zákona č. 134/2016 Sb., - změna termínu plnění

Zadavatel: THERMAL-F, a.s.

Název VZ: „Poskytování energetických služeb metodou EPC“

Rozsudek NSS [1 Afs 278/2022 - 40](#)

Charakter změny smlouvy je třeba hodnotit výhradně optikou potenciálního vlivu na výsledek zadávacího řízení.

Jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. [6 As 255/2018 - 40](#), v § 82 odst. 7 písm. b) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (jenž obsahově odpovídá nyní aplikovanému § 222 zákona o zadávání veřejných zakázek) byla promítnuta obecná zásada, že zadavatel má povinnost uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku v souladu se zadávacími podmínkami a tyto podmínky není ani následně oprávněn podstatným způsobem měnit.

Otázka rozlišení podstatné a nepodstatné změny byla judikaturou Nejvyššího správního soudu řešena opakovaně. Ve vztahu k úpravám termínu plnění lze odkázat například na rozsudek ze dne 31. 1. 2019, č. j. [10 As 39/2018 - 37](#), ve kterém kasační soud potvrdil, že změna v obchodních podmínkách, konkrétně následná úprava termínu plnění, může představovat podstatnou změnu smlouvy ve smyslu § 82 odst. 7 písm. b) zákona o veřejných zakázkách, která by za použití v původním zadávacím řízení mohla umožnit účast jiných dodavatelů. Určujícím je přitom posouzení, zda by jiní uchazeči o veřejnou zakázku v případě, že by věděli o možnosti změnit text smlouvy oproti původnímu návrhu smlouvy v zadávací dokumentaci, této skutečnosti nepřízpůsobili své nabídky či zda by nevážili svou účast v zadávacím řízení.

Při posuzování charakteru změny závazku ze smlouvy není na místě poměřovat jednotlivá „pozitiva“ a „negativa“, která změna přinesla, či jejich vzájemnou kompenzaci, neboť tím by jen docházelo k utvrzení závěru, že se výsledná pravidla smluvního vztahu začala od původních smluvních pravidel odlišovat v mnoha směrech (lhostejno, zda ve prospěch zadavatele či nikoli). Např. v rozsudku ze dne 8. 8. 2019, č. j. [9 As 153/2019- 73](#), kasační soud výslovně uvedl, že „*skutečnost, že stěžovatelka za úpravu termínu dodání a vzdání se sankce za jeho nedodržení získala určitou protihodnotu, tedy pro posouzení věci nemá zásadní význam*“.

Ve shodě s rozsudkem ze dne 8. 8. 2019, č. j. [9 As 153/2019- 73](#), lze dodat, že příjemce dotace, zde v postavení zadavatele veřejné zakázky, má relativní volnost v tom, jaké podmínky plnění, včetně finančního rozvrhu v rámci zadávacího řízení zvolí. Je však následně jeho povinností tato pravidla, která si sám nastavil (a která vůči zájemcům o danou zakázku avizoval), dodržovat. Jejich následná změna je vyhrazena za splnění zákonných podmínek (které musí zadavatel prokázat) pro výjimečné případy. V případě nevhodně nastavených podmínek a přistoupení dalších skutečností pak mnohdy nelze postupovat jinak, než provést nové zadávací řízení.

Nelze přitom přistoupit na obecný argument, že provedení nového zadávacího řízení by vedlo ke zdržení a znamenalo by dodatečné náklady, neboť to platí vždy - univerzálně. Naopak přitakáním této argumentaci by došlo k nepřípustnému rozšíření situací (zákonem přísně regulovaných), ve kterých může zadavatel dodatečně změnit původní „pravidla hry“, a současně *de facto* vyprázdnění § 222 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek, dle něhož zadavatel nesmí umožnit podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku po dobu jeho trvání bez provedení nového zadávacího řízení.

13. n. Nové Posouzení podstatné a nepodstatné změny závazku ze smlouvy

Zadavatel: Jihomoravský kraj

Název VZ: „Lávka přes řeku Moravu včetně přístupové komunikace v archeologickém parku Mikulčice – Kopčany“

Rozsudek Krajského soudu v Brně [31 Af 30/2023-46](#)

Podstatná změna je ve smyslu § 222 odst. 1 ZZVZ obecně zakázána. Co je to podstatná změna závazku pak obecně vymezuje § 222 odst. 3 ZZVZ. Z této definice však zákon stanoví taxativní výčet výjimek, který je uveden v odst. 4 až 7 zmíněného ustanovení.

Přistoupí-li tedy zadavatel ke změně závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku, musí se jednat buď o změnu nepodstatnou ve smyslu § 222 odst. 3 ZZVZ, nebo musí být zadavatel připraven prokazovat, že na danou situaci dopadá jedna z výjimek podle odst. 4 až 7. Tyto výjimky jsou využitelné přímo ex lege. Pokud tedy zadavatel prokáže skutkové okolnosti, které naplní podmínky stanovené pro aplikaci příslušného odstavce, bude se plánovaná změna považovat za změnu nepodstatnou. A to bez ohledu na skutečnost, zda by změna jinak naplnila či nenaplnila některou z obecných skutkových podstat podstatné změny dle § 222 odst. 3 ZZVZ. Jinak řečeno, zadavatel poruší povinnost dle § 222 odst. 1 ZZVZ, pokud umožní změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku, která je dle § 222 odst. 3 ZZVZ podstatná, aniž by bylo možné skutkové okolnosti případu podřadit pod odst. 4 až 7 zmíněného ustanovení.

13. o. Nové Změny závazku ze smlouvy ve smyslu § 222 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., vyhrazených dle ustanovení § 100 odst. 1 téhož zákona

Zadavatel: THERMAL-F, a.s.

Název VZ: „Poskytování energetických služeb metodou EPC“

Rozsudek NSS [1 Afs 278/2022 - 40](#)

Využití smluvní výhrady ve smyslu § 222 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek na základě zadávacích podmínek podle § 100 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek není možné, pokud nastavení zadávacích podmínek nebylo natolik jednoznačné, aby jejich využití případně umožnily.

Ustanovení § 100 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek umožňuje změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku; to však za podmínky řádného a jednoznačného vymezení (a zachování celkové povahy veřejné zakázky), přičemž uvedené ustanovení vyloženě odkazuje na možnou změnu rozsahu dodávek, služeb nebo stavebních prací, ceny nebo jiných obchodních nebo technických podmínek. V režimu vyhrazených změn závazku pak jde o taková ujednání, která umožňují i změnu kvalitativních parametrů dohody, za současného dodržení požadavku na předvídatelnost a tedy transparentnost ve vztahu jak k příčinám, tak i následkům pro zájemce o danou zakázku.

13. p. Nové Podstatná změna závazku ze smlouvy – výjimka podle ustanovení § 222 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Jihomoravský kraj

Název VZ: „Lávka přes řeku Moravu včetně přístupové komunikace v archeologickém parku Mikulčice – Kopčany“

Rozsudek Krajského soudu v Brně [31 Af 30/2023-46](#)

Výjimka podle § 222 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, definuje přípustnou změnu závazku pomocí objektivně matematicky vyjádřitelných hodnot, nikoli dalších věcných podmínek. Lze ji tak aplikovat pouze na změny v hodnotě plnění (změny v ceně závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku). Jen v takovém případě je totiž možné tuto finanční změnu porovnat se stanovenými limity.

14. a. Nové Předpoklad práva dovolávat se legitimního očekávání

Zadavatel: UNIMONT, spol. s r. o.

Název VZ: „Oprava zpevněné plochy“

Rozsudek NSS [9 Afs 117/2024 - 41](#)

K otázce vzniku legitimního očekávání příjemců dotací NSS ve své nejnovější judikatuře shrnul, že předpokladem práva dovolávat se legitimního očekávání je, že (i) příslušný orgán (ii) poskytne konkrétní ujištění, (iii) která mohou vzbudit legitimní očekávání u toho, komu jsou určena, a (iv) nejsou zjevně v rozporu s použitelnými právními předpisy či podmínkami dotace, současně (v) musí tato ujištění předcházet jednání příjemce dotace, a tedy porušení rozpočtové kázně (odst. 25 rozsudku NSS ze dne 21. 7. 2025, č. j. [9 Afs 56/2024-57](#)). Příjemci dotace se musí dostat velmi konkrétního a podrobného ujištění stran jeho dalšího postupu (k tomu srov. též MATUŠKOVÁ, T. *Legitimní očekávání příjemce dotace*. Soudní rozhledy, 2022, č. 11-12, s. 347-352).

14. b. Předběžná kontrola zadávací dokumentace, její význam, a vliv na zásadu legitimního očekávání

Zadavatel: Město Český Těšín

Název VZ: „Centrální dopravní terminál Český Těšín a Parkoviště P+R“

Otevřené řízení

Rozsudek Městského soudu v Praze [6 A 95/2023- 70](#)

Pokud kontrolní orgán po předložení zadávacích podmínek neshledal v rámci kontroly *ex ante* jejich nezákonnost, neznamená to bez dalšího, že jsou zadávací podmínky souladné se zákonem a zadavatel může legitimně očekávat, že je jeho zadávací dokumentace kompletní a bez dalšího obdrží dotaci z veřejného rozpočtu. Smyslem předběžné kontroly zadávací dokumentace není kompletně a závazně přezkoumat soulad zadávacích podmínek s právními předpisy, ale toliko dílčí kontrola typických chyb zadavatelů, která má přispět k eliminaci co největšího množství případných pochybení. Ze zákonné úpravy, komentářové literatury k ní, ani relevantní judikatury však nevyplyvá, že by předběžná kontrola – již ze své povahy preventivní, prvotní – garantovala zadavateli veřejné zakázky bezchybnost jím předkládané zadávací dokumentace a kontrolní orgán, by jejím prostřednictvím na sebe *de facto* přebírali zodpovědnost za správnost a úplnost zadávacích podmínek. Takovou funkci předběžná kontrola nemá. Je to tak stále zadavatel, kdo nese zodpovědnost za naplnění všech podmínek předkládané zadávací dokumentace.

Obdobně uzavřel Ústavní soud v usnesení ze dne 11. 9. 2018, sp. zn. [II. ÚS 1818/18](#), kde uvedl, že *„nepřiznáním dotace pak ani nemohlo být porušeno legitimní očekávání stěžovatelky. Kromě toho, že na dotaci (...) není právní nárok, skutečnost, že příslušný orgán před samotným přiznáním dotace splnění podmínek postupně a opakovaně prověřil, není nic neobvyklého. Stěžovatelka byla v průběhu řízení o přiznání dotace ostatně upozorněna, že jednotlivé kroky administrace žádosti neznamenaají příslib dotace.“*

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2016, č.j. [6 Afs 275/2015-39](#), též z judikatury Soudního dvora EU plyne, že *„za dodržení všech podmínek dotací jsou výlučně odpovědní příjemci podpor. Skutečnost, že poskytovatel finančních prostředků opomněl upozornit na nesrovnalosti při provádění dané akce, nevylučuje ani neomezuje takovou odpovědnost. Opačný výklad by vedl ke stavu, kdy by byl příjemce dotace zbaven veškeré odpovědnosti za nesrovnalosti, které nebyly oznámeny poskytovatelem. (...) Zásady legitimního očekávání se tak nemůže dovolávat příjemce, který se dopustil zjevného porušení platné právní úpravy.“* Obdobně uzavřel Nejvyšší správní soud též v rozsudku ze dne 20. 12. 2017, č. j. [4 Afs 219/2017-41](#).

Za dodržení podmínek, které se vážou k udělené dotaci, odpovídal příjemce dotace. Skutečnost, že jej poskytovatel dotace neupozornil na nesrovnalosti při provádění projektu, na nějž je dotace poskytována, nevylučuje ani neomezuje takovou odpovědnost. Jestliže příjemce dotace poruší podmínky poskytnutí dotace při zadávání veřejné zakázky na realizaci projektu, na nějž je dotace poskytována, nemůže se dovolávat zásahu do legitimního očekávání toliko s odkazem na skutečnost, že mu nebyla v rámci předběžného (prvního) stanoviska příslušného orgánu sdělena žádná pochybení v zadávací dokumentaci, tato pochybení byla identifikována příslušným orgánem až následně a příjemce dotace byl poté postižen krácením poskytnuté dotace.

14. c. Legitimní očekávání

Zadavatel: Město Boskovice

Název VZ: „CENTRUM POLYTECHNICKÉ VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ - stavební část“ (dále jen „VZ 0001“) a veřejné zakázky č. 0003 s názvem „Centrum polytechnické výchovy a vzdělávání pro volbu budoucího povolání – vybavení učeben - AV technika a pomůcky, vybavení odborných učeben a dalších prostor školy nábytkem a zajištění konektivity“ (dále jen „VZ 0003“)

Rozsudek NSS [7 Afs 192/2022 - 58](#)

Podle judikatury Nejvyššího správního soudu pouhá skutečnost, že poskytovatel dotace neupozorní na nesrovnalosti při provádění projektu, nevylučuje ani neomezuje odpovědnost příjemce dotace za realizaci projektu; předpokladem vzniku práva dovolávat se legitimního očekávání je poskytnutí konkrétních ujištění ze strany příslušného orgánu, přičemž ochrany legitimního očekávání se nemůže příjemce dotace dovolávat vzdor ujištění v tom případě, kdy se při nakládání s veřejnými prostředky dopustí zjevného porušení platné právní úpravy (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. [1 Afs 15/2012-38](#), č. 713/2012 Sb. NSS, či ze dne 17. 7. 2014, č. j. [10 As 10/2014-43](#)). Uvedené závěry vycházejí z judikatury Soudního dvora Evropské unie – srov. rozsudky ze dne 25. 3. 2010, *Sviluppo Italia Basilicata* proti Komisi, C-414/08, či ze dne 13. 3. 2008, *Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening* a další, spojené věci C-383/06 až C-385/06.

14. d. Nové Legitimní očekávání ve smyslu kritéria předvídatelnosti – změna právní normy a její dopad na probíhající zadávací řízení při absenci přechodných ustanovení – změna § 122 zákona č. 134/2016 Sb., s účinností od 1.6.2021(do 15.7.2023)

Zadavatel: Správa a údržba silnic Plzeňského kraje, příspěvková organizace,

Název VZ: Rekonstrukce komunikace II/605 okres RO a PS – úsek č. 1 a 2

Rozsudek NSS [1 Afs 193/2024 - 34](#)

Novela provedená zákonem č. 527/2020 Sb., neobsahuje přechodná ustanovení, která by stanovila právní režim zadávacích řízení zahájených před nabytím její účinnosti. Není pochyb o tom, že § 122 zákona o zadávání veřejných zakázek ve znění účinném od 1. 6. 2021 dopadá na zadávací řízení zahájená po 1. 6. 2021. Stejně tak není sporu o tom, že uvedené ustanovení nemůže dopadat na případy, kdy celý proces zadávacího řízení včetně uzavření smlouvy proběhl ještě před nabytím účinnosti novely. Pokud jde o posouzení dosahu novelizovaného znění § 122 zákona o zadávání veřejných zakázek na dosud probíhající zadávací řízení, je v případě absence přechodných ustanovení třeba aplikovat obecné zásady časové působnosti právních norem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2008, č. j. [9 As 95/2007 - 69](#)). V případě hmotněprávního ustanovení platí, že se aplikuje na právní vztahy, které nastanou v době jeho účinnosti. V projednávané věci je tedy rozhodným časovým okamžikem okamžik započetí procesu zjišťování skutečného majitele vybraného dodavatele. Dojde-li k němu v době účinnosti nového znění zákona o zadávání veřejných zakázek, aplikuje se na něj toto nové znění.

Dochází-li ke změně právní úpravy, musí nový (novelizovaný) předpis respektovat obecnou zásadu legitimního očekávání adresátů této úpravy. Mínil-li zákonodárce do budoucna modifikovat účinky právních vztahů založených dřívější úpravou, případně chce-li se skutečnostmi nastalými v minulosti spojit nové právní důsledky, jde o postup legitimní a v praxi zcela běžný.

Korektivem tohoto postupu je ovšem podmínka respektování legitimního očekávání ve smyslu kritéria předvídatelnosti. Esenciální podmínkou jakýchkoliv úvah o možném porušení principu legitimního očekávání je situace, kdy se adresát právní normy nemohl s jejím zněním (ani účinky z toho plynoucími) seznámit v době, kdy činil svá rozhodnutí. V této souvislosti lze zmínit názor vyslovený Soudem první instance Evropských společenství v rozsudku ze dne 22. 1. 1997, T-115/94 Opel Austria GmbH v Council, bod 124, podle kterého „[z]ásada právní jistoty [zahrnující princip legitimního očekávání – pozn. NSS] vyžaduje, aby jakýkoli akt orgánů mající právní účinky byl jasný, přesný a byl sdělen zúčastněnému tak, aby mohl s jistotou rozpoznat okamžik, od kterého tento akt existuje a začíná působit svými právními účinky“ (obdobně srov. rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 25. 1. 1979, ve věci 98/78 A. Racke v Hauptzollamt Mainz, s. 69). Pokud tedy právní subjekt činí rozhodnutí v době, kdy jsou známy jak jeho budoucí povinnosti s tímto rozhodnutím spojené, tak i okamžik, kdy vstoupí v účinnost, je zachován princip jeho právní jistoty, respektive legitimního očekávání (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 18/14). Možností k seznámení se s novými pravidly (změnou právní úpravy) je přitom nejdříve publikace právního předpisu zákonem předpokládaným způsobem (viz rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. [4 Ans 5/2007 - 60](#)). V případě zákona jde o vyhlášení ve Sbírce zákonů.

15. a. Naplnění podmínky pro použití jednacího řízení bez uveřejnění podle § 63 odst. 5 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Název VZ: „Zajištění služeb podpory provozu, nutného rozvoje a ukončení OK aplikací“

Jednací řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“)

Rozsudek NSS [1 As 8/2024 - 143](#)

JŘBU představuje výjimku z otevřenějších forem zadávacích řízení, u nějž z povahy věci dochází k omezení či úplnému vyloučení hospodářské soutěže. Lze jej tedy použít pouze výjimečně a jen za zákonem stanovených podmínek, které je třeba vykládat přísně restriktivně s tím, že důkazní břemeno k prokázání naplnění těchto podmínek tíží zadavatele (bod 50 odůvodnění směrnice 2014/24/EU; rozsudek Soudního dvora EU ze dne 14. 9. 2004, Komise proti Itálii, C-385/02, bod 19; rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2015, č. j. [8 As 149/2014 - 68](#), body 37 a 39; či ze dne 12. 5. 2016, č. j. [1 As 256/2015 - 95](#), č. 3436/2016 Sb. NSS, bod 89 a judikatura tam citovaná).

Pro řádné využití možnosti zadat veřejnou zakázku pro krajně naléhavou okolnost v JŘBU je nutné kumulativně splnit čtyři podmínky: 1) existuje krajně naléhavá okolnost, 2) tuto okolnost zadavatel nemohl předvídat, 3) tuto okolnost zadavatel nezpůsobil, a 4) nelze dodržet lhůty pro otevřené řízení, užší řízení nebo jednací řízení s uveřejněním (rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2020, č. j. [2 As 126/2019 - 78](#), bod 17).

Otázku materiálního korektivu (tj. nezpůsobení okolnosti zadavatelem pro využití JŘBU) již Nejvyšší správní soud v minulosti řešil, a to ve vztahu k jiným důvodům opravňujícím zadání veřejné zakázky v JŘBU. Dovodil přitom, že „pokud by se zadavatel svým vlastním zaviněným postupem dostal do situace, kdy musel přidělit zakázku pouze jedné určité společnosti, porušil by tím zákon o veřejných zakázkách. Zadavatel se tak nemůže dovolávat existence pouhého jediného dodavatele (právně nebo fakticky) schopného realizovat předmět veřejné zakázky, pakliže sám tento ‚stav exkluzivity‘ vytvořil“ (rozsudek NSS ze dne 11. 1. 2013, č. j. [5 Afs 42/2012 - 53](#), č. 2790/2013 Sb. NSS). Dále k tomu kasační soud uzavřel, že „i v případě, kdy bude ve správním řízení s rozumnou mírou pravděpodobnosti zjištěno, že z důvodu nezákonného postupu zadavatele nabídku nepodal, byť jen jediný dodavatel, postačuje takové zjištění pro závěr, že zadavatel nepodání nabídek způsobil“ (rozsudek NSS ze dne 23. 2. 2022, č. j. [6 As 295/2020 - 143](#), č. 4327/2022 Sb. NSS, body 30 až 32). V případě tzv. vendor lock-in platí, že podmínka nezpůsobení takové situace zadavatelem „je splněna pouze v případě, že zadavatel potřebu následného zadání veřejných zakázek nemohl prokazatelně a objektivně předpokládat, tedy není-li stav závislosti přičitatelný zadavateli, a to včetně protiprávního či neprozíravého postupu zadavatele v minulosti“ (rozsudek NSS ze dne 8. 2. 2023, č. j. [1 As 176/2022 - 99](#), bod 31; nověji pak ze dne 6. 2. 2025, č. j. [8 As 314/2021 - 123](#), bod 27 a 30). Je tak namístě vážit, zda postup zadavatele při vytváření stavu exkluzivity „je skutečně zaviněný, či pouze nešikovný“, a to zejména s ohledem na složitost předmětu zakázky (rozsudek NSS č. j. [5 Afs 42/2012 - 53](#); či č. j. [1 As 256/2015 - 95](#), bod 101).

To znamená, že nezákonný postup zadavatele může vést k závěru o způsobení okolností vedoucích k nutnosti zadat veřejnou zakázku v JŘBU, a tedy nemožnosti tento druh řízení využít. Nicméně každá nezákonnost zadávacího řízení není sama o sobě nezákonností, která je nezbytně přičitatelná zadavateli při hodnocení, zda svým jednáním či opomenutím přivodil (způsobil) krajně naléhavou okolnost. Ostatně opačný závěr by vycházel z nesprávné premisy „nepoctivého

zadavatele“, který se v každém okamžiku snaží postupovat v rozporu se zákonem a doufá, že u toho nebude přistižen.

Na druhou stranu je nutné připomenout přísné hodnocení naplnění podmínek pro využití JŘBU. Soudní dvůr EU již dříve v tomto ohledu uzavřel, že otálí-li zadavatel se započítáním prací po identifikaci jejich potřeby i pouze několik měsíců, může mu být krajně naléhavá okolnost minimálně částečně přičitatelná (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 15. 10. 2009, Komise proti Německu, C-275/08, body 70 až 72), a JŘBU není možné využít.

Při posuzování oprávněnosti využití JŘBU je relevantní zaměřit se i na zákonnost postupu zadavatele v předcházejících řízeních (body [29] a [30] tohoto rozsudku). Takové hodnocení je i projevem právní zásady, že nikdo nemůže mít prospěch z vlastního protiprávního jednání („*nemo turpitudinem suam allegare potest*“), což je obecná právní zásada i ve veřejném právu (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 3. 2006, č. j. [6 A 75/2000 - 37](#), č. 1589/2008 Sb. NSS; či ze dne 17. 6. 2015, č. j. [4 Ads 100/2013 - 82](#), č. 3280/2015 Sb. NSS, bod 22).

Pokud zadavatel v důsledku opakovaně nezákonného postupu způsobil průtahy, mohl tím přeneseně způsobit i vznik krajně naléhavé okolnosti.

15. b. Použití jednacího řízení bez uveřejnění - § 63 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Dopravní společnost Ústeckého kraje, příspěvková organizace

Název VZ: Nákup linkových autobusů pro regionální dopravu v oblasti Ústeckého kraje – částečně nízkopodlažní autobusy délky 12 m

JŘBU

Rozsudek NSS [6 As 295/2020 - 143](#)

Zadavatel může použít jednací řízení bez uveřejnění z důvodu nepodání nabídek v původním zadávacím řízení [§ 63 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek], pokud nepodání nabídek dodavateli nezpůsobil svým nezákonným postupem (např. nezákonným nastavením zadávacích podmínek). Pro závěr, že nepodání nabídek zapříčinil sám zadavatel, postačuje rozumná míra pravděpodobnosti, že z důvodu nezákonného postupu zadavatele nabídku nepodal byť jen jediný dodavatel.

15. c. Odůvodnění postupu v JŘBU – okamžik naplnění podmínek pro užití JŘBU

Zadavatel: Česká republika – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Název VZ: „Zajištění služeb podpory provozu, nutného rozvoje a ukončení OK aplikací“

Jednací řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“)

Rozsudek NSS [1 As 8/2024 - 143](#)

Při zdůvodňování postupu v JŘBU jsou relevantní pouze okolnosti, které nastaly před zahájením JŘBU. Je totiž na zadavateli, aby prokázal naplnění podmínek pro užití JŘBU, přičemž ty musí být splněny nejpozději právě k tomuto okamžiku a zásadně uvedeny v písemné zprávě o zadávacím řízení a dokumentaci o zadání veřejné zakázky (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 8. 2019, č. j. [62 Af 93/2017 - 94](#), č. 4173/2021 Sb. NSS, bod 39; rozsudek NSS ze dne 9. 3. 2023, č. j. [4 As 31/2023 - 26](#), bod 25 a judikatura tam citovaná).

15. d. Povinnost prokázat naplnění podmínek pro použití JŘBU

Zadavatel: RBP, zdravotní pojišťovna

Název VZ: „Dodávka elektrické energie a plynu po dobu nezbytně nutnou“

Jednací řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“)

Rozsudek NSS [1 As 63/2025 - 64](#)

Obecně platí, že JŘBU představuje výjimku z otevřenějších forem zadávacích řízení. V jeho případě pak z povahy věci dochází k omezení či úplnému vyloučení hospodářské soutěže. Lze jej tedy použít pouze výjimečně a jen za zákonem stanovených podmínek, které je třeba vykládat přísně restriktivně (viz např. rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2025, č. j. [1 As 8/2024 - 143](#), body 27 až 32 a judikatura tam citovaná).

Odůvodnění využití tohoto postupu tíží zadavatele. Jak uvádí směrnice 2014/24/EU, „*zadavatel, který využije této výjimky, by měl odůvodnit, proč nemá k dispozici rozumné alternativy nebo náhradní řešení*“ (bod 50 odůvodnění směrnice 2014/24/EU). Soudní dvůr EU k tomu uzavřel, že „*důkazní břemeno ohledně existence výjimečných podmínek odůvodňujících výjimku nese ten, kdo se jich dovolává*“ (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 14. 9. 2004, Komise proti Itálii, C-385/02, bod 19). Nejvyšší správní soud poté tento výklad uplatňuje i v případě ukládání pokut ze strany žalovaného za nedodržení podmínek JŘBU, jako je tomu i v projednávaném případě (rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2015, č. j. [8 As 149/2014 - 68](#), body 37 a 39; ze dne 12. 5. 2016, č. j. [1 As 256/2015 - 95](#), č. 3436/2016 Sb. NSS, bod 89). Platí totiž, že „*žalovaný nemá povinnost skutečnosti, resp. důvody, které zadavatele opravňovaly k zadání veřejné zakázky prostřednictvím [JŘBU], sám vyhledávat*“ (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 8. 2019, č. j. [62 Af 93/2017 - 94](#), č. 4173/2021 Sb. NSS, bod 41).

Důvody pro využití JŘBU by s ohledem na zásadu transparentnosti měly být náležitým způsobem doloženy již v dokumentaci o zadání veřejné zakázky (rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2018, č. j. [2 As 292/2017 - 34](#), bod 21; a ze dne 24. 2. 2021, č. j. [2 As 251/2019 - 52](#), bod 22). Zároveň musí být uvedeny v písemné zprávě o zadávacím řízení [§ 217 odst. 2 písm. h) ZZVZ]. Judikatura nicméně dovoluje i následně provést další důkazy k oprávněnosti využití JŘBU (rozsudek NSS ze dne 9. 3. 2023, č. j. [4 As 31/2023 - 26](#), bod 25 a judikatura tam citovaná).

15. e. Využití JŘBU z důvodu nemožnosti dodržet lhůtu pro otevřenější řízení

Zadavatel: RBP, zdravotní pojišťovna

Název VZ: „Dodávka elektrické energie a plynu po dobu nezbytně nutnou“

Jednací řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“)

Rozsudek NSS [1 As 63/2025 - 64](#)

Pro řádné využití možnosti zadat veřejnou zakázku pro krajně naléhavou okolnost v JŘBU je nutné kumulativně splnit čtyři podmínky: 1) existuje krajně naléhavá okolnost, 2) tuto okolnost zadavatel nemohl předvídat, 3) tuto okolnost zadavatel nezpůsobil, a 4) nelze dodržet lhůty pro otevřené řízení, užší řízení nebo jednací řízení s uveřejněním (rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2020, č. j. [2 As 126/2019 - 78](#), bod 17).

V případě podmínky 4, nemožnost dodržet lhůty pro otevřenější řízení platí, že je předně nutné určit rozhodný okamžik, ke kterému se posuzuje délka lhůt a hodnotí, zda je možné otevřenější řízení stihnout či nikoliv.

Při posuzování JŘBU je zadavatel povinen prokázat, že podmínky pro tento postup byly splněny nejpozději k okamžiku zahájení JŘBU, přičemž by měl tyto důvody uvést v písemné zprávě o zadávacím řízení a dokumentaci o zadání veřejné zakázky (rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. [62 Af 93/2017 - 94](#), bod 39; rozsudek NSS č. j. [4 As 31/2023 - 26](#), bod 25).

Je to proto právě okamžik zahájení JŘBU, který je rozhodný pro určení možnosti zadavatele dodržet lhůty pro zadání sporné veřejné zakázky v otevřenějším řízení (totožně srov. rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2025, č. j. [7 As 131/2024 - 37](#), bod 16). Jde o prospektivní zhodnocení toho, zda s ohledem na identifikovanou krajně naléhavou okolnost je možné odvrátit její negativní dopady otevřenějšími postupy. S ohledem na výjimečnou povahu JŘBU (bod [24] tohoto rozsudku) totiž zadavatel nemůže omezit hospodářskou soutěž, pokud to není nezbytně nutné.

Dále je třeba posoudit otázku, jak dlouhý časový interval mezi vyhlášením JŘBU a odvracením krajně naléhavé okolnosti vylučuje možnost zadavatele postupovat v JŘBU.

Se zadáváním veřejných zakázek je totiž spojen formalizovaný proces sestávající se z několika povinných kroků [příprava zadávací dokumentace, samotná lhůta pro podání nabídek, následné vyhodnocení a případné uzavření smlouvy po uplynutí blokační lhůty podle § 246 odst. 1 písm. a) ZZVZ]. I tyto kroky, které jsou zcela nevyhnutelně součástí zadávání veřejných zakázek a s nimiž jsou spojeny určité časové prodlevy, je nutné vzít v potaz.

Jakkoliv obecně jsou zadavatelé povinni počítat s ne zcela hladkým průběhem zadávacího řízení (rozsudek NSS č. j. [1 As 8/2024 - 143](#), bod 35), při hodnocení toho, zda se zadavatel mohl pokusit odvrátit krajně naléhavou okolnost poptáním plnění v otevřenějším řízení, je nutné naopak počítat s ideálním zadávacím řízením. Jinak by totiž docházelo k omezení hospodářské soutěže na základě pouze potenciálního nezvládnutí otevřenějšího výběrového řízení. V době zahájení výběrového řízení totiž není zřejmé, jestli bude zadavatel poskytovat vysvětlení zadávací dokumentace spojené s prodloužením lhůty pro podání nabídek (§ 98 odst. 4 ZZVZ), zda budou podány námitky či zahájeno řízení u žalovaného spojené se zákazem uzavřít smlouvu (§ 246 ZZVZ). Zahnutí takové potenciality do hodnocení není s ohledem na výjimečnou povahu JŘBU přípustné.

Pokud se ovšem v otevřenějším zadávacím řízení vyskytnou problémy, v jejichž důsledku jej není možné včas dokončit, lze při naplnění dalších podmínek postup v JŘBU akceptovat.

16. a. Podoba dokumentace o zadávacím řízení, kterou zadavatel předkládá ÚOHS dle § 252 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Název VZ: „Dodávka tří zařízení pro obousměrné úsekové měření rychlosti vozidel“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS, které vychází ze závěru soudního přezkumu Krajského soudu v Brně a NSS [26019/2022/163](#)

V jaké podobě je zadavatel povinen předložit Úřadu dokumentaci o zadávacím řízení?

NSS se ztotožnil s výkladem krajského soudu, když uvedl, že Úřad je oprávněn požadovat originály listin pouze v případech, ve kterých existují důvodné pochybnosti o jejich pravosti či obsahu. Za běžných okolností Úřad nemůže a priori odmítnout důkaz prostou kopií. NSS rovněž k nejednotnému užití slov „originál“ a „kopie“ v zákoně přisvědčil závěru krajského soudu, že je třeba zvolit takový výklad, který šetří základní práva účastníků řízení, v tomto případě zadavatele. Za stávající právní úpravy obsažené v zákoně naopak nelze preferovat výklad, který by sice Úřadu v určitých případech usnadnil vedení správního řízení, avšak v důsledku by představoval administrativní zátěž všech účastníků řízení.

Z judikatury NSS vyplývá, že prosté kopie mohou sloužit jako důkazní prostředky před správními a civilními soudy, a není důvod, aby toto pravidlo neplatilo i ve správním řízení před Úřadem (viz rozsudky NSS ze dne 28. 5. 2009, č. j. [3 Aps 1/2009-27](#), a ze dne 22. 11. 2018, č. j. [7 As 399/2018-34](#)). Úřad je oprávněn požadovat originály listin pouze v případech, ve kterých existují důvodné pochybnosti o jejich pravosti či obsahu (viz rozsudek NSS ze dne 17. 10. 2014, č. j. [4 As 171/2014-26](#)), přičemž za běžných okolností nemůže a priori odmítnout důkaz prostou kopií. Výjimkou tak mohou být pouze situace, ve kterých ve správním řízení vyvstane odůvodněná potřeba ověřit, že dokument skutečně existoval a co bylo jeho obsahem (viz rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. [7 As 68/2011-75](#)).

Pokud má správní orgán důvodný požadavek na předložení originálu dokumentu jakožto důkazního prostředku, může si prostřednictvím výzvy k jeho doložení (případně opakované) a uložení dodatečné lhůty tento originál opatřit. Ostatně zákon v § 263 odst. 4 počítá s možností určení dodatečné lhůty zadavateli pro účely doručení dokumentace o zadávacím řízení žalovanému, i pokud mu např. zadavatel nejprve zaslal dokumentaci nekompletní.

16. b. Složení kaucí dle § 255 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., a její faktické připsání na účet ÚOHS

Zadavatel: Městská část Praha 2

Název VZ: „ZŠ Na Smetance 1/505 – oprava střechy a přestavba půdní vestavby“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [41290/2024/161](#)

Znění § 255 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (ZZVZ), explicitně neupravuje vztah mezi „složením kaucí“ a jejím faktickým připsáním na účet Úřadu, jako tomu bylo v ustanovení § 115 odst. 5 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (ZVZ), který k povinnosti složit kauci stanovil, že kaucí musí být připsána na účet Úřadu nejpozději poslední den lhůty doručení návrhu Úřadu. Nicméně z té skutečnosti, že ustanovení § 255 odst. 1 zákona hovoří pouze o „složení kaucí“, aniž by jej explicitně blíže specifikovalo, nelze dovozovat úmysl zákonodárce, že by „složení kaucí“ mělo být interpretováno odlišně, než tomu bylo v ustanovení § 115 ZVZ.

Vzhledem k obdobnému charakteru právní úpravy pak není důvod, proč by na ustanovení § 255 odst. 1 ZZVZ nemohly být aplikovány závěry rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) č. j. [30 Af 81/2015-63](#) ze dne 23. 10. 2017, jakkoliv se tento rozsudek zabýval právní úpravou podle ustanovení § 115 ZVZ. Krajský soud zde uvedl, že: *„kaucí má být na účet Úřadu v dané lhůtě skutečně „připsána“, neboť z povahy věci by jiný výklad nedával smysl. Pokud by zákonodárce chtěl, aby podmínka daného řízení byla splněna např. zadáním příkazu k platbě v elektronickém bankovníctví, takovou možnost by do zákona vložil (např. by uvedl, že platba ve lhůtě musí být „odeslána“ apod.). V daném ustanovení je však zcela jednoznačně uvedeno, že kaucí má být v dané lhůtě na účtu úřadu „složena“, tj. bezpochyby se jedná o její připsání na daný účet.“* V citovaném rozsudku vyslovený závěr, že složení kaucí se rovná jejímu připsání na účet Úřadu, lze aplikovat i na ustanovení § 255 odst. 1 ZZVZ, které operuje s totožným pojmem. Krajský soud zároveň vyslovil závěr, že pokud by zákonodárce chtěl, aby za složení kaucí bylo považováno např. již zadání k příkazu k platbě, pak by takový výklad reflektoval ve znění zákona.

Z ustanovení § 255 odst. 1 ZZVZ vyplývá, že navrhovatel je povinen složit kauci ve lhůtě pro doručení návrhu, přičemž složení kaucí představuje její připsání na účet Úřadu. Tento závěr vyplývá nejen z jazykového výkladu předmětného ustanovení, ale i z jeho výkladu teleologického a odpovídá jak účelu předmětného ustanovení, tak záměru zákonodárce.

16. c. Dozor ÚOHS nad postupem zadavatele při zadání VZMR

Zadavatel: Statutární město Plzeň

Název VZ: „Dodání a instalace herní sestavy ‚Wall-Holla‘ “

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [34464/2025/161](#)

ÚOHS má dle zákona (ve všech doposud platných zněních zákona) pravomoc přezkoumávat zadávání veřejných zakázek malého rozsahu za účelem zjištění, zda se o veřejnou zakázku malého rozsahu skutečně jedná a zda tedy zadavatel při jejím zadávání byl oprávněn postupovat dle výjimky stanovené v § 31 zákona. Lze odkázat na konstantní rozhodovací praxi Úřadu reprezentovanou jedním z rozhodnutí předsedy Úřadu ze dne 6. 3. 2025, č. j. ÚOHS-[08453/2025/163](#), sp. zn. ÚOHS-R0006/2025/VZ.

Stejným způsobem se vyjadřuje judikatura Nejvyššího správního soudu, např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2016, č. j. [9 As 195/2015-55](#) jež stanoví, že Úřad není oprávněn přezkoumávat meritorně věcnou zákonnost zadávání zakázek malého rozsahu, ale je povinen přezkoumat, zda zadavatel správně použil tuto výjimku, tedy zda byla skutečně splněna kritéria pro zadání zakázky mimo režim zákona.

16. d. Řádně a včas podané námitky, jako podmínka pro řízení u Úřadu

Zadavatel: Město Nový Knín

Název VZ: „REKONSTRUKCE VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ NOVÝ KNÍN“

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [14520/2023/161](#)

Pokud je dodavatel o nesprávném postupu zadavatele mimo zadávací řízení přesvědčen a zároveň mu hrozí v důsledku tohoto postupu újma a smlouva na veřejnou zakázku dosud nebyla uzavřena, je nutné nejdříve zadavateli podat námitky dle § 241 odst. 2 písm. c) zákona, čímž se vůči zadavateli aktivuje zákaz uzavřít smlouvu dle § 246 odst. 1 písm. b) zákona. Až po vyřízení námitek ze strany zadavatele (nebo při fikci jejich odmítnutí dle § 245 odst. 5 zákona) lze podat v zákonné lhůtě návrh k Úřadu dle § 250 zákona. Bez předchozího podání námitek musí být řízení o návrhu bez dalšího zastaveno dle § 257 písm. h) zákona, pokud se nejedná o návrh na uložení zákazu plnění smlouvy dle § 254 zákona.

Lze odkázat např. na závěry, které Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku č. j. [7 As 131/2019 – 31](#) ze dne 18. 7. 2019: „Z právní úpravy plyne, že pokud dodavatel námitky nepodá (případně tyto podá opožděně), není následně oprávněn brojit proti postupu zadavatele u stěžovatele. Námitky jsou tudíž podmínkou sine qua non následného podání návrhu u stěžovatele.“

16. e. Podání námitek jako nutný předpoklad pro následné podání návrhu na přezkum - rozsah podaných námitek, a jeho vliv na návrh na zahájení řízení o přezkumu úkonů zadavatele

Zadavatel: Brněnské komunikace a.s., a Statutární město Brno

Název VZ: „Výstavba Janáčkova kulturního centra“

Užší řízení

Rozsudek NSS [22 As 51/2025 - 86](#)

V návrhu na zahájení přezkumného řízení může navrhovatel požadovat přezkoumání podmínky pouze v tom rozsahu, v jakém proti ní podal námitky (§ 251 odst. 1, 2 a 4 zákona o zadávání veřejných zakázek). Obecně tak platí, že podání námitek je nutným předpokladem pro následné podání návrhu na přezkum. Jeho šíře je tedy určena námitkami. K této problematice ostatně existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že „pokud uchazeč určité pochybení zadavateli nevytýkal již v námitkách proti jeho úkonu či rozhodnutí, nemůže tak již relevantně a úspěšně učinit v návrhu na zahájení správního řízení. Při vědomí této obdoby koncentrační zásady platí, že obsah návrhu na zahájení řízení o přezkumu úkonů zadavatele je determinován obsahem podaných námitek a že uchazeč nemůže návrhem úspěšně brojit proti něčemu, co zadavateli v námitkách nevytkl“ (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2024, čj. [9 As 131/2024-42](#), bod 32 nebo obdobně rozsudek NSS 20. 5. 2014, čj. [2 Afs 23/2013-39](#)).

16. f. Doklad o doručení námitek nebyl doložen jako součást návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele - § 251 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Říčany

Název VZ: „Úpravy okolí rybníka Marváňku v Říčanech“

Zjednodušené podlimitní řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0156/2019/VZ-30463/2019/323/VVá](#)

Náležitosti řádného návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele upravuje § 251 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. V případě, že návrhu chybí kterákoliv náležitost dle § 251 odst. 1 zákona, pak je třeba takový návrh považovat za vadný.

Povinné náležitosti návrhu dle zákona nejsou vyžadovány nijak svévolně. Díkce splnění všech náležitostí již při zahájení správního řízení sleduje legitimní účel, reprezentovaný především prevencí vedení nedůvodných a neoprávněných správních řízení. Za splnění všech formálních náležitostí návrhu jako nezbytné podmínky pro vedení správního řízení pak odpovídá navrhovatel, neboť k jeho žádosti je správní řízení zahajováno a vedením správního řízení může současně dojít k omezení práv dalších účastníků zadávacího řízení.

Doklad o doručení námitek zadavateli má stěžejní význam pro zahájení správního řízení, neboť představuje rozhodnou okolnost pro posouzení přípustnosti podaného návrhu z hlediska obligatorního a řádného předchozího využití institutu námitek a dále pro stanovení počátku běhu lhůty, po kterou zadavatel nesmí (ve smyslu § 246 odst. 1 písm. d) zákona) v případě podání návrhu uzavřít smlouvu na plnění veřejné zakázky.

Judikatura Krajského soudu v Brně (dále např. rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 25. 10. 2018 sp. zn. [29 Af 43/2016](#), obdobně také rozsudek NSS č. j. [9 As 364/2017-47](#) ze dne 24. 10. 2018) totiž vyložila pojem „doklad o doručení námitek“ takovým způsobem, že i například rozhodnutí o námitkách navrhovatele, ve kterém je jasně uvedeno datum jejich doručení, má povahu dokladu o doručení námitek. Navrhovatel má tedy více možností, jak naplnit zákonný požadavek tohoto dokladu, když je mu umožněno, aby jím bylo například rozhodnutí zadavatele o námitkách.

Pokud k návrhu není přiložen doklad o doručení námitek zadavateli, pak Úřad nemůže využít pravomoci podle § 251 odst. 4 věty a vyzvat k odstranění tohoto nedostatku návrhu, neboť mu to zákon ve vztahu k dokladu o doručení námitek zadavateli neumožňuje. Nedoložení dokladu o doručení námitek je náležitostí návrhu, jejíž nesplnění je bez dalšího důvodem pro zastavení řízení. Úřad nemůže navrhovatele k odstranění takové vady řízení vyzvat či zkoumat důvody absence zákonné náležitosti návrhu.

17. a. Nové Smysl zadání veřejné zakázky

Zadavatel: Obec Předslavice

Název VZ: „Obnova retenční nádrže p. č. kat. 16 v k. ú. Marčovice po přívalovém dešti 2013“

„Obnova retenční nádrže p. č. kat. 20 v k. ú. Kakovice po přívalovém dešti 2013“

„Oprava hráze v k. ú. Marčovice po povodni 2013“

„Oprava vodoteče v k. ú. Kakovice po povodni 2013“

VZMR

Rozsudek NSS [10 Afs 220/2024 - 42](#)

Smyslem zadání veřejné zakázky je především transparentní a hospodárné využívání veřejných prostředků. K tomuto cíli jistě může vést mnoho různých cest. Je však hlavně na zákonodárci, aby zvolil takovou cestu, která je podle něj nejvhodnější. Není možné promíjet zjevné porušení zákona (či automaticky snižovat jeho závažnost) jen s poukazem na to, že příjemce dotace jakožto zadavatel postupoval způsobem, který podle jeho názoru lépe či srovnatelně naplňuje smysl zákona. Takové pojetí by popíralo právní jistotu – každý zadavatel by si totiž mohl tvořit v zásadě svá vlastní pravidla (rozsudek ze dne 28. 1. 2025, čj. [2 Afs 5/2024-35](#), bod 39).

17. b. Požadavek na zpracování dokladů v českém jazyce - § 45 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Město Český Těšín

Název VZ: „Komplexní údržba zeleně ve městě Český Těšín“

Užší řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [R0059/2018/VZ-17279/2018/321/EDy](#)

Potvrzeno rozsudkem KS v Brně [30 Af 81/2018 - 133](#)

Potvrzeno rozsudkem NSS [9 As 183/2020 - 106](#)

Úprava formy dokladů obsažená v § 45 zákona o zadávání veřejných zakázek se týká obecně všech dokladů předkládaných účastníkem v průběhu celého zadávacího řízení, bez ohledu na typ dokladu, druh nebo fázi zadávacího řízení. Ustanovení § 45 zákona o zadávání veřejných zakázek se proto použije jak pro doklady, jimiž se prokazuje kvalifikace, tak i pro jiné doklady vyžadované zákonem či zadavatelem. Platí přitom, že doklady požadované zákonem nebo zadavatelem se zásadně předkládají v českém jazyce. Cizojazyčné doklady musí být přeloženy do češtiny, s výjimkou dokladů ve slovenštině a dokladů o vzdělání v latinském jazyce.

Požadavek na jazykové zpracování žádosti o účast je nutné odlišovat od téhož požadavku pro přikládané doklady. U dokladů je vždy nutné připustit jejich předložení i ve slovenském jazyce a u dokladů o vzdělání i latinském jazyce.

17. c. Komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem uskutečňovaná prostřednictvím datových schránek - § 211 odst. 6 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: KORID LK, spol. s.r.o.

Název VZ: „ODBAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ IDOL – MHD Česká Lípa“

Otevřené řízení

Rozsudek KS v Brně [31 Af 20/2020 - 107](#)

Ustanovení § 211 odst. 6 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, upravující komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem při zadávání veřejné zakázky, představuje speciální úpravu okamžiku doručení datové zprávy do datové schránky vůči úpravě obsažené v § 18a zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

Při komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem prostřednictvím datových zpráv je datová zpráva doručena v okamžiku dodání do datové schránky adresáta. Toto ustanovení nerozlišuje, zda je adresátem datové zprávy zadavatel či dodavatel (účastník zadávacího řízení), a vztahuje se tedy na oba případy. Není rozhodný ani obsah konkrétního dokumentu nebo fáze zadávacího řízení, ke které se konkrétní dokument vztahuje.

Shodně vykládá § 211 odst. 6 ZZVZ i Nejvyšší správní soud, který např. v rozsudku ze dne 25. 3. 2021, č. j. [1 As 19/2021-29](#) uvedl, že v případě datových zpráv mezi zadavatelem a dodavatelem se okamžik doručení dokumentu „stejně jako v případě doručení zásilky poštou – odvíjí od toho, kdy se dostal do dispozice adresáta (tj. kdy byl dodán do jeho datové schránky), a nikoliv od toho, kdy adresát datovou schránku otevřel. Stejně byl vykládán okamžik doručení písemnosti do datové schránky i před účinností zákona o zadávání veřejných zakázek (viz rozsudek KS v Brně ze dne 3. 1. 2013, č. j. [62 Af 64/2011-41](#))“.

17. d. Zveřejnění písemné zprávy zadavatele na profilu zadavatele podle § 217 odst. 5 zákona č. 134/2016 Sb., a možnost uzavření dohody podle § 40 odst. 3 písm. a) zákona, po uplynutí zadávací lhůty

Zadavatel: Statutární město Ostrava

Název VZ: „Zvýšení propustnosti křižovatek v Ostravě - rozšíření telematických systémů“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [15155/2023/161](#)

Zákon zadavateli stanovuje povinnost odeslat v zadávací lhůtě oznámení o výběru dodavatele, nedohodne-li se s účastníky zadávacího řízení jinak. Z tohoto ustanovení vyplývá i pořadí úkonů – dohoda dle § 40 odst. 3 písm. a) zákona – původně stanovený konec zadávací lhůty – později odeslané oznámení. Na to, aby byla ze zadavatele snata povinnost oznámit výběr ve lhůtě, musí existovat dohoda, jinak se totiž v okamžiku marného uplynutí zadávací lhůty aktivuje hypotéza § 40 odst. 4 zákona a nastane fikce ukončení zadávacího řízení. Z povahy věci musí jít v případě dohody dle § 40 odst. 3 zákona o dohodu, která ze zadavatele snímá existující povinnost. Účastníci zadávacího řízení se touto dohodou vzdávají práva na oznámení rozhodnutí o výběru v zadávací lhůtě. Vzdát se mohou pouze existujícího práva. Nelze se účinně dohodnout o povinnosti, která již nevratně zanikla, stran zadávacího řízení, které bylo fikcí ukončeno. Jakkoliv je zpětná smluvní úprava práv a povinností představitelná v právu civilním, není možné smlouvou mezi zadavatelem a dodavatelem modifikovat práva a povinnosti dané předpisem práva veřejného.

17. e. Funkční samostatnost provozní jednotky ve smyslu § 17 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Název VZ: Zajištění služeb servisu a údržby elektro – silnoproud/slaboproud (telematika) na jednotlivých úsecích dálnic ČR

VZMR

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [30813/2023/162](#)

Předpokladem pro využití ustanovení § 17 odst. 2 je nezávislé provádění zadávacího řízení touto jednotkou, vlastní rozhodování o výběru dodavatele, uzavření smlouvy svým jménem a samostatné hospodaření s finančními prostředky, z nichž je veřejná zakázka financována. Jedná se tedy jinými slovy o požadavek na přítomnost dostatečně samostatné administrativní struktury (nikoliv nutně právní osobnosti), která bude mít zadání veřejné zakázky na starost a bude za ni odpovídat, přičemž je rovněž nutná existence dostatečné finanční samostatnosti, která může a nemusí znamenat samostatnou rozpočtovou kapitolu, minimálně by však měla být založena interními předpisy zadavatele.

17. f. Cena v místě a čase obvyklá, její konkretizace v zadávací dokumentaci, a případný vliv na transparentnost

Zadavatel: CHOMUTOVSKÁ BYTOVÁ a.s.,

Název VZ: „Zajištění správy a údržby bytových domů, bytů, společných částí domů a nebytových prostor“

Otevřené řízení

Rozsudek NSS [10 As 265/2022 - 41](#)

Pojem „*obvyklá cena*“ je uváděn v řadě právních předpisů, nejedná se ovšem o definice shodné.

Pokud zadavatel používá pojem „*cena v místě a čase obvyklá*“, měl by tento pojem blíže konkretizovat tak, aby dodavatelé byli jednoznačně informováni o pravidlech a podmínkách dodávek např. stavebního materiálu, apod.

Obvyklá cena se totiž může v závislosti na čase a místě značně lišit a vyvíjet. Může mít také značný „rozptyl“, když v případě daného materiálu může běžně docházet k tomu, že tuto cenu bude představovat určité cenové rozpětí (např. 500 až 600 Kč za jednotku materiálu). Není pak jasné, zda se má vycházet z dolní či horní hranice takého rozpětí, popř. např. z průměru apod. Podstatné je také to, zda se obvyklou cenou rozumí cena maloobchodní, velkoobchodní, zda je její součástí také doprava materiálu, nějaká marže atd.

Pokud není tato cena v zadávací dokumentaci dostatečně konkretizována, dodavatelé tak ohledně ní zůstávají v naprosté nejistotě.

17. g. „Celková povaha veřejné zakázky“ a „povaha předmětu plnění“

Zadavatel: Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost

Název VZ: „Výkon kontrolní a supervizní činnosti investora“

Otevřené řízení

Rozsudek Krajského soudu v Brně [62 Af 15/2023-197](#)

„Celkovou povahou veřejné zakázky“ lze obecně rozumět souhrn hlavních vlastností (znaků), které jsou charakteristické pro určitou entitu či aktivitu (osoba, věc, činnost nebo jev) a které jsou vlastnostmi klíčovými a určujícími (nikoli vlastnostmi podružnými nebo pravidelnými či naopak individuálními odchylkami). Ve vztahu k vymezení pojmu „celková povaha veřejné zakázky“ tedy půjde o dominantní, nosné prvky konkrétní veřejné zakázky, které jsou pro konkrétní zadavatelovy potřeby, jež mají být plněním veřejné zakázky uspokojeny, klíčové, a to bez ohledu na ty složky, které v jejím celkovém souhrnu nelze označit za charakteristické (esenciální, či určující). Zjednodušeně jde o předmětové (objektové) vyjádření účelu veřejné zakázky z pohledu existující zadavatelovy potřeby a způsobu, jak má být tento účel naplněn (a tomu odpovídající potřeba zadavatele uspokojena).

Pojem „povaha předmětu plnění“ je obsahově užší, jde o souhrn konkrétních kroků, kterými zadavatel uspokojuje svoji primární potřebu, a konkrétní popis výsledku, k němuž tyto kroky mají směřovat. Jde o konkrétní podobu, obsah a rozsah poptávaného plnění (jakými konkrétními službami, dodávkami, či stavebními pracemi bude zadavatelova potřeba uspokojena).

Pro odlišení pojmů „celková povaha veřejné zakázky“ a „povaha předmětu plnění“ svědčí také výklad teleologický; úmyslem zákonodárce nepochybně bylo oba pojmy nezaměňovat, neboť s nimi na několika místech zákonné úpravy pracuje zcela samostatně. Pojem „celková povaha veřejné zakázky“ je užit v § 100 odst. 1 (vyhrazená změna závazku) a v § 222 odst. 4 a odst. 6 (změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku) ZZVZ, zatímco pojem „povaha předmětu plnění“ je užit v § 102 odst. 1 (varianty nabídky, předběžné nabídky nebo řešení) ZZVZ. Rozdíl mezi „celkovou povahou veřejné zakázky“ a „povahou předmětu plnění“ lze přitom dobře ilustrovat na zmiňovaném § 222 odst. 6 ZZVZ; jsou-li důvodem pro možnou (povolenou coby nepodstatnou) změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku okolnosti, které zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat, pak je zcela typické, že se tyto okolnosti projevují v době po uzavření smlouvy i v podobě zásahu do předmětu veřejné zakázky, a tento zásah je pak limitován (pouze) tím, že nesmí měnit celkovou povahu veřejné zakázky. „Předmět“ veřejné zakázky je pak samostatně zmiňován vedle „povahy“ veřejné zakázky i v § 193 odst. 1 a 2 ZZVZ (byť tam není užit pojem „celková povaha“, nýbrž jen „povaha“, patrně však bez významnějšího důvodu). Je tedy zjevné, že na základě jazykového i teleologického výkladu je třeba na oba pojmy (pro účely shora citovaných ustanovení) nahlížet odděleně; „celková povaha veřejné zakázky“ a „povaha předmětu plnění“ (či dokonce „předmět plnění“) není totéž.

17. h. Podávání nabídek a komunikace v zadávacím řízení – požadavek na předložení nabídek výhradně v listinné podobě - § 211 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Stabilplastik, spol. s r.o.,

Název VZ: „Snížení energetické náročnosti výroby společnosti Stabilplastik, spol. s r.o.“

Nadlimitní otevřené řízení

Rozsudek Městského soudu v Praze [10 A 38/2024 - 42](#)

Průběh zadávacího řízení pro nadlimitní režim po podání nabídek je upraven v § 107 a násl. ZZVZ.

ZZVZ obsahuje dále ustanovení společná pro všechny typy zadávacího řízení, která upravují mimo jiné komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem. Vztah mezi těmito ustanoveními je takový, že žádné z nich neneguje to druhé, ale navzájem se doplňují: § 211 zcela nevylučuje podání nabídek v listinné podobě a nečiní § 107 odst. 1 [ale ani § 57 odst. 1 písm. a) či § 217 odst. 2 písm. k)] obsoletní. Takový postup však umožňuje pouze v případech vyjmenovaných v jeho odstavci 3 (v nynějším znění v odstavci 5). Pouze při splnění tam popsaných podmínek může zadavatel požadovat předložení listinných přihlášek a vést písemnou komunikaci v průběhu zadávacího řízení jinak než elektronicky.

Nutno rozlišovat, umožnění podání listinných nabídek, a nebo vyžadování podání listinných nabídek, což jsou podstatně odlišné pojmy.

17. i. Vertikální spolupráce ve smyslu § 11 zákona č. 134/2016 Sb., - formální podmínky, smysl a účel právní úpravy

Zadavatel: Městská část Praha 10

Název VZ: „STAVEBNÍ ÚPRAVY OBJEKTU VINICE PRO ÚŘAD MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 10“

VZMR

Rozsudek NSS [22 As 134/2025 - 31](#)

Pro aplikaci výjimky ze zadávání veřejných zakázek nepostačí, aby byly splněny pouze formální podmínky stanovené v § 11 ZZVZ, ale je třeba zohlednit i smysl a účel dané právní úpravy.

Smyslem a účelem právní úpravy veřejných zakázek je co nejširší, otevřená a nenarušená hospodářská soutěž. Výjimka z postupu podle zákona o zadávání veřejných zakázek je u vertikální spolupráce podložena úvahou, že zadavatel využívá vlastní prostředky. Nejedná se tedy o hospodářskou soutěž, a ta proto nemůže být ohrožena či narušena. Pokud však ovládaná osoba bez dalšího zakázku v celém jejím rozsahu zadá k realizaci třetí osobě, tento předpoklad se neuplatní. Nelze už totiž mít za to, že zadavatel využívá k realizaci vlastní prostředky. Takovým postupem by došlo k úplnému popření zákonných pravidel (a také k popření cílů unijních předpisů), neboť by se hospodářská soutěž uzavřela všem potenciálním dodavatelům, kteří by o plnění veřejné zakázky mohli projevit zájem při dodržení zákonného postupu.

V této souvislosti lze odkázat na podmínku zakotvenou v ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona o zadávání veřejných zakázek, podle které v ovládané osobě nesmí mít majetkovou účast jiná osoba než ovládající veřejný zadavatel. Z podmínky je zřejmý úmysl zákonodárce (který je výslovně uvedený v odst. 32 preambule směrnice 2014/24/EU) zamezit tomu, aby z vertikální spolupráce profitovaly soukromé subjekty. Pokud ovládaná osoba přenechá plnění jako celek třetí osobě, nejen, že tím uzavře hospodářskou soutěž všem potenciálním dodavatelům, ale zároveň třetí osoba získá neoprávněnou výhodu před jinými dodavateli na témže trhu.

Praxe však může přinést i hraniční případy, u kterých ovládaná osoba neposkytne celé plnění, a přesto smysl a účel zákona zůstane zachován. Nemusí být tak nutné, aby ovládaná osoba poskytla plnění ze 100 %. Takovou podmínku ostatně právní úprava ani neobsahuje. Zároveň ale nelze aprobovat to, že plnění zcela přenechá třetí osobě.

Lze uzavřít, že při aplikaci § 11 zákona o zadávání veřejných zakázek nelze pominout smysl a účel zákona. Proto, i když ovládaná osoba není povinna plnění v rámci vertikální spolupráce poskytnout ze 100 %, musí ji sama poskytnout v podstatné části.

17. j. Dynamický nákupní systém – posouzení, kdy lze IT služby považovat za běžné a obecně dostupné služby, které lze poptávat prostřednictvím dynamického nákupního systému ve smyslu § 138 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb.,

Zadavatel: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Název VZ: „Podpora a rozvoj ASPE“

Dynamický nákupní systém

Rozsudek Krajského soudu v Brně [31 Af 3/2023-164](#)

ZZVZ v návaznosti na evropskou úpravu stanoví dvě podmínky, za nichž lze zavést dynamický nákupní systém.

První podmínka spočívá v tom, že jeho předmětem musí být zboží, služby či stavební práce pro běžnou potřebu. Tuto podmínku nelze posuzovat z hlediska toho, co je v lidské společnosti obecně považováno za běžnou potřebu ani z pohledu jakéhosi „průměrného“ zadavatele. Tuto – subjektivní – podmínku je proto třeba posuzovat z pohledu zadavatele: musí se jednat o zboží či služby, které konkrétní zadavatel běžně potřebuje ke své činnosti a které musí pořizovat prostřednictvím veřejných zakázek. S ohledem na šíři zadavatelů a rozsah jimi zajišťovaných činností se předmět dynamického nákupního systému může u jednotlivých zadavatelů značně lišit. Zadavatel by však měl být schopen vysvětlit a doložit, že jde skutečně o zboží či služby, které potřebuje a opakovaně poptává. „Běžnost“ v sobě zároveň obsahuje požadavek, aby se nejednalo o zboží či služby, které se vymykají každodennímu chodu zadavatele.

Druhá – objektivní – podmínka spočívá v tom, že se jedná o zboží či služby obecně dostupné. Tuto podmínku je třeba posuzovat z pohledu relevantního trhu, tj. zda dané zboží či služba jsou na trhu běžně k dispozici, resp. jsou nabízeny množstvím dodavatelů. Předpokladem zavedení dynamického nákupního systému je rozsáhlá hospodářská soutěž dodavatelů ohledně daných produktů. Obecně dostupné zboží či služba jsou proto takové, jejichž dodání nabízí stovky či alespoň desítky dodavatelů. Je-li zboží či služba nabízena jen malým množstvím dodavatelů, pak zpravidla nelze hovořit o jejich obecné dostupnosti. Zavedení dynamického nákupního systému v takovém případě ztrácí smysl. „Dostupnost“ v sobě zároveň zahrnuje předpoklad, že dodání zboží či služby není v zásadě ničím podmíněno a dodavatelé jsou schopni se dynamického nákupního systému účastnit bez dalšího (aniž by museli plnit specifické podmínky).

Subjektivní ani objektivní podmínku pak v případě služeb nelze vykládat tak, že vylučují služby vyžadující kreativitu.

17. k. Nedokončení projektu v termínu dle rozhodnutí o poskytnutí dotace – opožděné podání žádosti o vydání kolaudačního rozhodnutí

Zadavatel: Město Podbořany

Název VZ: Inženýrské sítě v Podbořanech – lokalita 26 parcel – SO 100-01 – Komunikace a zpevněné plochy, SO 400 – Veřejné osvětlení

Rozsudek NSS [2 Afs 5/2024 - 35](#)

Je zcela na zadavateli (příjemci dotace), aby realizaci projektu zorganizoval tak, aby podmínky dotace splnil (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2021, č. j. [10 Afs 399/2020-43](#), bod 16).

Pokud žádost o vydání kolaudačního souhlasu mohla být podána až po provedení všech prací (i těch, na které se nevztahovala dotace), měl zadavatel (příjemce dotace) jejich provádění organizovat tak, aby splnil podmínku podání žádosti o vydání kolaudačního souhlasu ve stanoveném termínu, neboť výsledek veřejné zakázky financované z dotace podléhal kolaudačnímu souhlasu. Převzetí díla, o němž byl sepsán předávací protokol, je relevantní pro samotnou smlouvu o dílo, nepostačuje však ke splnění podmínek rozhodnutí o dotaci, které vyžadovalo podat ve stanoveném termínu žádost o vydání kolaudačního souhlasu. Splnění závazku provést dílo plynoucího ze smlouvy o dílo neznamena splnění podmínek dotace.

17. l. Aplikace ustanovení § 28 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., - vícero podání téže nabídky

Zadavatel: Město Žďár nad Sázavou a Obec Polnička

Název VZ: „Sdílená jízdní kola 2025 - 2027“

Otevřené řízení

Druhoinstanční rozhodnutí ÚOHS [29110/2025/162](#)

Ustanovení § 28 odst. 2 zákona nelze vykládat tak, že by následek v podobě toho, že se k nabídce nepřihlíží, plynoucí z podání nabídky způsobem rozporným se zadávacími podmínkami, bylo možno vztáhnout i na jiné, řádné podání téže nabídky. Takový postup neodpovídá smyslu a účelu tohoto ustanovení.